Afghanistan Digital Library

adl0141

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2

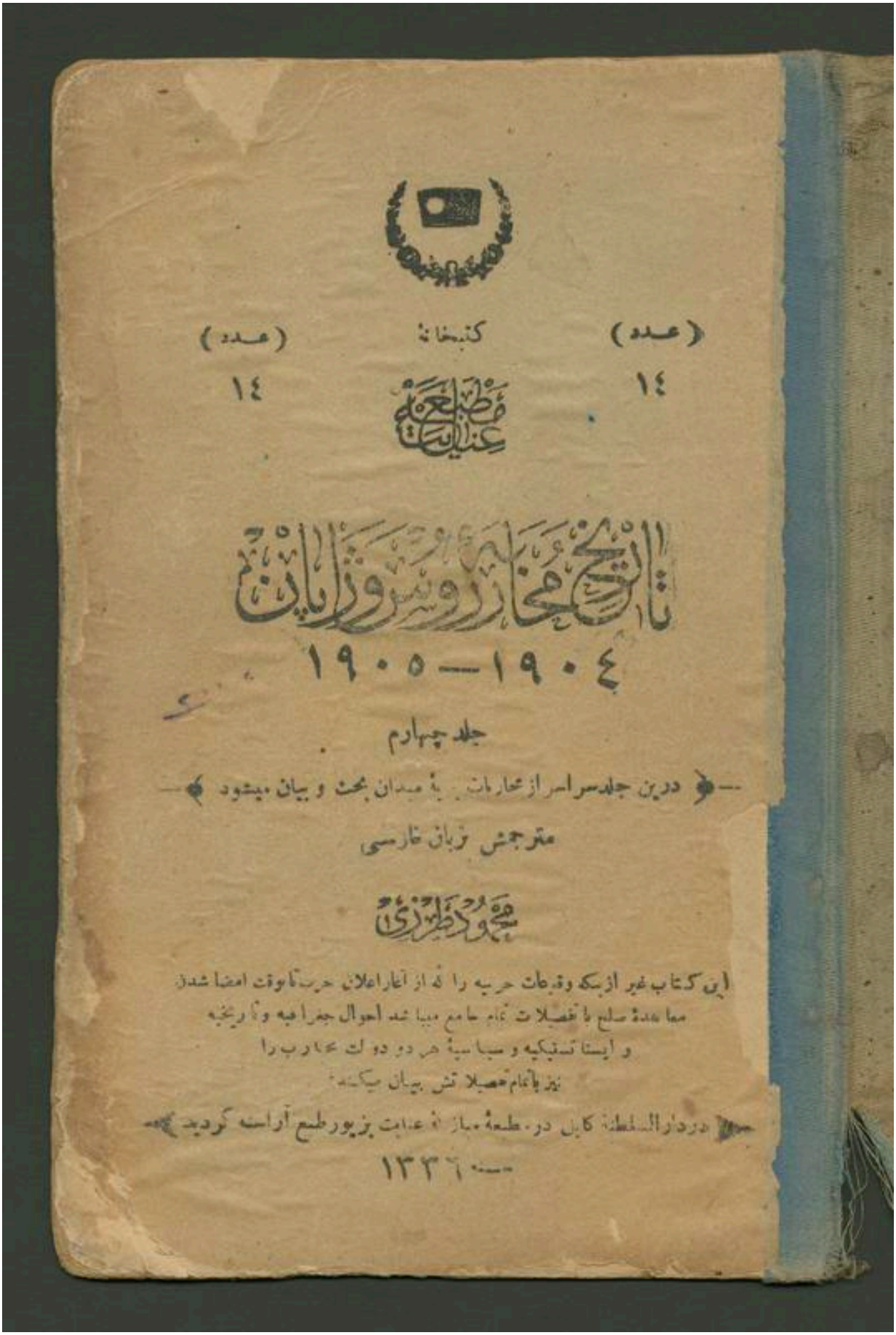

This is a PDF version of an item in New York University's Afghanistan Digital Library (http://afghanistandl.nyu.edu/). For more information about this item, copy and paste the "handle" URL above into a web browser. When referring to or citing this item please use the "handle" URL and not this document or the URL from which you downloaded it.

All works presented on New York University's Afghanistan Digital Library website are, unless otherwise indicated, in the public domain. The images available on this website may be freely reproduced, distributed and transmitted by anyone for any purpose, commercial or non-commercial.

NYU Libraries, Digital Library Technical Services, dlts@nyu.edu

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 1 of 322

(عدد) کتبخانهٔ (عدد)
۱٤ ۱٤

تاریخ مختصر روس و ژاپن

۱۹۰٤ — ۱۹۰۵

جلد چهارم

درین جلد سراسر از محاربات بهٔ میدان بحث و بیان میشود

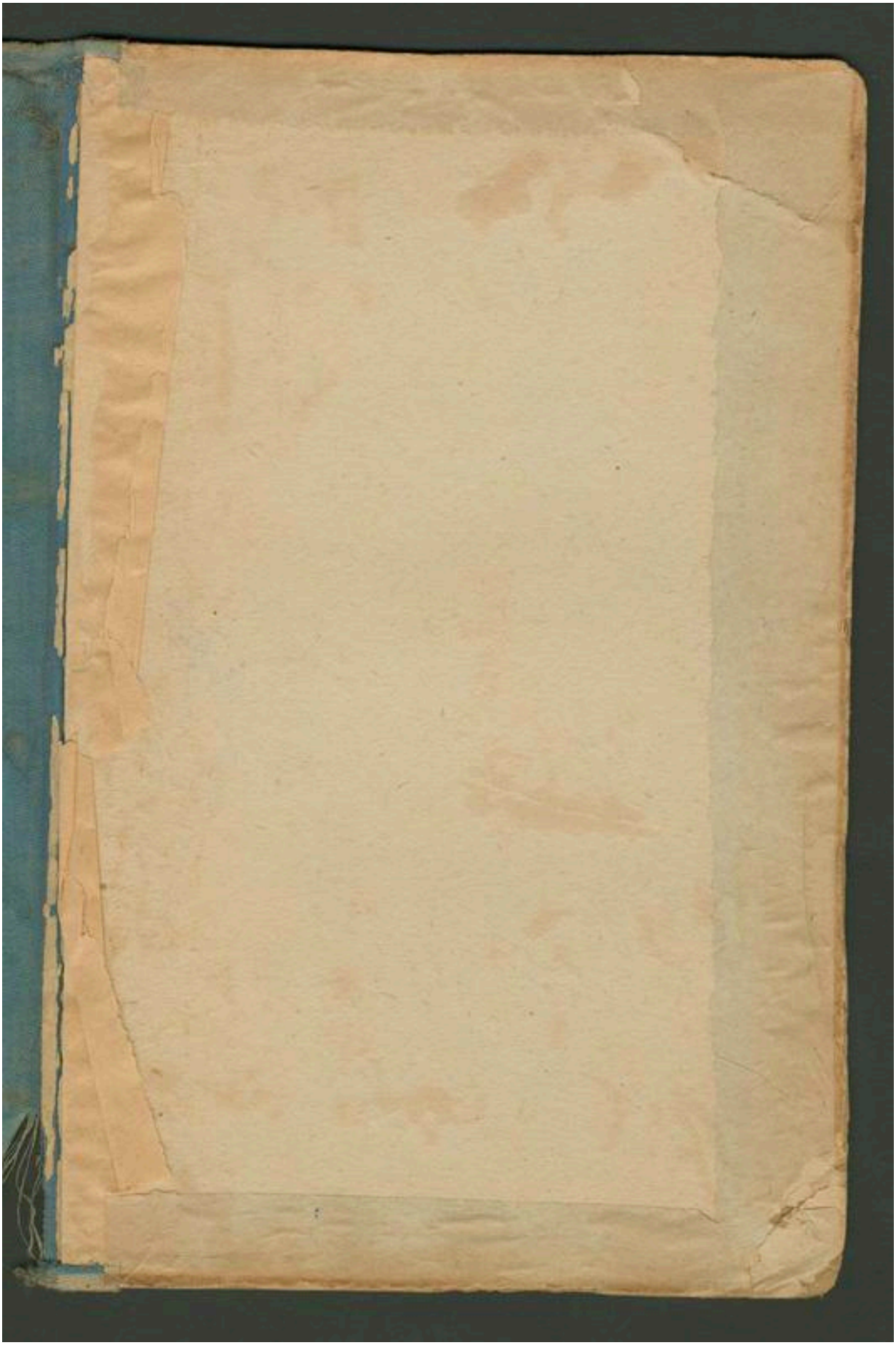
مترجمش زبان فارسی

محمود طرزی

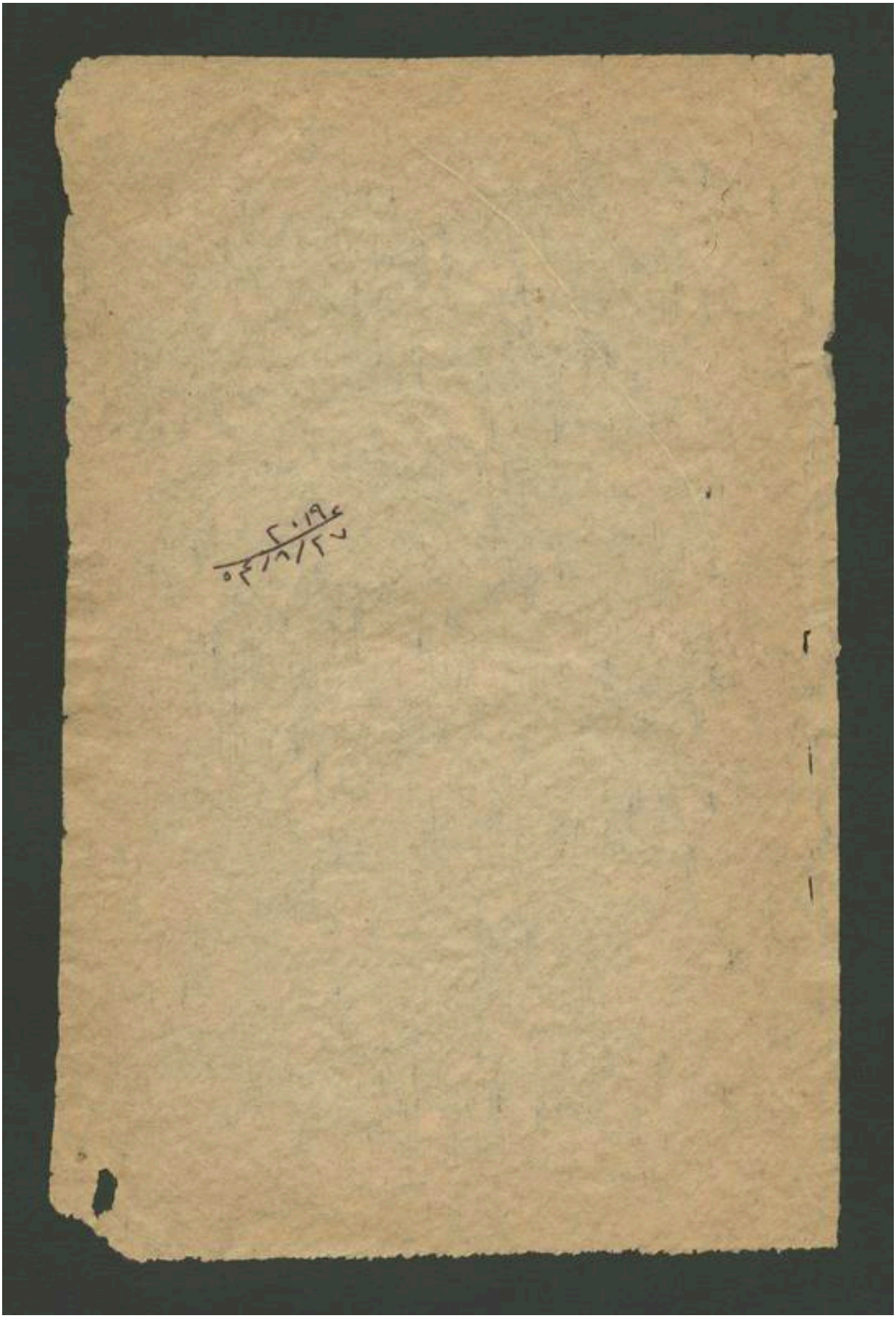
این کتاب غیر از بقیهٔ وقایعات حربیه را که از اعلان حرب تا وقت امضا شدن معاهدهٔ صلح با تفصیلات تمام جامع میباشد احوال جغرافیه و تاریخیه و ایستاتستیکیه و سیاسیهٔ هر دو دولت محاربه را نیز با تمام تفصیلاتش بیان میکند

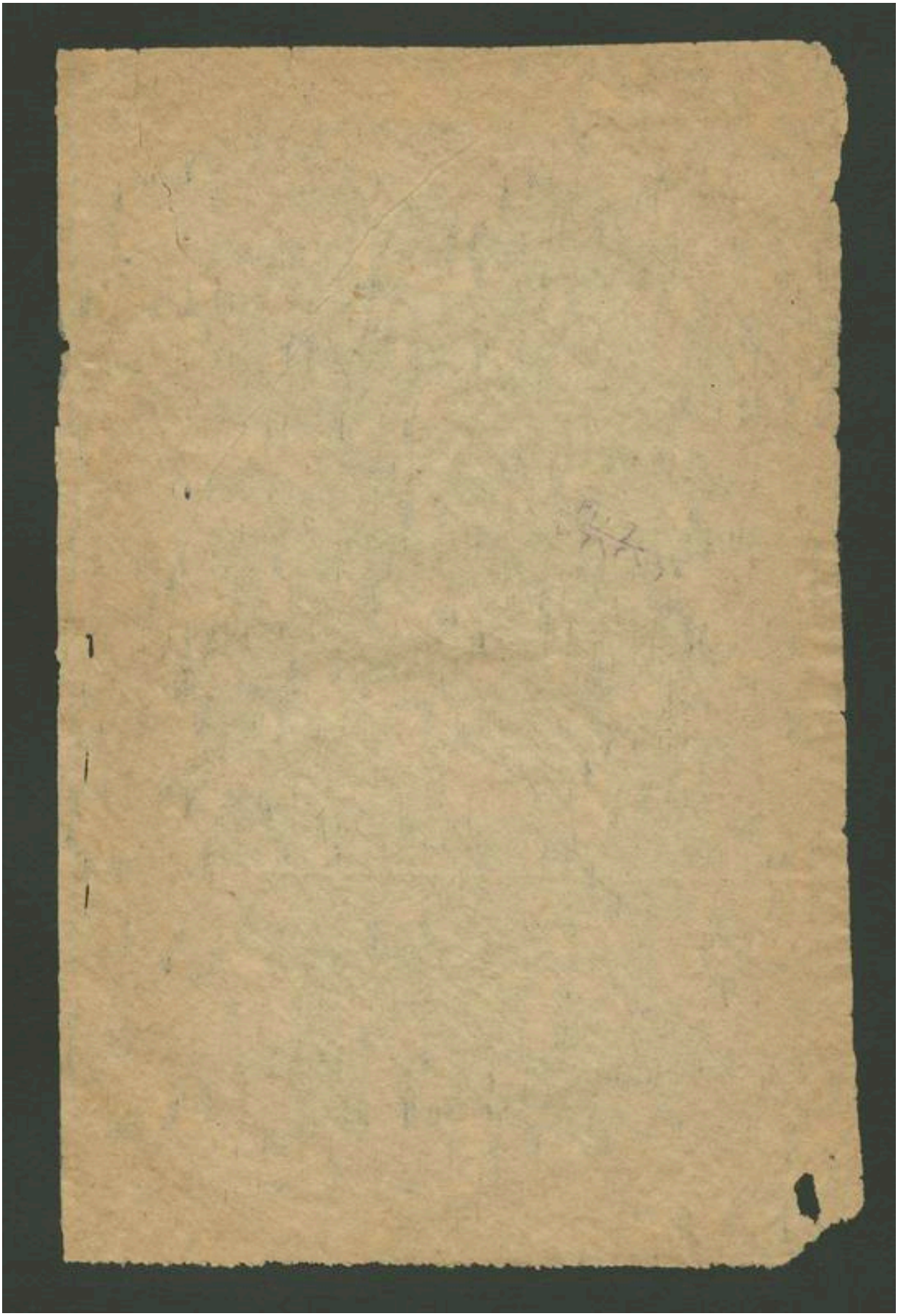
در دارالسلطنهٔ کابل در مطبعهٔ سراجیهٔ عنایت بزیور طبع آراسته گردید

سنه ۱۳۲۶

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 3 of 322

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 5 of 322

(عدد) کتبخانهٔ (عدد)
١٤ ١٤

مطبعهٔ عنایت

تاریخ محاربهٔ روس و ژاپان
١٩٠٤ — ١٩٠٥

جلد چهارم

— درین جلد سراسر از محاربات بریهٔ میدان بحث و بیان میشود —

مترجمش بزبان فارسی

محمود طرزی

این کتاب غیر ازینکه وقوعات حربیه را که از آغاز اعلان حرب تا بوقت امضا شدن معاهدهٔ صلح با تفصیلات تمام جامع میباشد احوال جغرافیه و تاریخیه و ایستاتستیکیه و سیاسیهٔ هر دو دولت محارب را نیز با تمام تفصیلاتش بیان میکنند.

در دارالسلطنهٔ کابل در مطبعهٔ مبارکهٔ عنایت بزیور طبع آراسته گردید

سنه ١٣٣٦

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 6 of 322

بسم الله الرحمن الرحیم

گذشتن اردوی نخستین ژاپان ازنهر (یالو)

اردوی نخستین ژاپان درزیر قومانده جنرال (قوروکی) مرکب
از فرقهٔ (خاصه)، وفرقهٔ (۲)، وفرقهٔ (۱۲) بود. که هر
فرقه مرکب از (۱۲) کندك پیاده، و (۳) طرب سواری، و
(٦) غندك طوپخانه و (۳) تولی فنی. بودند. وغیرازین:
یك غندك طوپخانهٔ (اوبوس) که مرکب از (۵)
طوپ بود، و (۳) بلوك پلساز نیز درین
اردو یعنی — تول غند موجود بود.

ضبط واستیلای جزیره های نهریالو:

اول کاریکه برای حرکات این تول غند لازم وضروری بود این بود که درجزیرهٔ (سیامالیندو) طوپچی خود را بنشانند، وجزیرهٔ (چیولیتو) راخوب بترودقیق ترکشف نمایند که برای این کار نیز اولا قراولهای روس را ازانجا، و ازجزیرهٔ (اوسه کیتو) دفع وطردکردن لازم میآمد.

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 7 of 322

بنابرین درشام (۲۵) ماه اپریل — تور — یك کندك پیاده از فرقهٔ (۲) درجهت شمالی جزیرهٔ (سیامالیندو) پرامده بعد ازانکه یك مفرزهٔ ضعیف روس را که درانجا بود طرد کردند خودشان درانجا جایگیر شدند .

بعدازسه شب این کندك برای کشف بساحل راست شاخهٔ اصلی نهر (یالو) پوسته ها فرستاد . [پوسته در اصطلاح عسکری یك پرك را میگویند] که این پوسته هاازموضع روس که در(توره نچون) بودبدورنی (٤،۰۰۰) متره مسافه مانده بودند .

ازلوی غند خاصه نیزیك کندك درشب (۲٦)اپریل به جزیره های(اوسه کیتو) و(چیولیتو) برامد ؛ یك قطعهٔ کشف روس که درانجابود بااین عسکر ژاپان بعدازانکه یك محاربهٔ کوتاهی کردندبه (توره نچون) رجعت نمودند .

بعدازان یك تولی دیگر ژاپانی شاخهٔ اصلی (یالورا) گذشته نیهٔ (پلنگ) را استیلا، ودر۲۸ اپریل قولهای کشف روس را از(حوزان)، و(لتیزاوه ن) اخراج کردند .

صبح (۲٦)اپریل بودکه تولی های فنی فرقهٔ (۲)درجهت غربی(ویجو) بساختن وبستن پل آغاز نهادند . یکنیم ساعت بعد ، ازیك موقعیکه درجوار (توره نچون) بود چار قطعه طوپ روس برموقعیکه پل بسته میشد آتش کشا دند، بعداز نیمساعت، نیم طوپخانهٔ دیگر نیز به آتش کردن اشتراك ورزیدند .

باوجودیکه مسافهٔ مابین (٦۰۰۰) متره بود باز هم آتش طوپچی آنقدر مؤثربود که بعدازانداختن (۵۰) شرانپل کندن کارهای ژاپانی تابشب آینده به تعطیل کردن عملیات خود مجبور گشتند .

درشب باز بعملیات آغاز، وبعداز (٤۵) ساعت بدرازنی (۲۲٦) متره یك پل بوجود اوردند .

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 8 of 322

طوپ خانه‌های روس تا روز (۳۰) اپریل پل را بزیر آتش گرفتند ولی هیچ یك خسارتی رسانیده نتوانستند ؛ بلکه بالعکس برای ژاپانها فائده حاصل کرد: زیرا هیئت قوماندهٔ ژاپان درباب موقع طوپ خانه های روس، وقابلیت وتأثیر آنها معلومات صحیحه بدست آوردند، واینرا هم دانستند که دردست دشمن شان طوپ های سنگین چاپ بزرگ هم نیست .

معمافیه چون این آتش طوپ حرکات گذر طوپ خانه های ژاپان را بمشکلات می انداخت جنرال (قوروکی) یکقدری بسوی جنوب کفته در یك نقطه ئیکه در میان نی زارها ودرختها مستور وپوشیده بود پدرازئی (۸۰) متره درظرف (۸) ساعت یك پل دیکری انشا نمود .

بعد ازینها ، دو پل دیکر ؛ یکی پدرازئی (۱۸۰) ، ودیکری پدرازئی (۱۱۳) متره بر (چیولیتو) انداخته شد . طوپ خانه های روس که در (ماغو) نام موقع بود این پلهارا از مسافهٔ (۹۰۰ تا به ۱۰۰۰) متره درزیر آتش طوپ گرفتند ، ولی تأثیری که شایان تذکار باشد حاصل کرده نتوانستند .

به اینصورت ژاپانها در ظرف (۳) روز بر شاخهٔ چپ نهر (یالو) ، و (تونته نهو) پدرازئی (٦۱۵) متره (٦) عدد پل انشا کردند که این پلها بامالزمه ئیکه پسانها از ژاپانها آورده شده بود بوجود آورده شده بود ، واصل مالزمهٔ پل سازی که باار دو بود برای کذشتن شاخ بزرگ نهر (یالو) نکهداشته شده بود . این ساختن پلها ، باراه های تقرب قولها ، وموضعهای طوپچی که تأسیس آن متصور بود بکمال دقت واعتنا کمال ؛ واز نظر دشمن به بهترین خوبی ودرستی ستر واخفا کرده شد .

در (۲۷ و ۲۸) اپریل ، طوپ خانه های روس که در (توره نچون) بود قصبهٔ (ویجو) را بزیر آتش طوپ کرفتند ؛ طوپ خانه های ژاپان برای معلوم

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 9 of 322

نکردن موضعهای خود شان سکوت راترجیح کردند .

﴿ ترتیبات گذر ﴾

حاضری ترتیباتیکه برای گذشتن اردوی نخستین ژاپان از نهر (یالو) لازم ومقتضی بود درروز (۲۸) ماه اپریل دوساعت پیش ازپیشین ازطرف قوما ندان عمومی اردوامرشد که صورت این امر عیناً درینجا نقل میشود :

[مقصد]

درحالتیکه پشتهٔ (حوزان) ازطرف لوی غند (۱۲) ضبط ودرزیر امنیت گرفته شود ؛ بتاریخ شب (۱) ماه می اردو ؛ نهر (یالو) رااز جهت جنوب غربی (چیولیتو) میگذرد ، وبرای هجوم کردن بردشمن که درخط (جوشیقو ؛ و — توره بجون) است درهمین تاریخ هرسه لوی غند تول اردو یکجا بدرازی ساحل نهردرمابین (سالانغو) ومنبع نهر منتشر میشوند .

یکروز پیشتر یعنی درشب (۳۰) اپریل ، لوی غند (۱۲) ، نهر (یالو) را از (شیغویو) گذر کرده ، درعین همان روز اراضی راکه درمابین تپهٔ (حوزان) ، وتپهٔ (۳۱۲) واقعست استیلا میکند ؛ ویك مفرزهٔ خودرا بسوی تپهٔ که از — (سینجاغو) بقدر (۲۰۰۰) قدم بسوی شمال شرقی واقعست ؛ ویك مفرزهٔ دیگر خودرا اگر ممکن باشد به (کیوقانو) که درجهت منبع است روانه میکند . ودرروز اول ماه می لوی غند (۱۲) برای حرکت پیش براستقامت (چوشیقو) درخط (سالا نغو — لیتزاوه ن) حاضر میباشد .

طوپچی دوم ، وغند اوبوس درزیر حمایهٔ یك کندك از لوی غند (۲) دروقت سپیده دم صبح (۳۰) اپریل درجزیرهٔ (سیا مالیندو) حاضر میشود که هر

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 10 of 322

گاه یك هدف مناسب پیدا کنند ، ویاطوپچئی دشمن آتش بکشاید هماندم برانها آتش شدیدی اجرا کند . درعین زمان طوپ چئی خاصه نیز بیك وضعیتی باشندکه بمقابل پشته های شمال(ویجو)، و(کوه پلنگ) ،و(حوزان) آتش کشاده بتوانند .

درروز (۳۰) اپریل پیش ازپیشین این پلهایی که درذیل ذکرمیشود کامل وتیار باید بود :

بامالزمهٔ پلسازی لوی غند(خاصه)،ومالزمهٔ پل سارئی لوی غند(۲)ازطرف کندك فنئی لوی غند(خاصه) در مابین (اوسه کیتو)و(جیولیتو) برشاخهٔ بزرگ (یالو) ، وبرشاخهٔ کوچکی که در نزدیکئی کوه (پلنگ) است یك یك پلی میسازد. وکندك فنئی لوی غند(۲) نیزدرجهت غربئی (چیولیتو)برشاخهٔ بزرگ نهر، بامالزمهٔ پاسازی خوددیگر یك پل انشا کند .

لوی غند(۲) [بدون طوپچی] در (۳۰)اپریل پیش از پیشین به(ساساندو) رفته ازانجا بوقت شام بر پلها ئیکه ساخته شده به جزیرهٔ (چوقودای) که در جهت جنوبی کوه (پلنگ) است میگذرد . وبراستقامت (تورهنچون) برای حرکت هجوم حاضر میشود .

لوی غند (خاصه) نیز (بدون طوپچی)در (۳۰)اپریل پیش از پیشین تابه ساعت(۱۰)درجهت شرقئی (ویجو)جمع آمده ازعقب لوی غند(۲)،ودرمیان این لوی غندولوی غند(۱۲)،بیرود. وبراستقامت(ماغو)برای هجوم حاضرمیشود.

برای (احتیاط اردو)ازلوی غند(۲)، ولوی غند(خاصه)دودوکندك که جمله گی (٤)کندك پیاده شود ،و(٥)طرب سواری دوروز(۱)،ماه می بساعت (٤) صبح درجزیرهٔ (چیولیتو) حاضر میباشد .

قرارگاه تول غنددرروزاول می درتپه غربئی (کنقادو)موجودمیشود.

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 11 of 322

استکشافات روسها در (۲۹) اپریل

در ترتیبات روسها هیچ تحولی واقع نشده هرچیز مانند پیش بود تنها جناح چپ بلوك هایی که در (تورمنجون) بود بنابر ظهور ژاپانها در (لیتزاوهن) بسوی شمال یکقدری تمدید — یعنی دراز کرده — شده بود .

جنرال (ساسولیچ) در ۲۹ اپریل بر استقامت (لیتزاوهن)، و (حوزان) تامه نهر (یالو) اجرا شدن یك (کشف شدید) ی را امر نمود . مفرزه ئیکه برای این کار ترتیب شده بود عبارت از (۱) کندك پیاده و (۲) طوب سوا ری صد صد نفری و (۲) طوب جبل بوده درزیر قوماندهٔ رئیس ارکان حربیهٔ لوی غند (۳) برگید (لیندا) داده شده بود سوق شده . — یعنی به پیش رانده شده .

کندك مذکور بسایهٔ معاونت و پشتیبانی نیم طوب خانه ئیکه دران جوار بود قوت های ضعیف ژاپان را که در (لیتزاوهن) و (حوزان) بودند از انجاها براورده تپهٔ (پلنگ) را استیلا کردند . اما بمجرد یکه کندك روس بر بغله های جنوب شرقئی پشته های (حوزان) پدیدار شدند به آتش شدید طوب خانه های ژاپان دوچار آمدند . باوجود اینهم برگید (لیندا) برای دو طوبی که باخود داشت، موضع گرفته پل (کینقادو) را به کوبیدن آغاز نهاد . ولی چون بوقت شام بر جزیرهٔ (اوسه کیتو) و (چیولیتو) موجود بودن قوت های بسیار دشمن را دانست . و خبر گذشتن کندك های ژاپان از مصب — یعنی آبریزش (امی ها) از نهر یالو هم رسید، غند مشر (لیندا) وظیفهٔ خود را تمام شده دانسته عودت نمود .

درین گیرودار بقرار قول روسها از روسها (۲) نفر مقتول: و (۲) نفر مجروح، و از ژاپانها (۱۰) مقتول: و (۲۶) مجروح بوقوع آمده است .

نتایج این کشف موافق آمد؛ و بسبب این کشف جنرال (ساسولیچ) بر افکار و نیتهای خصم خود تا یکدرجه واقف گردید .

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 12 of 322

(مرور فرقهٔ ۱۲ ژاپان)

در(۲۸)اپریل هنگامیکه تاریکی شب جهان را فرا گرفته لوی غند(۱۲) از اصل تول غند عمومی حرکت کرده تابه (شیغوپو) که (۱۲) کیلومتره مسافه داشت در تاریکی شب قطع نمود .

افراد پیادهٔ لوی غند ، در میان یك درهٔ که درجوار (شیغوپو) بود جمع آمدند،وغندك طوپچی جبل در شمال قصبهٔ « شیقوپو» اجتماع نمودند .

روسها درجهت (امبی هه) یك مفرزه ئیکه مرکب از (۲) تولی پیاده ، و(۳) طرب سواری، و(۲)طوپ جبل بوده داشتند که پوسته های این کندك جزیرهٔ(یالو) را که درپیش نقطهٔ مصب یعنی — ابریزش بود استیلا کرده بودند .

ژاپانها در روز(۲۹) اپریل بوقت فجر در اثنائیکه در ساحل بهر حاضرئی مرور خودرا میدیدند طوپها ، وتفریهای پوسته روس آتش کشادند . اما طوپ خانه های ژاپان بزودئی تمام طوپ های روس را ساکت کرده پوسته هارا نیز از انجا طرد ودفع کردند ، وپشته های پیش را استیلا نمودند .

در روز(۳۰) اپریل درطرف (۱۳) ساعت بدرازئی(۲۶۵) متره یك پلی انشا کرده بحرکات مرور آغاز نهادند . لوی غند برسه قول منقسم شده از سرکوه (جوزان) راه می پیمودند . قولی که دروسط بود عبارت از (٦) — کندك پیاده ، و(۲) طوپ خانه بوده متناظراً یعنی — سه سه کندك و یکیك طوپ خانه براه میرفتند .

در اثنای این رفتاریکه درین اراضئی بیراه وعارضه ناکی که بقدر(۱٤ — یا — ۲۰) کیلومتره بود مشکلات وزحماتیکه برای لوی غند پیش آمده است بدرجهٔ بود که تعریف نمیشود . باوجوداینهم نوکهای مفرزه های عسکری بوقت پیشین بخط (قوره روقو) واصل گردید .

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 13 of 322

یك کندك پیادهٔ روس که پیش ازین بامفرزهٔ غند مشر (لیندا) بحرکت کشف اشتراك ورزیده، وبه غند (۲۲) منسوب بود امروز صبح بر (کوه پلنگ) به انشا کردن ایك استحکام خفیفی تشبث ورزیده مقاومت وپایداری رامصمم نموده بود. ولی آتش شدیدهٔ طوپ خانهٔ لوی غند (خاصه) ژاپان انهارا ازین تشبث شان فارغ ساخته برجعت مجبور گردانید. وبا کندك دیگر همین غندکه درین اثنابه (لیتزاوه ن) آمده بود در (حوزان) ملحق ساخت.

غندمشر (غروموف) که برگیدغند (۲۲) بود واین هردو کندك را قوماندا میکرد بمجردیکه از آمدن قوت های بزرگ دشمن خبرشد بعد از یك مصادمهٔ خفیفی بسوی ساحل راست (ایجو) بر خط (تونجا — ماغو) عودت کرده، کوه (پلنگ) بدون تکلیف ازطرف (۲) تولی ازلوی غند (خاصه) ضبط واستیلا گردید.

در وقت پیشین (۳۰) اپریل تپهٔ (حوزان) نیزازطرف لوی غند (۱۲) استیلا شده قطعه های آخرین روسها که حرکات مرور ژاپانهاراتابه انوقت تعجیز، وزحمت میدادند به آنطرف ساحل (ایجو) رانده شدند.

بنابران نفری های فنئی لوی غند، بساعت ودقیقهٔ که امرشده بود برجزیره های (چیولیتو) و (اوسه کیتو) به بستن پل آغاز نهادند.

محاربهٔ طوپچی

برموجب امریکه ازطرف هیئت قوماندهٔ تول غنددداده شده بود درشب (۳۰) اپریل غندك طوپچی خاصه درشمال (ویجو)، وغندك های طوپچی (۲)، وغندك اوبوس درجزیرهٔ (سیامالیندو) بموضعهای مخصوص خودشان که امرشده بود جابجاشدند.

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 14 of 322

این(۳) غندك طوپ چی که از(۷۲) قطعه طوپ ، و(۳۰)قطعه اوبوس مرکب بود بکشادن آتش برطوپ خانه های روس که در (توره نچون)بودند ، مأمور شده بودند .

طوپ خانه های روس امروز صبح ساکت مانده بودند . اما از پیشین بدوساعت پیشتر طوپ خانهٔ روس که درشمال (توره نچون) اخذموضع کرده بود بریك قطعهٔ فنئی ژاپانی که بازورقها درنهر کشفیات اجرا میکردند بشدت آتش کشادند . وهماندم به آتش مجتمع طوپ خانه های ژاپان که درجزیرهٔ (سامالیندو) بود دوچار آمده درظرف یکساعت طوپخانهٔ روس چنان ساکت ماندکه بودونبودشان مساوی گشت . بعدازیك کمی طوپخانهٔ دیگر روس که درجوار(یوغو)اخذموضع کرده بودبه آتش آغاز کرده درظرف یك چنددقیقه بتأثیر آتش بغلئی اوبوسهای ژاپان سراسر بیکار واز محاربه خارج شدند .

طوپخانهٔ نخستین روس که اول آتش کرده ، وساکت شده بودند ، باز خواستند که به آتش آغاز کنند ، ولی درین بار ازطرف جمله خط طوپچئی ژاپان بزیر چنان باران گله گرفته شدند که دربنبار بصورت قطعی ساکت ماندند . اوبوسهای ژاپان ازبهر انکه سراسراز محوشدن طوپ خانه های روس خاطر جمع شوند بقدر (۶۰) گله بیشتر انداخت کردند . طوپ خانهٔ روس،قسم کلی افراد طوپ چئی خودرا باچار نفرافسر طوپچی که قوماندان طوپ خانه هم دران داخل بوددرین طوپ جنگی ضایع کرده است .

طوپ خانه های ژاپان بعد از تمام کردن کار طوپ خانه های روس ، استحکامهای پیادهٔ روس را که در(توره نچون) بودتابساعت (۵)درزیر آتش گرفتند علی الخصوص او بوسها ، بر نقطه هائیکه مجتمع بودن عسکر دشمن را دران گمان میبرد آتشهای شرانپل خودرا توجیه کرده بودند .

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 15 of 322

برهیئت قوماندهٔ روس که برایستاده شدن درمیدان بی‌سرپناه جسارت کرده بودند یکچند گلهٔ طوپ باریدن گرفت که بعضی را تلف ، وسرافسر کل این قول‌را که جنرال (قالنسکی) باشد بصورت خفیفی ازسر مجروح ساخت .

اینمحاربهٔ طوپچی ازمسافهٔ که درمابین (۴۰۰۰) و (۸۰۰۰) متره واقع شده ، وقوعیافته بود . تأثیر گله های طوپ چنی ژاپان خیلی مخرب شده‌بود . یك مخبری که اینمحاربه را تماشا کرده است مینویسد که :

« هردانهٔ گلهٔ اوبوس که برزمین میافتاد یك گردباد بسیار جسیمی برهوا میکرد . ذروهٔ کوه (سیبری یاشیما) بتاثیر انداخت شکل طبیعی خودرا سراسر تبدیل داده بود . درجهت شمال (تورهٔ نجون) یك جنگلی موجودبود که درکم مدت بتأثیر گله های طوپ ازحال جنگل بحال صحرا تبدیل شکل نمود . »

یك افسر روسی میگوید :

آتش مقوس ژاپانها خیلی مخرب شده بود . ژاپانها برسپرهای شکارئی ما آتش میکردند . تنها برسپرهای جوار (تورهٔ نجون) زیاده از (۴۰۰) گله افتاده بود . افسران ونفرات پشت‌های خودشان را بدیوارهای سپرهاتکیه داده درمیان خندقها نشسته بودند ، وختام‌یافتن این آتش جهنم آسار اتضرع ونیاز میکردند . »

مقصد یکه ازبومباردمان (تورهٔ نجون) انتظارمیشد حاصلشده بود و هیچ مانعی برای عملیات مرورعساکر ژاپان باقی نمانده بود . دستهٔ کشتیهای جنگی بحرئی ژاپان نیزموضع روس‌را که در (آنطون) بودبزیر طوپ گرفته ، وباینصورت نظردقت قوماندان روس رابه آنطرف جلب ودعوت کرده‌بود .

مرورقسم کلی

بعد ازین محاربهٔ طوپچی پلها بکمال امنیت وخاطر جمعی ساخته وبسته

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 16 of 322

شدند، ولوی غند(۲) در ساعت(۸) شام از پلهای مذکور به گذشتن آغاز کردند لوی غند (خاصه) نیز آنرا تعقیب کرده تا بساعت(۵) صبح هردولوی غند کاملاً گذر کردند .

درعین زمان در پشته های شمالی (سینجاغو) برای غندك طوپچی خاصه ، موضعهای طوپخانه نیز تأسیس کرده شد . غندك طوپچی لوی غند(۲) نیز تا بصبح (۱) می بتمامها مرور نموده درطوپخانهٔ او بوس بجای ان واصل گردید .

﴿وضعیت قوت جنرال (ساسولیچ) در(۳۰) اپریل﴾

در روز (۳۰) اپریل وضعیت عسکری جنرال (ساسولیچ) از ینقرار بود: قوماندان عسکری (تورهنجون) جنرال (قاچالنسکی)، بمجرد یکه خبر رسیدن قولهای قوتمند دشمن را در پشته های شرق (آیجو) استخبار کرد ؛ برای تدبیر مقابل کندك اول غند (۲۲) را به (جوشیقو) فرستاد . دوکندك دیگر از وقت پیشین درخط (ماغو) — پونه نتوجا) موجود بود. جنرال (قاچالنسکی) از قوماندان عمومی جنرال (ساسولیچ) که باقوهٔ احتیاط عمومی در(تانچی) بود این امررا گرفت : (محاربه راقبول ، و درموضع خود ثبات کنید » درعین زمان ازقوهٔ احتیاط یك کندك دیگر نیز برای کمك به (تورهنجون) فرستاده شد .

جنرال (قاچالنسکی) این ترتیبات راامرنمود : درجبههٔ (تورهنجون — یوغو) درزیر قوماندهٔ غندمشر (چیلسکی)، جناح راست : از غند(۲) کندك (۳) ، واز غند (۱۱)(۳) تولی ، ویك طوپخانهٔ سحرامرکب شده این مفرزه قطعه قطعه های امنیت را تابه (ماتوجو) پیش رانده بود .

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 17 of 322

درجبههٔ (ماغو — پوته نتوچا — جوشیقو) درزیر قوماندهٔ غندمشر (غروموف) جناح چپ ازغند پیادهٔ (۲۲) (۳) کندك، ازغند (۱۱) (۱) تولی و (۱) طوپ خانهٔ صحرا مرکب شده درحال رجعت، جناح راست به (حاماتان) ، وجناح چپ به(چینغو) رجعت میکردند که بهاین حساب این خط مدافعه که زیاده از (۸) کیلومتره امتداد دارد درشام (۳۰) اپریل با(۷) کندك ،و(۲) طوپخانهٔ صحرا فرا گرفته شده بود. که نظر به این وضعیت برای جنرال (قاچالنسکی) بجا آوردن امر جنرال (ساسولیچ) بمقابلهٔ فایقیت عظیمهٔ دشمن مادهٔ ممکن نبود .

ساعت (۸) شام بود که غندمشر (غروموف) خبر گذشتن ژاپانهارا از تر (یالو) ، وشنیده شدن صدای گرگرابههای طوپ اگه ازسرپل میگذشتند بجنرال (قاچالنسکی) اخبار نمود . در ساعت دوی نیمشب ازطرف غندمشر یعنی — برگید (چیولسکی) نیز بعینه همچنین خبر رسید . لهذا جنرال (قاچالنسکی) به غندمشر (چیولسکی) این امر را فرستاد :

«موضعهائیکه قطعات مادردست دارند بهیچصورت ترك نمیشود تنها در بدایت یك بومباردمان — یعنی گله یژی هرگاه عسکرمارا بقدر (۲۰۰ تا ۴۰۰) پستر در پس عوارض زمین کشیده شود اجازه هست . اما این تدبیر بر مقصد ستر و محافظه کردن قوهٔ محافظه مبتنی خواهد بود . نه اینکه بندارند که از مدافعه ومقاومت صرف نظر کرده شده است . »

اینست که به اینصورت برجناح چپ روسها، همه قوت ژاپانها پیش آمده میرفتند ، وبه این مفرزهٔ جنرال (قاچالنسکی) قوهٔ امدادیه ازعقب هیچ نمیامد. مگر یك تولی تفنگ ماشیندار .

بلوکهای که در (آنطون) و(تهنجی) بودند، درجائیکه بودند بماندند. بهمه

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 18 of 322

صدمات ومهاجمات تولغند ژاپان تنها مفرزهٔ (قاچالنسکی) بسر خود بمقاومت کردن مجبور شده بودند .

(محاربهٔ « توره نچون »)

هنوز تاریکئی شب رفع نشده بود که فرقه های ژاپان در جاهائیکه برای شان تخصیص شده بود آمدند . وقدمه های نخستین شان ازموضعهای روس بمسافهٔ (۲۰۰۰) متره منتشر شدند . هماندم افراد پیاده به کندن خندقهای شکاری آغاز نهادند .

طوپچئی لوی غند (خاصه)، وطوپ چئی لوی غند (۲) درساحل راست (یالو) درزیر دست قوماندان های لوی غند بود . قوت طوپچی که در جزیرهٔ (سیا مالیندو) باقوماندانهای لوی غند مانده بودند بواسطهٔ تلگراف بی سیم بقرار گاه نوی غند که در پشتهٔ [کنغادو] بود موصول بودند .

یك کندك پیاده بایك طوپخانه لوی غند [۱۲] برموضع جناح چپ و عقب آن موضع بپیش رفتن مأمور کرده شد .

صبح روز [۱] می هوا خیلی دمه دار بود . کشاف های پیادهٔ ژاپان از هر نقطهٔ [آنچو] قابل مرور بودن را خبر دادند . کشاف های مذکور با وجودیکه تا به نزدیك قندقهای شکارئی روس رسیدند به آتش دوسهادوچار نشدند که ازینسبب ژاپانها چنان گمان کردند که سپر های مذکور ازطرف روس ها خالی شده باشد . حالاصحیح وغیر صحیح بودن این مسئله راطوپ چی تحقیق میکنند .

ساعت [٦] چون دمه یکقدری برطرف شد طوپ خانه های ژاپان اتش گشادند . تنها طوپخانه روس که برذروهٔ کوه [-بیری یاشی یاما] بود بمقابله کوشش ورزیده درظرف یکچند دقیقه طوپ خانه های ژاپان آنرا بسکوت

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 19 of 322

مجبور گردانید بعد از ساکت کردن آن همهٔ طوپخانه های ژاپان آتش خود شان را برسپرهای شکافی روسها توجیه کردند .

هجوم ژاپانها اول از طرف جناح راست آغاز میکرد . یعنی — اول لوی غند [۱۲] پیش شده لوی غند های دیگر آن را تعقیب میکردند . لکن چون طوپچی های روس هیچ اثر حیات نشان ندادند ، جنرال [فوروکی] بساعت [۷] هر سه لوی غند را یکجا در عین زمان امر هجوم عطا نمود .

خطهای شکافی ژاپان که خیلی کثیف وغلو پیش میرفتند در اول امر بهیچ آتشی دوچار نشدند . وقتا که مهاجمین بساحل نهر [آ نچو] رسیدند روسها از مسافهٔ [۲۰۰۰] متره یکی یکبار به آتش بسیار شدید باشان آغاز کرده ژاپان هارا بمشکلات عظیمی انداختند . معافیه خطهای شکافی ژاپانها که استناد های قوت مندشان از عقب می آمدند بسرعت متمادی بر پیش رفتن دوام کرده وقتیکه بقدر [۱۰۰۰] متره نزدیکشدند دفعةً به آتش آغاز نهادند . درین اثنا طوپچی های لوی غند علی الدوام ستره های پیادهٔ روس رامیکوبید ، وغند اوبوس با آتش مدهش خود اراضئی را که درعقب موضع دشمن بود میروبید .

بقوتمندترین مقاومت ها ، لوی غند [۲] که برموضع جناح راست روس ، وبرخط [تورهٔ نچون — یوغو] توجیه هجوم کرده بودند تصادف کردند . غند مشر [چیولسکی] قوت خودرا برین خط به اینصورت توزیع کرده بود :

درجنوب غربئی تورهٔ نچون	۲	تولی
در تورهٔ نچون ، وشمال آن	٤	" "
درعقب برای احتیاط	۳	" "
دریوغو	۲	

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 20 of 322

درمنطقهٔ احتیاطی ۲

غند جناح چپ لوی غند [۲] در حالتیکه تا گلو در میان آب درآمده بودند بی سر پناه به پیش رفتن مجبور بودند که ازین سبب نسبت بدیگران یکقدری بیشتر بضایعات دوچار شدند، اما جناح راست لوی غند زودتر و بیشتر به کامیابی کردن اراضی موفق میشدند .

روسها ، بتأثیر آتش پیاده ، وطوپ خانه خندق های خودشان را که در دامنه های پشتهٔ [یوغو] داشتند ترك کرده بخط پشت سر عقب کشیدند . مهاجمین چون بقدر [۲۰۰] متره به ایجا نزدیکشدند یك کندك پیادهٔ روسی دفعتهً [هوررا] فریاد برآورده بهجوم سر نیزه برخاستند . خط شکارلی ژاپان هاندم پیش روی قطعه های استناد خودشان را که از مسافهٔ نزدیك در عقب شان می آمد بازکرده قطعه های مذکور با آتش بسیار شدید و مخربی روس هارا بعودت مجبور کردند، وژاپان ها هاندم به عقب گیری آن ها مسارعت ورزیدند .

درین اثنا جناح چپ لوی غند [۲] نیز خیلی ترقی کرده بود ؛ چونکه آن به آن تهلکهٔ احاطه شدن روسها بیشتر میگردید . درعین زمان مفرزهٔ غندمشر [غروموف] به ترك موضع خود استعداد پیدا کرده جنرال [قاچالنسکی] در ساعت هشت ونیم امر رجعت را بداده ، پرالای یعنی — برگید [چیولسکی] این رجعت را ازموضع پشت جوی [هاستوه جی] بستر وحمایه کردن مأمور گردید . بنابرین غندمشر مذکور اول طوپ خانه، وتولی تفنگ ماشیندار واز منطقهٔ احتیاط یك تولی پیاده را درموضع مذکور بیاورد . لکن جناح راست لوی غند [۲] آن قدر ترقی کرده بوده غندمشر [چیولسکی] برستر و محافظهٔ رجعت مفرزه بدرجهٔ شاید وباید موفق نیامده بلکه تولی خود او نیز

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 21 of 322

درتهلکه مانده بجز اینکه دو تولی پیادهٔ خودرا بهجوم سرنیزهٔ بسیار فداکارانه درروی دشمن بیندازد، و عسکر خود را بعقب کشد دیگر چارهٔ نیافت . تولی‌های مذکور تا به فرد آخرین سراسر محو گردیدند .

آمدیم بر ژاپانها: ژاپانها درینوقت درخط [نوره نچون — یوغو] که روس‌ها آن راترك کرده بودند رسیدند. حالا لوی غند خاصه بر خط [ماغوبو تهن توچا] هجوم میکردند .

مفرزهٔ روس که درنجا بودند طرز توزیع شان از بنقرار بود :

دردامن شرقی ماغو	۲	تولی پیاده
درپشتهٔ عقب آن	٦	طوپ
درپیش روی لیتزاوه ن	۱	تولی پیاده
درمنطقهٔ احتیاط عقب اینها	٤	تولی

درپیش قوماندان مفرزه برای محاربه تنها ۸ نفر سواری باقیمانده بود که دیگر نفری (قطعهٔ کشف) روسها بعضی درمعیت جنرال درخدمت امر بردن و آوردن مشغول بودند ، وبعضی درتورنچون قرار استراحت میکردند .

ساعت [٦] طوپ خانه های ژاپان به آتش آغاز کردند . طوپ های روس که در [ماغو] بودند جواب ندادند . چونکه دانستند که باطوپ چئی فایق دشمن هیچ کاری از پیش برده نمیتوانند لهذا قوت خود شان را برای دفع هجوم پیادهٔ دشمن نگهداشتند . وبمجردیکه پیادهٔ دشمن به پیش شدن آغاز کردند، غندمشر [بوقوتیلو] که طوپ خانه را قوماندہ میکرد بر پیاده آتش کشاد ، اما هاندم به آتش شدید مجتمع ژاپان دوچار آمده بسکوت مجبور گردید . غندمشر [غروموف] درراپورت خود میگوید :

« بر راهیکه بسوی طوپخانه میرفت باقوماندان طوپ خانه ، غندمشر [بوقوتیلو] برخوردم . قوماندان عذرخواست که هیچ کار کرده نمیتوانیم ،

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 22 of 322

زیرا هروقت که میخواهم برپیادهٔ دشمن آتش بکشایم به آتش مؤثر وشدید دشمن گرفتار آمده بسکوت مجبور میشوم . من امر جنرال را به اوتکرار ، ولزوم قطعی آتش کردن را بر پیادهٔ دشمن اخطار کرده از همدیگر جدا شدیم .»

مها جمین چنانچه ازیکطرف جناح چپ خطهای شکارتی روس را که در [پونه نتوچا]بود تهدید میکرد، بمقابل جبهه وجناح راست نیز بسرعت پیش میشدند . غندمشر [غروموف]بساعت هشت ویم صبح قوت خودرا خواست که برپشته های جبههٔ غربی عقب بکشد ، وچنان تخمین میکرد که درانجا،فرزهٔ قوماندا[جوشیقو] رانیز خواهد یافت . غندمشر غروموف تصور کرده بود که اول با منطقهٔ احتیاط درانجا یك موضع حمایه اخذکرده بعدازان خط محاربه را ازجناح چپ به پس کشیدن آغاز کند . لکن بمجردیکه این امررا بمرزهٔ خودیداد ازغندمشر [پوقوتیلو] خبررسید که جناح راست موضع به تهلکهٔ احاطه شدن معروض مانده وطوپخانه زیاده برین مقاومت نمی تواند .

فی الحقیقه لوی غند[خاصه]،ولوی غند[۲] درعین زمان جبههٔ [یوغو – ما غو] راشکافته بودند . لهذا،غندمشر[غرو م وف]، برخلاف امروتعلیات جنرال خود عقب کشیدن طوپ خانه رابه[چینغو] امرنمود . عرابه های جبه خانه ، وخسته خانه ، وداشهای صحرا ازعقب می آمدند .

بعد ازین یك صحیفهٔ بحران آمیز محاربه آغاز نهاد ، واحوال و وقایع بسرعت تمام پی همدیگر ظهور مینمود . طوپخانه که درحال رجعت بود ، تولی پیاده نیزبه آن ملحق گردید . طوپ های روس ازموضع سخت و بلندیکه آن را ترك کرده بودند بی اسپ بفرو امدن مجبوربودند تولی [۷] غند [۲۲] بمعاونت فرو آوردن طوپ ها دوبده بودند . لکن وقتیکه به دامن کوه رسیدند وطوپها به اسپها بسته شده بحرکت افتاد طوپ خانه راه

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 23 of 322

را غلط کرده بجای آنکه بسوی [چینغو] برود یکسر بسوی [تورهٔ نجون] توجیهٔ عنان عزیمت نمود . بیچاره غند مشر[غرو موف] از دیدن این حال سراسیمه شده از عقب طوپ خانه دویده فریاد براورد که « برگردید، برگردید ! » ولی کجا ! که بشنود !

طوپ خانه یکسر بسوی [تورهٔ نجون] برسیا حتی که داشت دوام ور زید . تا آنکه دریك درهٔ تنگی رسید . درانجا طوپیکه ازهمه پیشتر بود بیك گلهٔ طوپ دشمن سقط شده ازپا درافتاد ، ومانع رفتار دیگر طوپها شد . در چنین حال بحران انگیز ، دفعتهً قطعات غند [۳] ازلوی غند خاصهٔ ژاپان در پیش طوپ های روس ظهور کرده همهٔ طوپها ونفربها ، وعرابه های جبه خانه ودیگر ملزمه را ضبط واسیر کردند .

درین اثنا دیگر تولی های مرزهٔ [غرو موف] نیز برجعت آغاز نهاده بودند . مومی الیه در راپورت خود این حال رجعت خود را چنین تصویر کرده است :

« هنگامیکه امر برجعت خودرا گرفتم ؛ تولی هاوطوپ خانهٔ معیت خودرا برجعت امر دادم . دوتولی منتظماً رجعت کردند ، ولی شش قطعه طوپ ما براستقامت [تورهٔ نجون] بسرعت تمام فرار کردن گرفت که ازعقب آن عرابه های جبه خانه ، ودیگر ملزمه نیز پیروی مینمود طوپ خانه را به برگشتن قومانده دادم . لکن غند مشر [پوتوتیلو] درپیش روی طوپ خانه چنان چاز نعله میتازید که فریاد های من بران تأثیر نکرد . ازطوپ خانه مأیوس مانده برای سوق واداره کردن دیگر تولی های پیادهٔ خود برتپه برامدم . چه می بینم که تولیٔ جناح چپ یکوقتی موضع خودرا ترك کرده پشت کار خود رفته ، وتولی های دیگر نیز یکی پشت دیگر برجعت آغاز نهاده . اما ازطوپ خانه

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 24 of 322

هیچ اثری در میدان ندیدم ، در چپ و راست حتی از عقب نیز خطهای شکارتی ژاپان دیده میشد . بعد از ان بر یك نقطهٔ بلندتری که میدان محاربه خوب تر از ان جا معلوم میشد برامدم ، از انجا مشاهده کردم که خطهای شکاری دشمن بر جناح راست موضعی که ما آن را ترك کرده ایم متمادیاً اتش میکردند . بر استقامت راه توره نچون بعضی سوارها را دیدم که بسرعت میرفتند . مگر این سوارها طوپ خانهٔ بیچارهٔ مابود که فدای نادانی غندمشر (بوقوتیلوف] شده بپای خود بسوی اسارت دشمن پویان بود . تولی ئیکه بطریق محافظ درپیش طوپچی گذاشته بودم نیز هیچ پیدانبود . پس برای من بجز اینکه بر حرکت رجعت دوام ورزم دگر کاری نماند . قوماندان طوپ خانه کار خود سرانهٔ بی تدبیرانهٔ که اجرا نمود همهٔ پلان مرا زیرو زبر ساخت . یك ربع پیادهٔ خودرا نیز به ادارهٔ اوتودیع کرده بودم . برای غندمشر مومی الیه خبر فرستادن هم ممکن نبود . چونکه درین اثنا در نزدمن بجز یك افسر و [۳] نفر دیگر هیچ کسی باقی نمانده بود . اسپ های آنها هم از فرو آمدن و بالا برامدن این بغله های سنگلاخ آن قدر مانده شده بود که از حرکت معطل مانده بودند .

والحاصل غندمشر [غرومو ف] برای التحاق کردن به کند کیکه در [جوشیقو] بود از استقامت شمال غربی رجعت نمود . کندك [جوشیقو] بادو طوپ جبل آهسته آهسته در عقب کشیدن بود .

لوی غند [۱۲] ژاپان که از گذشتن نهر [ایچو] ودور وزه رفتار این اراضئی پست وبلند سنگلاخ ، مانده وکوفته شده بودند به بسیار آرمی و بطائت در پیش رفتن دوام داشتند . وضعیت روسها پیش از پیشین باینصورت بود :

از [۷] کندك ، و [۱۷] طوپی که در زیردست جنرال [قاچالنسکی] بود [۵] کندك و [۱۰] طوپ بحسن حال و انتظام مانده بود ، [۲] کندك

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 25 of 322

غند،شر[غرروموف] بحال پریشانی بود ، [٦] قطعه طوپ او بدست دشمن درامده بود .

دستهٔ کشتی های جنگی ژاپان که درزیر قوماندهٔ قپودان [ناقا غارا] در جوار [آنطون] آمده بود بقدر نیمساعت اردوگاه روس را درزیر آتش طوپ گرفته ، وبا طوپ خانهٔ روس یك دوئللوی کرده واپس به[یونامپو] برگشت .

قوت احتیاط روس در[نه نچی] باجنرال (ساسولیچ) دایماعاطل وساکن بود . به این حساب قسم کلئی قوت روس که بمدافعه ومحافظهٔ حدود[مان چوری] بمقابل تعرض وهجوم ژاپانها مأمور و مکلف بودند یعنی — [۹] کندك و[۲۲] طوپ بمحاربه اصلا اشتراك نور زیدند ، بلکه یك کار توس هم نپنداختند .

نهایت الامر قوماندان کلان جنرال [ساسولیچ] پیش ازپیشین به نزد جنرال قاچالنسکی آمده بعد ازانکه حال ووضعیت را تحقیق، وبرطرز جریان محاربه اطلاع حاصل کرد امر رجعت را عطا نمود .

برای امنیت رجعت قطارها وقافله های عسکری، جنرال[قاچالنسکی]میبایست که بدرجهٔ ممکن حرکت پیش آمدن دشمن را توقیف نماید. لهذا جنرال [ساسولیچ] از احتیاط عمومی [۲] کندك پیاده بایك طوپ خانهٔ صحرا بمعاونت مفرزهٔ [قاچالنسکی] بداد .

آمدیم برژاپانها : احتیاط تول غند بساعت [۸] صبح بسوی[سپیری یاشیما] بحرکت آغاز کرده بود . وبعدازانکه خط [تورهٔ نچون — حود ایدوچی] بدست آمد جنرال [قوروکی] لوی غند های خودرا که بسیار مانده شده بودند تابه پیشین به استراحت کردن ، وطعام خوردن امر نمود .

درین اثنالوی غند[۲] در جوار[تورهٔ نچون] ،ولوی غند خاصه درجوار

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 26 of 322

[یوغو] جمع می آمدند . جناح چپ لوی غند [۱۲] بر پشته های شمال [یوته نتوچا] بالا میبرامدند ، وجناح راست لوی غند مذکور بر پشتهٔ غربی [حوداید وچی] بر امدن مشغول بودند .

در اثنای این محاربه ، طوپچی ازموقع قدیم خودبه پیش سوق کرده شده بود . [۲] طوپ خانهٔ غند [۲] در حالتیکه تایلهای طوپ درمیان آب بود ازنهر [ایچو] مرور کرده در [توره بچون] موضع گرفتند . طوپ خانهٔ دیگر آن درجهت جنوب جزیرهٔ [چوقودای] رفتند ، تا آنکه میدان انداخت خوبتری بدست آرند . طوپ چئی خاصه از پلی که بدرازئی «۳٤» متره بزودی ساخته شده بود ازجوار جزیرهٔ « پلنگ » « ایچو » را گذر کرده درمابین « یوغو — ماغو » موضع گرفتند .

طوپ خانه های اوبوس درموضع قدیم خود باقی ماندند . طوپچئی فرقهٔ «۱۲» بساحل راست نهر آمده بود .

(محاربهٔ حاماتان)

بعد ازانکه تول غند یکقدری استراحت کردند وطعام خوردند جنرال « قوروکی » امر حرکت را عطا نمود .

بساعت «۱» تول غند نخستین ژاپان ، سر راست به این استقامتها به پیش شدن آغاز نهادند :

لوی غند « ۲ » : یکسر بسوی « آنطون » . احتیاط تول غند : به « حاماتان » لوی غند « خاصه » : ازشمال تول غند احتیاط ایضاً به « حاماتان » . لوی غند « ۱۲ » : یکسر بسوی « تالونفان » .

جنرال « قاچالنسکی » بهزار مشکلات قسم کلئی خود را در جوار « حاماتان » آورده توانسته بود .

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 27 of 322

جنرال «قوروکی» بردوکندك احتیاط عمومی امرنمود که ذروهٔ راقم «۱۷۹» را که درجهت شرق «حاماتان» است ازدست جنرال «قاچالنسکی» ضبط واستیلا نمایند . زیرا این ذروه برتمام اراضئی همجوار خود تماماً حاکم بود ، وبغله های آن آنچنان سخت وسر بلندبود که برای مرور پیاده نیز غیرمساعد بده میشدایندوکندك احتیاط عمومی کندك «۱» و«۳»غند «۱۱» احتیاط عمومی بودند .

طوب خانهٔ که تا بحال ازعقب این دوکندك می آمدند بعدازمأمورشدن کندك های مذکورواپس گردیده بگرفتن جادهٔ بزرگی که از «آنطون» به «فنغ هوا نشان» میرفت مأمور گردید .

جنرال «قاچا لنسکی» بفکراین نبود که موضع «حاماتان» خودرا به صورت معندانه مدافعه کند . وازین بود که طوب چئی خودرادرین اراضئی غیرمساعد بکار زاراشتراك نداده بود . وقتیکه بعد ازپیشین بساعت «۲» سر قول طوب خانهٔ روس بقدر «۱۰۰۰» قدم بشرق «حاماتان» رسید یکی یکبار به آتش شدید یك تولی ژاپان دوچار گردید . این تولی که به لوی غند «۱۲» منسوب بود ازدیگر رفقای خود پیشتر بکنار شمال غربی تپه واصل شده بود . طوب خانهٔ روس در ظرف یکچنددقیقه اکثراسپان خودرا غایب کرد؛ودر زیر آتش دشمن حرکت کردن شان غیرقابل گردید . قوماندان طوب خانه طوب خانهٔ خودرا هماندم بصف حرب دراورده بمحاربه اشتراك ورزید که کندك های روس نیزدرینوقت محاربه راباطوب خانهٔ خودگرم کرده بودند . این کندکها مخصوص بمقابل همان دوکندك مذکورژاپان منتشرشده بودند . کندك مذکور درظرف کم مدت «٤» افسروبسیاری ازافرادخودراضایع کرده ولی ازمحاربه روگردان نشد ، ونابه کار توس آخرین خودبه آتش دوام ورزید .

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 28 of 322

درهنگامیکه جبه خانهٔ شان سراسرتمام شده بود ، وروسها بهجوم سر نیزه برانها برخاستند، ازلوی غندهٔ خاصه « یك تولی ظهور کرده ازسر پشته برپهلوی راست مهاجمین آتش شدیدی اجرا کردند ، وآنهارا برجعت مجبور گردانیدند .

درین اثنا قول جنرال « قاچالنسکی » نزدیکشده میامد. این قول ازطرف ژاپانها زیر آتش گرفته شده ، وبضایعات بسیاری دوچارآمده ، ولی بسایهٔ مقاومت دلیرانهٔ غندیازدهم شان بایك پریشانی تام برجعت موفق شده ، بهزار مشکلات به « تهنجی » خودرا رسانیدند .

این مفرزهٔ « قاچالنسکی » وقتی که به « تهنجی » بیامد از غند غند مشر « چیه لنسکی » « ۶ » تولی تشکیل داده شده . از موجودی قوماندان « ۱۲ » تولی تنها « ۳ » تولی آن برجا مانده بود .

دراطراف موضع دمدارروس که برذروهٔ « ۱۷۹ » بود حلقهٔ محاصره رفته رفته تنگ میشد . احتیاط تول غند ژاپانها این ذروه را بایك غند از جهت جنوب احاطه کرده میرفتند ، وغند « ۴ » لوی غند « خاصه » از جهت شرق هجوم میبرد . ودیگر اقسام لوی غند « خاصه » تدریجا به مقابل شمال شرقی موضع تیت میشدند . « ۲ » غند لوی غند « ۱۲ » وطوپخانهٔ جبل ازوقت بجاهای مناسب تیت شده بودند . معهذا به دوکندك روس که در نجابود در امر مدافعه اثر ضعف نشان نمیدادند . تولی های روس باربار بهجوم سرنیزه برخاسته بودند ، تا آنکه بعد از پیشین ، قوت روس که در « آنطون » بود بمجردیکه از « تهنجی » گذشتند وظیفهٔ این دوکندك گویا به انجام رسیده رجعت آغاز نهادند .

روسها : ازمیان خط احاطهٔ که ژاپانها ازهر طرف بسته بودند بقوت سرنیزه یك رخنهٔ برای خود پیدا کرده بفرار کردن کامیاب آمدند، ودرین

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 29 of 322

اثنا بضایعات عظیمه دو چار آمدند . قوماندان غند ، باراهب غند که یك صلیبی بدست گرفته درپیش روی عسکر افتاده بودبا « ۲٤ » افسر دیگر تالف شده بود . تفنگهای ماشیندار ، وطوپخانه ئیکه اسپان آن همه کی تلف شده بود جملهٔ بدست ژاپانها افتاده بود .

پیادهٔ ژاپان بسبب مانده کی چون یك تعقیب شدتناکی اجرا نکردند ازاز وبساعت « ٥ » محاربه سراسر منقطع گردید . این مفرزهٔ شکست خوردهٔ یالوشب تمام شب برجعت دوام وزیده در « ۲ » ماه می درجوار « فنغ هوا نشان » جمع آمدند .

ژاپانهاتنهاباسواری تعقیب اجرا کردند . تول غند نخستین ژاپان درشب « ۲ » ماه می — به اینصورت شب را بسر آوردند .

قرارگاه در . « توره بچون »

لوی غند « ۱۲ » در « قالونفان »

لوی غند « خاصه » در « دوچاشی »

لوی غند « ۲ » در آنطون »

درینمحاربه ضایعات ژاپانها به اینصورتست :

« ٥ » افسر ، و « ۱٦۳ » نفرمقتول ؛

« ۲۹ » افسر ، و « ۸۷۳ » نفر مجروح .

ضایعات روسها از یتقراراست :

« ۱٦ » افسر ، و « ٥٦٤ » نفرمقتول ؛

« ۳۹ » افسر ، و « ۱۰۸۱ » نفر مجروح ؛

« ۱۷ » افسر ، و « ٦۷۹ » نفراسیر .

غیرازین بقدر « ۲۲ » طوپ ، و « ۸ » تفنگ ماشیندار ، ومقدار بسیاری عرابه ، وجبه خانه ، ومهمات بدست ژاپانها درامد .

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 30 of 322

مطالعات در حق محاربهٔ «یالو»

بسایهٔ باروت بیدود ، خطهای شکارتی روس بادوربین نیزبد شواری فرق وتمیز میشد . اما دریشیهای سیاه پیادهٔ ژاپان درمیان اراضی ریگزار محیطه خیلی خوب بچشم برمیخورد ، ونشانگاه خوبی تشکیل میداد .

درتشکیل خطهای شکارتی ژاپان هیچ یك اصول وقاعدهٔ معینی موجودنبود ، بعضی کندك ها یك یا دو تولی خود را بخط شکاری میبراور دند ، دیگر بعضی شان همهٔ تولی های خود شان را بیکباره گی برخط شکاری میکشید ند .

ژاپانها درین محاربه اینیك را بخوبی آموختند که درزیر تأثیر آتش دشمن بهنظام بهم نزدیك قطعات را راندن خیلی مخاطره ناك است .

ژاپانها به آنکه توقف کنند دایما به پیش رفته تابوقتی که بقدر هفتهزار یانه هزار قدم نزدیك شدند ازانجابه آتش تفنگ آغاز کرده اند . وبعدازان در میدان بازبا خطوه های جهیدن «۶۰ — تا — ۸۰» قدمی حرکات جهیدنی اجرا کرده اند . ودر وقتیکه ممکن بوده دراثنای فاصله های بسیارکمی نیز بکلنگ وبیل سپرهای شکاری هم کنده اند .

افراد پیادهٔ لوی غندهای ژاپان پیش ازانکه بمیدان محاربه بروند بکسهای گردنی خود شان را میگذاشتند ، وبجای آن خوراکهٔ وافر ، وجبه خانهٔ بسیار میبرداشتند . هر نفربا «۲۱۰» کارتوس ، وچندروزه خوراکه به میدان محاربه درامده بودند .

روسها درین محاربه تفنگ های ماشیندار داشتند . درمحاربهٔ «ساماتان» این مفرزهٔ تفنگ ماشیند اربعد ازانکه «۳۵،۰۰۰» کارتوس سوختانیدند برای رهاییدن کندك های خود خود شان را فدا هم کرده اند .

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 31 of 322

سواری درین محاربه درهیچیك طرف اظهار فعالیت نکرده است . غبرك غندسوارئی جنرال « میچه نقو » در اثنای محاربه پستترین همه بود ، و در اثنای رجعت ازهمه پیشتر . ازسوارئی ژاپان نیزدرین محاربه یك کارگذاری نمایانی دیده نشده است .

طوپ خانه های ژاپان درین محاربه دایماشرانپل استعمال کرده اند ، و نادراً گله انداخته اند . غبرك غندك طوپچئی لوی غند « ۲ » درظرف دوروزبهر طوپ خانه « ۱٤۰ » ، وطوپ خانه های خاصه بهرطوپ خانه درروزه « ۳۰ » اپریل « ۲۵۰ » ، ودر « ۱ » می « ۳۰۰ » مرمی انداخته است .

اوبوسهای ژاپان درخارج منزل مؤثرطوپچئی روس مانده تنها برنقطه های احتیاطیهٔ روس به آتش کردن اکتفا کرده است . قوماندان غند او بوس آتش طوپ خانهٔ خودرا ازنقطهٔ یك ترصدگاهی که باتلفون به آن مربوط بوده اداره میکرد ، و برکاغذ پلان خود که برمربعها منقسم بود موقع ووضعیت انداخت خودرا اشارت میکرد .

این بطاریه ها ترجیحاً شرانپل استعمال کرده اند . اما تاثیربزرگ خودرا بادانه های تخریب استحصال کرده اند . درروزه « ۳۰ » اپریل هرطوپخانه اوبوس « ۱٦۰ » شرانپل ، و « ۱۵ » دانهٔ تخریب انداخته اند .

ژاپانها در حرکات عسکریهٔ خودبه امنیت وبصیرت تمام کارکرده اندبسبب تفوق وبرتری عظیمی که تولغندنخستین ژاپان ، نسبت بقوت روس داشت اگردشمن قسم کلئی قوت خودرابرنقطه های گذرتولغند ژاپان سوق میکرد بازهم احتمال عدم موفقیت برای تولغند نبود . حالآنکه باوجود آنهم جنرال « قوروکی » بصیرت واحتیاط را ازدست نداده برقوت فایقهٔ خوداعتمادنکرده است . جنرال « قوروکی » به اینیك میدانست که قسم کلئی دشمن درعقب

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 32 of 322

خطهٔ آنطون — طوره نجون » بدرازئی « ۱۰ » کیلومتر و میباشد . و این قوت دشمن را از « ۱۹ » کندك پیاده ، و « ٤٦ » طوپ ، و « ۸ » تفنگ ماشیندار تخمین میکرد .

حالآنکه در حقیقت حال قوت روس عبارت از « ۱۵ » کندك پیاده ، و « ۳۰ » قطعه طوپ ، و « ۸ » تفنگ ماشیندار بود . بمقابل این قوت ؛ بارون « قوروکی » بغیر از قطعات احتیاط ، مرکب از « ۳٦ » کندك پیاده ، و « ۱۲ » طوپ سواری ، و « ۱۳۸ » قطعه طوپ یك کتلهٔ متجانس و یکپارهٔ را مالك بود که به انحساب نظر به تخمین خود او بر دشمن خود بقوت پیاده بدو مثل بقوت طوپچی سه مثل فایق بود . وچون تفوق اوصاف طوپهای اوروس همیران علاوه شود احتمال موفقیت و کامیابی برای جنرال مشار الیه درصدی صد موجود بود .

مع هذا بارون « قوروکی » در حرکات خود استعجال نشان نداده از اول کار حاضرئی گذر خود را بایك بصیرت دوربینانه اجرا ، و قوای بدنیهٔ عسکر خود را باوسایط صناعیه بدرجهٔ افراط درباب وسایط گذر نهریالوصرف و ابذال کرده است که این صورت حرکت ، یك خاصهٔ فارقهٔ محاربهٔ « یالو » را تشکیل داده است .

اگرچه برین حرکت احتیاطکارانهٔ افراطپرورانهٔ جنرال « قوروکی » بعضی کسان اعتراض کرده اند ، ولی چون اینمسئله از روی انصاف درزیر نظر دقت گرفته شود که این محاربهٔ « یالو » بمقابل یك خصم اوروپائی بسیار قوتمند صاحب نفوس ونفوذی اجرا میشود ، واین اول مصادمهٔ شرق وغرب شمرده میشود ازان رو جنرال « قوروکی » را باین فرط احتیاط او مواخذه واعتراض کردن جائز نیست . نتیجه : « دشمن نتوان ضعیف و بیچاره شمرد » .

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 33 of 322

اجتماع تول غند در نزدیکئی «یالو» درپشت یك جبههٔ که به امتداد «٤ — ٥» کیلومتره بودبوقوع آمده ، وبرای اینکه ازین اجتماع دشمن را معلومات کامله بدست نیاید تدابیر بسیار سخت ومؤثری اتخاذ کرده است . نمایش اجرا کردن دستهٔ کشتی های جنگی «ناقاغارا» درجهت منبع نیز درین خصوص تأثیر مهمی نشانداده است . نظر به احوالیکه درجهت روسها جریان یافته ژاپانها بر مقصد پنهان داشتن حرکات خود به تمامها موفق شده اند ، وروسهارا بخوبی بازی داده اند . زیرا به حواد ثهائیکه ازطرف ژاپانها بواسطهٔ مردمان بومئی آنجا بقصد اشاعه میکردند روسهای غافل آن را باور کرده ، جنرال «ساسو لیچ» برین یك قناعت کامله حاصل کرده بود که تشبث ژاپان ها بهمه حال بر جناح راست اجرا خواهد شد ، وازین سبب قسم کلئی خودرا دایما ، وحتی در زمانهای نتیجهٔ قطعیه نیز درانجا محافظه کرده است . ونمایش کشتیهای جنگی ژاپان باچند کشتئی نقلیهٔ ملزمهٔ حربیه ، جنرال روس رابرین فکرش آنقدر ثابت نموده بود که تابه آخر محاربه ازجای خود حرکت ننمود . پس چون تفکر شود که تول غند ژاپان از (۱۱) اپریل تابه (۲۰) ماه مذکور درپشت (ویجو) در اردوگاه میدان بماند ، ودرظرف این مدت موجودیت خودرا بدشمن معلوم نکند ، معلوم میشود که درجهٔ ضبط وربط اردوگاه تابچه درجهٔ مکمل بوده است ! نتیجه : (الحرب خدعه) . لمترجم

حالا پیش ازانکه طرز جریان محاربه را مطالعه کنیم یکقدری درجهت روسها یکنظر سریع تدقیق عطف بکنیم :

مفرزهٔ یالو : چنان یك مفرزهٔ بود که برای امنیت وخاطر جمعئی جمع اوری ونحشیدات عسکرئی (لیانویانغ) ازطرف (قوروپاتکین) به پیش رانده شده بوده قوت این مفرزه برای این مساعد نبود که درساحل دشمن جستجوی محاربه کنده

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 34 of 322

لهذا بجز اینکه در بنطرف نهر مانده درراه تاخیر مرور دشمن از نهر کوشش ورزدد گر کاری نداشت . حال آنکه قیمت ودرجهٔ مقاومتی که نشان داده شود به حل اینمسئلهٔ معما مانند تابع میبود :

« آیا دشمن از کجا ، وچه وقت ، وبه چه قدر قوت میگذرد ؟ »

اینست که دانستن اینمسئله ها قیمت ودرجهٔ مقاومت روسها را بمقابل ژاپانها حل میکرد .

اما اعتراف باید کرد که جواب این سوالها برای جنرال (ساسولیچ) خیلی مشکل بود . چونکه اوموقع اجتماع کلئی قسم کلئی دشمن خود را نمیدانست . و این ندانستن موجب عذراوئی بلکه بخبری وغفلت اورا نشان میدهد .

کته سوته یك غبرك سواری روس بجز اینکه بر استقامت بحر محیط تر صد بکنند دگر هیچ یك اثر فعالیتی نشان نداد . معمافیه ازجمع آمدن قوای عمدهٔ دشمن در نزدیکی (ویجو) جنرال (ساسولیچ) سراسر بیخبر هم نبود . زیرا اگر قطعیاً بیخبر میبود یك ثلث قوت خودرا که در (آنطون) داشت به (توره بجون) نمیفرستاد .

لکن جنرال روس تابه تاریخ (۱) می براین یك هیچ آگاه نبود که این قوت ژاپان که در (ویجو) جمع آمده ، واز جواراین موقع نهررا گذر کرده همهٔ تول غند ژاپان خواهد بود یانی؟ ودلیل این عدم آگاهی او از اینست که چون در (۳۰) اپریل خبر گذشتن قولهای قو تمند دشمن به او رسید او از تول غند احتیاط خود تنهایك کندك فرستاده بود ، و بازچون خبر حرکات عبور ژاپانهارا گرفت تنها بفرستادن یك مفرزهٔ تفنگ ما شیندار اکتفا ورزید .

جنرال (ساسولیچ) چنان تصور میکرد که باقوتهای ژاپان که درساحل

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 35 of 322

(ایجو) منتشر هستند با (۷) غند، و (۱۶) طوپ، و (۱) فرزهٔ تفنگ ماشیندار مقابله بکنند. ازین یك معلوم میشود که مومی الیه با این قوت ضعیف هیچگاه بخیال و خاطر خود نمیآورد که بهجوم تول غند ژاپان که پنج بار فایقتر ازو باشد معروض خواهد شد. کذالك جنرال (ساسولیچ) قیمت حربیه، واقتدار و مهارت جنگ آوری ژاپانهارا از درجهٔ حقیقت آن خیلی فروتر و بی اهمیت تر تقدیر و تخمین کرده بود. و از اینرو در تدابیر حربیهٔ خود شایان تأسف یك لاابالیقی بکار برده است.

اینست که این اعتماد مفرط جنرال (ساسولیچ) موجب شکست و انهزام او گردید. و این خودبینی و کم بینی سبب فلاکتش شد. نتیجه: (یکی آنکه در خویش خودبین مباش؛ دگر آنکه با خصم کم بین مباش). مترجم

تأثیرات بد خبرهای انهزام (یالو) را که در روسیه حاصل شده بود مطبوعات یعنی — اخبارهای روس میخواستند که تخفیف کنند، و برای فرو نشاندن هیجان و شورش اذهان اهالی محاربهٔ مهمهٔ (یالورا) یك واقعهٔ بی اهمیت و مصادمهٔ قراولی برقم داده اند. اخبار (نوویه وره میا) مقالهٔ که درین خصوص نشر کرده بنابر غرابت مآل خنده آور آنرا نجاعیناً نقل میکنیم:

«واقعهٔ (یالو) اگرچه در اول امر یك سوء تأثیری حاصل کرده ولی درینجا شایان مسرت یك چیزی هست. ما باید که اینرا بنظر دقت بگیریم که جنرال (قوروپاتکین) یك پلان و نقشهٔ بسیار مکملی در پیش گرفته است. زیرا اگر جنرال آرزو میکرد هیچ شبهه نیست که درهمین جا مظفریت نخستین را احراز میتوانست. اما مشار الیه نمیخواهد که روسها را بیك موفقیت ظاهری بازی بدهد. بلکه جنرال بر مکملیت پلان خود بصورت قطعی مطمئن میباشد که اول یك رجعت بکند، و دشمنرا یك مظفریت ظاهری نشان بدهد،

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 36 of 322

ودر آخر، مظفریت قطعی را خود او احراز بکند . اینست پلان جنرال که به این محاربه آن را اثبات کرده است . مانباید که به پلان جنرال (قوروپاتکین) که مهارت واقتدار او در نزد همگان مسلم است مداخله نمائیم . زیرا اینگونه مداخلات جنرال را خیلی متأثر میکند . اعتماد وامنیتی که بر مهارت واقتدار جنرال داریم برای موفقیت وکامیابی او کافی دیده میشود . »

(حرکت رفتار اردوی نخستین ژاپان از یالو راست بسوی)

— (فنغ هوا نشان) —

جنرال (ساسولیچ) بعد از انکه مفرزهٔ خود را در (فنغ هوانشان) جمع آوری نمود در انجا نیز توقف نکرده بر رجعت خود دوام ورزید . ودر اواسط محل موقع (لیان شانق وان) مواصلت کرد .

به این رجعت مفرزهٔ (ساسولیچ)، جنرال (میچه نقو) نیز پیروی کرده بسوی (سیویه ن) درکشید . وازانجا بستر وحمایهٔ جناح راست مفرزهٔ مذ مأمور گردید . وظیفهٔ امنیت دادن وحمایهٔ جناح چپ تول غند بزرگ روس را که در (لیا نویانغ) جمع آوری میشد لوی غند سوارئی جنرال (ره ننقامپ) که بسوی (سایماچی) فرستاده شده بود سپرده، وبه این لوی غند یك غند پیاده، ویك غندك یعنی — (٦) طوپ که به اصطلاح ملك مایك طوپ خانه گفته میشود ترفیق شده بود .

تول غند نخستین ژاپان هنگامیکه به (آنطون) وپیشتر از آنطون رسید بحال ووضعیتی که درشام روز اول می بود نماند . کیفیت مانده گی وپاك کردن وخالی کردن میدان محاربه این توقف را ایجاب کرده بود .

وظیفهٔ تماس کردن را بادشمن به قولهای کشف تودیع کردید . ودرموقع (طانچان شون) که از قراولهای پیش تقریباً (۲۰) کیلومتر و پیشتر بود

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 37 of 322

این قول‌های کشف باقزاقهای روس که در حال رجعت بودند یك مصادمهٔ کوتاهی بوقوع آمده بود .

در (٤) ماه می غند سواری خاصه راست بسوی (فنغ هوانشان) بحرکت پیش‌رفتی آغاز نهاده درهمان‌روز به (قولیمون) آمد ، ودرانجا به استحکام های خالیئی که توساخته شده بود تصادف نمود .

(فنغ هوانشان) چون هنوز درزیر استیلای دشمن بود ازانرو غند سواری تا بروز دیگر درانجاماند ه در (٦) می بموقع مذکور مواصلت ورزید .

در (٥) می لوی غند (۲) نیز بحرکت پیشرفتی آغاز نهاده تابه (۸) می در شمال غربی (فنغ هوانشان) اجتماع کرده است ، ولوی غند مذکور را لوی غند (۱۲) ولوی غند (خاصه) نیز تعقیب وپیروی کرده آنها نیز تابه (۱۱) می کاملاً به آنجا آمده بودند .

در پیش روی لوی غند ها قراولهای بسیار کثیف و قوتمندی براورده شده بود ، وخط مقاومت ومدد رسانئی آنها نیز بخوبی بصورت تحکیم و تقویت داده شده بود . غند های سواری نیز براستقامتهائیکه بسوی دشمن متوجه بودبه اجرای کشفیات مشغول بودند .

برای امنیت دادن جناح راست تول غند در (قوانديانجان) یك غند احتیاط موجود بود . تول غند نخستین در حوالئی (فنغ هوانشان) تایکمدت بسیاری بماند . وظیفهٔ این تول غند در بنوقت عبارت ازین دو کار بود :

اولا تول غند دشمن که در (لیائویانغ) ، وحوالئی (داشیجاعو) جمع آوری وتحشیدات اجرا میکند تعرضات آنرا که اکثر بر (کوریا) بوقوع بیاید منع کردن .

ثانیاً : حرکات اخراج یعنی — بیرون برامدن تول غند(۲) را که درین

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 38 of 322

اوقات درساحل (لیا تو تونغ) آغاز نهاده از تشبثات تعرض دشمن ستر و حمایه کردن .

اس الحرکات تول غند تابه ایندم، تهر (یالو) بود. نقلیات منزل که تابه ایندم تابه (ریقاعو) بحراً، وتابه (ویجو) براً اجرا میگردید بعدازین از (یالو) به (آنطون) توجیه وانتقال یافت .

غیراز غبرك غند احتیاطی که بهاین تول غند منسوب بود، وپیش ازین آمده بود قسم کلی دوغبرك غنداحتیاط دیگر نیزدرعقب تول غند رسیده بود که وظیفهٔ این قطعات این بود: که درانثنای یك برکشتن محتملهٔ تول غند نخستین منطقهٔ اراضئی را که تول غند قطع نمایدبدست داشته باشند، ومنطقهٔ مذکوره راادارهً، وصناعهً امین ومحفوظ بدارند .

تول غند (طاقوشان)

۲ — و — ۳

بعدازانکه تول غند نخستین یالو را گذر کرده از (۵) می تابه (۱۵) می تول غند (۲) ژاپان نیزدرساحل (لیاتوتونغ) به خلیج (یه نطوای) برامده بود . ودر (۲۰) می برای ملاقی شدن بهاین تول غند، درهمین خلیج برامدن تول غند (۳) نیز آغاز نهاده بود. بعدازان یالوی غنداول تول غند (۳) درعین زمان درموقع (طاقوشان) به اخراج تول غند (٤) نیز آغازنهاده شده بود .

این تول غند (٤) یکسر بسوی (سیوپه ن) رفته دروسط خط فنغ (هوا لشان) و (قایجو) جا خالئی را که درمابین تول غندها مانده بود پرمیکرد .

قطعات این تول غند که درجوار (طاقوشان) براورده شده بود تابه اوا سط ماه جون تنها یك لوی غند (۱۰) بود که دیگر لوی غند های آن نیز پئی هم برای برامدن منتظر فرصت میبودند .

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 39 of 322

قوت روس که به نقطهٔ اخراج ژاپانها از همه نزدیکتر بود همانا غبرك غند سوارئی جنرال (میچه نقو) بوده این جنرال در ابتدای حرب، غبرك غندقا زاقی را که در (کوریا) برای استکشاف مامور شده بود قوماندا میکرد . ودر روز (۲) اپریل با غبرك غند خود از پیش روی تول‌غند نخستین ژاپان خودرا کشیده بساحل راست تهریالو واپس آمده بود .

در نهایت اپریل قطعات (میچه نقو) که درمابین (طاقوشان) ، و (چنزان) منقسم شده بودند ، بقوت (۳) غند پیاده ، و (۱۱) طرب سواری ، و (۲) غندك یعنی — دوطوپخانه طوپ بود .

جنرال (میچه نقو) بموجب امریکه از قوماندان کل گرفته بود باقسم کلئی خود ازراه (فنغ هوانشان) ، وبایك قسم دیگر خودازراه (سیویه‌ن) به (حایچون) عقب کشیده بود . این برگشتن (میچه نقو) درابتدای می بوقوع امده بوده بسبب این برگشتن عملیات ترصدواستکشافات ، موقتاً منقطع شده بود . این انقطاع ترصدو استکشافات جنرال (میچه نقو) این نتیجه رابخشید که قطعات قوتمند ژاپان بخشکه برامد . بعدازانکه این خبربواسطهٔ مردمان بومئی آن حوالی درقرارگاه روس رسید، وجنرال (قوروپاتکین) خبردار گردید بازسردوباره خدمت ووظیفهٔ ترصدراقایم گردانید .

ازینمسئله معلوم میشود که تعطیل حرکات استکشاف اگرچه موقت هم باشد هیچگاه جایز نیست .

دراواسط ماه می غبرك غند (میچه نقو) در (سیویه‌ن) بود .

(طاقوشان) ازطرف روسها خالی شده ازطرف مفرزه های خفیف ژاپان استیلا گردید ، وبه اینسبب حرکات عسکر براوردن ژاپانها درجوار (طاقوشان) بکمال سهولت وبدون مقاومت اجرا کرده میشد .

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 40 of 322

درصبح روز (۱۹) می سفاین نقلیهٔ ژاپان که لوی غند (۱۰) تول غند (٤) راحامل بوددرزیر حمایهٔقوهٔبحریهٔ که درزیر قوماندهٔقونترامیرال(حوزویا) بود در پیشگاه (طاقوشان) ظهور نمود. درساعت (۸) به اخراج اغاز شد. هواخیلی خوب ودشمن مفقودبوداز او بهیچگونه مشکلاتی برخورده نشده. درهمان روزیکسربسوی(سیوپهن) به کشفیات آغاز گردید.

هدف حرکت پیش رفتارتی لوی غند(سیوپهن) بود که درحوزهٔ ولایت(قایان) بود که براستقامت شمال غربی واقع، واز راضلی کوهسار(طایچو) که قبل ازین منطقهٔ تحشیدات وجمع آوری تول غندروس بود بایشته های(فون شولین) جداشده بود.

درهٔ (فونشولین) باوجود سختی وبلندی وپستی که داشت بازهم قابل حرکت بود، ولی کذرگاه دالین خیلی صعب المرور بود. کذرگاه (چان پالین) نیزاگرچه قابل حرکت ومرور بود اماطوپ هاوعرابه هامیبایست که ازطرف افراد کشیده شود.

برای رفتن لوی غند (۱۰) از(طاقوشان) به(سیوپهن) دوراه موجود بود که یکی ازدرهٔ(طایان)، ودیگری ازدرهٔ (لیاءولین) میگذشت.

لوی غند (۱۰) این راه دوم راترجیح کرد. جنرال(میچه نقو) که مسئلهٔ عسکر براوردن ژاپانهارا به (طاقوشان) خبر گرفته بود باقسم کلی خود بر استقامت جنوب حرکت، ودر موضعهای مساعدومناسب اختیارمدافعه کرده درراه تعطیل وتأخیر حرکات پیش روی ژاپانها سعی وکوشش ورزید.

به اینصورت درمابین قطعات پیشدارژاپانهاوطرب سوارتی روس مصادمه هاوزدوخورد های خورد وریزهٔ بوقوع آمد. تا آنکه قطعات ژاپان به (سیوپهن) آمده، وآنجارامحکم بندی کرده، وتابوقتیکه لوی غند(۱۰) کاملاً میرسید درانجاماندند. چنانچه بعد ازین به تفصیل بیان میشود.

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 41 of 322

محاربهٔ (وافانقو)

والئی عمومئی (منچوری) امیرال (الکسیه ف) از وقتیکه (پور آرتور) را ترك کرده بسوی منچوری آمده بود، جنرال (شتوسل) بدفعات از احوال مشکلهٔ قلعه شکایت، وعلی الخصوص از کمبود ئی ارزاق وذخیره ومهمات خیلی بحثها در میان آورده بود، وهر بیانامهٔ خودرا بر تمنیات فرستادن (قوهٔ تخلیصیه) نهایت میداد. حالاً نکه درین اثنا سر قولهای تول غند (۲) ژاپان از (پور آرتور) هنوز (۶۰) کیلومتره دور تردر پیشگاه موضع (نان شان) موجود بود.

امیرال (الکسیه ف) نیز معاونت رسانیدن قلعهٔ (پور آرتور) رایك لزوم مبرمی میدانست. لهذا در (۱۹) ماه مئی برای جنرال (قوروپاتکین) یك لایحهٔ نوشته فرستاد. دران تذکرهٔ خود از لزوم قطعئی معاونت قلعهٔ (پور آرتور) بحث رانده بیان کرده بود که بعد از انکه یك قطعهٔ (امنیت) بسوی جنوب فرستاده شود باهمهٔ قوت های موجودهٔ که بدست است بر تول غند نخستین ژاپان تعرض وهجوم برده آن را به آنسوی نهر (یالو) دفع کردن؛ وبه اینصورت تول غند (۲) ژاپان را از حرکت بسوی (پور آرتور) فارغ ساختن؛ ویااینکه جهت (قلع هوا نشان) را بخوبی ترصد، ودرزیر امنیت دراورده باقوهٔ فائقه بر (پور آرتور) پیش رفتن. ازین دوشق هرکدام که مناسبتر باشد بزودی انتخاب کرده عاجلاً اجرا کرده شود. واینرا هم در آخر لایحهٔ خود نوشته بود که من شق اول راترجیح میکنم.

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 42 of 322

جنرال (قوروپاتکین) با این تذکرهٔ والئی عمومی از جنرال (میچه نقو) نیزیك تذکرهٔ گرفته بود که درین تذکره از حرکات بیرون برامدن قوتهای قوتمند ژاپان درجوار (طاقوشان) در(۱۹) ماه می خبر میداد .

بنابرین خبر، جنرال (قوروپاتکین)برفکرسابق خودکه تاتفوق عددئی خودرا احراز نکند بر حرکت تعرضیه اقدام نورزد ثابت قدم ماند . لهذا (قوروپاتکین) درباب سخن (الکسیف) تجاهل عارف بخرج داد . اما چون موضع (تانشان) بعد از یکروز مقاومت بدست ژاپانها درامد ، جنرال (قوروپاتکین) ۵ درای وقرار خود صاحب عزم وتمکین نبود باز هماندم فکرخودرا تبدیل داده یکروز بعددرملاقاتیکه با(الکسیف)در(موکدن) نمود حاضر و آماده بودن خودرا برتعرض وهجوم تول غند (۲) ژاپان ، وبه اینصورت بقلعهٔ (پورآرتور) معاونت رسانیدن خود را بیان کرده است .

مالزمهٔ نقلیهٔ تول غندچون خیلی ناقص بودتعرض بردن برتول غندنخستین ژاپان ازمیان سلسلهٔ جبال مادهٔ خیلی مشکل مینمود ، وحاصل شدن نتیجهٔ موفقیت نیزازین حرکت بسیارکم محتمل بود . حالابه بینیم ۵ برای اجرا کردن تعرض برتول غند(۲) ژاپان بدست جنرال (قوروپاتکین) چه قدرقوت موجود است :

در مقابل تول غند نخستین ژاپان ، ودرمقابل حرکات عسکر براوردن ژاپانها در(طاقوشان) قوت هائیکه روس گذاشته بوددرهانجا ها بودن شان ضروری بود . وچون این قوتهابیرون میبرامد، بدست تنها (۷) لوی غندپیاده، و (۱) لوی طرب سواری میماند . ۵ ازینهم برای نقویه کردن مفرزهٔ شرقی یك غبرك غند فرستاده شده بود ، ونیز برای معاونت جنرال (میچه نقو) یك غبرك غنددیگر فرستاده شده بود .

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 43 of 322

بناءً علیه برای تعرض تول غند (۲) ژاپان تنها (۵) لوی غند پیاده ، و «۱» لوی غند سواری بدست میماند .

اما باوجود اینهم جنرال (قوروپاتکین) قول تول غند (۱۱) سیبریا را بایك لوی غند سوارئی که با آن بود ازراه (قایچه) سرراست بسوی (وافانقو) فرستاده بود که ازمواد امر تاریخ که برای قوماندان این قول تول غند یعنی — جنرال (شتا کلبرغ) نوشته واضح معلوم میشود که بجز فرستادن همین قول تول غند دیگر هیچ قوتی برای اجرای تعرض بر تول غند (۲) ژاپان و معاونت قلعهٔ (پور آرتور) تصور نداشته است .

(ترجمهٔ اوامر عمومیه ایست که در «۷» ماه جون بجنرال)

(اشتا کلبرغ داده شده است)

« یگانه وظیفهٔ قول تول غند که درزیر اداره وقوماندانئی سعادت شما موعست همینست که سرراست بسوی پور آرتور پیش برود ؛ وتاکه ممکن باشد قوت دشمن را که درنیم جزیرهٔ (قوانطون) اجرای حرکت میکند دوچار ضعف کنند ، ونظر حرکتش را از (پور آرتور) نامیتواند بسوی خود برگرداند .

« قطعات خودرا که دشمن بسوی شمال تفریق کرده فرستاده است یك آن اولتر به پس دفع کردن ضرور ومقتضی میباشد . لهذا حرکت پیش روئی قول تول غند شما بسرعت ، وشدت ، وجرأت اجرا باید شود .

« هرگاه باقوای فایقهٔ دشمن تصادف بشود تابه آخر درجه برمحاربه دوام نباید ورزید . بلکه تابوقتیکه حال ووضعیت تمامها کسب وضوح نماید قوای احتیاطیه را بمحاربه اشتراك نکراندن ضروری وشایان توصیه است .

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 44 of 322

«هدف اقصای حرکت پیش روی تول غند شما که براستقامت جنوب بوقوع میآید، عبارت از ضبط وتسخیر کردن (کینچو)، وبعدازان یکسر بسوی (پور آرتور) رفتن میباشد.»

پس ازمفاد این تعلیمات چنان معلوم میشود که قوماندان عمومی تول غند یعنی — جنرال (قوروپاتکین) درینوقت هنوز نیت آن را ندارد که یك تعرض جدی وعمومی اجرا نماید. بلکه درتصور آنست که محاربه را تنها به بعضی نمایشها بگذراند.

جنرال (قوروپاتکین) درتعلیمات و اوامر خود هدف اقصارا به (شتاکلبرغ) (پور آرتور) رانشان داده است. حال آنکه برای وصول این هدف وقت و زمان بسیاری لازم بود. حالا آنکه در (فنغ هوانشان)، و (سیویه ن) قوت های قوت ناك دشمن موجود بود. لهذا اول لازم بود که بمقابل این قوتهای دشمن یك حرکت پیش رفتار تی بغلی اجرا میشد، واین حرکت را باجانبدار های قوتمندی ستر و محافظه کردن لازم وواجب بود. اما این حرکت که از (قایچو)، به (کینچو) اجرا میشود بسببی که ازعقب دایما معروض تهلکه میباشد چندان معقول دیده نمیشود. شرط الزم حاصل شدن موفقیت از نحرکت برمغلوب کردن دو تول غند دیگر دشمن، پیش ازین تول غند سوم موقوف بود.

حال آنکه دراوایل جون قوت تول غند روس برای حصول این مقصد بدرجهٔ ضعفیت بود. ازان رو بحث کردن قوماندان تول غند دراوامر خود از ضبط کردن (کینچو) یك خیال بعیدی مینمود. مع هذا فرستادن قوهٔ امدادیه به (پور آرتور) نیز باهمهٔ این موانع ومشکلات بهمه حال لازم دیده میشد. لهذا جنرال (قوروپاتکین) هر دو مقصد را مزج وتألیف کرده تنها برفرستادن یك قول تول غند قرارداده است. بلکه راست ترش اینکه بیك تدبیر

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 45 of 322

نیم خامی اکتفا ورزیده است .

— مصادمات در مابین سواری طرفین —

غبرك طرب سواری جنرال (آفیجاما) ی ژاپانی که عبارت ازسواری و (۲) مفرزهٔ تفنگ ما شیندار بود ،با(۲) کندك پیاده تقویه شده درروز (۳) می از (پولانتیهن) به (وافانقو) فرستاده شده بود . این غبرك غند پیش ازپیشین وقتیکه به (چوجیاتون) رسید ، جنرال (آفیجاما) خبر گرفت که قصبهٔ (چوجیاتون) ازطرف قوت های خفیف روس درزیر استیلا میباشد . این قوتها به غبرك غند مختلط جنرال (صامسونوف) روسی که قو ماندان لوی غند سوارئی تول غند سیبریابود منسوب بود .

این غبرك غندکه مرکب از(۱۳)طرب سوارئی در آغون یعنی — (۱۶۰۰) سواری ، ونیم تولی یعنی — (۱۰۰) نفرپیاده ، و(۱) غندك یعنی — (٦) طوپ بودبرای امنیت دادن نقلیات قول تول غندمذکور ، وسراز نواستیلاکر دن خط راه آهن(وافانقو)از (قایچو) بسوی جنوب فرستاده شده ، در(۳۰) ماه می مانندغبرك غندسوارئی ژاپان اوهم به (وافانقو) درنزدیك شدن بود .

جنرال (صامسونوف) چون این یك راهنوز احتمال نمیداد که امروز بادشمن مصادمه بوقوع بیاید ازاثر وبرای تدارك کردن خوراکه ومنزلگاه مرکب از (٤٠) نفرسوارئی دراغون یك مفرزهٔ منزل ساز بقصبهٔ مذکور فرستاده بود .

خود غبرك غند نیز درحالتیکه درپیش خودیك تولی پیشدارداشت ازعقب می آمد . پیش ازپیشین بیك ساعت درو قتیکه پیشدار روس به درهٔ (فوچو) واصل شده بود بجنرال (صامسونوف) خبررسید که یکنیم طرب سواری ، ونیم تولی پیاده که بجهت جنوب (وافانقو) سوق شده بود باقوت های فایق دشمن بمحاربه دوچار آمده است . لهذا جنرال (صامسونوف) بهمان ساعت باتکمیل

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 46 of 322

قوت خود بکمال سرعت به پیش حرکت نمود .

هنگا میکه جنرال (صامسونوف) به استاسیون (وافانقو) رسید (۳) تولی دراغون پیش خودرا به امداد قطعات (چوجاتون) خودفرستاد، (۲) تولی دیگر خودرا نیز برای احاطه کردن جناح چپ ژاپانها بر تپهٔ حاکم غربی (چوجاتون) روانه کرد .

درین اثنا جنرال (صامسونوف) مشاهده کرد که (۳) تولی دراغونی که درتپهٔ جنوب (لوشاغو) بودند از اسپهای خودفرو آمده پیاده جنگ میکردند وتولی پیاده درشمال (چوجاتون) درخانه های ده مدافعه میکردند. ژاپونها نیز قسم جنوب ده را بابشته های جوار آن استیلا کرده بودند . کندك روس نزدر جنوب پل استاسیون راه آهن اخذ موضع نمود . قسم متباقی قسم کلی نیز که (۷) تولی بود در پیش این کندك آمد .

یکساعت بعد از پیشین دیده میشد که افراد پیادهٔ روس ده را خالی کرده ،ژاپانها به تعقیب ان شتاب میکردند. برای مدد پیاده که بشدت تعقیب میشدند جنرال از احتیاط خود (۲) تولی را امر هجوم عطا نمود. این دو تولی هنوز نارسیده پیاده ها بفرار کامیاب آمده به دراغونها ملحق شدند. امایك قسمی از در آغونها که پیشتر رفته بودند از طرف طرب سوارئی ژاپان درشرق راه آهن دریك بغلهٔ سنگلاخی احاطه شده درزیر تضییق وفشار گرفته شده بودند . تام درین اثنا (۲) تولی قازاق از جهت غرب راه آهن ظهور نموده تولی ژاپان از پیش روی تفوق روسها بسوی (یوجاتون) خودرا کشیدند . وهماندم پیاده وتفنگهای ماشیندار ژاپان از محیط شمالئی ده برقزاقهایك آتش مؤثری کشاده آنهارا برجعت مجبور کردند .

بعد از پیشین بساعت (۳) ژاپانها بر پشتهٔ جنوب (لوشاغو) بشدت تمام

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 47 of 322

هجوم بردند . لهذا روسها از انجایکسر بسوی (وافانقو) عقب کشیدند .

درین مصادمه ضایعات ژاپانها عبارت از (۱) افسر و (۲۵) نفر مقتول ، و (۳) افسر ، و (۳۳) نفر مجروح ؛ واز روسها (۳) نفر مقتول ، و (۲) افسر ، و (۳۲) نفر مجروح ، و (۴۰) اسپ غایب بوده است .

دیده میشود که درین مصادمه طرفین بیك صورت جدی و حقیقی محاربه را قبول نکرده اند .

جنرال (آقیجاما) در تصور این نبود که یکشدت تاك هجومی اجرا نماید بلکه مقصدش این بود که دشمن مقابل خودرا پریشان و بوضع را از دست شان برباید که به این مقصد خود نایل هم شد .

بعد ازین محاربه ، غیرك غندسوارئی هردوطرف تقویه شده بود . قسم کلئی غیرك غندهای مذکور در موضعهای (۳۰) می خودمانده ازانجابه استکشا فات دوام کرده اند .

در روز (۳) ماه جون ، جنرال (صامسونوف) با (۱) کندك پیاده ، و (۴) طرب سواری ، و (۱) غندك طوپ مقابل (یوجاتون) یك کشف تعرضی اجرا کرد .

ازین محاربه هردوطرف خیلی قیمتدار نتیجه ها حاصلکردند . چونکه جنرال (صامسونوف) این را آموخت که ژاپانها با (۲) کندك دیگر ازیك قوتی که بسیار دور نیستند تقویه شده اند . جنرال (آقیجاما) نیز این را دانست که به غیرك غند سواری روس عسکر پیاده فرستاده شده حتی سرقولهای پیادهٔ شان نیز ازوقت به « وافانقو » واصل شده اند . لهذا از نتیجهٔ این کشف ، غیرك غند سوارئی ژاپان روز دیگر به « وافانتیه‌ن » ، و یك روز بعد دیگر بسوی جنوب بیشتر عقب کشیده است .

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 48 of 322

ـ واردشدن قدمه‌های نخستین قول تول غند سیبر بابه «وافانقو»

روز «۳۰» می بنابر آمدن غبرك غند سوارئی روس به «وافانقو» غند (۳٦) لوی غند «۹» شکاری به تقلیات شمندوفر یعنی — ریل آغاز نهادند در روز «٥» جون جنرال «شتاکلبرغ» نیز به «وافانقو» بیامد.

این قول تول غند نخستین روس پیش ازانکه بحرکت تعرضیه آغاز کند درینجا جمع آورئی شان لازم بود.

اراضئی جوار استاسیون راازه «٥» جون تابه «۸» ماه مذکور، خود «شتاکلبرغ» بالذات کشف کرده پشته های «طافان شین» وتپه های شمال خط «یوجاتون — وافان ووپون» را انتخاب کرد. قوماندان قول تول غند از انتخاب این موضع مقصدش این بود که اگر پیش از اجتماع قطعات قول تول غند، یك تعرضی ازطرف ژاپانها بوقوع آید، درین موضع که با استحکامات خفیفه آن راتقویه میکنند، مقاومت بکنند.

معهافیه بارون «شتاکلبرغ» ازطرف دشمن درین نزدیکیها یك هجوم را بسیار محتمل نمیدید. ازان رودراس تحکیمات یك فعالیت بزرگی نشان نه داده است. در خصوص انشای استحکامات عملهٔ «کلفهٔ» چینی را استعمال کرده است.

بعدازغند «۳٦» لوی غند نخستین شکاری ورد نمود. این لوی غند در «۲۷» می از «حایچون» تابه «قایجو» «٦۰» کیلومتره مسافه را قطع کرده وازانجا باشمندوفر تابه «وافانقو» فرستاده شده، و قدمهٔ آخرین آن تابه «٥» جون به آنجا موا صلت کرده بود. بعدازان تقلیات تابك دوروز معطل بماند.

درین اثنا «۲» قول ژاپان، یکی لوی غند «۱۰»، ودیگری غبرك غند

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 49 of 322

« ۱ » خاصه بسوی « سیو یه‌ن » یعنی بر خطوط مواصلات « شتاکلبرغ » حرکت پیش روی داشت

سیو یه ن در « ۸ » جون از طرف ژاپانها ضبط و جنرال « میچه‌نقو » نیز از انجا به درهٔ « دالین » برجعت مجبور شده بود . غیر از ین مسئله یك مسئلهٔ دیگری نیز ظهور نمود که آنهم در « ۷ » جون یك لوی غند کشتیهای جنگی ژاپان در زیر قوماندهٔ امیرال « طوغو » در جوار « قایجو » ظهور کرده از انجا پل راه آهن را بطوپ کوبیدن گرفته بود .

اینست که حادثهٔ « سیو یه‌ن » وظهور اینچنین یك دسته کشتیهای جنگی ، مواصلات قطعات قول تول غند نخستین سیبریارا که در « وافانقو » بوددو چار تهلکه کرده قسم کلنی لوی غند « ۹ » در « قایجو » به توقف کردن مجبور کردید . درین اثنا از استقامت « پولانتیه ن » نیز برای این قول تول غند رفته رفته تهلکه نزدیکشده میرفت .

— رفتن پیشدار روس در « وافانتیه‌ن » —

جنرال « صا . سونوف » بنابر امر جنرال « شتاکلبرغ » در روز « ٦ » جون از « وافانقو » به « وافانتیه‌ن » که بقدر « ۲۰ » کیلومتره دورتر بود برفت . وقسم کلنی خودرا در انجا مانده در خط « یانویانخس — سیاعوجاجان — چی‌جانون » که زیاده از « ۳۰ » کیلومتره امتداد داشت مرکب از پوسته های عسکری یك زنجیر امنیتی تأسیس داد که مرکز این خط امنیت از « وافانتیه‌ن » « ۸ » ، وجناحهای شان « ۱٦ » کیلومتره دوربود .

جنرال « شتاکلبرغ » بنابر مقصد آنکه تدارکات خودرا از انظار تجسس دشمن پنهان کند ، واگر دشمن قطعات خودرا بسوی شمال بفرستد آنرا محاکمه بشدت دفع و مغلوب نماید در (۱۰) جون (٦) کندك پیاده را از

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 50 of 322

لوی غند (۱) با یك بطاریه طوپ بطریق پیشداری بواسطهٔ شمندوفر به (وافانتیه ن) روانه نمود . واین پیشدار پر قوت خودرا به اداره قوماندانئی جنرال (سمیرنوف) تودیع کرد .

جنرال (سمیرنوف) از پنقوت (۲) کندك خودرا تفریق کرده بتقویهٔ پوسته های سوارئی زنجیر امنیت فرستاد . حالآ نکه ژاپانها باوجود اینهمه تقویه های خط امنیت روسها ؛ برخدمات استخباریهٔ خودشان بکمال غیرت وثبات، دوام میورزیدند .

روسها در (۱۳) ماه جن در استقامت (پولانتیه ن) اجرا کردن یك استکشافی راتصور کردند ، وبرای اینکار مفرزهٔ ترتیب داده شده بود درشب به سوی (پولانتیه ن) سوراست شده روز دیگر بوقت صبح بخط قراول پیش ژاپان رسیدند . مفرزهٔ استکشافیهٔ روس بخیال آن بود که درانجا بحال استراحت واقامت یك دشمنی را خواهند دید . حال آنکه بالعکس به قولهای پرقوت دشمن ازوقت پرفتار آغاز نهاده بودند تصادف کردند پس معلوم شد که تول غند ژاپان درروز « ۱۳ » جون ازصبح وقت یکسر بسوی شمال به حرکت تعرضی قیام ورزیده اند .

درباب انحرکت پیش روئی غیرمنتظر قوماندان پیشداردرعین زمان از همهٔ پوسته های زنجیرامنیت را بورها گرفت . هنوزدرساعتهای اول صبح قوت دشمن بقدر « ۹ » کندك پیاده ، و« ۷ » طرب سواری ، و « ۱۰ » قطعه طوپ جبل بود که قوماندان روسی از مقاومت بااین قوت فایقه هیچ یك فایدهٔ تصور نکرده اولا پوسته هارا وبعد ازان قسمکای را بعقب کشیدن آغاز نهاد . بساعت چار ونیم بعدازین ژاپانها بمسافهٔ « ٤ » کیلومتره بجنوب « وافا تیه ن » آمده درانجا تعطیل حرکت ورزیدند . جنرال « سمیرنوف » نیزدر

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 51 of 322

پشته‌های «اوجاون» توقف نمود. مومی‌الیه از نجا برای ترصد و کشف دشمن سراز نو به پیش قطعات کشف فرستاد. ولی در مقابل قولهای دشمن بیدار و هوشیار هیچ کاری از پیش نبرده توانستند یکی از روزنامه نگاران روسی که بایکی از ین قولهای کشف رفاقت کرده بود مشاهدات خودرا در یکی از روزنامه‌ها ئیکه در «خار بین» نشر میشد به این صورت تحریر و تصویر کرده است:

«از همه پیشتر بیك چینی که بسیار متهیج و سراسیمه بود برخوردیم. این چینی گفت که یك قدری پیشتر بر سر تپه ها بسیاری از ژاپونهارا دیدم که به اینسو می آیند. لهذا قول کشف مابسوی آن تپه حرکت کرد. لکن یك کمی نگذشته بود که قولهای متعدد ژاپان نمایان گردید. بادوربین قولهای ازهم منفردرا واضحاً میدیدیم. قراول های ما آهسته آهسته پس میکشیدند.

«قوماندان قول کشف مابه جنرال یك راپوری نوشته فرستاد، و بیك نقطهٔ ترصدنوی که عقب تر بود عودت نمود. لکن ژاپانها مانند سیل خروشان ازچپ وراست ظهور کرده بشدت مارا تضییق میکردند که ماهم بلا فاصله برجعت دوام میکردیم. اینستکه به اینصورت باقراولهای کوچك خود که مانند مابه عقب میکشیدند یکجا شدیم.

«درمیان یك حرارت تحمل فرسا عسکرهای ما که بسیار اشیا را حامل بودند در پشته های برسنکلاخ بد شواری خودرا میکشیدند. بسیاری از عسکرها بحال راه رفتن نبودند. قازاقها بالاپوشها و بکس های افرادرا باخود میبرداشتند. ضعیف ترین و ناتوان ترین افرادرا نیز در پشت خود میبرداشتند.

«بعدازانکه یکساعت دیگر بهمین منوال راه زدیم ژاپانها برای استراحت وطعام خوردن توقف ورزیدند. قراول ماهم برای ترصد و کشف احوال دشمن که درینوقت به استراحت وطعام مشغول بودند برسر یك تپه توقف

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 52 of 322

کرد . وقت شام بود که از « وافانتیه‌ن » یك غند قازاق برای ستر و حمایه کردن قراولها سوق کرده شد . « ۲ » تولی این غند یکقدری پیشتر رفته بود که دفعتهً بیك آتش شدید دشمن استقبال شدند . تولی های دیگر نیز عیناً بهمینصورت قبول فرموده شدند . بسایهٔ تاریکئی شب غند قازاق بی آنکه بضایعات مهمهٔ گرفتار شوند باز به « وافانتیه‌ن » رجعت کردند . قراولها و پوسته های ماهم آهسته آهسته به آنها ملحق شدند » .

— ختام یافتن نقلیات قول تول غند نخستین سیبیریا —

بنابر رسیدن این خبر بقرارگاه تول غند جنرال « شتاکابرغ » که ژاپانها به محکم بندئی « سیویه‌ن » مشغول شده به این طرف خیال آمدن ندارند، ولوی غند بحریهٔ « توغو » نیز عودت کرده باز بـوقیات ونقلیات « وافانقو » آغاز شد .

در « ۱۲ » جون قدمهٔ نخستین لوی غند « ۹ » که عبارت از « ۲ » کندك پیاده و « ۲ » غندك طوپ باشد رسید . و درحالتی که دیگر غندهای اینفرقه یعنی — غند « ۳٤ و ۳۵ » میخواستند که حرکت کنند بجای آنها غبرك غند « ۲ » لوی غند « ۲۵ » قول تول غند اوروپا سوق کرده شد . واین غبرك غند با « ۲ » غندك طوپ دروقت شام « ۱۳ » جون واصل شده بود .

اما چون تول غند دشمن امروزیه تعرض آغاز نهاده بود جنرال « شتاکابرغ » فرستادن متباقئی لوی غند « ۹ » رابادیگر قوای امدادیه مصراً طلب نمود غند های « ۳٤ و ۳۵ » بایك کندك بوقت شام « ۱٤ » جون آمدند . یك غند دیگر آن در « ۱۵ » جون در وقتیکه رجعت قول تول غند آغاز نهاده بود به بسیار مشقت واصل شده توانسته بود . باینصورت جنرال « شتاکابرغ » در « ۱۵ » جون « مالك « ۳۵ » کندك پیاده ، و « ۱۸ » طرب

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 53 of 322

سواری، و «۱۱» غندك طوپ یعنی — «۲۵» هزار تفنگ، و «۲۵۰۰» شمشیر، و «۸۴» قطعه طوپ بدست داشت.

— موضع «وا فانقو» —

اطراف و جوانب «وا فانقو» بابغله های سخت و سرتیزی مقطوعست بغله ها اکثر خشك و برهنه است. وادیها که بفرا خنی یك یادو کیلومتره است مزروع، وباقریه ها وباغچه ها مستوراست.

نهر «فوچو» درموسم باران یك مانع بسیار قوی تشکیل میدهد امادرین وقت هر نقطهٔ آن قابل مروراست.

موضعیکه ازطرف یارون «شتاکلبرغ» انتخاب شده بود از «لونقو» آغاز کرده، ونهر «فوچو» راقطع، و «تامه وافان وو به ن» بدرازئی «۷» کیلومتره بوده میدان انداخت پشته های غربئی «فوچو» اگرچه خیلی واسع وفراخ بود اما از جهت جنوب شرقی باتپه های پئی هم احاطه شده بودبرسراین تپه سپرهای شکاری وموضعهای طوپ بوجود آورده شده، وپیش روی موضع های طوپ باخندقهای شکاری درزیر امنیت گرفته شده بود. پیشگاه این غندك ها یعنی — طوپ خانه هانیزاگرچه واسع وبازبود اما ازسوی غرب میدان انداخت شان آنقدرخوب نبود.

کتلهٔ جبل که درشرق نهر «فوچو» بودبسیارعارضه ناك، وبرای طوپ های صحراغیر مساعدبود. لهذا طوپ های صحرا تنها درمیان دره وتپهٔ که درجنوب بوداخذموقع کرده توانسته بودند.

غیر ازطوپ خانهٔ که درمیان دره بود دیگرهمه طوپ خانه هابرسرتپه ها بودندکه ازبسیاردورنقطهٔ نشان بسیار معلومداری عرض میکردند. درپیشگاه خط مدافعهٔ شرق نیز، دشمن برمسافهٔ «۲۰۰۰» متره مستورآمنتشر شده

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 54 of 322

میتوانستند .

برای مدافعهٔ موضع در «۱۳» جون بوقت شام در زیر دست بارون «شتاکلبرغ» این قوتها موجود بود :

	کندك	تولی	غندك
لوی غند شکارئی «۱» جنرال «کرن غروس» :	۱۲	..	٤
لوی غند شکارئی «۹» جنرال «قوندرانوویچ» :	۰۵	..	۲
غبرك غند «۲» لوی غند «۳۵» :	۰۸	..	۲
لوی غند مختلط سواری جنرال «سمیرنوف» :	..	۱۸	۰

ازین قوتها در وقت شام ۱۳ جون، لوی غند سواری، وغبرك غند «۱» پیاده، ویك غندك در «سانجاتی» شب را بسر آورده بودند .

امر جنرال «شتاکلبرغ» که بقول تول غند برای محاربهٔ فردا داده شده بود عیناً در نجا نقل میشود :

«دشمن که تقریباً بقوت «۲» لوی غند میباشد از جنوب یکسر بسوی استیشن راه آهن درامدنست .

«هرگاه دشمن برهمین حرکت پیش روئی خوددوام ورزد، قول تول غند ها موضع های مستحکم شمال «یوجانون» ، وطرفین خط شمندوفر را اشغال میکنند .»

قوت این قول تول غند باینصورت توزیع شده بود :

«در منطقهٔ جناح راست که درغرب خط است : قطعات لوی غند «۹» که عبارت از غبرك غند های «۳۳ و ۳۶» باشد با «۲» غندك طوپ، جنرال «قوندرانوویچ» .

«در منطقهٔ جناح چپ : غبرك غند «۲» لوی غند «۱» عبارت از (٦)

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 55 of 322

کندك ، و«۳» کندك ،و«۱»غندك جبل در زیر ادارهٔ جنرال«کرن غروس» .
« غبرك غند « ۲» لوی غند « ۳۵ » با «۲» بطاریهٔ خود در استاسیون شمندوفر« وا فانقو» احتیاط قول تول غند را تشکیل میکنند .
« لوی غند سوارئی جنرال « سمیرنوف » که تابحال خدمت پیشداری را میدید برای ترصد کردن وادیهای منطقهٔ « چونجا تون » در جهت غربئی « طا فان شین » اخذ موقع » میکند ، واز پیش روی قوت های فایق دشمن پر« لونقو» خود را میکشد .
« غبرك غند « ۱ » لوی غند « ۱ » بایك کندك ،صبح وقت بجناح چپ لوی غند جنرال«کرن غروس» آمده در انجا منطقهٔ احتیاط را تشکیل میدهد .
در عقب هر منطقه از هیئت خسته خانهٔ داوطلب یك یك بلوك موجود میشود ، وقطارها وقافله ها « ۱۲ » کیلومترو درعقب میماند .
پس نظر به این ترتیبات دروقت پیشبین « ۱۴ » جون ، نیم قول تول غند یعنی — « ۱ » لوی غند و[۵] کندك درمنطقهٔ شرق ،و[۱] غبرك غند با[۲] کندك درمنطقهٔ غرب،و[۱] غبرك غند پیاده و[۲] درمرکز تقسیم شده بود .

— جمع آوری وحاضرئی هجوم تول غند [۲] ژاپان —

هنگامیکه موضع [نانشان] از طرف ژاپان ها ضبط گردید، ولوی غند های [۳ — و — ۴] به استقبال قول تول غند جنرال [شتاکلبرغ] شتافت ، درانوقت لوی غند [۵] ، وغبرك غند مستقل سواری برای ستر کردن این حرکت ،ومعلومات گرفتن از احوال دشمن بسوی شمال فرستاده شده بود . قسم کلئی لوی غند [۵] ، خط راه آهن را تعقیب کرده بطرفهای شمال غربی حرکت کرده بود .
درعقب لوی غند [۵] وغبرك غند سواری ،در اوایل ماه جون دو لوی غند

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 56 of 322

ژاپان که به وقایع [کینجو] اشتراك ورزیده بود جمع آوری میکرد. جملهٔ این قوتها، تول غند[۲] ژاپانرا تشکیل میداد، ودرزیر سرافسرئی جنرال[اوقو] که فاتح «کینجو»ست میبود.

قوت تول غند[۲] ژاپان عبارت بوداز[۳۶] کندك پیاده، و[۱۷] طرب سواری، و[۱۴] کندك یعنی — طوپ خانه «یعنی — این تول غند [۳۶۰۰۰] تفنگ، و[۲۵۰۰] شمشیر، و[۲۴۶] قطعه طوپ را مالك بود که به‌این حساب برقول تول غند جنرال [شتاکلبرغ]به تفنگ یك ثلث، وبه طوپ سه مثل فایق بود. وغیرازین ازلوی غند[۶] که خروج آن در [۱۳] جون به خلیج [یه‌نتوعا] مقرربودرسیدن امداد، نیزمحتمل بود.

جنرال [اوقو] بواسطهٔ جاسوسهای چینی‌ئیکه دراستحکامات[وافانقو] درتول غند روسها کارکرده بودند، وازنتیجهٔ مصادمات سواری، واستکشا فات امیرال [توغو]در باب حال ووضعیت قول تول غند روس معلومات کامله و صحیحه بدست آورده بود. وبه‌اینهم قناعت حاصلکرده بودکه برقول تول غندمذکورهرانقدرکه چابکتروزودترتعرض کرده‌شود احتمال،ظفریت نیزبهمان نسبت قوت مییابد.

بعدازانکه برای کامل کردن جبه‌خانه که‌در محاربهٔ[کینجو]سراسرصرف شده‌بود یکچند روزمجبوراً انتظارکشید بایك جبههٔ فراخی بحرکت آغازنهاد ودر [۱۳] ماه جون بوقت صبح قراولهای روس‌را طرد ودفع کرده‌بخط [چای — نیزوان — قوجاتون — اوجاتهن] واصل‌شده مواقع مذکوره را ضبط نمود.

این یکه درساعت [۷] شام برای حرکات روز [۱۴] جون ازطرف جنرال[اوقو] بتول غند داده شده است عیناً درینجا نقل میشود:

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 57 of 322

«تول غند در روز [۱۴] جون تا خط [سیوجاتون — یوجاغو] پیش میشود که موقع اول [۹] کیلومتره در جهت شرقی. و موقع دوم [۱۲] کیلومتره در جنوب غربی [وافانقو] واقعست.

«لوی غند [۳]: باطلوع شمس یکجا از خط [یونجاتون — شوجاتون] به پیش حرکت، ووادئی [طازاهو] را تعقیب کرده یکسر بسوی منطقهٔ که در مابین [سیوجاتون — لوشاغو] واقعست میرود. غبرك غند طوپچئی صحرا بدون از یك غندك خود کاملاً بالوی غند [۳] یکجا میرود.

«لوی غند [۵]: باطلوع شمس یکجا از جبههٔ [شوجاتون — سانتیاغو] حرکت، وخط شمندوفر را تعقیب کرده بر خط [لوشاغو — لیوجاغو] به پیش میرود.

«لوی غند [٤]: باطلوع شمس یکجا از [اوجادن] حرکت، وبه [ساحو جی] که در ساحل نهر [فوچو] ست میآید، ودرانجا منتظر امر ثانی مانده برای هجوم جناح راست دشمن حاضر و آماده میباشد. یك غند باقیمانده غبرك غند طوپ چئی صحرا با این لوی غند یکجا میرود. لوی غند کشفیات سوی شمال را نیز اجرا میکند.

«احتیاط تول غند: تابه طلوع در جوار [واقان] جمع میشود. این احتیاط از یك غند پیادهٔ لوی غند [۵]، ونیم طرب سواری، و [۲] کندك لوی غند [۲] مرکب میشود. و از عقب لوی غند [۵] به [وافانتیه ن] میرود.

«غبرك غند سواری: از سر [جوجیاقو] به [شابوجی] سر راست میرود.

«قرارگاه: در [وافانتیه ن] میماند.»

بموجب این امر [۲] لوی غند پیاده با یك جبههٔ شش هفت کیلومتره یی در حالیکه قسم کلئی طوپچی هم در پشت آن باشد بمقابل موضع روس که آنهم به امتدادش

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 58 of 322

هفت کیلومتره است پیش میرود. ودرطرف راست این مرکز یکبارهٔ غبرك غند سواری که باتفنگهای ماشیندار مسلح اند تقریباً [۱۲] کیلومتره دورتر درمیان یك اراضئی کهساری بسوی [وافانقو] پیش میرود. ودرطرف چپ مرکز مذکور یك لوی غند پیادهٔ ثیکه مالك یك طوپ چئی بسیارقوت مندیست از هدف های زفتار قول مرکزی تقریباً [۱٤] کیلومتره دورتر از سر [ساحوجی] به بغل دشمن هجوم میکنند.

به این حال در [۱٤] ماه جون جبههٔ تول غند به [۳۰] کیلومتره بالغ میشد. ودر [۱٥] جون چون قولهای این دوجناح نیز استقامت [وافانقو] را بگیرند، موضع دشمن ازطرف هردو جناح احاطه میگردید.

از ین یك معلوم میشود که این ترتیبات جنرال [اوقو] ترتیبات اصل هجوم نیست، بلکه عبارت از ترتیبات حاضری دیدنست برای هجوم.

به اینصورت طوپچئی لوی غند های مرکز ازموضع دشمن، درمسافهٔ (۳۰۰۰) متره اخذموضع کرده، وعسکر پیاده بچنان یك موضعی واصل شود که بوقت صبح فردایعنی — (۱٥) جون سر راست ویکسر بهجوم برخواسته بتواند.

وقایع (۱٤) جون

حرکت پس رفتاری تول غند (۲) ژاپان درروز (۱٤) جون در ابتدا بهیچ گونه مشکلاتی برنخورد.

درین اثنا قوماندان تول غند جنرال (اوقو) خبربرامدن قطعه های لوی غند (٦) خود رابخشکه گرفته، هماندم امرنمود که قطعات مذکوره به (تیانجاتون) که (۱۱) کیلو متره بجنوب (وافانتیه ن) است بیاید. بموجب این امر غند (۲۳) پیادهٔ لوی غند مذکوردرزیر قوماندانئی غبرك غند آن لوی غند به آن استقامت حرکت نمود.

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 59 of 322

لوی غند (۳)، و لوی غند (۵) تول غند جنرال (اوقو)، هرلوی غند بردو دوقول منقسم شده رهسپار بودند. بعد از پیشین ساعت (۱) بود که غند پیشدار قول چپ لوی غند (۳) با (۲) غندك طوپ، در تپه های شمالی (چو جاتون)، منتشر شدند. طوپخانه های روس که درجنوب (لوشاغو) موضع گرفته بودند همه کی سکوت اختیار کرده بودند.

غندك های ژاپان بعدازانکه دو گلهٔ دورکی، ودو گلهٔ نزدیکی انداختند حد حقیقی انداخت خود را تنظیم داده به آتش شدتناك شرانپل آغاز نهادند.

قوماندان منطقهٔ شرق قول تول غند روس جنرال (کرن غروس) درین اثنا، منتشر گشتن پیشدار ژاپان را تماشامیکرد. یکی از قوماندانهای کند کهای روس برای آتش کردن بر طوپچی ژاپان که سراسر درمیدان باز بصف حرب درآمده بودند از جنرال اجازه طلب کرد. جنرال (کرن غروس) بجواب قوماندان طوپچی خود بیان کرده بود که: [اگر جرأت برین داری که همه مسئولیت وباز خواست این محاربه را در عهده بگیری به آغاز کردن محاربه بپرداز.]

بعد ازانکه ژاپانها مقدر نیمساعت آتش بارئی شرانپل خودرا اجرانمودند برای غندك های روس اجازهٔ آتش کشادن حاصل شد. (۳) غندك طوپچی روس درعین زمان آتش کشادند بعدازساعت (۱۰) (۲) غندك مذکور ژاپان آتش خودرا منقطع ساخته بقریهٔ (چوجاتون) درکشیدند. طوپخانه های روس نیز باز ساکت شده اینرا تفکر نکردند که قریه را بزیر گلهٔ طوپ بگیرند. زیرا درقریهٔ مذکور غیرازطوپچی های ژاپان بسی عسکر پیاده نیزموجودبود که آتش طوپ روس البته آنهارا سراسیمه میساخت.

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 60 of 322

بعد از کم مدت (۳) غندك طوپ دیگر ژاپان واصل شده درجهت غربی چوجاتون اخذموضع کردند ،وبه اتفاق دوغندك اولئی خودبرغندك های روس آتش کشادند . این محاربهٔ طوپچی که در مابین (۳۰) قطعهٔ طوپ ژاپان و(۲٤) قطعه طوپ روس در گرفت بقدر یکساعت دوام ورزید،ولی هیچ یك تأثیری حاصل نکرد.شرانپلهای ژاپان علی الاکثردر پشت هدف میکفید،و بعضی هیچ نمیکفید که از ین یك معلوم گردید که (طایه)یعنی — پتاقیهای سرشرانپلها خرابئی بهمرسانیده لهذادراثنای محاربه آنهارا اصلاح کردند .

بعد از پیشین بساعت (۲) برپشته های جنوبئی (وافان ووین) (۱) غندك طوپ ، وکندکهای پیادهٔ منتشرشدهٔ ژاپان ظهور کرده ماندم بر غندشکارئی نخستین روس بهجوم اقدام نمود . بعدازکمی برپشته های جنوب غرب (چوجاتون) دیگر قطعه های پیاده ژاپان، با(۱) غندك پدیدار گردید که اینهاقول چپ تول غند(۳) ، وقول راست تول غند (٤) بوده عبارت ازغند های(۳۳) و(٤۱) ، وخیلی کندك های دیگر بودند .

درساعت(٤)غندك های غبرك غندك مستقل طوپ چی ژاپان نیزدرجنوب غربئی(چوجاتون) اخذموضع کردند،وبه اینسبب برای طوپ چئی ژاپان فایقیت تمام حاصلشده بر(۳) غندك مذکورروس آتش باری آغاز نهادند، ودرمیان این (۳) غندك برغندك نمبر (٤) آتش شدتناکی توجیه کرده درظرف یك چند دقیقه (٥) افسروا کثر افرادطوپچئی غندك مذکورراهوساخته غندك راساکت ساختند. امادوغندك دیگرچون هنوز بخسارت بزرگی دوچارنشده بودند بمقابله دوام میورزیدند این محاربهٔ توپچی تابساعت (۷)شام دوام ورزیده بتأثیر تیره گئی ظلمت شب مبدل سکون گردید .

دراثنای این دوئللویعنی — زدوخوردطوپچی — درمنتهای جناح شرق

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 61 of 322

در مابین قول راست لوی غند(۳) ژاپانی، وغندنخستین سیبریای شرقی یك محاربهٔ بسیارشدتناکی وقوعیافته بود .

در جهت غربی خط شمندوفرامروز هیچ وقوعاتی نشده بودلوی غند (٤) ژاپان بوقت پیشین به (ساچوچی) آمده امشب رادردوطرف نهر(نوجو) بسر آورده بود .

نتیجهٔ حاصلهٔ امروز برای ژاپان ها خیلی مساعد بود . قولهائیکه در وسط بودند جبههٔ راکه امرشده بود گرفته بودند. درمیان این جبهه اقسام قوتناك دشمن تنهادرجهت جناح شرقی بوده غندك های طوپچی آن جناح دوس را بزیر آتش شدتناکی گرفته بودند .

بارون (شتاکلبرغ) ازتاثیر این مشاهدات خود ، ونیامدن هیچ خبر از جهت جناح غرب، چنان گمان کرده قوت دشمن تنهاعبارت از(۲)لوی غند بوده ، آنهارا بر هجوم جناح شرق موضع مأمور میباشند . لهذا جنرال (شتاکلبرغ) بنا برین قیاس خود قرارداده بر جناح راست ژاپانهاك تعرض مقابل شدتناکی اجرا نماید . وبرای آنکه این قرار خودرا پیشتراز دشمن بموقع تطبیق وضع کند غبرك غند(۲)لوی غند(۳۵)خودرا به(چوجانون)که(٤) کیلو متره درجنوب شرقی (وافانقو) ست فرستاد ، واز احتیاط خود نیز لوی غندنخستین شکارئی خودرا بجبههٔ شرق طلب کرده بود. به اینصورت زیاده از سه ربع قول تول غند درجهت شرق نهر(فوچه) بوده محافظهٔ جناح غرب تنها به (۵) کندك پیاده ، و(۲) کندك وچندطرب-واری تودیع شده بود.

پس به این حساب درشب (۱۵) جون درجناح شرق یك لوی غند پیاده ، و یك غبرك غند سواری ژاپانها بوده بمقابل آن یکنیم لوی غند روسها موجود بود . درجهت غرب بعکس آن بمقابل (۲) لوی غند پیادهٔ

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 62 of 322

ژاپان تنها (۱) غبرك غند ضعیف روس موجود بود . این طرز توزیع و تقسیم قوا برای ژاپانها خیلی موافق و مساعد افتاده بود .

ترتیبات برای (۱۵) جون

بساعت (۱۱) شب از قرارگاه تول غند ژاپان برای فرد این امر (هجوم) رسید:

لوی غند (۵) باطلوع آفتاب از (٤) کیلومتره غرب (طافان شین) حرکت کرده برخود (طافان شین) هجوم میکند .

لوی غند (۳) بالوی غند (۵) محافظهٔ ارتباط ، وترقی کردن هجوم آنرا انتظار کرده بعد ازان برتپه های جنوب شرقی (لوشاغو) هجوم میکند .

جنرال (اوقو) برای لوی غند (٤) بواسطهٔ دوپاورحرب خود ازدو راه مختلف این خبرامررا فرستاده است :

ازجهت شمال هیچ تهلکه نیست . لوی غند (۵) باطلوع آفتاب بر (طافا شین) هجوم میکند . لوی غند (٤) بالوی غند (۵) محافظهٔ ارتباط کرده هجوم اورا بایك غبرك غند حمایه میکند .

آمدیم بر روسها : در قرارگاه روس از وقایع دیروزی یك محفوظیت وخرمنی بزرگی حکمفرمابوده است . قوماندان قول تول غند باتلگرافنامهٔ مخصوصه بحضرت ایمپراطور روس چنین عرض واخبار کرده که : (هجومهای ژاپانهارا بکمال موفقیت دفع وطرد کردیم .)

قوای امدادیهٔ آخرین روسها امشب باشمندوفر به (وافانقو) رسیدکه انهم عبارت ازغند های (۳٤) ، و(۳۵)و(۱)غندك طوپ درزیر قوماندانئ جنرال (غلاسقو) بود .

اول کندکیکه ازشمندوفر فرو آمدراه براه به غبرك غند (۳۵) داده شد . دیگر کندکها در (سیزان) احتیاط را تشکیل داده است .

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 63 of 322

جنرال (کرن غروس) در شب برای هجوم فردا صبح این ترتیبات را گرفت:
در پشتهٔ جنوب (لوشاعو) غند (٤) شکاری، و (۲) غندك طوپ کذا شته بود. قسم اعظم پیادهٔ خود را یعنی — غندهای (۱، و۲، و۳) را در جناح چپ موضع برای هجوم آماده کرده بود. غند های (۲، و۳) در خط نخستین، وغند (۱) را در پشت مرکز برای احتیاط مانده بود.
به حرکت پیش رفتن بوقت سحر باغبرك غند (غلا سقو) متحداً آغاز میشد که این غبرك غند (غلا سقو) در (قوشین فون) شب را بسر آورده بود. معما فیه چون در امرنامهٔ قوماندان این مسئله بصورت قطعی تصریح نشده بود که هجوم بساعت چند آغاز شود بلکه به تعلیمات عمومی و مبهمی اکتفا شده بود از انرو پیش از انکه بریك چیزی قرار بدهند افسران یکی از دیگر به استیضاح کیفیت واستفسار ماهیت خیلی وقت ضایع کردند.
اینست که در ظرف ایمدت لوی غند های (۳ — و — ٥) ژاپان به دشمن خیلی نزدیکشده وحتی قراولهای پیش شان در موضعهای خودشان به تحکیمات نیز شتابان شده بودند. حال آنکه غبرك غند (غلا سقو) که از (۹) کندك مرکب بود تا بحال هنوز بجا های خود مانده بودند.
نزدیك صبحدم بود که طوپچئی غندك (۳) که (٥) طوپخانهٔ آن هنوز ودر اول شب در جهت غرب وجنوب غربی (چوجاتون) در یك موضع مستوری جابجاشده بود بر غندك های طوپچئی روس که بر پشته های جنوب (لوشاغو) بود آتش شدیدی باز کردند. وبه این آتش، طوپچئی غندك (۱۳) کاملاً، و غندك طوپچئی (۱۵) قسماً اشتراك ورزید، وباقی قسم طوپچئی غندك (۱۵) موضع (طافان شین) روس را کوبیدن گرفت.
این آتش طوپ چئی ژاپان ها جنرال (غلا سقو) را مجبور میکرد که

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 64 of 322

بصورت قطعی یك حرکتی بکنند . لهذا همه افسران ارکان حرب خودرا به نزد خود دعوت کرده در خصوص حال ووضعیت غبرك غند خودرای وفکر آن هارا استمزاج ودرچه کردن وچه نکردن با آنها مشورت کرد .

رأی وفکر های افسران آن قدر مختلف بود که دورأی بریك نتیجهٔ منجر نمیشد . بعد از تدقیقات ومناقشات دورو درازیکه بوقوع آمد بر هجوم قرار دادند . ساعت (۶) بود که جنرال (غلاسقو) امر حرکت هجوم را عطا نمود . اما هنوز مفرزهٔ او حرکت نکرده بود که از قوماندان قول تول غند این امر رسید :

« اگر ژاپانها با قوتهای فایق بر مرکز ، ویا از دیگر استقامت پیش شوند قول تول غند آهسته آهسته بسوی (وانچه لین) عقب میکشد . پس در انحال جنرال (غلاسقو) برای گذشتن قطعات ما از سر (وافانقو) رجعت واز درهٔ شمالی (چوجاتون) میگذرند میباید که تاممکن مرتبه خط (چوجاتون — قوجاتون) را بسیار مدافعه بکنند تا برای گذشتن ورجعت کردن قطعات وقت بدست اید ، وسهولت پیش شود . اما اگر ژاپانها رجعت آغاز بکنند ، جنرال (غلاسقو) بامفرزه های خود تا بورود امر دیگر در موضعهای خودشان که هستند میمانند . »

یکی از مخبر های روزنامه نگاران روس میگوید :

« وضعیت غبرك غند (غلاسقو) که در اول هم خیلی متردد ومتحیر بود به این امر قوماندان کل باز سواز نوزیر وزیرودر هم وبرهم گردید . چونکه درین وقت قومان دان قطعیا امر میکند که اگر ژاپانها بر استقامتیکه پیش شود باید در رجعت تول غند را محافظه کند ، واگر ژاپانها رجعت بکنند در جای خود بماند . حالا آنکه از هجومی که غبرك غند آنرا قرار داده هیچ بحث درمیان نیست .

« درین اثنا قولیکه را (وافان پوومن) پیش میشد بمحاربه آغاز نهاده بود .

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 65 of 322

ژاپنها برسر پشته ها انتشاریافته برجناح چپ مابشدت آتش میکردند که ازا نروحرکات پیش رفتن ما دوچار مشکلات گردید .

« کمی نگذشته بود که قطعات خفیف پیاده باطرب های سواری دشمن ازطرف (چوجاتون) مارا احاطه کردن گرفتند . »

قوماندان غبرك غند جنرال (غلاسقو) بعدازانکه امر مذکور قوماندان بزرگ جنرال (شتاکلبرغ) را گرفت حرکت تعرضیهٔ خودرا که تصور کرده بود تعطیل داده براستقامتی که قوماندان قول تول غند نشانداده بود یکسر برجعت آغاز، وبساعت (۸ونیم) بخط (چوجاتون — قوجاتون)، واصلت کرد. حال آنکه تابه اینوقت ژاپانهاازموضعهای خودشان که دیروز آنرااستیلاکرده بودند نه برامده و بهجوم هنوز اغاز نکرده بودند .

جنرال (کرن غروس) برای حمایه کردن غبرك غند (غلاسقو) (۳) غند خودرا بساعت ۷ونیم بهجوم سوق کرده بود. جناح چپ این قول هجوم درجنوب (وا فان ووپه ن) به آتش شدید طوپچئی ژاپان دوچار آمدند. وطوپچئی روس چون همه کی با آتش بغلکی، وجبهه ئی طوپخانه های بسیار فایق ژاپان کوبیده میشدند اینهجوم جنرال (کرن غروس) تنها از طرف (۶) قطعه طوپ جبل که درجهت جنوب غربئی تپهٔ رقم (۳۷۹) بود حمایه میشد .

پیادهٔ ژاپان بسببیکه درجرهای کنده گئی خودشان تمامها محفوظ بودند هجوم روسها بکمال بطائت و آرامی ترقی میکرد. حرکتهای جهیدن روسها که بلوك بلوك اجرا میشد ضایعات زیادی را برای شان باعث میگردید . لهذا یکه یکه بجهیدن مجبوریت دیده شد .

درکم مدت احتیاطهای کندك وغندکاملاً صرف شده بود وقول هجوم بسایهٔ ورود ومعاونت غندنخستین شکاری که خیلی عقب مانده بود یکقدری ارامتی

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 66 of 322

کمابی کرده توانسته بودند .

بعضی قطعه های منفرد قول هجوم، خودرا تابه نزدیك خندقهای شکارتی ژاپان رسانیده توانسته بودند، حتی در بعضی نقطه ها بهجوم سرنیزه نیز برخواسته بودند. درین اثناغندهای شکاری جنرال (کرن غروس) اگرچه اشتراك ومعاونت غبرك غندجنرال (غلاسقو) را انتظارداشتند ولی این انتظارشان بیهوده وبرایگان رفت. زیراغبرك غند (غلاسقو) بنابر امرقوماندان کل ازخط (چوجاتون — قوجاتون) اینمحاربه را ازدورتماشامیکرد. حال آنکه جنرال (کرن غروس) ازین امرقوماندان، واین حرکت غبرك غند هیچ خبرنداشت وبه امید معاونت واشتراك او باین هجوم تشبث ورزیده بود .

بحقیقت که اگر غبرك غند (غلاسقو) به این هجوم اشتراك میورزید درجناح شرق روسها یك موفقیت کاملهٔ حاصل میشد. زیراغبرك غند (۱۷) ژاپان که به این هجوم ازهمه بیشتر معروض بود پیش از پیشین همهٔ احتیاط آن بخط حرب سوق شده هیچ دیگر احتیاطی برایش باقی نمانده بود. حال آنکه هجوم روسها دایما با احتیاطهای تونوتقویه یافته نزدیکتر شده میرفتند .

جنرال این غبرك غند ژاپانی پیش از پیشین بساعت (۱۰) به قوماندان تول غندخود این خبررا فرستاده بود :

« دشمن، برتیه های که بدست ماست متصل هجوم میکند . تابوقتیکه جبه خانه داشته باشیم ومن هم زنده باشم مقاومت وپابداری خواهیم کرد . »

ازین خبرجنرال غبرك غند ژاپانی باوجودیکه ضمنا طلب امداد معلوم میشد بازهم قوماندان لوی غند هیچیك قوهٔ امدادیه نفرستاد . زیرا بدست خود او نیزبجزیك کندك احتیاط دگر احتیاطی باقی نمانده بود .

معهذا فیه هجوم روسها آخرالامر بمقاومت شدیدهٔ غبرك غند (۱۷) ژاپان

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 67 of 322

مجبور توقف گردید . جنرال (کرن غروس) برحاصل نشدن یك نتیجهٔ مو فقیت قناعت حاصل کرده بساعت (۱۲) تول غند خودرا امر رجعت داد . درین اثنا بود که از قرارگاه تول غند روس یك افسر ارکان حرب به نزد جنرال (غلاسقو) آمده تبلیغ کرد که غبرك غند باید برای معاونت لوی غند جنرال (کرن غروس) برجناح راست ژاپانها هجوم کند . جنرال غلاسقو بمجرد دیکه این امر را گرفت (۳) کندك پیاده ، و (۱) غندك طوپ خود را به (چیچاتون) سوق کرده خودش با (۶) کندك و (۳) غندك یعنی — طوپخانه یکسر بسوی (وافان ووپن) پیش شد .

اما چه فایده که این حرکت او حکم (مشت بعد از جنگ) را گرفت . زیرا اتحاد حرکت که یگانه مدار موفقیت وکامیابی بوددرمابین این دو مفرزه ، وجود نشده . بوقت پیشین غبرك غند (غلاسقو) براستقامتهائیکه برای شان تعیین شده بود انتشار کردن گرفتند . بسبیکه اراضی خیلی عارضه ناك بود حرکت پیشرفتن به بسیار دشواری بوقوع می آمد . برزاههای ناهموار وخراب کشیدن طوپها اکثر بمعاونت عسکر پیاده اجرا میگردید که از انروخیلی توقفات رومیداد . قسم کلنی غبرك غند که درطرف (وافان ووپن) رفته بوددرزیر تاثیر شدید آتش ژاپان بموضع هجوم رسیده بودند که دفعتهً حرکت تعرضیهٔ شان دوچار توقف گردید . زیرا غبرك غند که به لوی غند شکارئی نخستین منسوب بوداین غبرك غند بمعاونت اوشتافته بود ازخیلی وقت عقب کشیده بودند .

مفرزهٔ دیگر این غبرك غند که بسوی (چنجاتون) رفته بود دریکوقتی که هیچ منتظر نبودبه غند سواری ژاپان که پیاده جنگ میکردند برخورده . حتی طوپخانهٔ این مفرزه دفعتهً بیك آتش ناگهانی این (۳) طرب سواری ژاپان گرفتار آمد . قوماندان مفرزه بجا بکی خود راجمع کرده باقوت فایق

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 68 of 322

برین (۳) طرب هجوم برد. طرب های مذکوردرین اراضی سخت سنگستان بمقابل قوای فائقهٔ دشمن یك حال بحران انگیزی راپیدا کرده بودندکه درین اثناغندسواری به امدادشان رسید.

جنرال «آقیجاما» که با (۸) طرب سواری، و (۲) بلوك تفنگ ماشیندار در «شابوچی» شب رابسر آورده بودندبوقت صبح بنابر صداهای طوپی که شنیده بود برای محافظه کردن جناح راست تول غندکه بعهدهٔ او محول شده بود بسوی (چاعوجاتون) شتابان شده بود. وقتی که (به چنجاتون) آمد غند (۳) سواری مذکوررا بحال تنگی وفشاردیده طرب های خودرا به پیاده شدن وجنگ کردن امرنمود، وبه اینصورت درمیان هردومخاصم یك محاربه شدت ناکی بوقوع آمد. بسایهٔ آتش مؤثر تفنگهای ماشین دارو سراسیمه گی روسها ازین هجوم ناگهانی پیش رفتارئی مفرزه توقف ورزیده برجعت مجبورشدند. سواری ژاپان نیز بسبب کمبودی جبه خانه ازحرکت عقب گیرئی آنها صرف نظر کردند. درین اثنا لوی غند (۳) ژاپانی عسکر های گریخته لوی غند جنرال (کرن غروس) رابشدت بنای عقب گیری جناح راست غیرك غند جنرال (غلاسقو) راگذشته بودند، وکاربدرجهٔ رسیده بودکه تهلکهٔ احاطه برغیرك غند (غلاسقو) رخ دهد. لهذا ازطرف قوماندان قول تول غندامررجعت به آن‌ها داده شد.

جنرال (آقیجاما) همان دم به تعقیب (غلاسقو) مأمورگردیده ودرساعت (۳) دهدار (غلاسقو) را که درپشته های (چوجاتون) موضع گرفته بودند درزیر تضییق وفشار آورده به ترك موضع مجبور شان گردانید.

آمدیم بروقایع جناح غرب: یك غند ویك طوپخانهٔ جبل ازلوی غند (٥) که برای هجوم (طافانشین) مأمورشده بوددرپیش روی موضعی که ازطرف

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 69 of 322

روسها تحکیم شده بود در ساحل جنوبی نهر (فوچو) گذاشته شده قسم کلی لوی غند که مرکب از (٩) کندك پیاده، و (٥) غندك طوپ جبل بود صبح وقت نهر (فوچو) را گذشته بعد از انکه قراولهای پیش روس را طرد کردند بساعت (٧) بخط (وانجاتون — یا نجاتون) داخل شد.

غندك طوپچی ژاپان درینوقت خندقهای شکارئی روس را که در شمال (طافان شین) بود با طوپخانه های شان که در جنوب (لوشاعو) بود کوبیدن گرفته بود.

امریکه از قرارگاه تول غند یعنی — از طرف جنرال (اوقو) — برای ترتیبات روز (١٥) جون برای قوماندان لوی غند (٤) که در جوار (ساچوجی) بالوی غند خود منتظر امر بود نوشته شده بود به قوماندان مذکور در ساعت (٥) صبح رسیده بود.

قوماندان مذکور خودش بالذات بالوی غند (٧)، و (٢) طرب سواری، و (٣) کندك، و (٢) تولی کلنگ دار بسوی (سونجاتون) بحرکت افتاده، غبرك غند (١٩) خودرا بایك طرب سواری و (٣) کندك و یك تولی کلنگ دار بنام دیگرفنی یعنی — سفر مینا از سر (انجاجان) یکسر به (وافانقو) فرستاد.

هنگامیکه در ساعت (٧) لوی غند (٥) پشته های غربی (طافانشین) را ضبط میکرد این غبرك غند (١٩) نیز از (تان جاتون) گذر میکرد.

حالا غبرك غندهای لوی غند (٤) را در راه گذشته از حرکات لوی غند (٥) بیان کنیم: قسم کلی لوی غند (٥) باجناح راست خود بسوی (لونقو) روانه شد. جناح چپ لوی غند مذکوره پیش از رسیدن جناح راست در ساعت (٩) قریهٔ (لونقو) را ضبط کرده بود، و کندك نخستین غند (٢٦) روس که در شمال (طافان شین) موضع گرفته بود چون دید که پهلو و پشتش احاطه گردید ترك موضع کرده به (سانچوری) خودرا درکشید.

لوی غند سواری قول تول غند روس، که به محافظهٔ جناح راست تول

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 70 of 322

غند مأمور بود ، و در تپه های شمالی (لونقو) میبایست که بادشمن پیاده جنگ بکند، تام درین اثنا بر خلاف اوامر و تعلیمات قطعیهٔ قومان دان بزرگ قول تول غند، باقسم کلی خود بشهر (وافانقو) عقب کشید . حال آنکه وظیفهٔ سواری در میدان محاربه این نیست که تنها اثبات وجود نماید ، و در زمان های بحران انگیز در عقب صنف های دیگر عسکری خزیده یك النجا کاهی برای خود جستجو کند . نی نی ! بلکه مهمترین وظیفهٔ سواری اول کشف و دوم برای رهایی دادن صنفهای دیگر فدای جان کردنست .

وا اسفاکه سواریهای روس در محاربهٔ (وا فانقو) یکی ازین وظیفه های خودرا بجانیاورد .

سرازین زمانی که سواری رجعت کرد برای جناح راست روس تهلکه جداً کسب اهمیت نموده بود . زیرا غبرك غند(١٩) ژاپان پیش از پیشین به ساعت « ٩ » در پشته های « یانجانون » آمده ، و ازانجا چون حرکت غند « ٢١ » را بسوی « لونقو » مشاهده کرد بلا توقف یکسر درعقب او بسوی « لونقو» رهسپار گردیده بود .

بساعت « ١٠ » تپه های شمالی « طافانشین» ازطرف پیادهٔ جناح راست لوی غند « ٥» ژاپان استیلا گردید . ودر اثنایی که غندکهای طوپ چی، لوی غند پیاده را تعقیب میکرد قسم کلی غبرك غند طوپچی نیز که مرکب از«٩» غندك طوپ بود درجهت جنوبی « طافانشین » در هردو ساحل نهر «فوچو» صف حرب بسته میکردند .

این حرکت شدت کارانهٔ لوی غند (٥) وقایع جناح شرقی را نیز تعجیل وتسریع کرده بود ؛ چونکه ازطرف پیاده وطوپچی ژاپان که درطافانشین بود بغل موضع جنرال (کرن غروس) را که درجنوبی (لوشاغو) بود، تهدیداً

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 71 of 322

کوبیده شده (٢) کندك روس که درانجابود بسکوت مجبورشده ، وغند «٤» شکاری‌شان نیز بضایعات عظیمه گرفتارشده بود .

بارون «شتاکلبرغ» یکی ازغند های احتیاط خود رابرای ، ایستاده کردن ، ودم روی گرفتن حرکت پیش آمدن مخاطره ناك غبرك غند«١٩» ژاپان که مانند اژدهاپیش می آمد، بعدازپیشین بساعت «١» برضبط کردن تپه های شرقی «طون لوغو» امرنمود . غند روس هنوز به آنجا واصل نشده بود که به آتش شدید کندك های غبرك غند «١٩» گرفتار آمد . و هنوزاحوال اراضی چپ وراست خودرانحقیق نکرده بود که بهجومها وحمله های شدید قطعات پیادهٔ غبرك غندمذکورازچپ وراست دوچار گردید .

بعدازیك مدت کمی چون غند«٢١» پیادهٔ ژاپان نیزازطرف جنوب عرض وجودکردند، غندروسی زیاده بران تاب آورمقاومت نتوانست‌شده رجعت نمود .

احتیاط قول تول غند جنرال «شتاکلبرغ» درینوقت عبارت‌از «٤» کندك پیادهٔ غند(٩) بودکه هنوزنوباشمندوفربه «وافانقو» آمده بودندجنرال خودش بالذات این چهارکندك رابرای محاربهٔ جناح راست به‌پیش براند . ولی دراول کاردانست که ازین هیچیك فایدهٔ حاصل نخواهد شد ، لهذا رجعت کردن همهٔ قول تول غند را امر نمود .

— کیفیت رجعت قول تول غندنخستین سیبیریا — به‌تعبیر صحیحترشکست —

— فاحش‌خوردن جنرال شتاکلبرغ ازجنرال اوقو —

قوماندان‌لوی غندسواری، جنرال«سیمونوف» برخلاف امریکه به‌اوداده شده‌بودایستاده‌کردن، ویامعطل‌ساختن حرکات‌پیش آمدن ژاپانهارابخیال‌وخا طرخود هم نیاورده پیش ازپیشین بساعت «١٠» ازحوالئی «لونقو»

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 72 of 322

عقب کشیده بود .

لوی غندسوارئی مذکوراستقامت « وافانقو » را گرفته ، وبه اینصورت غبرك غند « ۱۹ » ژاپان را فرصت احاطه کردن جناح شمال روس را بخشید .

غند « ۹ » احتیاط روس، که باخود جنرال «شتاکلبرغ» بود جنگ کرده کرده، باجناح راست خود بسوی شمال غرب « وافا نقو » ، وبا جناح چپ خود بره « سیزان » عقب میکشید .

حالا محاربه های عنودانهٔ (دمدار) آغاز نهاده بود . معلومست که وظیفهٔ دمدار در محاربه همینست که رجعت تول غندرا درزیر امنیت گرفته دنبالهٔ تول غند را ستروحمایه کند . دوکندك عسکر پیادهٔ روس که همه افسران آن محو شده بود درغرب « وافا نقو » درمقاومت کردن ، ودمدارلوی غند « ۹ » در پشته های غرب « سیزان » اخذ موقع کرده استاسیون « وافانقو » رادرمنع دخول ژاپانهاد رمدافعه کردن بود ، وتابو قتیکه قطار آخرین ریل که حامل بیماران ومجروحان بود حرکت میکرد دمدار مذکور مقاومت نمود .

درین اثنا کندك جناح چپ غبرك غند « ۱۹ » ژاپان ازطرف غرب « لونتا یحو » آمده یکسر بسوی شمندوفر درپیش شدن بود . تام درین هنگام یعنی — بعد از پیشین بساعت « ۲ » ازکندك های غند « ۹ » سیبیریا « ۲ » کندك قوهٔ امدادیه از ریل فرو آمده همان دم بقدمهای دویدن درپیش روی کندك ژاپانی شتافته آنهارا ایستاده کرد . وبه این صورت سوارشدن عسکر رجعت کرده را به شمندوفر سهولت بخشید .

معهذا ژاپانها نیز بشدت تمام تعقیب کردن روسهارا آرزو نداشتند وچون درین اثنایك جالهٔ بسیار شدیدی نیزباریدن گرفت ازان روسراسر از عقب گیری فراغت کردند .

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 73 of 322

رجعت تول غند (۹) روس، بر سر پل (فوچو) دو چار توقف گردید، زیرا تقلیات سنگین بار تول غند، راه را مسدود نموده بود. بهزار زحمت لوی غند (۲۱) یکسر بسوی (وانچه لین) برجعت قهقرائی خود دوام ورزیده بوقت نیمشب به استاسیون مذکور که از (وافانقو) بمسافهٔ (۲۲) کیلومتر، بسوی شمال غربی واقعست رسیدند.

در جناح شرق از همه پیشتر غند (٤) لوی غند نخستین شکاری برجعت آغاز نهاده بود. پیش ازین گفته شده بود که، وضع این غند که در جنوب (لوشاغو) بود از طرف کندك هایی ژاپان که در (طافانشین) بود بشدت کوبیده میشد. در زیر تأثیر مخرب این آتش ژاپان، طوپهای روس فرصت بسته کردن اسپهای خود شان را نه یافته از (۳) طوپخانه تنها (۳) قطعهٔ آن از طرف نفری های عسکری بهزار مشقت رهایی داده شده (۱۳) قطعهٔ آن در عقب ماند. یکی ازین غندك هامهٔ افسران و (٦۰) نفر خود را ضایع کرده بود.

جناح چپ لوی غند (۳) ژاپان دشمن مقابل خود را بشدت تضییق کرده (پوچاتون) را ضبط واستیلا کردند. وبعد از پیشین بساعت (۲)، (٤) کندك ژاپان در پشتهٔ جنوب (لوشاغو) اخذ موقع کرده غند شکارئی روس را که بسوی شمند و فرفرار میکردند بزیر آتش طوپ گرفتند. درین اثنا دیگر غندهای لوی غند مذکور برجعت آغاز نهاده بود که طوپهای (ژاپان) آنهارا نیز از آتش مؤثر خود حصه دار گله بارانی میکردند، و آن هارا سراسیمه و پریشان ساخته درکوهها و بادیه ها میدوانیدند. حتی بعضی قطعه های روس ازین هنگامهٔ رستاخیز آسا واله وبهله مانده عرض تسلیمیت کردند.

لوی غند نخستین شکارئی روس بیك صورت بسیار پریشانی برحرکت رجعت خود دوام ورزیده یکساعت از شب گذشته به (وانچه لین) وصول یافت.

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 74 of 322

درپشت آن غبرك غند (غلاسقو) نیز به نهایت قول تول غند التحاق کرده شب رادر(وانچه لین) بسر آورد . قسم کلی لوی غند سواری نیزدر(وانچه لین) رسیده بود .

تول غند مظفر (۲) ژاپان به آن طرف شهر (وافانقو) تنها قطعات کشف ، وقراولهای پیش خودرا سوق کرده اصل تول غند درپیرون شهر شب را بسر آورد .

ضایعات روس درینجاربه ازینقراراست :

(۱۹) افسر ، (٤۷۰) نفرمقتول ؛

(۹۸) افسر ، (۲۳۹٦) نفرمجروح ؛

(۱٤) افسر ، « ۷۷۵ » نفراسیر .

مجموع ضایعات « ۱۳۱ » افسر ، و« ۳٦٤۱ » نفربودکه درمیان این افسران مقتول ومجروح «٦» غندمشر موجودبود. وجنرال «کرن غروس» نیزمجروح شده بود . واینهم ازکار آگاهی جنرال « شتاکلبرغ »است که تهلکه را دروقت وزمان لازمش آن حس کرده امررجعت را به تول غند خودعطا نمود که ازانسبب ضایعات کمتربوقوع آمد .

ضایعات ژاپان درینجاربه ازینقراراست .

« ۷ » افسر ، « ۲۱۰ » نفر مقتول ؛

« ٤۳ » افسر ؛ « ۹۰۳ » نفرمجروح ؛

مجموع ضایعات « ۵۰ » افسر و« ۱۱۱۳ » نفربود .

درخصوص صرفیات جبه خانه اینجاربه معلومات رسمی وجود نیست تنها اینقدرمعلومست که تنها « ۳ » کندك روس که به لوی غند نخستین سیبریامنسوبست « ۲۱۰٤ » مرمی — یعنی گله — صرف کرده است .

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 75 of 322

یکی از اطبای عسکریهٔ روس مشاهدات خود را در اثنای محاربهٔ «وافانقو» بقرار ذیل نقل میکند :

«جنرال «کرن غروس» با یکپارچهٔ کلهٔ شرابنل بر ساق پای راست خود زخمدار شد. جنرال مذکور برای بستن و شستن زخم خود با بسیاری از افسران معیت خود بقول صحیهٔ ما آمد. در نتیجهٔ معاینه دانسته شد که زخمش کاری و تهلکه ناک نیست. زخمش را بسته و تداوی لازمهٔ اجرا کرده با افسران معیت خود برفت. درین اثنا یک گلهٔ ژاپان آمد پنج قدم دورتر از ما بر زمین خورده بکفید. نمیدانم از تضییق هوا بود، یا از ترس بود بهر حال بی اختیار بر زمین افتادم. تاریکشی شب چون جهانرا فرا گرفت محاربه منقطع گردید. و خدمت مأمورین صحیه آغاز نهاد. بعد از یکچند دقیقه جنگل کوچکی که مفرزهٔ ما در آن بود باز خمیها، و مرده ها، و بجا لت نزع بوده ها پر گردید تا به نیمشب کوشش ورزیدیم، و زخمهای بسیاری را تیمار کردیم. و بعد از آن یکقدری خوراک خورده توانستیم.

«صبح وقت برخواستم. هنوز جهان تاریک بود. در هر طرف یک سکوت عمیق حکمفرما بود. مردگان، و زخمیان از همدیگر تفریق نمیشد. تول غندها آهسته آهسته از خواب برمیخواستند. در یکطرف جنگل مایک چقوری بزرگی کنده و مقتولین را بر روی همدیگر در آن انداخته دفن میکردند که این منظره حقیقتاً خیلی حزن آور و مغموم بود.

«هنوز این مدفن باخاک پوشیده نشده بود که طوپها برای حاضر کردن دیگر اموات طنین انداز دهشت گردید. یک آن نگذشته بود که آتش طوپ و تفنگ بشدت افزونی گرفته یک آهنگ هول انگیز مختلف الاصواتی تشکیل داد. خط محاربه از یک تپه تا به آن دیگر تپه دراز میشد. و بهر طرف افق تمادی مینمود. از استاسیون «وا فانقو» که در آن بودیم همه میدان محاربه مشاهده میشد. هر طرف در میان یک برق

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 76 of 322

شعله‌نثاری مستغرق بود ، از هرسو صداهای ولوله‌افزایی سامعه خراش عقول میشد ، گله های شرانپل هوای افق را بکفیدن خودودودهای خودباسحابپاره های کوچك کوچك سفیدی مستور کرده بود که این سحابپاره‌ها برسر افرادبنی بشر معلق برهوا ایستاده باران مرگ میبارانید ! گاهی با ان سحابپاره‌های هوا یی ، گردبادهای زمینی که از خوردن وکفیدن گله‌ها بالا میشد مساز گردیده یك دیگر منظرهٔ به وجود می آورد .

«ژاپانها در ظرف دونیم ساعت بر کندکهای ما تخمیناً ۲۰۰۰۰ » شرانپل انداخته بودند . اگر از تاثیر تخریبات ان صرف نظر کرده شده تنها بنظر یك جشن آتش بازی دیده میشد ، الحق که یك منظرهٔ لطافت آور بینظیری جلوه گر بود ! امادر حقیقت حال بر انسانهای میدان محاربه یك تضییق وفشار طاقت شکنانهٔ اجرا میکرد . یك چاوش طوپچی ساعتها بر طوپ خودبی انکه زخمی بشود ایفای وظیفه کرده آخر بدرجهٔ به تنگ آمد که زیاده بران تحمل نتوانسته بارده لور خود بمغز خودزده خودرا کشته است . مانند این بسی احوالهای فجیعی بوقوع آمده که موهای انسان را بر میخیزاند .

«بعد از پیشین بیکساعت یکی یکبار یك حرکت متلاشیانهٔ هیجان انگیزی پیدا شد . مگر قول تول غند ما برجعت آغاز کرده بودند .

«درینوقت همه تول غند بحال رجعت بودند ، وقتیکه به دره رسیدیم انجارا به افرادپیاده و سواری ، وعرابه‌ها وطوپها مالامال یافتیم . ژاپانها بدرازی دره همهٔ وادی را به طوپ میکوبیدند . بهزار مشقت به استاسیون رسیدیم در استاسیون یك هیجان متلاشیانهٔ حکمفرما بود . زخمیها را بجایکی تمام در واغونها انداخته استاسیون خالی کردید . ما هم از استقامت « وانجالین » حرکت کردیم . از عقب ما گله های ژاپان میکفید . از اطراف استاسیون علوهای حریق آتشین ، وستونهای

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 77 of 322

دود زهر آگین بسوی سما بالا میشد .

« بعداز انکه پشته های نخستین پشت استاسیون را گذشتیم قولهای ما بحال فرار بود ندیگقدری سکونت کسب کردند . در جناح راست ما هنوز محاربه دوام داشت . بعداز یکساعت که برفتار دوام کردیم یك جاله وباران شدت تنا کی باریدن گرفت . بعد از نیمساعت بارش آرام شد . در حالیکه آفتاب جهانتاب باشعاعات گرم وزرین خود ذروه های کوههای پیش روی مارا تنویر مینمود در عقب ما ابرهای کثیف ومظلم معلق بود . راه ما بر کنار خط راه آهن بسوی «وانچالین» میرفت .

« در تاریکئی شب به «وانچالین» رسیده در جوار استاسیون یك محل اردو گاه یافتیم . »

کیفیت رفتار رجعیهٔ قول تول غند روس به (قایچو)

قول تول غند مغلوب شدهٔ جنرال « شتاکلبرغ » روز « ۱۶ » جون را در « وانچه لین » میخواست به استراحت بگذراند ، و روز دیگر بادو قول یکسر بسوی « قایچو » که تقریباً « ۷۰ » کیلومتره دور تر است برفتار رجعیهٔ خود دوام ورزد .

ترتیبات رفتار بروجه ذیل قرارداده شد .

قول غرب : اولا بدرازئی شمندوفر ، بعده به امتداد جادهٔ «ماندارین» قطعات تول غند « ۹ » شکاری .

قول شرق : تول غند « ۱ » شکاری با « ۵ » طرب سواری از راه موازی که درجهت شرق بود .

دمدار : غبرك غند « غلاسقو » با « ۳ » طوپخانه برای هردو قول .

بعداز ان قسم کلئی سواری .

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 78 of 322

اما بعد از پیشین دفعتهً امر دیگر از قوماندان قول تول غند صادر شد که فردا نی بلکه امروز شام بساعت «۶» تول غند بسوی «سونوچن» که «۳۱» کیلومتره دور تر است حرکت بکند .

باوجودیکه از طرف تول غند «۲» ژاپان هیچ یك تضییق، و پیشقدمئی درمیان نبوده، این چنین یك حرکت ناگهانی جنرال «شتاکلبرغ» خیلی موجب پریشانی و سراسیمه گی تول غند مانده وخستهٔ روس گردید . مگر سبب این استعجال کارئی جنرال «شتاکلبرغ» ازین بود که ژاپانها در طرف شرق «قایچو» به گذرگاههای «چاپانلین» ، و «دالین» قولهای کشف فرستاده بودند . و ازین حرکت بگمان روسها رسیده بود که برای بریدن خط رجعت قول تول غند روس ، ژاپانها بر استقامت «قایچو» و «حایچو» پیش میآیند .

قول تول غند ؛ بساعت «۶» شام براه افتاد انتظام رفتاریکه در اول حرکت بود بعد از یك کمی زایل شده یك هیجان وتلاش وپراکنده گئی عمومئی حاصل شد ؛ تنها صنف طوپچی و نقلیه بر راههای راست براه میرفتند عسکر پیاده وسواری گدوود شده درمیان شیلهها و درهها و مزرعهها و باغلهها و پشتهها بکمال بی انتظامی افتان و خیزان بفرار شتابان بودند که ازین سبب بسی توقفها و ناگواریها بوقوع میآمد وچون اسباب این توقف ها بهمهٔ عسکر معلوم نمیشد که از چیست ، ودر حقیقت این رجعت ناگهانی را نیز از عقب گیرئی بسیار نزدیك ژاپانها میدانستند هردم ظهور یك نهلکه ئی را بخیال شان تجسم میداد . وقطعات عسکریه در تاریکی شب بسبب منتشر شدن شان در بیراهه ها ، یك قطعه چون از دور سیاهی یك قطعهٔ دیگر را میدید دشمن خیال کرده بران آتش میکردند . و آتش سبب هیجان وتلاش عمومئی گردیده نا قابل تعریف یك هول و خوفی در دلها می انگیخت .

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 79 of 322

دوساعت بصبح مانده بود که یك مفرزهٔ قزاق بر یك قطعه ئیکه به لوی غند نخستین سیبریا منسوب بود آتش کرد . بنا بر ین قطعهٔ مذکور به نظام محاربه در آمده منتظر حرب گردید ، وتابصبح برهمان نظام بماند . اماچون صبح شد معلوم گردید که این یك خطا وغلط فهمی بوده است .

صبح وقت یك باران و جالهٔ بسیار شدتناکی باریدن گرفت . قطعات روس بعد ازانکه خوب ترشدند و ازمانده گی هم بهلاکت رسیدند بیتاب و بی طاقت بساعت (۸) روز به (سیونوچن) رسیده درشمال وشرق استاسیون آن جاردوگاه برپا کردند . ورو ز (۱۷) وشب آنروز را درانجا بسر آوردند .

در (۱۸) جون قول تول غندروس از (سیونوچن) حرکت ودر (۱۹) جون به (قایجو) مواصلت کرد . دمدار در (غوانجیان) ماند .

ژاپانها دراول امر تعقیب نکردند اما در (۲۰) جون پیشدارهای قوتمند تول غند (۲) ژاپان که ازصنوف ثلاثه یعنی طوپچی ، سواری پیاده مرکب بود بموضع دمدار روس که (غوانجیاتون) باشد رسیده ، وبعدازیك مصادمهٔ کوتاهی مفرزهٔ دمدار روس بیك موضع دیگر که بقدر (۱٤) کیلومتره درشمال شرقئی (سیونوچن) بود عقب کشید .

قسم کلئی تول غند (۲) ژاپان تابه (سیونوچن) پیش رفته قراولهای پیش خودرا بخط (سیان باجی ، — یانجاجاتون — وانجاعوشان) سوق نمود . وازانجا جنرال (اوتو)ی مظفر ، درابتدای جولایی یکسر بسوی (قایجو) بر حرکت پیش رفتن خود دوام ورزید .

مطالعات

— در باب محاربهٔ (وافانقو) —

حرکات قول تول غند نخستین سیبریا در زیر قوماندانئی جنرال (شتاکلبرغ)

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 80 of 322

بسوی (کینچو) اینست که به اینصورت درظرف سه هفته ختام پذیر شده قول تول غند باز به (قایچو) رجعت کرده است .

رئیس ارکان حرب بارون (شتاکلبرغ) این تشبث را بنام (سرگذشت) توصیف کرده است .

در حقیقت حال مقصد اصلی که ازین حرکت متصور بود حاصل گشت چون که قوت تول غند(۲) ژاپانرا که یکسر بسوی (پور آرتور) میرفت به اینسو کشیده احاطه ومحاصرهٔ موضع مذکوررا تأخیرو تعطیل نمود . زیرا قسم کلانی تول غند(۲) ژاپان ازکینچو بسوی شمال برگشت . ودر(۲۶) جون یعنی — بعد ازسقوط (نانشان) بیکباره — تول غند(۳) ژاپان که درنیم جزیرهٔ (قوان طون) جمع شدند بسوی (پور آرتور) بحرکت پیش روی آغاز کرده توانسته اند .

اما روسها وقت وزمانی را که برای تأخیر محاصرهٔ (پور آرتور) بدست آور دند به خونبهای شکست وانهزام یك قول تول غند که به تول غند اصلی صحرا منسوب بود خریداری کردند، وبه اینسبب حرکات تول غند ژاپان رادر ماچوری تعجیل وتسریع دادند که این تعجیل به آن تأخیر آیا معادل وبرابر میشود یانی؟ اما چیزیکه معلومست همینست که روسها درین حرکت خود برای یك شپش پوستین را سوخته اند !

درنهایت مامی یعنی — هنگامیکه قول تول غند(شتاکلبرغ) برای رفتن به (پورآرتور) مأمور میگردید — اگرچه امر مدافعه وتحکیم قلعهٔ مستحکم(پور آرتور)هنوزاکمال نشده بود اماجبه خانه ، ذخیره ولوازم سائرهٔ قلعه بدرجهٔ که مدت مدیدی مقاومت وپای داری بتواند رسانیده شده بود . باوجود آنهم جنرال (شتوسل) قیمت وکمیت آنهمه وسایط حربیهٔ را که بدست داشت کم دانسته ازتول غند صحرا امداد ومعاونت طلب کرد .

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 81 of 322

حالاً نکه تول‌غند صحرا بسبب سستی و آرامی‌ئیکه در حرکات جمع آوری اوپیش آمده بود، ودوری وبعد یکه در مسافه موجود بود تاقوت خودرا دو چارضعف نمیگردانید، وبوظیفهٔ اصلئی خود که عبارت از احرازظفر کردن برتول غند صحرای دشمنست ضرر نمیرسانید اینچنین یك امداد ومعاونتی را بجا آورده نمیتوانست.

این ازقاعده های فن حرب است که: (قلعه ها واستحکامها میبایدکه برای مظفریت تول غند صحرا، دایما قوت های دشمنرا بسوی خود جلب بکنند، وهیچ گاه راه قوت دشمن را که درپیشگاه قلعه است برای کشیدن بسوی خود تول غند صحرا باز نکنند.)

بناءً علیه هر قدر که اهمیت سیاسیهٔ (پور آرتور) خیلی بزرگ میباشد باوجود آنهم خودرابقوت خود مدافعه کردنش لازم بود. زیراعاقبت حال (پور آرتور) که سقوط کند، یامظفر آید به نتیجهٔ حرب صحرا تابع بود.

جنرال (قوروپاتکین) که منطقهٔ تجمع گاه نخستین خودرا درجوار (لیا نویانغ) انتخاب کرده بود نیز محض برهمین فکر ومطالعه مبنی بود.

حرکات رجعیهٔ تول‌غند مانچوری روس با انهزام قول تول‌غند نخستین سیبریا که در (واقانقو) بوقوع آمد آغاز نهاد. درروزهای اول جون جنرال (شتاکلبرغ) درجنوب (واقانقو) به بسیار زحمت نصف قول تول‌غند خودرا جمع کرده توانسته بود. جنرال مذکوراز قوماندان بزرگ خود در (۷) جون درخصوص به پس راندن قطعات عسکریهٔ دشمن که بسوی شمال در آمدن بودند امر اجرای سرعت وشدت را گرفت. لکن درعین همانروز چون دستهٔ کشتیهای جنگی امیرال (توغو) خط شمندوفریکه درجوار قایچو بود در زیرطوپ گرفت نقلیات شمندوفر قول تول‌غند منقطع گردید، وبه انتظار

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 82 of 322

مجبور شد . حال آنکه روسها زمانی را که درین انتظار غایب کردند ، ژاپانها ازان زمان فایده برداشتند وقوتهای خودرا جمع کرده نواقص خودرا اکمال نمودند .

دستهٔ کشتیهای جنگی بحری ژاپان به اینصورت به تول غند خشکهٔ خود خیلی قیمتدار ومؤثر یك معاونتی رسانید . واز یمسئله اینهم به تحقیق پیوست که بکار آمدن یك خط شمندوفریکه ازجوار ساحل بگذرد برای سوقیات حربیه ، موقوف برحاکمیت بحریه میباشد .

هنگامیکه باز نقلیات قول تول غند نخستین سیبریا آغاز نهاد تول غند (۲) ژاپان نیز به حرکت تعرضیهٔ خود آغاز نهاده بود . واین تول غند که قسم کلئی آن به محاربه (کینچو) اشتراك ، واز انجاتابه (وافانقو) (۹۰) کیلومتره راه را پیاده قطع کرده بود بازهم از قول تول غند روس که اکثر همینقدر مسافه راباشمندوفریموده بودند پیشتر درانجا اجتماع توانسته بودند . ودرحالیکه جنرال (شتاکلبرغ) وظیفهٔ هجوم رابشدت وسرعت برجنرال (اوقو) درعهده گرفته بود ، جنرال (اوقو) این وظیفهٔ اورا اجرا کرده جنرال (شتاکلبرغ) در (۱٤) جون در موضع معلوم به اختیار مدافعهٔ نفس خودمجبور گردیده است . (چرا که وعده تو کردی واو بجا آورد !) .

در یمحاربهٔ (وافانقو) ژاپانها باز بسی اوصاف ومحامد عسکرئی خودرا بمیدان ثبوت رسانیدند . مثلا لوی غند (٤) ژاپان که از قرارگاه تول غند بقدر (۲۵) کیلومتره دورتر بود برای توحید حرکت باقسم کلی از قوماندان تول غند بمجرد یکه امر گرفت هیچیك دقیقه زمان را غائب نکرده هاندم یکسر بسوی دشمن حرکت ، وپیش از پیشین بساعت (۹) بالوی غند (۵) شانه بشانه بر تول غند دشمن هجوم ، ودرظرف (۲) ساعت مظفریت رابدست آورده است . حالا درینجا این چنین یك سوالی وارد خاطر میشود که : آیا لوی غند (٤) ژاپان که از قراولهای

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 83 of 322

پیش لوی غند سوارئی روس، در (۱٤) جون تنها بقدر (۱۲) کیلومتر، دور بود، چسان شد که لوی غند سواری روس از وجود آن خبرد ار نگردید، وسبب خوردن اینچنین یك ضربهٔ ناگهانئی شدید روسها شد ؟

سبب یگانهٔ این مسئله بجز اینکه لوی غند سواری روس در وظیفهٔ کشف خود سهل انگاری کرده اند. واین وظیفهٔ مهمهٔ خودشان رابخوبی ایفا نکرده اند، بردگرچه چیز حمل بتوانیم .

لوی غند سواری ازطرف قوماندان قول تول غند ، برای (۱٤) جون به این امر مأمورشده بود که جناح راست قول تول غند را درزیر امنیت داشته باشد ، ومنطقهٔ (طاقان شین — چوجاتون) رادرزیر ترصد ودیده بانی بگیرد. حالآ نکه لوی غند (٤) ژاپان درخارج حدود این منطقه نبود ، وازدایرهٔ مسئولیت قوماندان لوی غند سواری بیرون برامده بود .

بارون (شتاکلبرغ) میگوید :

« سبب اصلئی عدم موفقیت مادر (وافانقو) عبارت ازبی خبرئی قرارگاه قول تول غند است دربارهٔ احوال دشمن . ما دراول امر چنان پنداشته بودیم که حداعظم قوت دشمن از (۲) لوی غند بیشتر نباشد . واین فکر وگمان مارا همهٔ راپورتهای غلطی که ازطرف لوی غند سوارئی مامی آمد تائید وتقویه مینمود . »

اینست که بارون (شتاکلبرغ) همهٔ این مسئولیت رادراول امر برلوی غند سوا ری انداخته باز برای تخفیف مسئولیت آن گفته است :

« سواری ما درچنان مملکتی کشف اجرا میکردند که اهالئی آن همه کی دشمن، وزبان شان سراسر بما مجهول بود . برای اینگونه کارها بغیر استخدام کردن جاسوس ومخبر دیگر هیچ چارهٔ نیست .

« حال آنکه تول غند مایان درخصوص استخدام کردن جاسوسهای حرب آنقدر

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 84 of 322

اهمیت نداده بودند. وتابوقتیکه من قوماندان تول غند تعیین میشدم این مسئلهٔ معتنابها هنوزموضوع بحث نشده بود. بعدازانکه درینباب تشبث نمودم بسبب فقدان پیسه وپیدا نشدن آدمهائیکه اوصاف لازمه راحائز باشند کامیابی حاصل نشد. وهم اینمسئله چنان نیست که درانثنای محاربه بصورت استعجال بوجود آورده شود. بلکه پیش ازمحاربه تدارك آن لازم است.

« ما، بسبیکه بسیارسواری وکم جاسوس داشتیم دایما درحق دشمن خود معلومات ناقص وناتمامی میگرفتیم.

« دشمن، چون کم وری وبسیار جاسوس رامالك بود برهمهٔ احوال و حرکات ما کماحقه وقوف وآگاهی داشتند.

« لهذادرینمحاربه قناعت کامله حاصلکردم که برای استقبال درباب استخدام جاسوسهای حرب به ژاپانها اقتدا باید کرد، وهنوزدروقت حضرتربیدادن جاسوسهاو مخبرهای حرب رایك امرواجب وضروری بایدشمرد. »

این مطالعات وبیانات جنرال (شتاکلبرغ) هرقدرکه راست ودرست هم باشد این قصوروتکاسل سواری روس راستروعیب پوشی نمیتواندکه درمسافهٔ (۱۲) کیلومتره وجود لوی غند(٤)ژاپانراچرا کشف وتعیین نتوانسته است؟

درینمحاربه مسئلهٔ جنرال(کرن غروس). وجنرال (غلاسکو) که مشترکاً بهجوم قیام نورزیدند، بمیدان ثبوت رسانید که سبب یگانهٔ این تردد وعدم قرارازین پیش آمده بودکه درافسران تول غندروس آرزوی(تشبث ذاتی)، و(بعهده گرفتن مسئولیت) موجود نبوده. هرقوماندان خودرا مانند پتلی پتلی بازان قرارداده تاازقوماندان مافوق خودامرنمیگرفتند خودرا برهیچ کارمأذون نمیشمردندودرچنان نقطه های نازك، وجاهای مهم حرب که حرکات آنی، وتشبثات زمانی لازم می آمدشدت عزم، ومتانت اقدام را اهمال میکردند.

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 85 of 322

آمدیم برژاپانها : درطرف آنها هرکاردگر گونه بود، فکرهرافسروهرقو ماندان بجزنتیجهٔ فتح وظفر، وغالب شدن، ومغلوب کردن بردیگرهیچ چیز منحصرنبود، درهرنقطهٔ که بقرارفن حرب فرصت غلبه ظهورمییافت هماندم قوماندانها مسئولیت رابعهده گرفته برکارخود اقدام میکردند .

جنرال (آندو))یعنی — قوماندان غبرك غند (۱۹) اوامر(۱۵) جون راخیلی پسانها گرفته بود ، وجنرال(آقیجاما)هیچ نگرفته بود، وعلی الخصوص که برای هیچ یکی نه ساعت ونه دقیقه تصریح شده بود ، باوجود آنهم درخصوص پیش رفتن بردشمن شدت عزم شان برهرگونه موانع غلبه کرده ،میدان مظفریت را ربوده اند .

درتفرعات اجرای طرزواصول هجوم نیزبعضی شایان دقت واعتبار، نقطه ها موجوداست : مثلادرهنگامیکه درجناح شرق،لوی غند (۳) وغبرك غند سواری ژاپان، هجومهای قوت های فایق دشمن رادفع وطردمیکردند،لوی غند (۵) ژاپان ازجهت غربی نهر(فوچو) پیش شده جناح راست روسهارا تهدید میکرد . لوی غند (٤) ژاپان حرکت بسیارواسعتری اجرامیکردکه چون این حرکات را به اعتبار اساس آن دقت کنیم ، قول تول غند روس بسبب تهدید شدن خط رجعت شان ازطرف ژاپانها به ترك وتخلیه کردن موضع خودمجبورشده بودند .

پس ازین یك معلوم میشودکه مؤثرترین قوتهادرحرب، قوت سلاح نی، بلکه قوت مانوره یعنی — حرکات قواعدیست .

حالایکقدری ازاحوال طوپچی طرفین نیزبحث کردن لازمست :

چنانچه درمحاربهٔ (کینچو) که ذکر آن درجلد (۳) این کتاب بتفصیل

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 86 of 322

گذشته بود، ودر محاربهٔ (یالو) تفوق قوت طوپچی بطرف ژاپانها بود ، درین محاربهٔ (وافانقو) نیز تفوق طوپچی را ژاپانها مالك بودند . (۱۹۸) طوپ ژاپان بمقابل (۸۲) طوپ روس محاربه میکردند .

طوپ چئی ژاپان متحداً سوق واداره میشد ، وباصنف پیاده مکملاً توحید حرکت میکرد، وموضع های بسیار مستوری انتخاب میکردند که به اینصورت تأثیرات شان صرف نظر از تفوقی که داشتند باینسبب خیلی افزونی پیدا کرده بود . حال آنکه روسها بعکس آن بهیچیکی ازین شرایط رعایت نمیکردند طوپچئی روس نه متحداً سوق واداره میشد، ونه باصنوف سایره به اشتراك حرکت میکرد، واز همه بدتر قیمت واهمیت (آتش غیرمرئی) را نیز روسها قدر واهمیت نمیدادند .

در خصوص طرز انتخاب موضعهای طوپخانه های روس جنرال (شتاکلبرغ) چنین میگوید :

« موضعهای مستور وغیرمرئی را برای طوپخانه ها، خود من بالذات انتخاب کرده به قوماندانهای طوپچئی خود نشان میدادم، اما اکثر قوماندانهای طوپ چئی ما از اصول انداخت (آتش غیرمرئی) که (اندیرکت) میگویندش اجتناب میکردند . برای قانع ساختن انها برای اصول انداخت (اندیرکت) یعنی — انداخت از پشت ستره هائیکه دیده نشود کوشش ورزیدم . معهذا فیه افسران طوپچئی ما به این مسئله شایان مؤاخذه نبودند . زیرا طوپچیهای روس دروقت حضر اجرای انداخت (اندیرکت) رانیا موخته بودند . مهند سها ، وافسران استحکامهای ما از شناختن قدر این نوع انداخت عاجز بودند . همه موضعهای طوپچئی ما که در (کینچو، و — داشیچاعو، و — حایچون،

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 87 of 322

و — لیا ثویانغ) بود. پرزروه های تپه وکوهها انشاشده بودند .»

اینست که روسها درخصوص مسئلهٔ انداخت اندیرکت که درمحاربه ها اهمیت فوق العادهٔ مخصوصهٔ دارند به اینصورت جاهل بودند. ولی ژاپانها که درهرچیز مالك قوهٔ اختراع وایجاد بودند بی آنکه لحظهٔ تردد بکنند دایماموضعهای مستور انتخاب کرده ازانجا بکمال موفقیت آتش کرده اند .

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 88 of 322

حرکات ژاپانها یکسر بسوی لیائویانغ

در نهایت ماه جون تول غند های ژاپان که درمانچوری بزیر قوماندانی بزرگ مارشال (اویاما) بودند بریك جبهه نیکه (۱۸۰) کیلومتره وسعت وفراخی داشت بوضعیتی که بقرار ذیل بیان میشود به تعرض وهجوم بردشمن حاضر ومهیا بودند :

(۱) : تول غند اول — مرکب ازلوی غند های (خاصه ، و۲ ، و ۱۲) در زیر قوماندهٔ جنرال (قوروکی) در (فنغ هوانشان) بمقابل جنرال (کلهر) .

(۲) : تول غند چارم — مرکب ازلوی غند های (۱۰ ، ولوی غند ۵) درزیر قوماندهٔ جنرال (نوزو) در (سیوپه ن) بمقابل جنرال (میچه نقو) .

(۳) : تول غند دوم — مرکب از لوی غند های (۳ ، و ٤ ، و ۵ ، و ٦) درزیر قوماندهٔ جنرال (اوقو) (درسیونوچن) بمقابل جنرال (شتا کابرغ) .

این سه تول غند های مختلف که هنوز درمابین شان خوب فاصله هامو جود بود برسه راهیکه یکسر از جنوب درمیان (مانچوری) بسوی شمال میرفت ، وبهترین راههابود ، موجودبوده ، واین راه هارا تعقیب کرده در (لیا ئویانغ) بایکدیگر جمع می آمدند .

در (۱٦) جون تول غند وسطی ژاپان یعنی تول غند (نوزو) بر استقامت (حایچونغ — داشیجاعو) از (سیوپه ن) حرکت کرده بوده

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 89 of 322

در (۲۵) جون (قوروکی) نیز به این حرکت اشتراك ورزید. در نهایت جون ژاپانها بعد از بسیار محاربه هادربندرها، وگذرگاه های بسیارمهمی را که در سلسلهٔ جبال پیش روی شان واقع بود ضبط وتسخیر کرده بودند.

تول غند جنرال (اوقو) از همه تول غند هابد شمن نزدیکتر بود. این تول غند در (۹) جولایی (قایچو) را استیلا نمود.

بمقابل این سیلاب خروشان ژاپان که ازسمت جنوب می آمددرطرف شمال این قوتهای روس موجود بود.

(۱): قول تول غند نخستین سیبریا مرکب ازلوی غند های (۹، و ۱) در (اینقو — داشیچاعو).

(۲): قول تول چارم سیبریا، مرکب ازلوی غند پیادهٔ (۳) سیبریا، وبعضی اقسام قول تول غند (۲) در (داشیچاعو).

(۳): اقسام متباقی قول تول غند دوم، ویك غبرك غندقول تول غند (۱۰) در (سیموشون) بمقابل جنرال (نوزو).

از نتیجهٔ جداشدن قول تول غند (شتاکلبرغ) وضعیت مهلکهٔ سوق الجیشیهٔ ۵ تول غند روس بدان دوچار آمده بود، به اینصورت پی آنکه یك مصیبت بزرگی بوقوع آید تعدیل واصلاح کرده شده بود.

سکونت و آرامی ئیکه از (۹) جولایی به اینطرف در جهت ژاپانها حکمفر مابود بایك کشف تعرضی ئیکه ازطرف روسها اجرا گردید خلل پذیر شد. زیرا جنرال (کلهر) بالوی غندهای (۳، و۶) سیبریای شرقی، و(۲) غند فرقهٔ (۹) در (۱۷) جولائی باقولهای متعدد یکسر بسوی (لیان شا نقوان) حرکت کرد. مقصد جنرال (کلهر) روسی این بودکه قوت دشمنرا به خوبی ودرستی کشف نماید. اماوا اسفا که سواریهای روس بهیچصورت بر

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 90 of 322

شکافتن خط امنیت ژاپنها ، ونظر انداختن به آنسوی خط موفق و کامیاب نیامده اند .

جنرال (کلله ر) بسبب کوهستان بودن اراضی طوپچئی صحرا باخود نیاورده بود ، بلکه طوپچئی جبل هم نداشت . لهذا به تحقیق پیوست که وجود نبودن طوپچی چقدر یك محذور مهمی تشکیل میدهد . از بنسبب پیش رفتارئی جنرال (کلله ر) پیش از انکه قوتهای مهم دشمن منتشر شود دوچار توقف گردید . بعد از انکه بقدر (۱۰۰۰) نفر ضایعات بداد جنرال (کلله ر) رجعت نمود . از نتیجهٔ این محاربه بجز همان معلوماتیکه دراول درخصوص قوتمند بودن قوتهای دشمن داشتند دیگر چیز زایدی آموخته نتوانستند .

فردای آنروز جنرال (قوروکی) بحرکت تعرضیه آغاز نهاد . گویا جنرال (کلله ر) برای تشویق وتحریك تول غند نخستین ژاپان بر تعرض وحمله آوری دیروز این استکشاف را اجرا کرده بود !

جنرال (قوروکی) باقسم کلئی خود بر جادهٔ (لیائویانغ — سایماچی) توجه کرده بود . ژاپانها هجوم جبهه ئیکه در (۱۸) جولائی بریك غبرك غندلوی غند (۹) روس اجرا نمودند ، اگرچه دراول امر عقیم بماند ؛ لکن در روز دیگر چون جنرال (قوروکی) جناحهای روسها را تهدید نمود ، روسها بسوی (لیوتو لینغ) نه عقب کشیدن مجبور گشتند .

درجبههٔ شمال ازتاریخ (۱۹) جولایی تابه (۳۰) آن باز سکوت و آرامی حکمفرما گردید . درین اثنا دوتول غند دیگر ژاپان بحرکت آغاز نهادند .

جنرال (نوزو) در (۲۲) جولایی بحرکت پیش رفتاری آغاز ، وبارفتار بسیار متأنیانه ، واحتیاطکارانه تابه (سیموشون) نزدیکشد . بسبب کمبودی قوت خود بکمال احتیاط وبصیرت بحرکت کردن مجبور بود .

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 91 of 322

تول غند (نوزو) در پیشگاه (سیموشون) که از طرف یك فرقهٔ قوت تاك دشمن تحکیم شده بود، تا بوقتیکه تول غند جنرال (اوقو) نیز بهمان برابری برسد انتظار کشید. در نجالوی غند (۵) که به تول غند (۲) منسوب بود به تول غند (نوزو) التحاق نمود.

تول غند (اوقو) در روز (۲۳) جولایی از (قایجو) عزیمت کرده بود. روز دیگر در (داشیچاعو) با روسها مصادمه نمود. در نجا طوپچی روس نخستین بار موافق اصول وقاعده، وبصورت متحدانه ایفای وظیفه کرده اند. ژاپانها در اول محاربه بسکونت و آهسته گی کار دیده اند. حتی بیك محاربهٔ جدی وحقیقی پیاده نیز آغاز نکرده اند. امایك هجوم مقابل روسها که بر جناح راست ژاپانها بوقوع آمد باضایعات وتلفات عظیمهٔ رد گردید.

درشب (۲۵) جولایی روسها موضع خودشان را ترك کرده یکسر بسوی (حایچونغ) عقب کشیده اند. ژاپانها چون باز بر هجوم آغاز کردند موضع مذکور را از دشمن خالی یافتند. موقع (اینقو) را نیز درین اثنا روسها خالی کرده بودند.

روسها در تخلیه کردن این موضعها از بنسبب جابکی کردند که اکرادنا غفلت میکردند تول غند (نوزو) از پشت آنها را احاطه میکردند. والحاصل ایندو موضع برای ژاپانها برای خدمات منزل، خیلی خوب ونزدیك یك بندر گاهی بوجود آورد.

مخابر حرب جریدهٔ (برلینر تاغبلات) غندمشر (کدکه) محاربهٔ (داشیچاعو) را به اینصورت تصویر کرده است:

تصویرات غندمشر (کدکه) المانی درباب محاربهٔ (داشیچاعو)

« نهایت محاربه آغاز کرد! در صبح روز (۲۴) جولایی پیش از برامدن

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 92 of 322

آفتاب بایك سرور بزرگی به سوی (اینقو) شتاب، وازانجا بسرعت ممکن به (داشیچاعو) رفتم. هنوز دراثنای راه بودم که ازدور صداهای طوپ طنین انداز میشد. هنوز بمحل مقصود واصل نشده بودم که لمعه های درخشیدن شرانپلهای ژاپان را درهوا دیدم. .

« این شرانپلهاازطرف ژاپانها برجناح راست قول تول غند (٤) روس انداخته میشد. هزارافسوس که هنوز بموقع حرب واصل نشده بودم که خبر کدر آمیزوقوع نیافتن حرب قطعی راشنیدم. مگر درنقشه وپلان سرقوماندان روس یعنی — جنرال (قورو پاتکین) اجرا کردن یك محاربهٔ قطعی درین حوالی موجود نبود. بلکه تنهایکقدری تأخیردادن تول غند جنرال (اوقو) مقصود بود. گویاجنرال (قوروپاتکین) اصل ضربهٔ مهلکهٔ شدیده رادر (لیائویانغ) برژاپانها حواله میکند. وبعدازشکست دادن تول غندهای ژاپان به حرکت تعرضیه آغازنهاده قطعهٔ (کوریا) را استیلا میکند.

« و الحاصل وقتیکه براه بودیم بسیاری ازعرابه های خسته خانه هارا دیدیم که یکسر بسوی (داشیچاعو) روان بود. قصبهٔ (داشیچاعو) نیزاز حالا بخالی شدن آغازنهاده بود. امروزیك روزبسیارخوش هوایی بودکه از ابرهاوباران های یك روزپیشترهیچ اثری پدیدارنبود. ابرپاره های مظلم برذروهٔ های کوهها جمع آمده سمای سمت الرأس مایك رنگ لاجوردی نظرفریبی نشان میداد. باد هیچ نمیوزید. وشعاعات شمس که برسنگهای کوه های بی درخت انعکاس میکرد حرارت هواراخیلی تشدید میکرد.

« درین اثناعکس صدای آتش طوپ رفته رفته کسب شدت میکرد و سحابپاره های سفیدیکه ازدانه های شرانپل حاصل میشدافزونی میگرفت.

« اسپ خودرابیکدرخت آلوبسته پیاده برذروهٔ کوه بالابرامدم. یکدانهٔ

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 93 of 322

شرانپل بایك صفیر مد هشی ازسرم گذر نمود ، وچون یکچند قدم گذشتم یك گلهٔ دیگر یك چند قدم دورتر در پیش رویم کفید که ازین یك دانستم که بمنطقهٔ مهلکه رسیده ام .

« آخر الامر به ذروهٔ کوه واصل شدم ، ودرینوقت منظرهٔ میدان محاربهٔ بصورت بسیار واسع وحیرت فزایی درپیش نظرم انکشاف نمود . در طرف راست از دور بحر محیط مانند یك پامك باریك وسیمینی که از اتصال سما وماء حاصلشده بود پدیدار بود . در طرف پیش رویم یك میدان سبز وخرمی که باده ها ، وصف بصف درختها پر بود تمادی مینمود ، درطرف چپ وپشت یك کوهی که بصورت نیم دایره باالوان مختلف بلندشده رفته بود موجود بود .

« لکن این مناظر لطیف و پرسکون محیطه درینوقت بایك ولولهٔ حرب وقتال پر شده بود . در حالیکه من درینجا تماشای یك منظرهٔ بااحتشامی متلذذ بودم یکقدری پیشتر ، از نوع بنی بشر یك کتلهٔ خون آشام به محو وفنا کردن همدیگر کوشش میورزیدند .

« موضع مدافعهٔ روس اساساً درمابین جادهٔ (تانجی) وخط شمندوفر بدرازی (۱۲) کیلو متره امتداد یافته بود . جناح راست موضع ۵ بدشت منتهی شده بود از بحر بقدر (۱٤) کیلو متره دورتر واقعشده بود اینموضع برای دوقول تول غند روس مخصوص بود که یکی قول تول غند (۱) ودیگری قول تول غند (٤) بود . درما بین جبههٔ این دو قول تول غند کوه پارهٔ ممتنع التقرب بلند شده بود . این دوقول تول غند از (٤۸) کندك پیاده ، و (۱۲۳) طوپ مرکب بود که درزیر ادارهٔ مشترکهٔ جنرال (صاروبایف) ، وجنرال (شتاکلبرغ) مودوع شده بود .

« هنگامیکه من بمیدان محاربه آمدم ، جنگ طوپچی از ساعتها بکمال دهشت

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 94 of 322

دوام میورزید . در پیش روی من یك قسمی از طوپچی قول تول غند(۱) موجود بود ، متباقی طوپچی این قول تول غند برای احتیاط درعقب قول تول غند (٤) بود که این طوپچی احتیاط که عبارت از (١٦) قطعه طوپ بود بمحاربه هیچ اشتراك نورزیده بود . حالا آنکه این یك خطای بزرگی شمرده میشود .

« درین بارطوپهای روس موضعهای خود شانرا خیلی خوب انتخاب کرده بود ، وبحال وطبیعت اراضی محیطه بصورت بسیارموافق ستروتنظیم کرده شده بود . محاربهٔ طوپچی بی آنکه بیك نتیجهٔ قطعی منجر بشود تمام روز دوام ورزید . یکچند طوپخانهٔ روس در عین زمان موضعهای بسیار محکم پیادهٔ ژاپان راا گرچه بزیرطوپ گرفتند امایك موفقیت جدی حاصل کرده نتوانستند . عسکر استحکام روس در خصوص حفر وتأسیس استحکامات محرابراصول وقواعدیکه ما ازبسیارسالها آنراترك کرده ایم پیروی و تبعیت میکردند .

« درزیر حرارت شدیدهٔ آفتاب محاربهٔ طوپ تابساعت (٥) دوام ورزید . ولولهٔ تفنگ اصلا فرق نمیشد . درینوقت خیلی تشنه شده بده فرو آمده ، در خانهٔ منفردیك چینی آمده آب خواستم . صاحب خانه را باجملهٔ افراد عایله اش بکندن یك مغارهٔ طولانی دربغل کوه مشغول یافتم که گویا برای خودشان ازتأثیر گلهٔ طوپ یك سرپناهی تدارك میکردند .

« بعد ازساعت (٥) چنان معلوم شد که آتش طوپ یکقدری سستی وآرامی پیدا کرد . درین محاربه صرفیات جبه خانه خیلی بسیارشده است . ازطرف روسها کم ازکم (٣٥٠٠٠) شرانیل صرف شده است که درهرشرانیل چون (٣٠٠) گله حساب شود به این حساب بردشمن (١٠٠) ملیون یعنی صدلك گله ریخته اند . »

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 95 of 322

حاضری برای محاربهٔ میدان درلیائویانغ

در (۳) ماه آگست تجمع تول غندهای (۱ ، و ۲ ، و ۳) ژاپان اکمال شده بود : این تول غند هادر جنوب (لیائویانغ) ودرقسم علیای (نی یو چوانغ) ، و (هایچه نغ) ؛ و (سیدا حو) ازدره های (یانچه لینغ) ؛ و (یوچو لینغ) گذر کرده در (پانسیقو) به نصف قطر (٤٠ تا ٥٠) کیلو متره ، یك دایرهٔ واسعی تشکیل میداد .

همه قوای عسکری روس که در (مانچوری) بود نیز در (لیائویانغ) و اطراف آن تجمع کرده بودند .

امروز فردا بوقوع آمدن یك محاربهٔ بزرگ میدان راهرکس منتظر بود مع هذا خاصمین پیش ازانکه باهم بجنگند بقدر سه هفته آرامی گزیدند . این رانمیدانیم وهم نخواهیم دانست که آیا ژاپانها اینچنین تاخیریکه درظاهر حال برای منافع شان خیلی منافی مینمود بر چه گونه اسباب وشرایط نجویز دادند اما در نزد من سبب معقول آن همین بنظر میآید که بارانهای سیلاب آسایی که از چند روز باریده صحرای (لیائویانغ) رابه یك دریای حقیقی کل تحویل داده است لهذا انتظار خشك شدن آنرا کشیده باشند . یا آنکه جاخالی ضایعات خودشانرا تقویه و پر کردن خواسته باشند !

تاخیر مذکوراز هر سببیکه پیش آمده باشد نمیدانیم ، اما تااواسط ماه آگست مواضع متقابلهٔ هر دو خصم اصلادوچار تبدل واصلاح نشده بود ، لکن به عوض این عدم تبدل موجودی طرفین خیلی از خیلی افزونی گرفته بود . حتی قولهائیکه زیاده تردو چار ضایعات شده بود سراز نو تشکیل و ترتیب شده بود .

تقویهٔ تول غندهای روس وژاپان

پیش ازین گفته شده بود که دو قول تول غند اوروپایی روس ، یعنی — قول تول

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 96 of 322

غند (۱۰) وقول تول غند (۱۷) کاملاً بدارالحرب فرستاده شده بود. بهریك ازین دو قول تول غندها چارده چارده غندك طوپ سریع آتش علاوه شده بود. غیر ازین یك لوی غند قازاق سیبیریا، ویك لوی غند قازاق (اورا بنورغ)، ویك غبرك غند سواری (قافقاسیا)، ویك غبرك غند سوارئی (اورال) برای تزئید قوهٔ موجودهٔ سوارئی تول غند (ماچوری) ارسال گردید. برسراین همه برای تشکیل دادن (۱۰) لوی غند پیادهٔ دیگر از صنف احتیاطهای دوایر عسکریهٔ (کیه ف)؛ و (موسکوا)؛ و (قازان) نیز بکمال سرعت تشبث شده بود که (۵) غبرك غند پیادهٔ آن همان دم بحال سفر بر اورده شده روانهٔ دارالحرب گردیده بود. (٤) لوی غند ازین (۱۰) لوی غند مذکوره برای تشکیل قول تول غند های (۵، و٦) سیبیریا مخصوص، و (٦) لوی غند دیگر آن برای تشکیلات متممه حصر شده بود.

نهایت در روزهای آخر ماه جولائی قول تول غند نخستین اوروپا از (سن پترسبورغ) بدارالحرب براه برامده بود. این قول تول غند نیز مانند قول تول غند (۱۰، و۱۷) بادو غندك طوپ سریع آتش مجهز شده بود.

قطعاتیکه به تشکیلات متممه عاید بودند باطوپهای (۹) سانتیمتره و (۸٦) ملیمتره بی مجهز یافته بودند. (۲) غندك طوپچئی جبل که موجود بود، به (۸) غندك ابلاغ کرده شد، و آنهانیز ازجنس سریع آتش انتخاب گردید. وغیر ازین (۲) غندك طوپ (هاوان) (۱۵) سانتیمتره ئی نیز بوجود آورده شد. ودو دو کندك تبردار، ویك کندك تلگراف، ویك تولی بالون نیز تشکیل داده شد.

دراثنای محاربهٔ میدان (لیائویانغ) قول تول غند (۵) سیبیریا کاملاً به (موکدن) واصل، وقول تول غند نخستین اوروپا از ترنهای شمندوفر

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 97 of 322

در برامدن بود .

در پی این قول تول غند، قول تول غند (٦) سیبریا که در ماه واصل دار الحرب میشده بود بحرکت میافتاد .

ارکان حربیهٔ ژاپان مانند هروقت ؛ در بنبار نیز به پنهان کرفتن قوای امدادیهٔ که به تول غند های خط حربش فرستاده شده بود موفق آمده از مقدار حقیقی قوت خود بکسی سر رشته نداده است . اما باز هم حکم میشود که هر یك از قولهای خود را سر از نو اکمال کرده باشد ، و بسیار غبرك غند های احتیاط خود را بقطعات نظامیه التحاق داده بمیدان محاربه فرستاده باشد .

وضعیت تول غند روس در (۲۳) آگست

قطعات روس که در (۲۳) آگست در جنوب (لیا تویانغ) جمعشده بودند بقرار ذیل از (٦) قول تول غند مکمل عبارت بود :

اول — قول تول غند نخستین سیبریا جنرال (شتاکلبرغ) : مرکب از لوی غند های (۱) و (۹) شکاری سیبریای شرقی ، و کندك تبردار آن .

دوم — قول تول غند (۲) سیبریا جنرال (ساسولیچ) : مرکب از لوی غند های (٥) شکاری سیبریای شرقی ، ولوی غند (۱) احتیاط سیبریا ، و کندك تبر دار (۲) سیبریای شرقی .

سوم — قول تول غند (۳) سیبریا جنرال (ایوانوف) : مرکب از لوی غند های (۳ ، ٦) شکاری سیبریای شرقی ، و (۲) غند سوارئی ماورای بایقال .

چارم — قول تول غند (٤) سیبریا جنرال (زاروبایف) : مرکب از لوی غند های (۲ ، و ۳) احتیاط وردیف سیبریا ، و کندك تبردار (٤) سیبریای شرقی .

پنجم — قول تول غند (۱۰) اوروپا جنرال (شلوچه وسکی) : مرکب

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 98 of 322

ازلوی غند های (۹ و ۳۱)، وکندك تبردار (٦) .

ششم — قول تول غند (۱۷) اوروپاجنرال (بیلده رلنیغ): مرکب از لوی غندهای (۳۳و۳۵) وکندك تبردار (۱۷)، وغبرك غند مستقل (۲) سواری .

.وجود وسطئی هرقول تخمیناً عبارت از (۲۵۰۰۰) نفر بود. چار قول تول غند سیبریا هشت هشت غندك طوپ رامالك بودند، ودو قول تول غنداوروپا چارده چارده غندك دا شتند .

قطعات سوارئی مستقل از ینقرار بود :

اول — لوی غندقازاق سواری جنرال (سامسونوف) .مرکب از (٤) غند ، و(۲) غندك .

دوم — لوی غندقازاق ماورای (بایقال) جنرال (رەنەنقامف) .مرکب از (٤) غند ، و(۲) غندك .

سوم — لوی غند قازاق (اورا بنورغ) جنرال (غرەقو) .مرکب از «٤» غند ، و«۲» غندك .

چارم — یك غبرك غندماورای بایقال جنرال «پیچه نقو» مرکب از «۲» غند، و «۱» غندك .

پنجم — یك غبرك غند «قافقاس» جنرال «برنس اوربه لیانی» . مرکب از «۲» غند .

دیگر قطعات سواری ئیکه موجودنفرئی شان غیرمعین ویامشکوك بودو مستقل نی بلکه بقول تول غند هامربوط بودند نیز بدینقراراست :

«۱» غبرك غند قازاق اورال ، و«۱» غند دراغون ، و«۱» غند قازاق ماورای بایقال به قول تول غند «۲» مربوط .

«۱» غند قازاق اوسوری به قول تول غندنخستین سیبریا مربوط .یکنیم

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 99 of 322

غند قازاق «آمور» بقول تول غند «۲» سیبریا مربوط .

غیر ازینها این قطعات دیگر نیز بقوای حربیهٔ روس به‌الحاق کردن حاضر بود :

«۸» غندك طوپ جبل .

«۲» غندك طوپ «هاوان» «۱۵» سانتیمتر.بی .

(۳) تولی «میترالیوز» که به‌تول غند های «۱، و۲، و۳» سیبریای شرقی داده شده بود .

«۱» کندك بالون .

(۱) کندك تلگراف .

(۱) کندك پلساز سیبریای شرقی .

والحاصل در وقت حاضر تی محاربهٔ میدان (لیائویانغ) غیر از قطعات فنیه و افرا دیکه بخدمات خصوصیه مأمور بودند مجموع افراد عسکریهٔ تفنگ دار روس اینقدر بود :

(۱۷۲) کندك . یعنی - (۱۳۰،۰۰۰) تفنگ .

(۱٤۷) طرب سواری یعنی — (۱٤۰۰۰) شمشیر .

(۵۲۰) قطعه طوپ .

(۲٤) میترالیوز .— یعنی تفنگ ماشیندار — .

غیر ازینها تقریباً (۳۰۰۰۰) عسکر و (۹٦) طوپ در (موکدن) بطریق احتیاط موجود بود .

(وضعیت تول غند های ژاپان در (۲۳) آگست)

قوای حربیهٔ ژاپان که درزیر ادارهٔ مارشال (اویاما) داده‌شده بود در (۲۳) آگست برای محاربهٔ (لیائویانغ) بقرار ذیل ازین قطعات مرکب، و به‌این وضعیت افتاده بود :

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 100 of 322

اول — تول غند نخستین جنرال (قوروکی) مرکب ازلوی‌غند های (۱۲، و۲،وخاصه) . درموضع(یافیقو) درساحل چپ نهر(لاهو) .

دوم — لوی غند (٤) جنرال (توزو) مرکب از لوی غند (٦) پیاده ، وغبرك غند (۱)سواری مستقل ، وغبرك‌غندك (۱)طوپچی‌مستقل درموضع وادئی « سیداحو» .

سوم — تول غند « ۲» جنرال « اوقو» مرکب‌ازلوی‌غندهای « ۳،و٥ ٤٤ »، ویك غبرك‌غند مستقل‌سواری،ویك غبرك‌غندك‌مستقل‌طوپچی . در طرفهای « هایچه نغ » .

بغیرازین برای هرتول‌غندیك یاچندغبرك‌غنداحتیاط نیزموجودبود. ولی چون ژاپانها درباب افشانشدن‌قوت موجودهٔ خودشان‌احتیاط تمام‌بکار برده اند ارکم وکیف حقیقئی،مقدارحقیقئی‌قوای‌موجودهٔ شان چنانچه شاید وباید معلومات کافیه موجودنیست وچون ازروی مقدارنفری تولی‌های‌شان که هرتولی از« ۲٥۰ » نفرعبارت است حساب نمائیم قوهٔ عمومیهٔ که لوی‌های نظامی‌شان بوجود آورده بهاینصورت تخمین میشود :

« ۱۲۰،۰۰۰ » تفنگ .
« ٥۰۰۰ » کریچ .
« ٥٥۰یا٦۰۰ » طوپ .

پس‌چون بریمقدارقوت یکچندغبرك‌غنداحتیاط‌نیزرابهزائیم‌صرفنظر ازتفوق عظیمی‌که روسهادرسواری دارند درصنوف دیگرموجودئی‌طرفین مساوی‌ویکسان بنظرمیاید .

(تنظیمات تدافعیهٔ موضع (لیائویانغ)

شهر« لیائو یانغ » درساحل چپ نهر«تایچوحو» ودرجهت شرق راه

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 101 of 322

آهن «مانچوری» واقع، وه ۷،۰۰۰،۰۰ نفوس دارد. این شهر بایك دیوار چین محاط میباشد. دراطراف شهر یك دشت بسیار واسع وباده‌ها وقریه‌های توانگر معمور است. درجهت شرق وجنوب این فراخنا کوههای آخرین سلسلهٔ جبال «مانچوری» تماس میکنند که نهرهای «تانهو» وه «شاحو» ازان برامده یکسر وادی های مجراهای تابعهٔ خودرا آب یاری میکنند. کوههای مذکور درمابین «۲۰۰ تا ۶۰۰» متره بلندی دارد.

جریان این نهره «شاحو» آنقدر حائزاهمیت نیست. معهافیه نهرمذکور خطوط مدافعهٔ بسیارخوبی تشکیل میدهد. فراخنی نهره «تایچوحو» درنز دیکئی «لیائویانغ» از صدمتره افزونتر نیست. امانهر درانجا مجراهای متعددی تشکیل میدهد. هرنقطهٔ این نهر که موسم باران نباشد قابل عبور است. مع هذا بسببی که درهرثانیه «۳» متره سرعت جریان دارد یك مانع بسیارمهمی شمرده میشود. در موسم بارانها نهرمذکور فیضانها وسیلابهای شدیدی بو جود می آورد. تنها ازیك پل گذشته میشود که اینهم پل ریلست که «۴۱۶» متره درازی دارد.

دشته «لیائویانغ» بابسی طرق اتصالیه قطع شده است که بزرگترین آنها جادهٔ «ماندارین» وراه شمندو فره‌پور ارتوره، وراه «فنغ هوانشان» است. قسم اعظم این دشت باکشتزار هاوده هاوقریه های آباده ستور است.

روسهاسه خط مدافعه درپی همدیگر تأسیس داده بودند: اول: خط مدافعهٔ پیش که برجبههٔ (آنشانتی پن)، (قوفه نجو)، (اینینغ) واقع شده است. دوم: خط مقاومت اصلی که برسلسلهٔ کوههای شمالی مستند بود. سوم: خط موضع رجعت که دردا خل دشت (لیائویانغ) ازشهر (۳) کیلومتره دورتر واقعست.

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 102 of 322

موضع خط مدافعهٔ پیش بیشتراز (۶۰) کیلومتره وسعت را مالکست که این وسعت بیشتراز انست که روسها آنرا بصورت مؤثری مدافعه بتوانند. در پیش روی این قطعات بعضی مفرزه های مختلط به تماس کردن با دشمن مأمور بودند.

خط مقاومت اصلی از (مایه طون) نام موضع تابموقع (ساقوطون) یك قوس دایرهٔ بزرگی تشکیل میداد. این خط برچار منطقه جدا شده هر یکی ازان برای جدا جدا قول تول غند هاتخصیص شده بود:

منطقهٔ اول: از (مایه طون) تابه (شانسی یاپو) ممتد بوده به نخستین قول تول غند سیبریاداده شده بود.

منطقهٔ دوم: از (شانسی یاپو) تابه (ماندیافان) ممتد بودکه به قول تول غند (۳) سیبریادادہ شده بود.

منطقهٔ سوم: از (ماندیافان) تابه (سی یاپو) ممتد بودکه به قول تول غند (۲) سپرده شده بود.

منطقهٔ چارم: از (سی یاپو) تابه (تایچوحو) ممتد بودکه به قول تول غند (۱۷) تخصیص شده بود.

قول تول غند های (۲، و ٤) که برای احتیاط مقرر شده بودند در پشت جناح راست گذاشته شده بود. سرقوماندان جنرال (قوروپاتکین) تنها با یك غبرك غند قول تول غند سیبریای (۵) در پشت جناح چپ در ساحل راست نهر (تایچو) مانده بود.

صنف سواری پهلو هارا محافظه وترصد میکردند. منطقهٔ نخستین بر یك جبههٔ (٦) کیلومتره پی مؤسس بودکه مهمترین همه منطقه هابود. زیرا ضیاع آن منطقه شهر (لیائویانغ) وپهلوی راست تول غند را باز میداشت.

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 103 of 322

منطقهٔ مذکوره از طرف راست بر کوه منفرد (شوشان) که (۲۲۰) متره ارتفاع داشت استناد کرده بود. بر این کوه از جهت جنوب بالابرا مدن غیر ممکن مینمود، وبااستحکامهای بسیاری مستور بود. سراز تپهٔ (شوشان) خط مدافعه ازیك سلسلهٔ کج و پیچی متشکل بود. این کج و پیچی ها از طرف (لیائویانغ) دامنه های سخت و سر تیز، واز طرف هجوم، مکمل یك شیوه گی را حاوی بود. بناءً علیه این موضع برای مدافعه خیلی صالح مینمود. لکن در جهت چپ اینموضع یك نقطهٔ ضعیفی موجود بود.

بر تمام این سلسله یك کمی پیشتر از پشته ها، سپرهای تقویه دار مخصوصی برای پیاده و طوپچی انشاشده بود. این سپرها باشبکه ها ودامها، وگرگ چاه ها، ونقبها ودیگر وسایط مدافعهٔ فرعیه حمایه ومحافظه شده بود. اما باوجود اینهم بسی خطاها سرزده بود. مثلا مهمترین استحکامها بر جاهائیکه خود آن محل در حد ذات خود مستحکم بود تأسیس یافته بود. ثانیاً سپر های استحکامها را باچمن یعنی (چم) نپوشانده بودند که ازین سبب از بسیار دور رنگ آنها معلوم بود. ثالثاً قدمهٔ که دامهای سیمی را در مقابل انداخت دشمن ستر ومحافظه میکرد خیلی میل داربود که برای دشمن یك ملجأ مساعدی تشکیل میداد. رابعاً میدان انداخت در بعضی نقطه ها بدرجهٔ لازمی ان پاك وصاف نشده بود.

منطقهٔ دوم که نیزاز (٦) کیلو متره عبارت بود یك زمین کوهستانی بود. ولی بازهم بسبب میلی که دامنه های آن داشت غندك ها بکمال سرعت ازان گذشته میتوانستند.

منطقهٔ سوم بر (۸) کیلو متره یك جبههٔ ممتد شده بود که آنهم عیناً خواص طبیعیهٔ منطقهٔ دوم را حائز بود. وهم جادهٔ بزرگی که از (لیائویانغ)

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 104 of 322

به (فنغ هوا نشان) میرفت ازین منطقه میگذشت . این منطقه های دوم و سوم نیز مانند منطقهٔ نخستین با استحکامهای متعدد صحرا تحکیم و تقویه شده بود .

منطقهٔ چارم تمامها در ساحل راست نهر (تایچوحو) واقع بوده اینهم بر (۸) کیلومتره یك جبههٔ مؤسس بود .

(۳) کیلومتره دورتر از شهر رجعتگاه تأسیس یافته بود که این رجعتگاه از (۱۶) استحکامیکه بامواقع صنعیه با همدیگر مربوط و مقطع دار به اصول یم دایمه تقویه و محافظه شده بود متشکل بود .

این عملیات مهمهٔ ۵ از ششماه به اینطرف دران کوشش میشد در اول امر باعمله وکاریگران چینی اجرا میگردید ، وچون ژاپانها زدیکشدند عملهٔ مذکوره رانبدیل داده بجای آن غند های کندن کار فی اقامه گردید . عسکر پیاده بعملیات مذکوره در اثنای محاربه اشتراك نموده بودند .

در پیشگاه رجعتگاه ، روسها قریه های (سی یالی چوانغ) ، (پادیاقانچه) ، (تا تایاقو) ، (قریه اوچو) را محال تدافعی وضع کرده بودند . فاصله های مابین این قریه ها را نیز با استحکامهای خفیف صحرا تقویه نموده بودند که این مجمع استحکامات یکنوعی از خط مدافعهٔ متوسطه شمرده میشد .

بر سر نهر (تایچوحو) (۷) پل عسکری در اثنای محاربه انشا کرده شد . پل شمندوفر برای مرور قطعات تخصیص گردید .

این موضع روس به اعتبار هیئت عمومیهٔ آن خیلی قوتمند یك موضعی بود . اما باوجود اینهم از بغلها بسهولت حرکات دوریه بر آن اجرا کردن ممکن بود .

جنرال (قوروپاتکین) در (لیائویانغ) به اینچنین اظهار مقاومت جدی و شدید محض بنابر اوامر شدیدهٔ که از (پترسبورغ) گرفته بود مجبور شده بود . وگرنه فکر و تصور خود او از اجرای مقاومت در (لیائویانغ) برجعت بسوی

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 105 of 322

(موکدهن) زیاده ترمیال بود . بنابرین جنرال مذکور درمابین این محاربهٔ میدان در (لیائویانغ) ومدافعهٔ تاخیریهٔ که خوداو تصور کرده بود متحیر مانده در تردد بود که چه کند .

محاربهٔ میدان

هیئت عمو میه وقایعیکه بنام (محاربهٔ میدان لیائویانغ) گذران یافته از (۲٤) اگست تابه (۳) ستمبر عبارت از (۱۰) روزاست که این ده روزه وقوعات اساساً برده ٤ دور تفریق میشود :

(۱) — از ۲٤ — تابه — ۲۹ آگست که ژاپانها خط حرب پیش رورا ضبط واستیلا کرده اند .

(۲) — از (۳۰ — تابه — ۳۱) آگست هجوم برموضع اصلی .

«۳» — از «۱ — تابه — ۳» ستمبر هجوم بغلکی تول غند نخستین ژاپان . وهجوم براستحکام سرپل .

«٤» — رجعت روسها .

ضبط واستیلای خط پیش

(دور اول)

درروزه ۲٤ اگست تول غند مانچوری روس بفاصلهٔ «۲۰» کیلومتره ازهمدیگر متفرق بردوپارچه منقسم بود .

اول — قول تول غند های «۱، و٤، و۲» سیبریا بود که درزیر امر و قوماندهٔ خود جنرال (قوروپاتکین» بود ، ودرجنوب ، دردوطرف شمندو فراز «آنشانتی ین» تابه «چیلن چو» امتداد یافته بود .

دوم — در شرق از «تونسی پو» تابه «قوفینچو» امتدادیافته مرکب

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 106 of 322

از قول تول غند «۳» سیبریا، وقول تول غند «۱۰» اوروپا بود که درزیر قوماندهٔ جنرال «بیلدرلینغ» داده شده بود.

قسم اعظم سوارئ قازاق درزیر ادارهٔ جنرال «صامسونوف» بغل چپ تول غند راستروحمایه میکرد. لوی غند قازاق «رنه نقامف» بغل راست تول غندرا ستروحمایه میکرد. برغبرك غندجنرال «بیچه نقو» وظیفهٔ مهمهٔ ار تباط دادن دوپارچه تول غنداصابت کرده بود.

دولوی غندقول تول غند «۱۷» درعقب قول تول غند های «۳و۱۰» به طریق احتیاط گذاشته شده بود.

(حرکت پیشروی تول غند نخستین)

درهمین روز مارشال «اویاما» امرتعرض راعطانمود: تول غندنخستین ژاپانرا جنرال «قوروکی» برسه قول پیش براند.

قول اول — فرقهٔ «۱۲» بود که درطرف راست میبود، وبریك غبرك غند احتیاط مستند شده وبرلوی غند «۷» قول تول غند «۱۰» روس برابر آمده بعدازسه روز محاربه های شدید خونریزانهٔ روسهارابه ساحل چپ نهر «تانهو» طردودفع کردند.

درین محاربه های سه روزه چنان حرکات دلیرانهٔ قهرمانانه که داستان زبانها شود بوقوع آمده، ولی هزار افسوس که درباب اینمحاربه ها تفصیلات کامله بدست نیامده است.

این محاربه های سه روزه از «۲٤» آگست تابه «۲٦» ماه مذکور عبارت ازهجومهای متعددی بودکه ازطرف تول غند نخستین ژاپان برقول تول غند «۱۰» روس بوقوع آمده بود. ژاپانها درشب بساعت «۸»، وصبح بساعت «۱» و«٤» سه هجوم پی هم اجرا کردند. این هجومها حقیقتاً خیلی شدید و

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 107 of 322

خونریزانه بود . قول تول غند «۱۰» روس بعد از آنکه از مدت «۳۶» ساعت بی آنکه چیزی بخورند، و چیزی بنوشند ، ویایکچشم خواب بکنند لا ینقطع بمحاربه دوام کردند . تا آنکه سراسر بیتاب و طاقت مانده ، مواضعیکه آنرا مدافعه میکردند بدشمن بترك کردن و بفرار نمودن مجبور شدند .

قول دوم — لوی غند «۲» تول غند نخستین ژاپان بود که از مرکز بر قراولهای قول تول غند «۳» روس هجوم برده آنهارا طرد ودفع نمود .

قول سوم — لوی غند « خاصهٔ » ژاپان بود که از «نه رواحو» پیش میشد، وبه بسیار مشکلات به « طولسی غو » واصل شده قراولهای پیش روس راازا نجا طرد ودفع کرده یکسر بسوی « قوفینچو » پیش رفت .

در « ۲۶ » آگست این هر دو لوی غند یکجا شده بر جبههٔ « قوفینچو — تاده نچو » بر قول تول غند « ۳ » روس هجوم کردند . امادر وسها بسببیکه برای طوپهای خودشان ، موضع بسیار خوبی انتخاب کرده بودند لوی غندهای مذکور کاری از پیش برده نتوانستند . درین مجادله غندك های روس بسر هر طوپ سیصد گله صرف کرده بودند که از انرو همهٔ صندوقهای جبه خانهٔ خودشانرا خالی کردند . حتی بصندوقهای دیگر جبه خانه ها نیز دست لاف کرده بخالی کردن اغاز نهادند . باوجود اینهمه اسرافات جبه خانه بازهم اگر معاونت غند «۱۴۰» پیادهٔ قول تول غند « ۱۷ » نمیبود احتمال که ژاپانها بر شکست دادن قول تول غند « ۳ » روس ، موفق می آمدند .

درروز «۲۷» روسها بهجومهای مقابل شدتناکی که اجرا کردند همهٔ سعیهای ژاپانهارا بی نتیجه گذاشتند . ولی در شب «۲۸» باز ژاپانها کوششهای دلیرانهٔ خارق العاده نشان داده بنابر امر قوماندان بزرگ روس ، قول تول غند های (۳ و ۱۰) روس بموضع اصلی رجعت کردند .

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 108 of 322

حرکت پیشروی تول غند (٤) ژاپان

لوی غند (٥) تول غند (٤) ژاپان که درزیر ادارهٔ جنرال (نوزو) بود با تول غند (۲) ارتباط حاصل کرده باهجومهای لوی غند (خاصه) که برقول تول غند (۳) روس اجرامی یافت اشتراك ورزیده بعداز انکه قول تول غندهای روس را از پیش روی خوددفع کردند ، تول غند (٤) ازانها جداشده یکسر بسوی شمال غربی بروادئی علیای (شاحو) به پیش رفتن آغاز نهادند .

مقصداز ین حرکت تول غند (٤) دورخوردن ازپشت تول غند روس بود که روسهارا بحرکت احاطه تهدید نماید .

(حرکت پیشروی تول غند (۲) ژاپان)

درین اثنا تول غند (۲) ژاپان که درزیر ادارهٔ جنرال (اوقو) بود برحرکت پیشرفتارئی خود دردوطرف خط شمندوفردوام ورزیده قراولهای پیش قول تول غند (۱) سیبریارادفع کرده به اجرای یك حرکت دورخوردن ازطرف پشت ، آنهارا بخالی کردن موقع (آنشانتی ین) مجبور کرده قول تول غند روس رابموضع اصلی برگردانیدند .

این رجعت دراصل از نتیجهٔ مغلوبیت قول تول غند (۱۰) روس و حرکات رجعت کردن قول تول غند (۳) شان نشئت کرده بود .

خلاصهٔ کلام در وقت شام (۲۸) آگست خط مدافعهٔ پیش کاملاً بدست ژاپانها درامد . حرکات عقب گیری ژاپانها محاربه های شدیدو بسیار دمدار را نتیجه بخشید که دراثنای این محاربه های دمدار روسها به ضایعات عظیمهٔ دوچار آمده حتی یکچند طوپ شان که درگلها بند مانده بودبه ترك کردن آن مجبور گردیدند .

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 109 of 322

دور دوم

هجوم بر موضع اصلی

امر جنرال (قوروپاتکین) بر تول غند از شهر (لیائویانغ) بتاریخ ۲۹ آگست ۱۹۰۴ ساعت ۵ دقیقه ۱۰

وقت شام

« در (۲۸) آگست تول غندهای (۱، و۲، و۳) ژاپانها در جبههٔ (چه غو — وادی تانهو — وان بانای — طوندیاچا — شاحو — دونتای) منتشر شده میباشند .

« تول غند که درزیر ادارهٔ من داده شده در منطقهٔ مستحکمهٔ (لیائویانغ) تجمع میکنند . درینوقت بغل راست تول غند ، بر خط (تان وانغ — قاولیزان) بامفرزهٔ جنرال ماژور (قوساغوفسکی) مستور راست . وجناح چپ تول غند بر خط (به نسیقو — تالینغ — سینکینغ) بامفرزه های قول تول غند (۱۷) ستر وحمایه شده است . اگر دشمن بر حرکت پیشقدمئی خود دوام ورزد ، تول غند بر خطی که ازده های (مایه نطون — داچین — سی یا اویانچو — سینلی طون — اودیا غو — قودیاچو — یا اوچو — سی یاپو — تاچیپو — سی قو آنطون) میگذرد بشدت مقاومت میکند .

بناءً علیه اجرا کردن این فقرات ذیل را بر تول غند امر مینمایم :

(۱)

« قطعات خط اول :

اول — جنرال لیوتنان بارون (شتاکلبرغ) ۵ قوماندان نخستین قول تول غند سیبریاست موضعی را که بر تپه هائیکه از شمال دههای (مایه طون — داچین — سی یا اویانچو — سینلی طون) میگذرد واقع میباشد مدافعه میکند .

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 110 of 322

وباقول تول غند (۳) سیبریا ارتباط خودرا محافظه کرده اراضئی شرقیه ستر وامنیت میدهد .

« دوم — جنرال لیوتنان (ابوانوف) که قوماندان قول تول غند (۳) سیبریاست . منطقهٔ را که ازتپه‌های شمال (قوروپاچو) تابه راه (سیچانیو) — مند یافان) امتداد یافته مدافعه، وباقول تول غند نخستین سیبریا ارتباط خودرا محافظه، واراضئی غربیهٔ راکه از (شانچاپوتابه سسی) امتداد یافته ستر وحمایه میکند .

« سوم — جنرال لیوتنان (شلوچه وسکی) که قوماندان قول تول غند (۱۰) اوروپاست . منطقهٔ راکه ازراه (سیچیا نو — مندیافان) تابه ده (سی یاپو) میباشد مدافعه میکند .

« چارم — جنرال سواری بارون (بلیده رلینغ) که قوماندان قول تول غند (۱۷) اوروپاست . جناح چپ راستر ومحافظه میکند .

(۲)

احتیاط عمومی

اول — جنرال لیوتنان (زاروبایف) که قوماندان قول تول غند (٤) سیبریاست .

دوم — جنرال لیوتنان (ساسولیچ) که قوماندان قول تول غند (۲) سیبریاست .

این دوقول تول غند درجوار (سیطود یاواچو) و (سی بودیاطون) اجتماع کرده میباشند .

سوم — جنرال لیوتنان (ده میوسیتی) که قوماندان قول تول غند (۵) سیبریاست با اقسام مفرزهٔ خود درشمال ده (شاحو) درنزدیك (لیائویانغ)

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 111 of 322

موجود میشود .

چارم — جنرال ماژور (سامسونوف) قوماندان فرقهٔ قازاق سواری درپشت خط استحکامات درقریهٔ (اوبچاله) مجتمع میباشد .

[۳]

(حمایهٔ جناحین)

درجناح چپ : جنرال سواری بارون (بیلده رلینغ) .

در جناح راست: جنرال ماژور (میچه نقو) . امر محافظه ومدافعه را بجا می آرند .

جنرال ماژور (غره قوف) جناح راست تول غندرا محافظه میکند .

(٤)

طوپچی موضع

بموجب امرو تعلیماتی که مفتش طوپچی میدهد غندك هارا وضع و ترتیب میکنند .

(٥)

(استحکام)

خط استحکامات بموجب تعلیماتیکه قوماندان منطقهٔ مستحکمهٔ (لیائو یانغ) جنرال ماژور (ماسلوف) بدهد پرواشغال میشود .

(٦)

خسته خانه

خسته خانهٔ سیار دراستاسیون (لیا ئویانغ) میباشد .

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 112 of 322

(۷)

(جبه خانه)

قولهای جبه خانهٔ طوپچی بموجب اوامر و تعلیمات قوماندانهای قول تول غند ها درمنطقه هائیکه احتیاج دارد جدا جدا قدمه ها تشکیل میکنند .

(۸)

(قطارهای ریل)

ترنهای شمندوفر یعنی — قطارهای ریل برراههائیکه بقول تول غندها نشان داده شده استموجود میشوند ، وستروحمایهٔ آنهاازطرف قوماندان های قول تول غند هادرزیرامنیت گرفته میشوند .

(۹)

(راپورتها)

راپورها اولابمن درقرارگاه عمومی (لیا ئویانغ) واصل میشود . وقرار گاه عمومی باقرارگاههای قول تول غند هاباخطهای تلگراف وتلفون مربوط میباشد . درنزد هر رئیس عمومیهٔ ارکان حربیه ، قول تول غنددوافسرمخا بره میفرستد .

(۱۰)

راهها

برای رفتن بموضعها ئیکه قطعات آنرااشغال کرده اند راههائیکه تعقیب میشود قوماندانهای قول تول غند ها آنرانشان میدهد . راه های مذکور بقدرلازم تعدیل واصلاح میشود ، واشاراتی که درنقاط معینه برای نشاندادن

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 113 of 322

راهها گذا شته میشود علامتهای فارقه میداشته باشد .

اینست که جنرال (قوروپاتکین) بنابرین امری‌که به تول غند خودداده است از (۷) قول تول غند خود تنها (٤) قول آنرا تقریباً بر« ۳۰ »کیلو متره یك جبههٔ بخط اول مأمورکرده وقوتهای مهم خودرا درعقب برای احتیاط گذا شته بودکه ازقسم اعظم آنها بهیچ وجه یك استفادهٔ نشده بود. حال آنکه اگر« قوروپاتکین »آنها را معطل نگذا شته در وقت و آن لزوم استحذام کرده میبود احتمال که ظفریت وموفقیت « لیائویانغ »برای ژاپانها نی بلکه برای روسها حاصل میشد. اماشایان تعجب است که این امر « قوروپاتکین » بجزمدافعهٔ مطلقه دگرهیچ چیزی راهم دربرنمیگرفت .

ـ امری‌که برای (۳۰) آگست به‌تول‌غندژاپان داده شده ـ

امریکه ازطرف اردو شال (اویاما) درروز (۳۰) آگست به تول‌غند ژاپان داده شده است از یتقراراست :

اول ـ تول غند نخستین جنرال « قوروکی » درجناح راست درمابین نهر « تایجو حو » ، وجادهٔ که از (لیائویانغ)به« فنغ هوانشان » میرودیکسر بسوی شمال شرقی پیش شده بر جبههٔ (قوطوآی) و(ئی یه اوچو) بر دشمن هجوم میکند. این تول‌غنداحتیاط خودرادرعقب‌جناح راست‌میدارد.

دوم ـ تول غند چارم جنرال (نوزو) راه براه برا ستقامت شمال پیش میرود ، و درجبههٔ جنوب (سیچانپو ـ چوتا نطون) بر دشمن تعرض میکند .

سوم ـ تول غند (۲) جنرال (اوقو) درجناح چپ ، جادهٔ ماندا رین و خط شمندوفری‌راکه به (پورآرتور) میرود محورالحرکات اتخاذکرده

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 114 of 322

برتپه های شمالی خط (سینبایطون — سی یااوپانجو — مایه طون) هجوم میکنند . و از غرب (مایه طون) بجناح راست دشمن به نزدیك شدن کوشش میورزد . غبرك غند های احتیاط تول غند (۲ و ٤) در عقب جناح چپ ، ودرزیر ادارهٔ خود ماره شال (اویاما) میباشد .

قرارگاه عمومی بزرگ باتول غند (٤) یکجاحرکت میکنند .

سرقوماندان ژاپان که احتیاط عمومی خودرادرعقب جناح چپ وضع کرده است بخوبی معلوم میشود که اگرازطرف روسها یك حرکت احاطه بوقوع آید با احتیاط تول غند نخستین آن را مقابله کرده خودا و برجناح راست دشمن یك حرکت احاطهٔ مهمی اجرا بکند .

دراول امر ماره شال او یاما اگرچه ترتیبات خود را بهمین وضعیت گرفت امادرروزحرکت دفعتهً تول غند نخستین را برجناح چپ روس به اجرا کردن یك حرکت احاطه امر نمود ، ودر هنگا میکه تول غند نخستین این حرکت مهم ونازك را اجرا میکرد تول غند های (۲و٤) برجبههٔ جنوب غربی بشدت هجوم کرده ازقوای عسکریهٔ دشمن که درین جهت بود مقدار بسیاری را بسوی خودمشغول میساخت .

اجرای این حرکات ، در مابین تول غند نخستین وتول غند (٤) زیاده از (۲۰) کیلو متره یك فاصلهٔ بحصول آورده ، وبرای یکمدتی وضعیت جنرال (قورو کی) را بیك حال بسیار مهلکی می انداخت . باوجود اینهم تشبث ماره شال برین حرکت ، هیچ شبهه نیست که بریك فکروتصور بسیار مهمی مبنی شده باشد .

(تعرض تول غند نخستین)

پیش ازین دیده بودیم که تول غند نخستین ژاپان برسه قول جداشده بود . اینست

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 115 of 322

که جنرال (قوروکی) در پیش روی قول تول غند های (۳و۱۰) روس، لوی غند خاصه، ولوی غند (۲) خودرا گذاشته، وخودش لوی غند (۱۲) را باخود برداشته یکسر بسوی شمال روانه شده بود.

درشب (۳۱) آکست نهر (تایجو) را گذر کرده درحالیکه جبهه اش راست بسوی غرب متوجه، وتپه های (قوانطون) را استیلا نمود. دروقت گذشتن نهر از طرف روسها هیچ یك تعرض وممانعتی بوقوع نیامد. درانطرف نهر غبرك غند (۱۵) لوی غند (۲) به او التحاق نمود.

درعین زمان غبرك غند احتیاط خاصه در موقع (په نسیقو) از نهر (تایجو) میگذشت.

دروقتیکه این احوال درشمال بوقوع می آمد، لوی غند خاصه تنها بسر خود درپیش روی قول تول غند های (۳و۱۰) روس بجنگ ایستاده بودند. درین اثنا لوی غند مذکوره یك جرأت فوق العاده نشان داده بیك تعرض بسیار شدتناکی آغاز نهاده تپه های (چود یاغو)، و(وابناطای) را بدست ضبط و تسخیر خود دراورد.

درروز (۳۱) ماه اگرچه درپیش، بایك هجوم مقابل قطعات روسها کم و بیش بمشکلاتی برخوردند، ولی دروقت شام این قطعات روس بناپر امریکه ازقو ماندان خود گرفتند به آنطرف نهر (تایجو) برجعت مجبور شده فرقهٔ مذکور تابه (۲) ستمبر یعنی — دوروز درساحل جنوب نهر مذکور بماندند.

درین اثنا به بینیم که تول غند های (۲و٤) ژاپان چه میکردند.

تعرض تول غند های (۲و٤)

در وقت شام (۲۹) آکست تول غند های (۲و٤) ژاپان از ساحل راست

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 116 of 322

(شاحو) بر خط راه آهن یکسر بسوی شمال پیش میرفتند. جهت راست خط تعرض را لوی غند (۱۰) تشکیل داده بود که این لوی غند تا به (شی حوپو) امتداد مینمود.

در مقابل این تول غندها. قول تول غند نخستین سیبریای روس بر تپه های (شوشانپو) مقابله میکردند.

در ترتیبات تنظیم خط مدافعهٔ روس، چقدر خطاها و نقصانها موجود بود که در آخر بحث امر قورو پاتکین آن را دیده بودیم. گویا این نواقص کفایت نمیکرد که این خطارا نیز ارتکاب کرده بودند: مثلا در خندقهای شکاری افراد عسکریه را شانه بشانه و آرنج به آرنج نشانده بودند که این قسم وضع نمودن عسکر تأثیر شدت آتش شانرا افزونی نمیدهند و هم ضایعات شانرا از حد زیاده می افزاید.

طوپ چئی خودشان را که عبارت از (۷) غندك طوپ صحرا بود کاملاً در پشت تپه ها وضع کرده انداخت. قوس اجرا میکردند. برین موضعها وظیفه هجوم بردن بعهدهٔ لوی غند (۳، و ۵) ژاپان محول شده بود. در طرف چپ اینها لوی غند های (۶، و ۴) در جهت غربیهٔ شمندوفر به یك محاربهٔ بسیار بادوام متعادی مأمور شده بودند. در طرف راست: سواری لوی غند های (۳، و ۵) با لوی غند (۱۰) ارتباط شان را در زیر امنیت گرفته بود. در شب (۳۰) ماه این هر دو لوی غند، رفتار هجوم خود شان را اجرا کردند. لوی غند (۵)، طوپ چئی خود را بموضعش جابجا نمود، و بعد از یك محاربهٔ شدیدهٔ هجوم سر نیزه تپهٔ حرف (ع) را که در جناح چپ روسها بود ضبط کردند.

لوی غند (۳) در میان کشتزارهای (غولیان) بعد از یك رفتار شبانهٔ بسیار مشکل، در جوار ده (۵ موت چووانغ) به توقف مجبور شدند، و در نجا بسرعت

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 117 of 322

تمام بعضی سپرها ساخته خودرا از تاثیر مد هشهٔ آتش دشمن مستور نمودند .

درروز (۳۰) ماه محاربه علی الصباح بایك دوئالوی طوپچی آغاز نهاد . طوپچی های روس که درپشت تپه هاموضوع بودنداداخت اندیرکت اجرا می کردند .

در جهت ژاپانها (٦) غندك طوپ لوی غند (٥) کذالك درپشت تپه ها پرپشته های حرف (ی) و (هی) تعبیه شده بودند . (٦) غندك طوپ سیارلوی غندسیار که بایك قسمی از طوپ چلی مستقل تقویه شده بوداز مواضع روس بقدر (٤۰۰۰) متره دورتر درداخل کشت زارهای غولیان درمواضع مستوری جابجا شده بودند . اسپهای طوپ خانه هادرعقب خانه های دهای همجوار محفوظ میبودند .

درین اثنا بقدر (۳٦) قطعه طوپ اوبوسهای صحرا از فیشن قدیم که روسها آن رابا شمندوفر آورده و ازطرف عسا کرمستحفظه استعمال میشدند از مسافهٔ (۵۰۰۰) متره به انداخت آغاز نهادند . انداخت این طوپها بواسطهٔ متر صد هائیکه برسر تپه اقامه شده بودند ، وباتلفون به طوپخانه های مذکور مربوط بودنداجرا میشد . اماچون موضع طوپ ژاپان را کشف نمیتوانستنداداخت شان بیهوده میرفت .

غندك های ژاپان برسپرهای پیادهٔ روس که ازدور خوب معلوم میشد هماندم تنظیم انداخت کردند ، اما انداخت ژاپانها نیزتا ثیرکمی نشان دادند چونکه درقسم اعظم مرمیها اشتعال بوقوع نمی آمد .

درین اثنا لوی غند (۳) درمترسهای خودشان بیك حال غیرمتحرکی مانده بودند . لوی غند (۵) بشمال تپهٔ حرف (ع) یك غند فرستاده به این غند امر داده شده بود که برموضعهای حرف (ح) و (ف) ازپشت هجوم ببرد . این غند درزیرتاثیر آتشهای شدیدیکه ازجبهه وبغلها ، واوبوسها میآمد

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 118 of 322

بضایعات بسیاری دوچار آمده بعقب کشیدن مجبور شدند .

غبرك غند (۹) که هجوم بر جبهه برده بودند نیز بعدم موفقیت منجر گردید . دو تولی اول این غبرك غند وقتیکه به درهٔ تنگ هدف مقصود رسید ازهر طرف چنان باران شدید گله بر انها باریدن گرفت ، ومانند سبزه های که درزیر داس دروگر بیفتند تابفرد آخرین برخاك هلاك افتاد . دوبلوك دیگر که در عقب آنها بودند ازدوبلوك اولی درس عبرت گرفته برهمان جائیکه بودند میخ شده بماندند . در ینوقت قوماندان لوی غند در خصوص تعطیل حرکت امر داد .

تشبثاتیکه ازطرف لوی غند (٤) بوقوع امد نیزعقیم بماند . پیادهٔ که دران اثنا برجناح راست روسها هجوم برده بود ازطرف تولی های میترالیوز روس به ضایعات عظیمه دوچار گردید .

روز (۳۱) ماه محاربه بازیك شدت فوق العادهٔ اغاز کرد . طوپچی هر دوطرف هنوزیك تاثیرفوق العادهٔ حاصل کرده نتوانسته بود . هجومهای شدید پیادهٔ ژاپان درمقابلهٔ مدافعهٔ دلیرانهٔ پیادهٔ سیبریامنکسر میگردید . لهذا مارشال (اویاما) مجبور گردید که یك قسمی ازصنف احتیاط خودرا در میدان محاربه سوق نماید .

محاربه تابوقت شام بلکه شب تمام شب بهجومهای متوالی ژاپانها دوام ورزید . درساعت (٥) شام طوپچی ژاپان شایان تقدیر وتحسین حاضرتی هجوم را بعمل آورده ، ودرزیرحمایهٔ آن دوغندتازه دم صنف احتیاط ژاپان برسیرهای پیشترین خط مدافعهٔ روس حمله های هژبرانه ، وهجومهای مهلکانهٔ برده تپه های (ح) و(ف) رابدست ضبط وتسخیر خود دراورده . بنابرین درساعت یك شب ازطرف سرقوماندان روس برقول تول غند نخستین سیبریاامر

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 119 of 322

شدکه موضعهای خودرا خالی کنند .

این امر که ازنتیجهٔ تعرض جنرال (قوروکی) پیش آمده بود درصبح روزاول ستمبر اجرا گردید . لهذا قول‌تول غندنخستین سیبریا درزیرحمایهٔ آتش شدید قطعات خط مدافعهٔ دوم روس ازپلهائیکه ازاول حاضر کرده بودند از شهر (تایچو) به انطرف عودت کردند .

دور سوم

هجوم احاطهٔ تول غندنخستین ژاپان

نظر به بیاناتیکه درباب محاربهٔ شام (۳۱) آکست گفته شد معلوم میشود که هجومهای ژاپان برتمام جبهه بعدم موفقیت منجرشده بود، وبرای امر رجعت قول‌تول غند نخستین سیبریا چندان لزوم مبرمی نبود . زیرا درشب مذکور تلگرافی که مارشال (اویاما) به (نوکیو) کشیده است نیزاین سخن را تأیید می کند .

(صورت تلگراف)

[محاربه دوام دارد . تابحال هیچ طرف هیچ نتیجهٔ بدست نیاورده است .]

اگر (قوروپاتکین) احتیاطهای قوت مندی را که درزیردست داشت به خط حرب داخل میکرد این عدم موفقیت ژاپانها بلکه بیك مغلوبیتی هم منقلب میشد . اماسرقوماندان روس جنرال (قوروپاتکین) برای خود همین یك را اصول حرکت اتخاذ کرده بود که باژاپانها بجز اینکه تفوق عددئی جسیم بدست آرد بدیگرصورت کاری ازپیش برده نخواهد توانست ، وبنابرین فکر وتصور بسیار فرصت‌ها را برایگان ازدست دادند ، وازادنا تهلکه گریختن را پیشه گرفته بود .

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 120 of 322

وازینسبب بود که بمجردیکه قطعات جنرال (قوروکی) را دید که ازنهر (تایچو) عبور نمود حرکت احاطهٔ دشمن رایك تهلکهٔ عظیمی دانسته هماندم امر مدافعهٔ استحکام سرپل (لیائویانغ) را بقول تول غند های (۲و٤) سیبریا ترك کرده قول تول غندهای (۱و۳) سیبریا ، وقول تول غند (۱۰) اوروپارا بساحل راست نهر (تایچو) جلب نمود ، و آنهارا بااقسام موجودهٔ قول تول غند (۱۷) و (۵) یکجا کرده یك قوهٔ مهمهٔ تعرضیه ازان بوجود آورد .

ازین وضعیت جنرال (قوروپاتکین) هرصاحب بصیرت فن عسکری را این فکر حاصل میشد که جنرال (قوروپاتکین) وضعیت مهلك وبحرانی تول غند (قوروکی) را که ازقسم کلی خود دور ، وتنها بسر خود بمحاربه مجبور مانده است بخوبی درك کرده ازانروقوماندان روس ازینفرصت استفاده کردن میخواهد . وبا این قوهٔ عظیمهٔ خود بیك تعرض مقابل شدیدی درآمده وقطعات قوروکی را درمیان دره درزیر تضییق وفشار آورده تابفرد آخرین ان همه را محوو پریشان میکند .

بحقیقت که برای موفق شدن ؛ این پلان ونقشه همه شرایط واحتمالاترا جامع بود . اما هزارافسوس که جنرال روس این حرکت معقوله را ازقوه به فعل نیاورد ، زیرا او ازهمه چیز بیشتر بفکر رجعت کردن خود مشغول بود ، وتصور واندیشهٔ ناکامی بسیار جزوی درنظرش یك خوف ورعب عظیمی حاصل میکرد . لهذا این جرأت فرصت مهم محاربهٔ تعرضی را فوت کرده به بی جرأتی وضع تدافعی درآمد .

— تعرض وهجوم جنرال (قوروکی) بر «سیقوآنطون» —

جنرال (قوروکی) که بنابر تشبث جرات کارانهٔ خود تهلکهٔ عظیمی رابه

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 121 of 322

نظر گرفته از جنوب (لیا ئویا نغ) یکسر بسوی شمال بحرکت احاطه اقدام ور زید. اگرچه میدانست که این وضعیت او خیلی تهلکه ناکست ولی باز هم برمثل (مافاز بالذات الا الجسور) کار کرده فرصت مظفریت را فوت ننمود. وچون خبر وضعیت حرکت جنرال (قوروپاتکین) را که در بالا بیان شد گرفت باوجود آن همه بی پروائی واعتدال دمی که داشت باز هم نظر بوضع وقت حاضر خود از اندیشه واحتیاط خالی نماند.

لهذا برای مقاومت کردن هجوم تعرضی دشمن ترتیبات لازمهٔ وضعیت تدافعی خودرا حاضر و آماده نمود. اولا نقاطی را که گرفته بود بصورت بسیار محکمی تقویه ومستحکم ساخت. ثانیاً غبرك غند (۳) را که از عقب او آمده ودر انطرف نهر مانده بود از نهر بسوی خود گذرانید. ثالثاً غبرك غند احتیاط خاصه را نیز به نزد خود جلب نمود.

اما چون درصبح روز اول ستمبر از طرف رو سها هیچ یك علامهٔ هجوم را ندید، بلکه وضع تدافعی آنهارا ملاحظه کرد باز بر حرکت جراً تکارانهٔ تعرضی شبکه سابق داشت دوام ورزید.

طوپ چئی خودرا پیش از پیشین درجهت شرق ده (آنقونان) بوضعیت بسیار ماهرانه موضع داده در زیر حمایهٔ آن بشدت بر تیه های شمالی (سیقو آنطون) هجوم نمود. ولی این هجوم فداکارانهٔ لوی غند (۲) در پیش آتش های شدید و مهلك خط مدافعهٔ روس بی نتیجه بماند. درشب دوم ستمبر باز این تشبث بصورت شدیدتر تکرار یافت وتا بروز دوم ستمبر بعد از پیشین دوام ورزید.

وقت شام بود که تیه های مذکور از طرف لوی غند (۲) ضبط وتسخیر گردید وبه اینصورت یك نقطهٔ استناد بسیار قیمتداری برای حرکات تعرضیه

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 122 of 322

بدست ژاپانها درامد .

در همانروزسه قول تول غند روس که ازنهر (تایجو) گذشته بودنداز پیتابی ومانده گی که داشتنددر نزدیکیهای (سینی چین) به توقف مجبورشده بودند . سرقوماندان قطعات روس که بمقاومت جنرال (قوروکی) مأمور بود جنرال (بیلده رلینغ) بود که ازان سه قول تول غند تنها یك غبرك غند جنرال (اورلوف) به امداد اورسیده بود .

ترتیبات جنرال (قوروپاتکین) برای (۲) ماه ستمبر

درشام (۱) ستمبر جنرال (قوروپاتکین) به تول غند خود این اوامرراعطانمود .

« قول تول غند (۱۷) در جوار (سیقوآنطون) به تعرض ژاپان مقاومت میکنند .

« قول تول غند نخستین سیبریا برای تمدید جناح چپ قول تول غند (۱۷) میرود .

« قول تول غند (۱۰) در (ساقوطون) بخط دوم مدافعه یکجامیشود .

« غبرك غند (اورلوف) بحرکات قول تول غندنخستین مربوط شده جناح چپ این ترتیباترا ستروحمایه میکند . »

پلان هجوم جنرال (قوروکی) برای « ۲ » ماه ستمبر

قوماندان روس در وقتیکه در راه اخذ وتطبیق ترتیبات مذکورهٔ خود بیك دقت مخصوصهٔ کوشش میورزید جنرال (قوروکی) ازین وضعیت مترددا نهٔ ترسناکارا نهٔ دشمن خود دلاورتر شده هاندم به تعرض

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 123 of 322

شدیدهٔ قرارداد .

پلان و نقشهٔ مشار الیه عبارت ازین بود که بر جناح چپ روسها یك حرکت احاطهٔ اجرا ، و بر جبهه یك هجوم شدیدهٔ ایفا نماید .

هجوم جبهه را غبرك غند (۱۵) لوی غند (۲) ، و حرکت احاطه را باتمدید غبرك غند احتیاط (خاصه) از طرف راست لوی غند (۱۲) اجرا میکرد .

غبرك غند (۳) لوی غند (۲) بطریق احتیاط عمومی در زیردست خود جنرال (قوروکی) میماند .

محاربهٔ «سیقوآنطون» و [یه نتای]

روز (۲) ستمبر چنان معلوم میشد که تاریخ وقوع یك محاربهٔ بزرگ میدان بشود . اما کارها در حقیقت حال بصورت بسیار خفیف و بسیطی گذران یافت .

لوی غند (۲) درحالیکه در (سیقو آنطون) بمقابل قوهٔ کلیهٔ دشمن بهزار مشکلات بمقاومت کوشش میورزید ، لوی غند (۱۲) بر رفتاریکه بسوی برای دوردادن جناح چپ روسها داشت دوام میورزید .

نهایت این لوی غند باغبرك غند جنرال (اورلوف) که جناح چپ قول تول غند (۱۷) راستر و محافظه میکرد تصادف نمود . این غبرك غند روس ، از روی ترکیب یك نمونهٔ عبرت و غرابت عجیبی تشکیل داده بود . زیرا این غبرك غند از عسکرهای سواری و پیادهٔ لوی غند ها و غند های مختلف بهم جمع آمده بود که یك ناآشنایی و نابلدی عمومی درمیان شان جریان داشت .

اینست که جنرال اورلوف باین قوهٔ مجتمعهٔ غیر متجانسه در روز اول ستمبر در جهت جنوب معدنهای (یه نتای) از موضعیکه سرقوماندان به او

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 124 of 322

نشانداده بود یکقدری پیشتر اخذ موضع کرده بود .

جنرال (اورلوف) پیشتر خبر گرفته بود که ژاپانها تپهٔ (چارشاخه) نام را که در نزدیکئی موضع اوست ضبط کرده اند، واز عقب شان نیز عسکر بسیاری در آمدن وجمع شدن میباشد .

درروزاول ستمبر اولا از طرف جنرال(بیلده رلینغ) در باب وضعیت عمومیه وطرز حرکت ومعاونت او یك محظره یعنی یادداشتی گرفته بود .

ثانیاً ازطرف سرقوماندان جنرال(قوروپاتکین) به اینمضمون یك تلگرافی به اورسیده بود: « درامر عمومی که به تول غنده داده شده است وظیفهٔ شما اینست که اگر جنرال (بیلده رلینغ) بهجوم معروض نشود کوشش کنید که با او یکجا شوید ، واگر بهجوم معروض شود ، جناح چپ او راستر و محافظه کنید . »

جناب (اورلوف) ازین تبلیغنامهٔ مضاعف، و ضعیت عمومیه ، ووظیفهٔ خصوصیهٔ خود را خوب نفهمیده مجبور شد که ازهردو طرف بازایضاحات طلب نماید : وپیش ازانکه ایضاحات به او برسد درروز(۲) ستمبر بوقت صبح ازقوماندان لوی غند (۳۵) یك نوطهٔ گرفت که با آن نوطه قوماندان مذکور اورا ازمحاربهٔ که درشب درانجا بوقوع آمده بود آگاهی میداد . وچون صدای آتش طوپ و تفنگ نیز از انسو بشدت شنیده میشد ، و می الیه بر گرفتار آمدن بمحاربه شدیدهٔ لوی غند مذکور حکم کرده برای حمایه کردن آن قرارداد .

هنوز بقدر دوصدمتره پیش نرفته بود که ازتپه های (تهطون) و(چارشاخه) به آتش شدید مقراصوار طوپچی، وپیاده معروض ماند . درین اثنا یك تلگراف دیگر سرقوماندان به اورسید که باین تلگرافنامه جنرال(قوروپاتکین) اوراتو صیه وتنبیه میکرد که دروقوع یك ناکامیابی بسیار کوچکی باتدابیر بسیار بزرگی

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 125 of 322

حرکت بکنند .

ساعت بعد از زوال به یك رسیده بود که وضعیت مفرزهٔ جنرال (اور لوف) رفته رفته خراب وتهلکه ناك میشد . وچون ازطرف چپ خود تهلکهٔ دور دادن رانیز حس نمود هماندم امر رجعت راعطانمود . امادراثنایی که این حرکت برگشتن مفرزهٔ جنرال (اور لوف) اجرامیشد ، ژاپانها بر تپه های (یه نتای) حاکم شده بودند ، واز انجاغندهای رجعت کنندهٔ اورلوف رادرزیر آتش بغلکی گرفت . غندهای مذکور بصورت درهم وبرهم وپریشانی تمام سراسر ازنظام وترتیب برامده بفرار آغاز نهادند . (اورلوف) برای جمع آوری آنها خیلی سعی وکوشش ورزید ولی همه سعیش بهدر رفت .

مومی الیه (اورلوف) درانثنایی که به این غوایل مشغول بود ، وسر غبرك غند شکست خورده کی او به قول تول غند نخستین سیبر یارسیده بود قوماندان قول تول غند جنرال (شتاکلبرغ) اورابه نزدخودطلبیده بی آنکه حقیقت احوال رابخوبی بخودمعلوم کند جنرال (اورلوف) را توبیخ وتکدیر زیادی نموده . وهماندم جبراً امرداد که قوماندانی غند (۲۱۵) را درعهده گرفته بی درنگ به پیش حرکت کند .

بیچاره اورلوف ، درراه اجرای این امر بعا قبتهای الیمی گرفتار آمد . خودش بصورت سنگین مجروح گردید ، وغندز بردست او که از قوماندان خود محروم مانده بود نددرزیر تأثیر آتش شدید دشمن قسم کلی آن محو وپریشان گردیده باقیماندهٔ آن بصورت برهم ودرهم برموضعیکه غند های (۱ و ۲) سیبر یای شرقی دران بودند انداخته شد .

در اثنائیکه درغرب این احوال جریان می یافت جنرال (سامسونوف) بکمال صعوبت به ایستاده کردن جناح راست ژاپانها کوشش میورزید . بوقت

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 126 of 322

شام از طرف جنرال (شتاکلبرغ) برای کومك (سامسونوف) غندمشر (ژاپو لسکی) فرستاده شد. ولی هیچ فائدهٔ ازین کمك برای او نرسید. هردوی این مفرزه در جوار (راه آهن) یکجا شدند.

جنرال (شتاکلبرغ) نیز بعد از انکه بعضی تعرضهای بی اهمیتی اجرا نمود در تاریکئی شب بسوی (لیانیو) حرکت رجعت خود را بجا آورد.

واقعهٔ (اورلوف) اگرچه بسیار مؤلم یك حادثهٔ بود ولی بازهم روسها آنقدر کم قوت نبودند که از حرکت تعرضی بر ژاپانها عاجز باشند، بلکه دشمنی که در مقابل شان بود بدفعات در عدد از روسها کمتر بودند، وباوجود کثئی عدد بلای دیگر این بود که ژاپانها خیلی مانده و بیتاب، و بی خوراك وکم اسباب هم بودند، حتی برنجی که بهزار زحمت از اطراف تدارك شده بود خود تول غند نخستین آنقدر مشغول گیرودار بود که برای پختن آن وقت وفرصت نداشتند. لهذا برای پختن ورسانیدن آنرا بر خطهای شکاری تول غند مذکور، یکقسمی از افراد سوارئی دوم فرستاده شده بود.

مع هذا باوجودیکه جنرال (قوروپاتکین) غیر از تول غند های محارب خود بسی احتیاطهای قوتمندی را نیز مالك بود خود را خیلی ضعیف شمرده برای رجعت کردن ترتیباتی که لازم بود اجرا کرد.

(هجوم ژاپانها براستحکام (سرپل) (لیائویانغ)

در وقتیکه این وقایع در شمال گذران میبافت تول غندهای (۲ و ٤) ژاپان مساعی مشترکهٔ خودشان را براستحکام (سرپل لیائویانغ) توجیه میکردند.

در صبح روز (۱) سپتمبر، ژاپانها جزوتامهای خودشانرا سرازنو به نظام وانتظام در اوردند. ونواقص ارزاق وجبه خانه را اکمال کردند. وآنروز را

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 127 of 322

به استراحت و مانده گی گرفتن خود که فوق العاده به آن محتاج بودند بسر آوردند.

بعد از پیشین از سر تپه هائیکه پیش از ین از دست روسها ضبط کرده بودند و طوپخانه های خود شان را در آن موضع داده بودند از مسافهٔ بسیار بزرگی بر مدافعین (لیائویانغ) به بومبارد مان شدیدی آغاز نهادند. این بومبارد مان تأثیر بلیغی اجرا نمود، و حریقهای بسیار هولناکی در شهر بوقوع آورد.

درهمین روز روسها مجروحها و بیمارها و سنگین بار خود را باریل به نقل دادن آغاز دادند. قول تول غندهای (۱ و ۳ و ۱۰) نیز از نهر (تایچو) گذر نمودند.

در (۲، و ۳) ماه ستمبر لوی غندهای (۵ و ۶ و ۱۰) ژاپان بر جبههٔ جنوب هجوم کردند. درین اثنا لوی غند (۳) ژاپان بسوی غرب شمندوفریش میشدند، ولوی غند (٤) نیز از جناح راست روسها را بحرکت احاطه بدوردادن میکوشیدند.

هجوم های مکرر پیادهٔ ژاپان با ندایعات عظیمهٔ فوق العادهٔ طرد ودفع گردید. حتی در یکی از ین هجومها غند (۲۰) لوی غند (۱۰) باجملهٔ افسران خود (۱۳۰۰) نفر ضایع کرده بودند. ولی ژاپانها چنان عزم واقدامی را مالك نبودند که از هجومهای خود دست بردار شوند. وازین بود که درشام روز (۳) ماه همه مواضع روسها را بتمامها بقبضهٔ ضبط وتسخیر خود شان در آوردند.

دور چارم

رجعت روسها

بنابر وقایعی که درشمال گذران یافته بود جنرال (قوروپاتکین) از خوف ورعب حرکت احاطهٔ ژاپانها درصبح (۳) ستمبر بر جعت قرار داده است.

اولا لوی غند (٥٤) در زیر حمایهٔ لوی غند سواری جنرال (سامسونوف)، وقول تول غند (۳ و ۱۰) در زیر حمایهٔ قول تول غند نخستین سیبریا، و

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 128 of 322

درعقب آن قول تول غند(۱۷) بسوی شمال بحرکت رجعیهٔ خود اغاز نهادند.

قول تول غند(٤) برستر وحمایه کردن مدافعین (لیائویانغ)مأمور بودند.

بسببی که قطعات ژاپان به آخر درجه مانده ویتاب شده بودند در خصوص عقب گیری روسها به سستی و بطائت حرکت کردند. در روز (٤) صبح ستمبر جنرال (زاروبایف) بعدازانکه همه چیزهائیکه حمل ونقل ان دشوار مینمود محو و تخریب کرد شهر (لیائویانغ) راسراسر خالی کرده بود. پلها وخطهای تلگراف زانیز تخریب واحراق نمود.

وقتیکه پیشدار های ژاپان درروز(٤) ستمبر بعد از پیشین به شهر(لیا ئویانغ) درامد شهر را کاملاً ازروسها خالی یافت. ژاپانها روسهارا عقب گیری نکردند. جنرال (قوروکی) نیز در(آنطون) مانده بود.

مارشال (او یاما) بمقصد خود نایل و کامیاب نگردید، وازا نرو به این فتح وظفر نمایان چندان ممنون وشادان نشده بود. زیرا مقصد مارشال حاصل شدن نتیجهٔ قطعی وضربهٔ آخری روسها بود.

معهذا فیه این فتح وظفر (لیائویانغ) تاثیرات بزرگ مادی ومعنوی برای ژاپانها حاصل کرده بود. چونکه اولا قلعهٔ (پورآرتور) راسراسر بحال انفراد دراورده ازمعاونت وامداد تول غند صحرا محروم کردند. ثانیاً نفوذ حاکمیت روسها رادر(مانچوری) منکسر نمودند. ثالثاً عسکر ژاپان را جسارت ودلاوری، وروسهارا بزدلی وشکسته خاطری حاصل آمد.

مقدار صحیح ضایعات محاربهٔ میدان (لیائویانغ) رابصورتی که بتمامها تفصیل بدهد بیان کردن قابل نیست. مع هذا ضایعات طرفین رادرمیان مجروح و مقتول تابه (۲۱۵۰۰) نفر قبول کنیم از حقیقت خیلی دور نخواهیم ماند. ضایعات افسران طرفین (۱۳٦) مقتول و (٤٦٤) مجروح

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 129 of 322

قلمداد شده است . و چون مساوات و برابر بودن قوای عسکریهٔ طرفین را نیز درمد نظر داریم، این ضایعات واقعه در هر دوطرف یك‌برا بر دیده میشود .

غندك های طرفین نیز باهم برابر بود ، ودر طرز فائده برداشتن از طوپخانه ها نیز هر دو طرف یکرنگ بوده اند . که ازین اسباب در باب مساوات ضا یعات طرفین تا یکدرجه یك فکر صحیحی بدست آورده میشود .

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 130 of 322

رجعت بر موکدن، وحاضری

محاربهٔ میدان (شاحو)

بعد از محاربهٔ (لیانویانغ) احوال وشرایط حاضره برای یك حرکت تعقیب مکمل خیلی مساعد وموافق دیده میشد. علی الخصوص موجودبودن جنرال (قوروکی) در پهلوی روسها موقع آنها را خیلی مشکل نموده بود.

مع هذا، ژاپانها حرکت تعقیب را اجرا نکردند. آیا اینرا برمانده کنی بسیار غالبین، یا رکمبودنی جبه خانهٔ شان، یا بر افراط تدبیر واحتیاط سرعسکر ژاپانی حمل نمائیم؟ در بنباب هیچ یك جواب قطعی داده نمیشود.

بهرصورت که باشد همینقدر معلوم است که ژاپانها عقب گیری نکردند و روسها بکمال آسودگی وراحت رجعت کرده توانسته اند.

جنرال (قوروپاتکین) در اول امر اگرچه خواهش و آرزوی آنرا داشت که در (موکدن) همتوقف نکرده بالاتر ازان بسوی شمال در موضع (تیه لینغ) که پیش ازین آنرا تحکیم کرده بود، وبمتانت ومحکمی معروف بود برود، ولی چون ازطرف ژاپانها در عقب گیری خودسستی وآرامی مشاهده کرد ازین فکر خود صرف نظر کرده در جهت جنوبی (موکدن) بر توقف کردن قرار داد، واینهم بفکرش رسید که این شهر بزرگ را که مرکز مقبره های خاندان حکمداران (مانچوریست) ازدست دادن مخالف نقطهٔ نظر پولتیك است.

آمدیم بر ژاپانها: اداره شال (اویاما) مفرزه های پیشدار خود را تا بخط

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 131 of 322

(بانیاپوچا) که یکچند کیلومتره درشمال (لیانویانغ) است سوق کرده در انجا توقف نموده. ودرانجا تمام ماه ستمبر را بمحکم بندی وتقویه کردن مواضعیکه ضبط کرده بود، واکمال ضایعات افراد، وارزاق، ومهمات خود بسر آورده. وبحقیقت که درظرف اینمدت بقدر(۳۰۰۰۰۰) نفر یك قوی آمده به تول غند سیار ژاپان التحاق کرده بود.

از اطرف جنرال (قوروپاتکین) نیز باقول تول غند نخستین اوروپا در (موکدن) ملا قیشده بود، وغیر ازان قدمه های نخستین قول تول غند (٦) سیبریا نیز برسیدن آغاز نهاده بود.

پیدا شدن یك سر افسر دیگر در تول غند

روس

در تاریخ (٤) ماه ستمبر از طرف ایمپراطور روس یك سر افسر دیگر در تول غندروس تعیین ومقرر شده تول غندرا بر دو قسم ودو افسر تقسیم نمود. این سر افسر نو ظهور جنرال (غربیه نبرغ) نام داشت که باناممخصوص خود ایمپراطور که برای او نوشته شده بود سر افسر دوم تول غند گردید. امرنامهٔ مذکور چون شایان اهمیت بود عیناً در اینجا درج ونقل مینمائیم :

« اوسقار غربیه نبرغ !

« درین حربیکه باژاپان دوام مینماید بنابر ثبات وعناد، واوصاف دلیرانهٔ که ژاپانها بکار میبرند مجبور شدم که برای حاصلکردن نتیجهٔ قطعیه قوای عسکریهٔ دارالحرب خودمانرا بیك صورت اهمیت ناکی تزئید نمایم.

« وچون به اینصورت قوای حربیهٔ ما خیلی افزونی پیدا میکند از انرو اگر همهٔ این قوای جسیمه درزیر یکدست حرکت بکنند در امر سوق واداره آن

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 132 of 322

مشکلات بسیاری پیش میشود . پس برای آسانی مانوره وحرکات عسکریه ، اردوی مانچوری خودمانرا بردو تول غند تقسیم کردم .

« تول غند اول آن در زیر اداره وقوماندهٔ جنرال (قوروپاتکین) و تول غند دوم آن در زیر اداره وقوماندهٔ شما میباشد .

« لهذا امیدوارم که تول غند خودتان را بکصورت مسعودانه نیکه بجزا های بزرگ وتاجداری لایق باشد سوق واداره بتوانید . برحسن تجربه و مهارت شما که در تعلیم وتربیهٔ قطعات عسکریه حاصلکرده اید، ولیاقت وشجاعتیکه در اثنای حرکات حربیه نشان داده ابداعتمادمن برکمال وبردوام است . »

این امر امپراطوری جنرال (قوروپاتکین) را ازحرکت تهذ، ذواستقلالی که تا بحال داشت سراسر محروم ساخت . بلکه بزیر اطاعت واداره یك امر مستقل غیرمرئی معروض نمود . وبه اینسبب صفت سرقوماندانی در یك ظلمت متکوکهٔ بماند . وبسببی که جنرال (غربیه نبرغ) باجنرال (قوروپاتکین) بیك رتبه ویك قدمه رفع وصعود نموداز او درمابین ایندوجنرال در رقابت وخصومت عظیمی کشاده شد .

درخصوص افزونی وتقویهٔ تول غند (مانچوری) بایك فعالیت بزرگ و اعتنای سترگی دوام ورزیده میشد . در (۲۶) ستمبر قسم ناتمام شمندوفر بایقال کامل گردیده برای سوقیات عسکری کشاده گردید . درعین همین تاریخ لوی غند قازاق (دون) ، وغندك طوپ چئی (هاوان) (٤) لوی غند پیادهٔ (٦١) احتیاط باشمندوفر به (خاربین) سوق شده بود .

قول تول غند (۸) (اوده سا) نیز برای فرستاده شدن به اقصای شرق بحال سفر بر حاضر شده بود . قول تول غندهای (٤، و ١٤) و (٥) غیرك غند شکاری برای سوق واعزام شدن بدار الحرب حاضر شده بودند . یك تول غند

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 133 of 322

دیگر نیز در دست تشکیل بود .

از این تدابیر و این فعالیت بخوبی معلوم میشد که دولت روس بشدت بر حرب دوام خواهد نمود . در حقیقت حال در روزهای آخرین ماه ستمبر تول غند (مانچوری) یك فعالیت بزرگی اظهار کرده بر همه جبهه محاربه های قراولهای پیش بوقوع آمدن گرفت .

باوجود آنهم باز برای وقوع یك مصادمهٔ عمومیه هنوز هیچ یك اشارت و علامتی موجود نبود . درین اثنا یکی یکبار سر قوماندان روس تفوق عددی خود را که شرط اعظم مظفریت قرارداده بود حس کرده ، اعلان نمود که تول غند روس بعد ازین از مدافعه به تعرض اقدام میکنند .

این اعلاننامه که از طرف جنرال (قوروپاتکین) در (۲) اوکتوبر بتول غند (مانچوری) خطاباً نشر شده است بسببیکه از نقطهٔ نظر فن سوق الجیش ، و پولتیك اهمیت عظیمهٔ را واراست در نجا عیناً نقل مینمائیم :

(بیاننامه)

« از روزیکه دشمن بصورت خائنانه در (پورآرتور) بر ما هجوم آورده تا به اینوقت زیاده از هفت ماه گذشت . از انوقت تا بحال قطعات عسکریهٔ روس خواه در بحر ، وخواه در خشکه حرکات بسیار در خشائی که مدار فخر و غرور روسیه باشد اجرا کردند . اما باوجود اینهمه آثار سعی و فداکاری ممکن نشد که دشمن را بر خاك هلاك بیندازیم . بالعکس ، آن عدد اکبر ، از افکار احراز کردن مظفریت قطعیه یك آن هم خالی نمیماند .

« تا بحال قطعات تول غند مانچوری که قوهٔ معنویهٔ شان از خلل هر وقت بری و مصونست تفوق عددی را که تول غند های ژاپان را بیك هزیمت کلیه

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 134 of 322

دوچار ساز داستحصال نتوانسته بود . واز اینست که در محاربه های (داشیچاعو) و (لیانویانغ) محو کردن، وپریشان ساختن هجومهای ژاپان را موافق مصلحت ندیده بودم .

« موضعهایی را که بصورت بسیار قهرمانانه مدافعه کرده اید با نعشهای دشمن پر و مملو ساخته خالی کردید . وبی آنکه از طرف دشمن دردسر به بینید و بصورتیکه همیشه در محاربه های نوومدهشی مقتدر باشید رجعت کردید .

« اینست که شما بعداز (۵) روز محاربه ، وبعداز آنکه در پیشگاه (لیانویانغ) دشمن را بضایعات کثیره دو چار ساختید بموضع که پیش از ان شما را نشان داده بودم رجعت کردید . هنگامیکه امر این رجعت را بشما میدادم خیلی متأثر و دلخون میشدم! اما چه چاره که بدادن این امر مجبور بودم ، زیرا با این حرکت عقب کشی به قوای امدادیه ووسایط حربیهٔ که برای ما فرستاده میشد تقرب میتوانستیم . ومن ازین یك خاطر جمع بودم که برای استحصال یك مظفریت قطعیه لابد بهمین طور حرکت کردن لازم میآمد .

« حال آنکه در اینوقت بسایهٔ اثیرا طور ما قوای عسکریهٔ ما که برای حرب ژاپان تخصیص شده بدرجهٔ که بصورت قطعئی مظفریت بخش باشد افزونی گرفت . صدها هزار انسان بهزارها عرابه ها واسپها ، بملیونها ذخیره وارزاق از مسافهٔ (۱۰) هزار ورست از هفتاد به اینطرف لاینقطع در زمین (مانچوری) در جریانست . واین جریان که از قطعهٔ اوروپای روسی وسیبریا جاری شده است روز بروز تزئید شدت وسرعت کرده برای ما در (مانچوری) یك قوت بزرگ ، ویك منبع حیاتی تشکیل میدهد . واگر اینهم کفایت نکند هنوز دیگر قوتها خواهد آمد . ما هم برای غلبه کردن بر خصم خود که آرزوی یگانهٔ حکمدار ماست هرچه باداباد گفته فدای نفس میکنیم .

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 135 of 322

« تابحال دشمن مابسبب تفوق عددی ، ووضعیت دایروی خودکه برما محیط بود آزادانه وبوجه دلخواه خود اجرای حرکت کرده بود ، چونکه برای هجوم کردن برما خواه در انتخاب وقت ، وخواه در استقامت حرکت تماماً آزادبود . اما امروزه روز ساعتی که از بسیار وقتها آن را بیك انتظار الیمی منتظر بودیم رسید !

« بلی عسکرها ! بعدازین نوبت پیش روی ازماست . حالا زمان آنست که ژاپنها را به آمال ومقصد خود مطیع سازیم . چونکه قوایم ، وجودهٔ تول غند ما مجبوری برای این امردرینوقت بلغ مابلغ کافیست . لهذا وقت آنست که ازمدافعه به تعرض درائیم !

« بااینهم ، هیچ فراموش نباید کنید ، که برای غلبه کردن بریك دشمن عنود قوی و جسور تنها تفوق عددی کفایت نمیکند . بلکه بااین تفوق میباید که همه اجزای مترکبهٔ تول غند یعنی — ازافسران گرفته تابه آخرین افراد همهٔ شان بهمین آرزو وامل باشند که احراز موفقیت کنند واز هیچگونه فداکاری روگردان نشوند .

« یکبار فکر کنید که روسیه به این مظفریت تابه چه درجه محتاجست وعلی الخصوص این راهم هیچ فراموش نکنید که مظفریت مذکوره برای ما چقدر مهم یك مسئله ایست . زیرا ما میباید که تا ممکن باشد دریك مدت بسیار کمی برادران خودرا که درقلعهٔ (پورآرتور) ازهفتماه به اینطرف بیك جسارتی که شایان حیرت ، وبرای تمام روسیه موجب شرف ومفخرتست مدافعه میکنند برهانیدن مجبوریم .

« عسکرها ! این یك را هیچ یك ساعت هیچ یکدقیقه ازخاطر نبرارید که مقصد از آمدن شمادر نجا محض ازمدافعه کردن ومحافظه نمودن تفوذ واقبال

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 136 of 322

دولت روس است در اقصای شرق که آنهم یگانه امر و آرزوی حکمدار محبوب ماست !

« ذات حشمتسمات ایمپراطوری برشما یك توجه واعتماد بزرگی دارد شمابرای اثبات کردن اینکه به این توجه عظیمه بحق لایق هستید درراه محافظه کردن شرف وناموس سلاحهای روس که بدست شما داده شده است در هردقیقه بفدای نفس حاضر بشوید !

« سرقوماندان همه روسیه حضرت ایمپراطور ما ، باهمهٔ مملکت وتبعهٔ صادقهٔ خود متحداً برای مظهر حمایهٔ صمدانی شدن مابدعا مشغولست،وبرای ماقوای متمادیه فرستاده فتح وظفرمارا نیازمیکنند .

« ماهم میبایدکه ازین دعاهای مقدسهٔ ایمپراطور خود معاونت طلبیده و همهٔ خون خودرافدا کرده سعی وغیرت خودمانرا با تاج مظفریت تتویج نمائیم و بعدازین دایما بلاتأخیر بپیش برویم !! »

این یك ازقوانین ابدی سوق الجیش است که تشبث وحرکتی که بردشمن میشود آنرا میبایدکه خیلی پنهان گرفته شود . حال آنکه جنرال (قورو پاتکین) که یك تول غند بزرگ چند صدهزاری را بدوش حمیت وعرفان خود برداشته، همهٔ افکارواسرارذاتیهٔ خودراخودبخودبه اینصورت بدشمن اعلان واشاعه کردن ازوقایع حیرت انگیزیست که شایان حیرت وعبرتست . دیگراینکه مشارالیه درین بیانیهٔ خود بیشترازتدابیر برتمنیات ودعاهااستناد کرده ، درمیان آن همه عبارات مغرورانه بازازناکامیابی خود خیلی بخوف واندیشه بودنش مانند آفتاب ظاهرو اشکارمانده است .

باوجود اینهم ، این جرأت وقرارناکهانی جنرال (قوروپاتکین) بر حرکت تعرضی در میان تول غند یك نشهٔ وغرور بزرگی را موجب شده همهٔ

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 137 of 322

افراد ازدوگاه بیك جوش وخروش فکر تعرضی آمده هرکس یك ان اول در ظرف دوساعت به امر هجوم وتعرض منتظر شده اند .

﴿ وضعیت(۲)اوکتوبر ﴾

درین تاریخ وضعیت تول غند روس ازینقرار بود :

درزیر ادارهٔ جنرال (قوروپاتکین)(۹) قول تول غند،وجودبود :

اولا: قول تول غندهای (۱،و۲،و۳،و٤،و٥) سیبریا؛ وقول تول غند های (۱۰،و۱۷) اوروپاکه صورت ترکیب وتشکیل آنها پیش ازین بیان شده بود .

ثانیاً : درزیر ادارهٔ جنرال (۴۰ یه ندورف) قول تول غند نخستین او رویا که ازینقطعات مرکب بود :

لوی غند (۲۲) پیاده با (٦ غندك طوپ) ،

لوی غند (۲۷) پیاده با (٦ غندك طوپ) ،

کندك (۱) کندن کارسفرمینا ؛

ثالثاً : درزیر ادارهٔ جنرال (سوپولوف) قول تول غند (٦) سیبریا که ازینقطعات مرکب بود :

لوی غند (٥٥) پیادهٔ احتیاط با (٦ غندك طوپ) ،

لوی غند (۷۲) پیادهٔ احتیاط با (٦ غندك طوپ) ،

و (۱) کندك کندن کار .

رابعاً:درزیر ادارهٔ جنرال (رمنه نقامف) لوی غندقازاق(ترانس بایقال):

غبرك غند (غرمه قوف) :

غند (۲) « وه رکنه اودینسق » ،

غند (۲) « چیتا » ؛

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 138 of 322

غبرك غند (لی یوباوین) :

غند (۲) « نه رچنسق » ؛

غند (۲) « ارغون » ،

غندکهای طوپ (۳ ، و ٤) « ترانس بایقال » ؛

خامساً : درزیرادارهٔ جنرال (غره قوف) لوی غند قازاق (اوره نبورغ) :

غبرك غند (هر دمان) : مرکب ازغندهای (۹ ، و ۱۰) ؛

غبرك غند (دولما چین) : مرکب ازغند های (۱۱ ، و۱۲) ،

غندك طوپ های سواری (۱۱ ، و ۲۰) .

سادساً : درزیرادارهٔ جنرال (سامسونوف) لوی غندقازاق سیبریا :

غبرك غند « بومغارتن » : مرکب ازغند های « ٤ و ۷ » ،

غبرك غند « طومانوف » : مرکب ازغند های « ٥ و ۸ » ،

غندك طوپ های سواری « ٥ ، و۲ » .

سابعاً : درزیرادارهٔ جنرال (میچه نقو) غبرك غندقازاق (ترانس بایقال) :

غند (۱) « وه رکنه اودینسق » ،

غند (۱) « چیتا » ،

غندك طوپ سواری (۱) « ترانس بایقال » .

ثامناً : درزیر ادارهٔ جنرال (پرنس اوربلیانی) غبرك غند سواری (قافقاسیا) :

غند (۲) « طاغستان » ،

غند (قوبان ته رهك) ،

تاسعاً : غبرك غند قازاق « اورال » ایضاً درزیرادارهٔ جنرال مذکور :

مرکب ازغندهای (٥ ، و ٤) .

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 139 of 322

قطعات سوارئی که بقول اردوها مربوط بوداز یتقرار است :
به قول تول غند نخستین سیبریا : از قطعات محافظ حدود(٤) طرب،
بقول تول (۲) سیبریا : غند قازاق (امور)
به قول تول غند(۳) سیبریا: غند (۱)(ارغون)،وغند(۱)(اوسوری)
به قول تول غند(٤)سیبریا: غندهای قازاق(۳،و٦.و۹) سیبریا ،
به قول تول غند (٦)سیبریا: غندقازاق(۱)(اورمنبورغ)
به قول (تول غند(۱) اوروپا : نیم غندقازاق اوسوری ؛
به قول تول غند(۱۰)اوروپا : یك غندقازاق اورمنبورغ .
به قول تول غند(۱۷) اوروپا : غبرك غندمستقل سوارئی (۲) .
جمع همه تول غند روس بقدر(۲۰۰،۰۰۰) هزار نفر بودکه(۱۳۰۰۰)
آن سواری بود . وبقدر (۹۰۰) طوپ دران بود .

تول غند ، درساحل راست نهر(قوهن هو) ، ودراطراف (موکدهن)در مابین (قولهن) و(فون شون) تجمع کرده ، وازطرف سواری باینصورت ستروحمایه کرده شده بود :

در پیش همه: درموقع ملاقی شدن نهر(شیلی حو) بانهر(شاحو) جنرال (میچه نقو) باغبرك غندهای سوارئی(ترانس بایقال)و(قافقاسیا)؛

درجناح راست:درمابین(هونهو،و،لیانهو)لوی غندجنرال(غرمقوف) ؛

درجناح چپ : لوی غند(سامسونوف) ، ودرمنتهای این جناح برراه (فوشون) وگذرگاه (تالهنغ) لوی غند (رمنهنقاف)بهاجرای سیروحرکت مامور بودند .

این (۱۰۰۰۰) سوارئی روس درپیش روی تول غند خود بمقابل سوا رئی ژاپان یك پردهٔ بسیارکلفت وکثیفی تشکیل کرده بود .

در نقطه های مهم نهرهای (هونهو،وشاحو) که قابل تجاوز بود بعضی

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 140 of 322

استحکامات هم انشا کرده شده بود در شمال شهر (موکدن) بر شهرهای که راه آهن وجادهٔ (ماندارین) را قطع کرده بود نیز بعضی ترتیبات استحکامیه اجرا شده بود .

وضعیت تول غند ژاپان

ژاپانها موجود حقیقتی هر یك از تول غندهای سه گانهٔ خودشان را اکمال کرده بودند ، وساحل جنوبی نهر (شیلی حو) را اشغال کرده بعضی آثار استحکامیهٔ مهمه نیز بوجود آورده بودند ، صورت ترکیب وضع الجیشی این سه تول غند ژاپان در (۲) اوکتوبر از ینقرار بود :

اول — تول غند نخستین جنرال (قوروکی) همهٔ دره ها و کچیدهائیکه براههائیکه از شرق وشمال بران آمده توانسته بشد ، ودرمابین معدنهای (یه نتای) و (یه نسیقو) بود محافظه کرده ، وموقع (بانیاچو) را در زیر استیلای خود داشته ترکیب آن به اینصورت بود .

لوی غند (خاصه) ،
لوی غند (۲) ،
لوی غند (۱۲) ،
یك غبرك غند مستقل سواری ،
(۵) غبرك غند احتیاط .

دوم — تول غند (٤) جنرال (نوزو) که در جهت جنوبی معدنهای (یه نتای) بود ، ترکیب آن از ینقرار است :

لوی غند (۵) ،
لوی غند (۱۰) ،
یك غبرك غند احتیاط .

سوم — تول غند (۲) جنرال (اوتو) نیز در جنوب معدنهای (یه نتای)

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 141 of 322

برجادهٔ (ماندارین) حاکم ، واز جهت غرب تابه نهر (هونهو) ممتد شده به این ترکیب بود :

لوی غند (۳) ،

لوی غند (٤) ،

لوی غند (٦) ،

یك غبرك غند مستقل سواری ،

یك غبرك غند مستقل طوپچی ،

(۳) غبرك غند احتیاط .

هریکی ازین تول غندها از قرار ذیل یکیك راه خط اتصال خصوصی نیز تعیین وتخصیص شده بود :

برای تول غند (قوروکی) راه (فنغ هوانغ شنغ ، — ویچو ، — شه مولپو ، —) تخصیص شده بود که یك قسمی ازین راه یعنی از (آنچو — ویچو) تابه (فنغ هوانشنغ) باخط راه آهن نیز تقریش شده وقطارها به رفت و آمد آغاز نهاده بود .

برای تول غند جنرال (توزو) راه « قایچه او — تالیه ن وان » ،

برای تول غند جنرال (اوقو) راه (هـا یچه نغ — اینقو) تخصیص شده بود .

مجموع قوای عسکریهٔ ژاپان بقدر (۱٦۱۰۰۰) بود ۵ (۵۰۰۰) آن سواری بود ، وبقدر (٦۰۰) قطعه طوپ راتول غندهای ژاپان مالك بود .

حالادیده میشود که فرق ژاپانها وروسها ازروی عدد بدرجهٔ که شایان دقتست پدیدار میباشد . اما باوجود آنهم جزو نامهای قطعات ژاپان هم از روی عدد ، وهم از نقطهٔ نظر ضبط وربط عسکری برخصم خود فایق مینمود .

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 142 of 322

و غیراز این بسببی که تابحال هر محاربه مطلق بیك رجعت و مغلوبیت منجر شده بود یك اعتقاد بدبینی در دلهای عساکر روس علی الخصوص در دلهای افسران تول غند انداخته بود که این فکر واعتقاد قوای معنوی تول غند را خیلی ابتر نموده یك عنصر اضمحلالی تشکیل داده بود .

احوال اراضی میدان محاربه

اراضی که درمابین (موکده ن) ، و « لیائویانغ » بقدر (٦٠) کیلو متره ممتد شده است ، درصورت عمومیه بابسی جو پهاو نالهائیکه ازشرق بغرب جاری شده رفته است اسقادو آبیاری میشود .

این جو پهاوادیهای تنگ وچقوری تشکیل میدهدکه درمجراهای بالائی آن بعضی سدها وموانعه های طبیعی بوجود آورده که مدافعهٔ آن خیلی آسانی پیدا کرده است .

انهار مذکوره عبارت از « هو نهو » . و (تایجه هو) ، و(شاحو) ، و(شیلی هو) میباشند ، نهرهاوقتیکه در دشت میرایندمجراهای شان وسعت و فراخی پیدا کرده است که ازین سبب جادهٔ ماندارین ، وخط شمند وفر بسبب تقاطع این نهرها (دارالحرکات) را بردومنطقهٔ که جداجدا خواص راجامعست جدا کرده است .

اول — منطقه ئیکه درغربست ، بصورت تبدیل مجرای آبها تشکل کرده وازیك دشت پر گل ودلدل عبارتست ، دراثنائیکه باران زیاد ببارد درینجا رفتار وحرکت خارج امکانست . مع هذادرینمنطقه ده های بسیار مستحکمی که نقاط مکمل استناد تشکیل بدهد موجوداست . مزروعات این دشت از جواری وباجری عبارتست .

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 143 of 322

دوم — منطقهٔ شرق است که کوهستان میباشد. این منطقه بابسی راه های وادی ودره وشیله منقطعست .

جنرال (قوروپاتکین) برای (۵) اوکتوبر امریکه به تول غند خود داده، ان امر تول غندووس را در اول امر بر سه (گروپ) تقسیم کرده است :

اول (گروپ غرب) : درزیر قوماندهٔ واداره جنرال (بیلدرلینغ) که قوماندان قول تول غند (۱۷) اوروپاست . این (غروپ) مرکب از قول تول غندهای (۱۰، و۱۷) اوروپا ، وبعضی اقسام قول تول غند (۵) سیبریابود .

دوم گروپ شرق : درزیر قوماندهٔ جنرال (شتاکلبرغ) که قوماندان قول تول غند نخستین سیبریاست . این (گروپ) مرکب از قول تول غندهای (۱، و۳) سیبریا ، وبعضی اقسام قول تول غندهای (۲،و۴،و۵) سیبریا. ولوی غند های قازاق سوارئی جنرال (ره نه نقامف) ، وجنرال (سامسونوف) بود .

سوم (گروپ احتیاط عمومی) بود که رأساً درزیر اداره خود جنرال (قورو پاتکین) که سرقوماندان کل است . این (گروپ) مرکب از قول تول غند (۱) اوروپا ، وقول اردوی (۶) سیبریا، وبعضی اقسام قول تول غندهای (۲،و۴) سیبریا بود .

استقامتهای عمومی ئیکه برگروپها نشان داده شده بود اینهاست :

برای (گروپ غرب) : (موکدهن — لیائویانغ) .

برای (گروپ شرق) : (فوشون — په نسیقو) .

برای ارتباط این دو (گروپ) لوی غند جنرال (میچه نقو) وغبرك غند سوارئی (۳۱) مأمور شده بود . این مفرزه هائیکه فرستاده شده بود بامفرزه هائیکه جناح های تول غند ژاپان راستر وحمایه میکرد درحال تماس کرده بود .

آمدیم برژاپانها : قسم کلئی قوای عسکریهٔ ژاپان درکجا وبچه ترتیبات

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 144 of 322

اخذ موقع کردن شان معلوم نبود . مع هذا از وقایعیکه بعدازان رفته رفته معلوم گردید چنان استدلال میشود که قسم کلئی تول غندهای (۲ و ٤) ژاپان در برابر ئی (یه نتای) بیك وضعیتی که بر جادهٔ (مان دارین) وخط راه آهن حاکم باشد موجود ، وقوت های تول غند نخستین در جوار (یه نسیقو) وجهت غربی این موقع بوده باشند .

نظر به این ترتیباتی که سردار روسی گرفته ، واستقامتهای ابتدائیکه بدو قسم خود داده چنان معلوم میشود که برین یك حکم کرده بود که جبههٔ دشمن خیلی فراخ است ، واز انرو به این فکر افتاده بود که تول غند (قوروکی) را که در شرق (یه نسیقو) فرض میکرد بیك صورتیکه از تول غندهای (اوقو) و (نوزو) جدا کند جبههٔ مذکوره را از هم بشکافد .

جنرال (قوروپاتکین) بسایهٔ احتیاط قوتنا کی که باخود داشت میتوانست که در وقت فرصت هم کار (قوروکی) را سراسر تمام نماید ، وهم بغل های اردو های (اوقو ، ونوزو) را گرفته بتواند . مع هذا پسانها بخوبی معلوم گردید که در حقیقت حال فکر جنرال روسی این حرکات وتشبثات کار امدو نافع نبود . زیرا نظر به اقوال بسیاری از شاهدان متحد البیان بی غرض معلوم گردید که مشارالیه (باگروپ شتاکلبرغ) پیچانیدن جناح ژاپانها ، وقطع کردن اتصالات (سایاماچو) و (فنغ هوانغشنغ) آنها را تصور کرده بود .

ازین مانورهٔ سردار روسی هیچ ندانستیم که چه مقصد منظور داشت . چونکه مانورهٔ مذکورا گر بموفقیت نتیجه پذیر هم گردد نتیجهٔ حاصلهٔ آن بجز اینکه ژاپانها را بر خط اصلئی اتصالات خود بیندازد گر ثمرهٔ حاصل نمیکرد .

بهرصورت جنرال (قوروپاتکین) ازین مانوره ثقلت مرکز خود را بسوی شرق یعنی — به اراضئی کوهستانی که قبل ازین بیان کردیم میانداخت که

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 145 of 322

این هم برای روسها یك کار خیلی نامساعدی شمرده میشد. زیرا آنها اولادر جاهای کهسار بقدر ژاپانها برمانوره غیر مقتدر بودند، وهم طوپچی خفیفی را که درچنین جاها بسیار کارمی بندکمتر مالك بودند.

وهم غیرازین مشارالیه قول تول غندها، لوی غندها، غبرك غندها غندك طوپ‌های خودرا سراسر بیکوضع خودکرنداده وضع وترتیب کرده باینصورت ارتباط تعبیه ئیکه درمابین جزو تامها موجودبود برهم میزده. مثلاقول تول غند (۵) سیبریارا برسه پارچه، وقول تول غند (٤) سیبریارا بردوپارچه و قول تول غند (۱۰) اوروپارا نیزبردوپارچه جدا کرده بودکه این خطاهای شایان تأسف اودرمحاربهٔ میدان (موکدن) ازینهم بیشتر تکرر کرده آخرالامر ازسبب این خطاهای خوددردست سرقوماندان تول غندروس هیچ یك جزو تامی باقی نمانده درمقابل دشمن عالم رفنون باعزم خودصفر الید بماند. والحاصل جنرال (قوروپاتکین) یك قوماندان مانوره شناس باعزمی نبود والسلام.

﴿ محاربه ﴾

محاربهٔ میدان (شاحو) از (۹) اوکتوبر تابه (۱۸) آن دوام ورزیده مرکب ازیك سلسلهٔ محاربا تیست که با همدیگر چندان ارتباطی ندارد. مع هذا ماین محاربهٔ میدان را ابتداءً برسه صفحه تفریق میتوانیم.

اول — از (٤ تابه ۹) اوکتوبر رفتار تعرضئی روسها؛

دوم — هجوم روسها برموضعهای ژاپانها، وهجوم مقابل ژاپانها، واز (۱۰ تابه ۱۳) اوکتوبر رجعتهای روسها بر (شاحو).

سوم — از (۱٤ تابه ۱۸) اوکتوبر هجومهای پی هم ژاپانها بر موضع (شاحو).

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 146 of 322

صفحهٔ اول محاربه

روسها حرکت تعرضیهٔ خود شان رااز چارم اوکتوبر آغاز نهادند. در غرب جنرال (بیلدرلینغ) (گروپ) خودرا آهسته آهسته به پیش روی سوق داده در(۹) اوکتوبر بخط (شبلی هو) واصل شد.

درشرق، گروپ (شتاکلبرغ) برسه قول به اینصورت پیش میشد:

درراست، قول تول غند نخستین سیبریا، ولوی غند(۵) شکارئی سیبریا، وقول تول غند (۲) سیبریا بر(پانیاپوچا) سوق شدند.

درمرکز، قول تول غند(۳) سیبریا، ویك غبرك غنداز قول تول غند (٤) یکسر بسوی (وی نیون) رفتار نمودند.

این دوقول بایك پیشدار عمومی که ازقول سوارئی (سامسونوف) مرکب بود تقدم میکردند.

درچپ جنرال (رمنه نقامف) بر(سی یانچیاچو) یکسر پیش میشد. این جنرال غیر ازلوی غند سوارئی خود بیك مفرزهٔ قوتناك پیاده نیز مالك بود.

در(۸) اوکتوبر قازاقهای جنرال (سامسونوف) درجنوب(پانیاپوچا) باقراولهای پیش ژاپان تصادف کردند. بنابرین (سامسونوف) ازدرهٔ (قوا یلنغ) گذر کرده درنزدیك(سی یانشانچو) باقراولهای پیش ژاپان بهم برخورد که پیشدار قول تول غند سیبریای نخستین نیز درعین زمان برقراولهای مذکور ازشمال در هجوم کردن بود. ونیز درهمین روز یعنی — در(۹) اوکتوبر قول تول غند (۳) سیبریا به(قاوتایچو) واصل شده، واز جهت چپ پیادهٔ (رمنه نقامف) ارتباط پیدا کرده درشرق(به نسیقو) بر استحکامهای ژاپان بهجوم بردن حاضر شدند.

سرقو ماندان روسی درمابین گروپ (بیلدرلینغ) و(شتاکلبرغ) مفرزهٔ

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 147 of 322

را ۵ برای پیدا کردن ارتباط مأمور کرده بود عدم کفایت آنرا دیده تقویه کردن آن را لازم دانست .

به اینصورت در (۹) ماه تول غند روس از (شیلی هو) تا به (وی نیونین) بریك جبههٔ (۵۰) کیلومتره نی ممدود شده بود که محل نزدیك مرکز آن نقطهٔ ضعیف ترین آن را تشکیل مینمود .

مارشال (اویاما) این چال بازئی خصم خود را بانمام اسرار و تفرعات آن کشف کرده جنرال (قوروکی) را بایك قسمی از تول غند آن بر محافظهٔ جناح راست خود مأمور نموده، قسم کلئی تول غند مذکور را برای یك تعرضی شدیدانه بسوی غرب یعنی — به نزدیکیهای جادهٔ (ماندارین) ببرد .

در وقتیکه مارشال این پلان خود را اجرا میکرد جنرال (قوروکی) تنها لوی غند (۱۲) خود را برای ترصد گذاشته ، ولوی غند (خاصه) ولوی غند (۲) خود را در شرق معدنهای (به نتای) وضع نموده بود، و در پشت آنها (۳) غبرك غند احتیاط خود را موجود داشته با (۲) غبرك غند احتیاط دیگر جوار (به نسیقو) را استیلا کرده بود .

(صفحهٔ دوم محاربه)

بنابر ترتیباتیکه ذکر شد صفحهٔ دوم محاربه یعنی — هجوم روسها بر موضعهای ژاپان سبب سه سلسلهٔ محاربات جداگانه گردید :

یکی، درمابین گروپ (شتاکلبرغ)، و تول غند (قوروکی) محاربانیکه در منطقهٔ کوهستان جریان یافته ، دیگر درمابین گروپ (بیلده رلینغ) و تول غند (اوقو) ، محاربانیکه درداخل دشت بوقوع آمده . سوم درمابین گروپ ارتباط ، و تول غند (نوزو) ، محاربانی که درمرکز اجرا گردیده .

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 148 of 322

(گروپ شرق شتاکلبرغ) ۰ — : وقتیکه پیادهٔ سیبریا باقرا ولهای پیش ژاپان تماس حاصل کرد، وظیفهٔ لوی غند سوارئی قازاق بختام رسید یعنی — جنرال (شتاکلبرغ) بزعم خوداین چنین حکم کرد ! — ازانرودر روز (۱۰) ماه جنرال (سامسونوف) را درزیر ادارهٔ قول تول غند(۳)داد. بعد ازان جنرال مذکور که بمدافعهٔ درهٔ (وی نیونین)مأمورشده بوددرزیرامر واداره جنرال (رنه نقامف) که قوماندانئی تمام صنف سواری به اوتودیع شده بود درامد .

درروز (۱۱) جنرال سامسونوف باقسم کلئی خود ازشهر (تایچو) گذر کرده باجنرال (لی یوباوین) التحاق نمود .

ژاپانها چون رفته رفته تزایدکردن قوای عسکریهٔ روس رادرین جهت دیدند ، هماندم جهت مذکوررا بایك چندتولی که درساحل جنوبی داشتند بجابکی تقویه کردند .

روسها درین اثنا (٤) قطعه طوپی که باخود داشتند به نظام طوپ خانه دراورده برتولی های ژاپان که ازپل تأسیس داده گی خودشان گذشته به امداد می آمدند آتش کردن گرفتند . وبه اینصورت گذشتن ایشان را ازپل مانع شدن خواستند . اما جای تعجب است که این فکررا نکردند که پل را دراول امرضبط کنند ، ویااول به انداخت گله پل را خراب سازند .

حالآ نکه اگرچنان میکردند برای خودشان خیلی خوب میشد. زیرا باینصورت ازتهدید پیادهٔ دشمن رهایی یافته باطوپ های موجودهٔ خودخطوط تدافعیهٔ شرقئی« به نسیقو» راازپشت کوبیدن میگرفتند .

درچنین وقت کار، سوارئی روس تنها به غایب نکردن موضعهای خود شان اکتفا ورزیده بهیچ مدافعهٔ تشبث نمیورزیدند. اماژاپانها برای رهایی

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 149 of 322

یافتن ازین دشمن موی دماغ به‌اجرای مانوره های مفیده ، و گرفتن ترتیبات نافعه مشغول بوده ، روسها بعکس آن غیر متحرك بودند .

درروزه «۱۲» ماه بوقت صبح وقتیکه روسها میخواستند باز آتش بکشا یند یك غندك طوپ ژاپان که درساحل راست نهر «تایچو» اخذ موضع کرده وانداخت خودرا پرطوپ های روس تنظیم داده بودند بشدت آتش کردند . درعین زمان خبر پیش آمدن قوت های مهم ژاپان برای استقامت جنوب بروس هارسید که این قوت عبارت ازمفرزهٔ سوارئی غند مشر برنس «قانین» و بعضی قطعات لوی غند «۱۲» بود .

سوارئی روس بمجرد دیدن این قوت هیچ درنگ نکرده یکسر بسوی غرب درکشیدند ، وبه رفتن ساحل راست نهر «تایچو» قرار دادند .

بعد ازکمی برنس «قانین» ژاپانی ، میترالیوزهای خودرا بحال بطریه وضع کرده برغبرك غند پیادهٔ که ازطرف جنرال «رمه نقامف» درساحل راست نهر [تایچو] برای احتیاط گذاشته شده بود آتش کشاد ، وغبرك غند مذکوررا بچنان ضایعاتی دوچار گردانید که درظرف کمدت بقدر [۶۰۰] نفش در میدان گذاشته وقطعات خط اول خودرا کشان کشان اززیر آتش دشمن کشیده به ترك کردن موضع مجبور گردید .

محافظ جسورده [په‌نسیقو] جنرال قوروکی چون به‌اینصورت از تضیق دشمن رهایی یافت هماندم بحرکات دلیرانه ومانوره های ماهرانه تشبث ورزیده حرکات پیش آمدن قول‌تول غند نخستین سیبریارا نیز درپیش گاه دره های [طومین] ، و [چاوسان] به توقف دادن موفق وکامیاب آمد .

اینست که [کروپ شرق] جنرال شتاکلبرغ هر انقدر دست وپایی که برای هجوم زددرپیش مانوره های استادانهٔ جنرال [قوروکی] ازهرطرف برجعت

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 150 of 322

منجر گردید .

باوجود اینهم [شتاکلبرغ] هنوز میخواست که یك همت فوق العادهٔ دیگر هم نشان بدهد . اما چه چاره که ژاپانها درهرطرف خودرا تقویه داده وهیچ مجال فرصت برای اونگذاشته بودند ، وازطرف دیگر سرقوماندان جنرال « قوروپاتکین » نیز اوامر شدیدهٔ رجعت را برای اومیفرستاد که درزیر این دوامر مجبوری بضرورت بعقب کشیدن بسوی شمال مجبور گردید . مفرزهٔ جنرال « رهنه نقامف » نیزبالطبع بهانحرکت اوامتثال ورزید .

درو قتی که این وقوعات درمابین گروپ شتاکلبرغ ، وتول غندقوروکی بوقوع می آمد . آیادردیگر اقسام میدان محاربه چه چیزهابروی کار آمده باشد؟ برویم ببینیم !

« گروپ غرب بیلده رلینغ » . — : درجهت غرب گروپ جنرال « بیلده رلینغ » در « ۱۰ » اوکتوبر دراجنوب « نیلی هو » تقریباً بانه « ۵ » کیلو متره پیش آمده بود ، وقریه های « نادوسامپه » ، و « اولیتایچو » رادرزیر اشغال واستیلای خود گرفته بود .

بفکر سرقوماندان روس این بود که این گروپ ، یك نمایش عادی درین طرف نشانداده اصل هجوم را آن دو گروپ دیگراز پیش ببرند . حال آنکه این تصور آینه مثال اورا یکوقتی سرقوماندان ژاپان درخشت پخته دیده بود . لهذا مانورهٔ خودرا بیك حرکت برهمین گروپ که جزوضعیف ترین بوددوورداده باجناح چپ خودبه تعرض وهجوم شدیدی برگروپ مذکوراقدام نمود .

پیشدارهای گروپ مذکور که ازطرف دیگر قطعات استناد نداشتنددر آن واحد برقسم کلئی خودشان درکشیدند . دوروز « ۱۱ » دراطراف ده های « سانتایچو » ، و « اولیتایچو » یك محاربهٔ شدت ناکی بوقوع آمد .

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 151 of 322

ژاپانها از جهتهای «لیدیانطون» بر جناحهای راست روسها بحرکت احاطه آغاز نهادند .

در روز «۱۲» جنرال «اوقو» بحرکت احاطهٔ خود را زیاده تر پیش برده واز طرف راست بر تول غند «٤» استناد کرده بر خط «شیلی هو» بشدت تمام هجوم نمود . در اطراف قریه های «شیلی هو — ولونوان میااو — وبه نطونیولو — وشه رزدیارا» محاربه های بسیار خونریزی بوقوع آمد . ودر اثنای این خون ریزیها قریه های مذکور گاه بدست روسها گاه بدست ژاپانها ردوبدل میشد . تا آنکه آخر الامر ژاپانها غالب آمده قطعات روس مانند موجهای بحر که به دیوارهای سنگ بست بخته کارئی لنگرگاهها بخورد پشی هم ویك بر دیگر شکست خورده وغلطیده ، وبقدر «۳» غندك طوپ ، ومقدار بسیاری اسیر ترك کرده به آنطرف نهر «شاحو» بعقب کشیدن مجبور شدند .

حالا به بینم که در اثنای این گیرودار گروپ مرکز چه میکنند :

(گروپ مرکز جنرال قورو پاتکین) . — : این گروپ که درین اثنا یکچند کیلو متره بشمال معدنهای (یه نتای) تقرب کرده بود ، ودر پیش هجومهای شدید ، وحمله های خونریز عنید جنرال (نوزو) که با یك قسم تول غند (قوروکی) حمایه شده بود برجعت قهقری مجبور شده بود .

اگر حرکات دلیرانهٔ سواری جنرال (میچه نقو) نمیبود این قول تول غند از حرکت احاطهٔ ژاپانها بدشواری جان بسلامت میبرد . جنرال (قو رو پاتکین) که بعد ازمدت هفتاد بهزار زحمت فکر تعرض وهجوم را بروی کار آورده بود درینبار سراسر ازان فکر خود قطع نظر کرده بر خط (شاحو) بازبحال تدافعی خود برجعت قرار داد .

اینست که درین اثنا جنرال (قوروپاتکین) برای جنرال «شتاکلبرغ»

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 152 of 322

که خیلی آزاده سرانه پیش رفته بود برجعت امرداده بود. واینقدر مقاومت که کردهم محض از خاطر آن بود که برای رجعت اوفرصت برساند. زیرا اگر پیشتراز ان رجعت میکرد تهلکهٔ احاطهٔ گروپ شتاکلبرغ محقق بود.

اینست نتیجهٔ گروپ های سه گانهٔ هجوم آورانهٔ روسهاعقابل تول غند های ژاپان.

رجعت — روز (۱۳) اوکتوبر به هجوم شدتناکی که تول غند «٤» ژاپان بابعضی اقسام دیگر تول غند ها مشترکاً برمرکز روس اجرا کردند گذشت. از نتیجهٔ این هجوم قطعات روس آهسته آهسته بسوی شمال عقب کشیدن گرفتند.

درین اثناجنرال «شتاکلبرغ» برحرکت رجعت خود به اینصورت دوام میورزید:

قول تول غند (۳) که با پیاده وطوپچی (رنه نقامف) تقویه شده بود دردره های (وانفولینغ) و قاوطولینغ دمدار ها ترك کرده ازسر (شی هوی چه نغ) یکسر بسوی شمال عقب میکشید. درین اثنا قول تول غند نخستین سیبریا درطرفهای «بانیا پوجا» به گروپ «زاروبایف» التحاق میورزید. جنرال «رنه نقامف» نیز باقازاقهای خود ازسر کوههای «تا لینغ» رجعت مینمود.

در اثنای این رجعت، مفرزهٔ شرق روس بسبیکه ازطرف قطعات عسکریهٔ (قوروکی) از بسیار نزدیك تضییق وفشارمی یافتند یکچند طوپ وبسیاراسیرشان بدست ژاپانها افتاده بود.

عین همین روزدوجهت غرب درطرف جنرال «بیلدرلینغ» به تقویهٔ مواضع که بدست داشت، ودرطرف جنرال «اوقو» بزیرطوپ گرفتن مواضع

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 153 of 322

روس ، ونزدیک کردن پیادهٔ خودرا تابدرجهٔ ممکن به پیش برای حاضری هجوم فردامرورنمود .

اینست که به اینصورت بوقت شام روز « ۱۳ » تول غند روس تنها برینکه ازحرکت تعرضیهٔ خودصرف نظر کند ، وبحرکت رجعیهٔ خوددوام ورزدباقی نمانده بلکه برخط « شاحو » بکمال پریشانی انداخته هم شدند .

جنرال « اوفو » برای هجوم مواضع گروپ غرب از قرارذیل استقامتهای رفتار خودرا نشان میداد :

درراست لوی غند [٦] یکسربسوی [قوان حادیان] پیش میشود ،
لوی غند « ۳ » درمرکز ، جادهٔ [ماندارین] را تعقیب میکند ؛
درچپ لوی غند [٤] ، درمابین خط شمندوفر ، و « شاحو » رفتار میکند .
دو غبرك غند احتیاط نیزازعقب جناح چپ پیش روی میکنند .

صفحهٔ سوم میدان محاربه

هجوم ژاپانها برمواضع « شاحو »

هجوم درشب [١٤] ماه بوقوع آمده روز [١٤] نیزدوام نمود . این هجوم بمقابل [٢٤] قطعه طوپ روسها که دردوطرف جادهٔ « ماندارین » وضع شده بود ازطرف لوی غند [۳] تول غند [اوفو] آغازیافت .

بعدازان همین لوی غند دراطراف « شاحوپو » بیك محاربهٔ بسیارخون ریزی درامد . وبعدازکم وقت قریهٔ « شاحوپو » راضبط وتسخیرنمود . امادوسهابسبب رسیدن احتیاطهای تازه دم خودیك حرکت شدیدتعرضیه اجرا کرده آنرا واپس استرداد کردند .

درجناح چپ ، ژاپانها دههای « له نغ سیپو — و — له نشین پو » را گرفتند

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 154 of 322

وبیك صورتیکه جناح راست روسهارا بحرکت احاطه تهدید نمایند درساحل راست نهر« شاحو» جایگیرشدند .

هر دو طرف، شب« ۱۵» ماهرا باهمدیگر بسیارنزدیك برخط « شاحو » بسرآوردند . درین اثنا روسها تپهٔ « یکه درخت » ،وقریهٔ « شاحوپو» را بدست داشتند. ژاپانهانیزدرساحل راست قریهٔ«لهنغ سیپو»را درزیراستیلای خود دراورده بودند .

روزه ۱۵ » ماه محاربه بایك دوئللوی شدید طوپچی آغازنهاد . بوقت صبح جنرال«بیلدهرلینغ » برای پس بدست آوردن قریهٔ« لهنغ سیپو» بسیارکوشش ورزید . ولی کامیاب نیامد .

دروقت شام هنگامیکه تاریکئی شب جهان رافرا گرفت غبر لك غند«بانا مای »ژاپانی بضبط کردن تپهٔ « یکدرخت »که نقطهٔ خیلی مهم وبرتمام منطقهٔ آن جوارحاکم بودبدست آورد . برین تپه تنها یك درختی موجودبودکه از هرطرف افق معلوم میشد .

در روزه ۱۶ » اوکتوبر بعد ازپیشین ازطرف قوروپاتکین برای پس بدست آوردن این تپه یك امر شدیدرسید. وبرای این کارجنرال« پونیلوف» مأمورگردید. درین اثنا طوپچئی ژاپان، سپرهای روس را که درنزدیکئی ده « ـاحاپان»بود شکاف شکاف میکرد .

بنابرین گرفتن این تپه که این آتش شدیدازان اجرامیشدبرای روسها ضروری بود. افسران قطعات عسکریهٔ که این سپرهارا مالك بودندبایکدیگر مشورت کردند. غند مشرالای « ۱۶» همهٔ مسئولیت را درعهده گرفته داوطلب گرفتن تپهٔ مذکورشد .

هجوم بساعت « ٤» آغازنهاد. بقدر« ۱۲»غندروس که بفرقهٔ « ۲۲»منسوب

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 155 of 322

بود ازنهره شاحو» گذشته باسرنیزه برتپهٔ «یکه درخت» خودرا انداختند، و بعدازیك مصادمهٔ بسیارشدیدهول انگیزی تپهٔ مذکوره رابدست آوردند. اما گرفتن این تپه، برغند «۸۶» روس خیلی قیمت بهاتمام شد. زیرا بعداز مصادمه در غند مذکور تنها «۸» افسر باقیمانده بود.

درمیان سپرهای ژاپان درمابین مخاصمین طرفین چنان یك محاربهٔ سرنیزهٔ شدیدی بوقوع آمد که تصور آن موهای انسانرا برمیخیزاند نهایت الامراین اول باربود که ازابتدای این حرب تابه اینوم روسها دوغندك طوپ ژاپانهارا ضبط توانستند و برموضیکه بدست ژاپانها بود حاکم شدند.

غبرك غندهٔ ژاماتا» برین زمین مجادله بقدره «۱۰۰۰» مرده گذاشتند. قوماندان غندك های ژاپان که بدست روس میافتاد چون دید که چاره منحصر شدوطوپها بدست روس میافتد هماندم ازدیدن این حال واسیر رفتن بدست دشمن رفتن دیارآخرت را ترجیح کرده برسرطوپی که بالذات آنرا آتش میکرد باطپانچهٔ که بدست داشت خودرا هلاك نمود.

این هجوم برغند روس به تلف شدن «۸» افسر و «۵۰۰» نفر تمام شد. سراز امروز نام این تپهٔ غربی این میدان را تپهٔ «پوتیلوف»، وتپهٔ یکه درخت را تپهٔ (نودغورد) که نام جنرال، ونام غندبودنهادند.

باوجود اینهم، این مغلوبیت جزوی ژاپانها برهیئت عمومیهٔ میدان محاربه هیچ تاثیری نشان نداد. اما اینقدر معلوم شدکه اگر قوماندان تول غندروس ازمهالك حرکات تعرضیه نترسد، وبرپیش رفتن وهجوم بردن جرأت نماید اگرچه بدرجهٔ ژاپانها نباشند بازهم نایل موفقیت میشدند.

محاربه های آخری شاحو

درروز (۱۷) باران ها باریدن گرفت، دریك آن اراضی بیك حالی که گذشته

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 156 of 322

نشود درآمد . بحرارت وشدت خون ریزی محاربین خلل وارد شد وهم مهمات حربیه بکم شدن آغاز نهاده بود .

روز (۱۸) بایك چند مصادمهٔ بی اهمیتی گذشت . نهایت الامر بعدازین محاربه های ده روزه هردو مخاصم برجاهائیکه بودند ماندند . درین محاربهٔ دور ودراز ، روسها بقدر هزار (۱۰۰۰) افسر ، وسی هزار (۳۰۰۰۰) نفر ، وژاپانها (۵۰۰) افسر ، و (۱۵۵۰۰) نفر غایب کردند که بعدازمحاربه های (ناپولیون) در (ایلو) و (موسکوا) درهیچ حرب دیگر اینقدر خون بیهوده وبی نتیجه نریخته است .

فرق عظیمی که درمابین ضایعات دودشمن دیده میشود حقیقتاً شایان دقت وتعجب است ، سبب این فرق ازینست که اولا طوپچی ژاپان درخصوص استعمال طوپ برروسها رجحانیت وتفوق داشتند . دیگر اینکه عسکر های (میکادو) درترتیبات هجوم وفایده برداشتن ازاراضئی که بران حرب میکردند مهارت ودانایی فوق العادهٔ را مالك بودند . وهم افسران ژاپانی درخصوص مانوره و پلان جنگ نسبت بروسها صاحب اختراع شمرده میشدند .

نظر بروایاتیکه شاهدان بیطرف بیان کرده اند ، ودرمیدان محاربه حاضر بوده حرکات طرفین رابچشم دیده اند پیادهٔ ژاپان درخصوص پیشرفتن درین محاربه نیزعین همان قواعد واصولی را که در (لیائویانغ) پیش گرفته بودند تطبیق کرده اند .

مادر نجا برای تأیید مدعا از مشاهدات خود جنرال (قوروپاتکین) که درراپور خود بیان کرده بذکر این دو مختصر واقعه اکتفا میکنیم :

« در (۱۶) اوکتوبر درمحاربهٔ میدان (شاحو) دوسه کندك ژاپان دفعتهً پدیدار شدند ، وبمجردیکه به آتش شرانپل ما هدف شدند همانندم بچابکئی تمام

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 157 of 322

بجستجوی محلات مستور، وتشبث بنهان کردن خود افتادند .

« بعداز ان دیدیم که سه سه نفر، پنج پنج نفر درمیان یك مزرعهٔ جواری بسوی ما میدوند ، واز جواریها یك یکدسته ساخته بجا بکشی تمام بسوی ما پیش میشوند . دیگر بعضی از انها دیدم که خطوه های جهیدن (۵۰ و ۶۰) قدمی اجرا میکنند . دراول امر ما چنان گمان کردیم که آنها درمیان کشتزار جواری برای خود یك حمایه و پناه گاهی میجویند . امابعد ازان دانستیم که آنها دسته های پوته های جواری را درپیش روی خود گرفته ، وچشمهای مارا درمیان آنها واصل کشتزار مشتبه ساخته ازکشتزار برامده اند، وسپرها وجرها کنده ، دسته های مذکور آن را ستر کرده اند . ودیگر قدمه ها از عقب آن هارسیده محلات مذکوره راوسعت وفراخی میدادند، وقدمه های اولی باز پیشتر شده بهمانصورت موضع میگرفتند .

« اینست که به اینصورت زاپانها دایما اراضی کابی کرده پیش میشدند .

« در روز (۱۷) اوکتوبر غندنمبر (۳۶) ، دیدند که یك خط باریك دشمن یکسر بسوی شان میدوند ، وچون بشدت برانها آتش کردند همهٔ شان برزمین خوابیدند ، وباوجود شدت آتش مایکمدتی درانجا درازافتاده ماندند . اما این زاپانهای کوچك درانجا بیهوده وقت نمیگذرانیدند . بلکه بالعکس برای پیش برامدن دیگر رفقای خود که از عقب شان در آمدن بود سپرها و جرها میکندند .

« بعداز انکه سپرها را کندند، آن کتله های کوچك کوچك باز یك یك دو دو پنج پنج بخطوه های جهیدن پیش آمده باز برزمین افتادند ، وجای اولی آن هارا دیگر قدمه ها گرفته آنها باز بکندن سپرها مشغول شدند . اینستکه به اینصورت اراضی کابی کرده خط بخط پیش میآمدند .»

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 158 of 322

پس ازین یك معلوم میشود که در هجوم‌های خود پیادهٔ ژاپان از زدن بیشتر اسباب زده نشدن را میجستند. و حرکات پیش روی شان دایما بر همین دو قاعده و اصول مبنی میبود:

(۱) — کندك هارا بر بعضی جزوهای کوچك کوچك بسیار متحرك وفعال جوالی که هدف اصلی را اصلا از نظر غائب نکنند، و مالك استقلال بزرگی باشند انقسام دادن.

(۲) — از محلات مستور طبیعی، بصورت بسیار واقفانه و مدققانه استفاده کردن، و یا آنکه مانند سپرهای خاکی، و سپرهای چوب و سنگ، و توبره های ریگ محلات مستور صنعی بوجود آوردن.

اینست که بسبب رعایت اصول این قواعد، مقدار ضایعات خودشانرا از حد زیاده کم کرده توانسته اند.

کرنیل (برونزارت فون شلندورف) المانی که در ینجا به بصفت (آتشه میلتر)ی از طرف دولت متبوعهٔ خود آمده بود این حکایه را در مشاهدات خود تحریر کرده است که از ین حکایه یك نسق و یکسانی، عسا کر ژاپان در اصول و وقوف و تکمل شان در فروع صراحتهً بمیدان میبراید.

این حکایه در باب هجوم جبهه ایست که در (۱۱) اوکتوبر از طرف غبرك غندسوم پیادهٔ ژاپان بر تپهٔ قامیل بوقوع آمده است:

« ساعت (٤) بود که پیادهٔ ها جبین از یك اراضئی بسیار صاف و بی سر پناهی بگذشتن مجبور بودند. صفهای شکارئی ژاپانها به آتش شدید پیاده که از طرف جنوب میآمد، و آتش طوپچئی که از شمال میریخت هدف شدند.

« درین اثنا صفهای شکاری دفعتهً تولی تولی، و تولی های بلوك بلوك، و بلوك ها بر کتله های کوچك کوچکی انقسام یافته بخطوه های جهیدن به پیش

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 159 of 322

روی آغاز نهادند .

« استناد های خط دوم که شکاری ها را تعقیب میکردند به نظام فاصله دار پراکنده باز بخطوه های جهیدن میدویدند . شکاریها هیچ آتش نمیکردند . ولی برای دم راست کردن توقف میکردند و چون بحد معینی که لازم بود رسیدند دفعتهً همهٔ غبرك غند بیك جبههٔ فراخ و عمیق صف شکاری در آمده پرتیهٔ (قامپل) خود را انداختند . وبساعت شام آنجا را بدست ضبط و استیلای خود در آوردند .

« از طرف روسها اگرچه بارها عودتهای تعرضیه بوقوع آمد ولی هیچ یك نتیجهٔ حاصل نشد . وتپهٔ مذکور قطعیاً بدست ژاپانها بماند . »

(صرفیات جبه خانه)

محاربهٔ میدان (شاحو) بمانشان میدهد که محاربه های عصر حاضر در خصوص صرفیات جبه خانه تا چه درجه یك جمع مدهشی بعمل می آورد .

مثلا در روزهای (۱۲ و ۱۳) اوکتوبر تنها لوی غند (۳۵) طوپچئی روس که عبارت از (۳۶) قطعه طوپ بود در هر روز (۳۷۰۰) گله انداخت کرده بودند که جمع هر دو روز (۷۴۰۰) مرمی یعنی گله میشود .

در روز (۱۴) ماه مذکور بسببی که پیادهٔ روس از طرف دشمن به بدصورت در زیر تضییق گرفته شده بود از او برای رهایی دادن آن تنها در همان روز (۱۲۹۹۷) گله طوپچئی مذکور انداخت نمود .

بوقت صبح روز دیگر دو غند لوی غند مذکور بی جبه خانه ماندند . در عین همین روز جمعا مدن قوای مهمهٔ ژاپانها دران جوار دیده شد ، و بر سپرهای روس آتش شدتناکی کشادند که باز برای مقابلهٔ انها ، و رهایی دادن سپرها را

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 160 of 322

ازان حال، درظرف (۴۵) دقیقه همین طوپچی بر منطقه هائیکه عسکر ژاپان دران جمع می آمدند بقدر (۸۰۰۰) مرمی، ودرتمام همان روز (۹۶۵۲) مرمی صرف کردند که به این حساب گویا درظرف سه روز تنها طوپ خانهٔ روس (۳۰۰۴۹) گله طوپ انداخت کرده . وچون صرفیات طرف مقابل را نیز تقریباً بهمین مقدار بران بیفزائیم عدد صرفیات جبه خانهٔ طوپچی به (۶۰۰۹۶) مرمی بالغ میشود .

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 161 of 322

مشاهدات

پرونزارت فون شللندورف

درباب مانچوری وتول غندهای مانچوری

«کرنیل (شللندورف) که ازطرف دولت المانیا (آتشه ملیتر) وبرفاقت جناب پرنس (هوهنزولرن) مأموربود بعد ازمحاربهٔ (شاحو) مارشال (اویاما) راملاقات کرده، ومشاهدات خودرا ازقرار ذیل بیان کرده است»

«برای ملاقات، روز (۲۱) اوکتوبر راماره شال (اویاما) مقرر کرده بود. باواغون صنف سوم دالان دارشمندقریه (یه نتای) واصل شدیم. دراستاسیون جنرال بارون (قوداما) که رئیس ارکان حرب تول غند ژاپانست بابسیاری از افسران معیت او پرنس رااستقبال نمود. وبراسپانی که آورده بودند سوار کرده به قریهٔ (یه نتای) که یك کیلو متره دورتر بود ایصال کردند.

«مارشال تابه محاربهٔ (شاحو) اقامتگاه سابق جنرال (قوروپاتکین) را که در (لیائویانغ) بودقرارگاه اتخاذ کرده بعدازمحاربهٔ مذکوره در (یه نتای) بخانهٔ یك دهقان چینی نقل مکان کرده بود. اینست که درینجا پرنس رابکمال صمیمیت قبول نمود. و ازآمدنش به نزد تول غند ژاپان و شرفی که به

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 162 of 322

این تولغند بخشیده بیان محظوظیت فرمود .

« درمابین مارشال (اویاما) که آدم بلند بالای قوی البنیهٔ بود ، وسر ورویش به اهالی المانیای جنوبی مشابهت میرسانید ؛ ورئیس ارکان حربیهٔ او جنرال (قودا ما) که آدم قد کوتاه نازك اندامی بود ، و سرش بسر یك جنرال فرانسوی مشابهت میرسانید آنقدر یك فرق و ضدیتی مشاهده میشد که تصویر آن ممکن نیست . خواص و اوصاف معنویهٔ این دوآدم به اشکال خارجیهٔ شان تماماً موافقست . زیرا (اویاما) باو جودیکه درطبیعت خیلی فعال و قوهٔ تشبثیهٔ فوق العادهٔ را مالکست ، ولی چون بظاهر حالش نظر میشود چنان گمان میشود که خیلی ساکن ، و سکونتش بهیچصورت وبهیچ چیزی خلل پذیر نمیشود . حالا آنکه (قوداما) چنانچه طبعاً جوال وفعال یك آدمیست ، همچنان درظاهر حال نیز مالك تیزی وشطارت است ، ودر محاکمات ومطالعاتی که بیك سرعت برقیه بمیدان می نهد دایماً صاحب اصابت و رزانت رأی بودن خودرا نشان میدهد . باو جودیکه طبیعت این دوافسر باهمدیگر خیلی مختلف است ، ولی ازابتدای سفر باهمدیگر خیلی خوش گذرانیده اند ، و همدیگر خودرا بسیار دوست داشته اند ، و یکی نقصان دیگر خودشانرا اکمال وتلافی کرده اند .

« اقامتگاههای جنرالها مانند نشیمنگاههای دیگر افسران زیر دست شان خیلی ساده و از تکلف آزاده بود . برای نان خوردن ، و خوابیدن و کارکردن او تاقهای جدا جدا نداشتند ، بلکه در یك اوتاق همه کارهای خودشانرا میکردند . برای آنکه هیچ فردی ازافراد عسکر بمیدان نماند وسایل استراحت خود شانرا به آخر درجه تحدید وکم کرده بودند . بخاریهای اهنینی که اززاپانیا برای شان فرستاده شده بود برای قراولهای پیش

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 163 of 322

روفرستاده بودند . زیراقراولهای پیش نسبت به افسرانی‌که درمیان خانه نشسته بودند بگرم شدن زیاده تر محتاج بودند. جمیع افسران ژاپانی ازافراد زیردست خودشان بیشتر راحت کردن نمیخواستند . مگروقتی که افسران بیگانه درپیش شان مهمان می آمد یکقدری بیشترمصارف میکردند .

« برای سلام وملاقات پرنس ، قوماندان تول غند چارم جنرال قونت (نوزو) نیزبه نزد مارشال (اویاما) آمده بود. اینهم کوته قد ، و صاحب اطواروا وضاع بزرگوارانه ، وخیلی شیرین کلام و محبوب یك آدمی بود . اماهزارافسوس که جنرالهای پیرژاپان چون هیچ یك از زبانهای اجنبی وا قف نبودند محاورهٔ مابواسطهٔ دیگرافسران جریان مینمود . وبه اینصورت لذتی‌که ازمکالمهٔ سرراست حاصل بشود قسماً غایب میشد .

« چند روز بعداز ملاقات مابامارشال (اویاما) رئیس ارکان حربیه بارون (قوداما) در (لیانویانغ) به نزد پرنس آمده وقایع را که ازابتدای حرب تابه محاربهٔ (شاحو) جریان یافته بودبه تفصیل حکایه نمود . وبعدازان نیز دروقوع هرملاقات درحق وقایع مذکوره معلومات متممهٔ اعطا میکرد . جنرال وقتی که این وقایع راحکایه میکرد مارا اجازه داده بود که ازسببهای پلانهای ترتیبکردهٔ او، وازچه‌بودن مقصدهای اودرینباب سوالها واستفسار هانمائیم که به اینسبب ازین مصاحبه هازیاده تراستفاده میکردیم . حق نشر واشاعهٔ این افکاروملاحظات بالطبع به ارکان حربیهٔ ژاپانیاعایدوراجع است که مادرباب نشر آن حق نداریم . ولی باوجود آنهم هیچ نباشد تنها ازین یك فکرجنرال که‌ازحسیات معنویهٔ اوست خود داری نمیتوانم. جنرال‌مشار الیه دروقتیکه محاربهٔ (شاحو) را نقل میکرد گفته بود که : د بمجردیکه خبر گرفتم که همه تول غند روس بیکباره گی برتجاوزوتعرض اقدام ورزیده اند

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 164 of 322

منهم ماندم لازم بودن تعرض مقابل را حس، و بر حرکات تعرضیه قرار دادم زیرا دانستم که قوت عددی روسها بر قوت ما فایقست لهذا برای امید موفقیت بیشتر از دشمن حرکت کردن ما لازم و واجب مینمود . »

« جنرال (تودا ما) خیلی زیاده مبتلای سیگاره کشی بود در هر دفعه که برای تفصیلات دادن به نزد پرنس میامد دمبدم از سیگاره های پرنس میگرفت . وچون یکی را تمام میکرد دیگری را در میداد . ودرین اثنا بالطیفه ها ومزاحهای شیرین خود هر کس را بخنده میاورد . وهیچ کسی را از حاضرین نمیگذاشت تا با او یك لطیفه ومزاحی نکند . حتی با خود ماره شال نیز از لطیفه فارغ نمیماند . از جمله میگفت که ماره شال در شبها منتظما دوازده ساعت میخوابد . اما او یاما نیز چون بیان کرد که رئیس ارکان حربیهٔ من نام خدا چارده ساعت میخوابد از آن رو هر کس قهقهه های خود را بر او عطف نمود . »

« ومی الیه کرنیل در باب شهر (لیائویانغ) باینصورت تفصیلات میدهد :

« اصل شهر (لیائویانغ) یك و نیم کیلو متر مربع باچار دیوار محاط یکشهریست . برای داخل شدن بشهر ، اول از محلهٔ نوی که روسها ساخته اند گذشتن لازمست . بناهای منتظم این محله که بطرز ساخت اوروپاست در بنو قت از طرف ژاپانها برای خسته خانه ها ، ودفتر ها تخصیص شده است بعد از آن از پیش روی باغچه یکه آنرا (باغچهٔ قوروپاتکین) میگویند گذشته در نزد هیکل (پاغود) میرسد . شکل این هیکل عبارت از یك مخروط پخته کاری ئیست که از چه وقت ساخته شده باشد معلوم نیست . اما چنان گمان میشود که از طرف یکی از حکمداران (کوریا) که بحرب تابه انجاها آمده باشد ساخته شده باشد . آثار انهدام از هر طرف این هیکل پدیدار شده است . از هر بغل آن سنگها و پخته کاری های آن غلطیده وبهزاران کبوترهای صحرایی در انجاها آشیان ساخته اند . بعضی رسمها و نقشهای برامدهٔ

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 165 of 322

که بران هست و ندانستیم که چیست هنوز خراب نشده .

« در دامنهٔ (پاغود) دو هیکل (بودا) بوضعیت معلومهٔ که دارد نشانده شده است . یکی از جسامت طبیعیه بزرگتر و از برنج ریخته شده است . مردمان چینی درباب محافظهٔ اینگونه آثار قدیمه هیچ اعتنا نمیورزند . ژاپانهادرینوقت اطراف این هیکل را سیم گرفته اند ، و برای محافظهٔ آن از سنگهای بنای (پاغود) که غلطیده و افتاده بودند روی آن را مستور کرده اند .

« باغچهٔ قوروپانکین بایك دیوار گلی محاط ، و در درون آن بقدر پنجاه شصت درخت نشانده شده ، و چند سرکها و چمنها دران طرح یافته که از کانابه ها و کوچه های چوبی و چند چراغهای رنگین آن معلوم میشد که برای استراحت و تنزه افسران روس این باغچه بوجود آورده شده باشد . اما اساساً اگر اینجا یك مزارستان چینی بوده باشد احتمال دارد . زیرا در بعضی اطراف آن صورت سنگ پشتها که از سنگ تراشیده شده و بر سر آن لوح سنگهای بزرگ گذاشته شده بود دیده میشود .

« ژاپانها این باغچه را درینوقت برای بستن اسپهای خود اصطبل ساخته اند . چنانچه در (دالنی) دیده بودیم در بجا نیز بزرگترین بناهائیکه روسها ساخته اند همانا یك تیاتر بزرگ بود . این بنای تیاتر وکه بعضی اقسام آن بتأثیر گله های ژاپان محترق شده بود درینوقت سر از نو از طرف ژاپانها دست کاری شده برای اسلحهٔ عسکری سلاحخانه اتخاذ شده است .

« هر نفر عسکری ژاپان یك یك قطئی کوچکی در جیب خود داشتند که درمیان آن گولی های (هالك میکروپ) موجود بود . بعد از زنان هر نفر به بلع کردن یکدانه حب مجبور اند . و این از برای انست که جلو گیری امراض ساریه مانند (تیفو) وغیره را بکند .

« بر تأثیر این حب حکم کرده نمیتوانم ، اما این یك محققست که در تول غند

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 166 of 322

ژاپان یکقلم امراض سار یه ظهور ننموده است . درخصوص محافظهٔ صحت عسا کر ژاپان هرروز غسل کردن شان با اب گرم نیز دخل کلی دارد . حتی در سر ماهای بسیار شدید نیز در حالتیکه سردی تحت الصفر به (۲۰) درجه میبود در میدان باز ، تخمهای سنگئی چینی هارا باب جوشان پر کرده تا بگود رمیان ان میدرامدند ، وبعدازان برامده در حالیکه مانند مرجان و جود شان سوخ شده میبود . وازبدن شان نفت ها میبرامد در هوای مانند یخ همچنان برهنه تابه اقامتگاه خودشان میرفتند ، ودرانجا خود را خشك کرده البسهٔ خودرا می پوشیدند .

« در (لیائویانغ) اگرچه دکانهای بسیاری موجود است اما این دکانها بیك حالی که برای دفع احتیاجات یك اهالئی فقیری کفایت بکند میباشد . در میان این اهالئی جاهل که بظنون باطله معتقدهستند ازهرچیز بیشتر اجزا خانه ها خوب کار میکردند .

« شهر لیائویانغ از خسارتهای محاربه تایکدرجه مصون و محفوظ مانده بود . دکانداران بعداز رجعت روسها دکانهای خودشانرا برای ژاپانها باز کرده بودند .

« اهالئی قریه ها به تعمیر مسکنهای خودشان که درانثنای محاربه خراب شده بود مشغول بودند . واین مسکنها بسببی بی تکلفئی شان بزودی تعمیر میشد . تابوقت تمام شدن تعمیر مسکنهای شان اهالی در معبدها سکونت گزین شده بودند . درحوالئی که تول غندها اران میگذشت محصولات ازدیگر وقتها بیشتر منفعت پیدا میکرد ، وبدست اهالی زیاده تر پیسه میدرامد . چونکه تول غند ، ذخیره وحیوانات اهالی راقیمتهای گزافی خریداری میکردند . علی الخصوص عرابه داران خیلی منفعت برمیداشتند . یك عرابهٔ بارکش تابه سه چهار پونداجرت میگرفت . روسها وژاپانها به این یك خوب دانسته بودند که برچینیان بزور

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 167 of 322

کار کردن نمیشود . زیرا چینیها بمجرد یکه زور را میبینند یا میگریختند و یا اینکه پنهان میشدند . لهذا مجبور بودند که کار خودشان را بخوش رضا و خو بی ودل آسا برانها اجرا بکنند . من چنان گمان میبرم که این چینیهای حریص طماع ازین دل آسا هاوخوش معامله گیها وقوع اینگونه حربهارا در هرسال ازدل وجان آرزو نمایند .

« درروزها گاهی پیاده ، و گاهی براسپ وعرابه در اطراف شهر گردش وتازه میکردیم ، ودرشبها یکچند هفته پی هم راپورهای مفصل رئیس ارکان حرب خطهای منزل ، قایمقام (آریتا) را میشنیدیم .

« مومی الیه درراپورهای خود اکثرازارتباط های تول غندبادنباله ، و تکمیل شدن نواقصات بحث رانده ، وحرکت های پیش روی را با اکمال آن ، و قوف دانسته تفصیلات میداد .

« مشکلاتی که درباب تدارك واکمال لوازم تول غندديده میشد ، وتفصیلاتی که درین خصوص ازقایمقام (آریتا) میشنیدیم بمالك فکر مختصری در خصوص فاصله های دورودراز حرکات مختلفهٔ تول غند های ژاپان که باعث حیرت و تعجب محافل عسکریهٔ اوروپا شده بود میداد . الحق که سوق ونقل ذخیره و ارزاق یك تول غند بزرگ که علی الدوام به آن محتاجست در (مانچوری) خیلی مشکلات بهم میرساند . زیرادر (مانچوری) بهترین موسمهای نقل و سوق لواز مات متنوعه شیکه تول غند همیشه به آن احتیاج دارد ها ناموسم زمستانست که صحراها یخ به بندد . دردیگر موسمهاهمهٔ راهها دریاهای گل ولا یست که عرابه هاوطوپهابهزار مشکلات بران حرکت میتوانند . علی الخصوص دراراضی کهسار که راههادران مفقود باشد . مشکلات یکی برهزار میشود .

« مأمورهائیکه برای خدمات منزل درتول غند ژاپان مقرر بودند خیلی

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 168 of 322

جان کنی ها کرده‌اند ، وازهر گونه وسایط استفاده کرده‌اند ، وتدبیر های بیشماری در ان باب اندیشیده اند . درنهرهای (لیائو) و (تایچه) بصدها زورقهٔ چینیان رابه‌اجاره گرفته بکار انداخته‌اند،ودرخشکه (۳۰۰۰)شتر،و قاطر ویابو، وبصدهاعرابه استعمال کرده اند .

« روزسوم نومبرتول غند ژاپان جشن ها وشادمانیهای روز ولادت (میکادو) را اجرا کردند . افسران همه‌باهم یکجاطعام‌خوردند . روسهاوقتیکه (ازلیائویانغ) رجعت میکردند ،مقدار کلئی شیشه های (شامپین) ترك کرده بو دند . نوشیدن این شرابهای فرانسوی بصحت امپراطور ژاپان نصیب ما گردید . درانروز افرادرا طعامهای خوب وشیرینی ها، وشراب‌های برنج دادند . بعد ازپیشین جشنها وبازیها شروع نمود . تیاترها ، وپهلوانیها ، ومسابقه ها ، و شمشیربازیها ترتیب داده شد . درهمه تول‌غند یك سرور وشادی عمومی بر پابود . اما بادبسیار تند وسرد پر خاکی که درانوقت دروزیدن بود مسابقه ها را یکقدری بید ماغ میکرد . باوجودانهم ژاپانها درمقابل تأثیرات شدید هوا غیرمتحسس بودند . مثلا پهلوانهای کشتی گیردرچنین سرمای شدید بجریك پتلونی کوتاهی که برای ستر عورت درپا داشتند دیگر سراسر برهنه بو دند . ودر اثنای کشتی گیری خیلی عرق میکردند ، وبعدازانکه ازکشتی فارغ میشدند،تاوقت رسیدن دیگردورکشتی شان تنهایك بالاپوشی برشانه انداخته خودشان راازخنك محافظه میکردند .

« درمسابقه ها کسانیکه می بردند ازطرف (حکمهای بیطرف) برای مکافات شان به‌اعطای (پکها ، ولوحه های تصویر،وکارت پوستالهای تصویر دار، وقطی‌های سیگاره وغیره) تلطیف ونوازش می یافتند . وکسانیکه بای میدادند ازطرف سیربینان به‌اوتسلی ودلاسایی داده میشد، وبر بعضی خنده

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 169 of 322

هاوریشخندهای لطیفه آمیزاجرامیشد .

« خدمت بکلفهٔ عسکری که بصورت (قرعه) اجرا میشود ، درمیان صنوف مختلفهٔ اهالی یك اخوت ، ویکوجودی غریبی اجرا میکندکه درین کونه وقایع فواید ومنافع ان بخوبی ظاهر واشکار میشود . درمابین همه افراد عسکری باوجودیکه ازشهرهای باهمدیگردور ،وصنف های ازهمدیگرمنفور تشکیل یافته بودند اثارحسن مودت والفت یکوجودی ویگانکی پدیدار بود . حتی درمعاملهٔ که منافوقها بمادونها میکردند نیزیك اثرحسن رفاقت ومودت بدیعی اشکارمیشد .

« مارشال (اویاما) در(۲۶) دسمبردر (لیاویانغ) یك ضیافت یعنی — مهمانی بسیاربزرگی برپا کرد . روزدیگرمارشال بعد ازپیشین برای انکه هم یك تنزهی بشود وهم یکقدری کبوترو (اکه) شکاربکنندتا بخانهٔ پرنس امده پرنس را باخود گرفته ببرد . درهر طرف مانجوری کبوترخیلی بسیاراست کبوترها اکثردرجوارمعبدها بسیار اشیان میسازند . چنیها بسببی که انها را (نامه برسما) میشمارند هیچ غرض نمیگیرند . ولی ژاپانهاچون باینگونه خرافات علی الخصوص درزمان محاربه هیچ پروانداردند ازانروباکبابهای کبوترشکم های خودشان رابخوبی سیرمیکردند .

« مارشال بسببی که سرخ کردهٔ کبوتررا خیلی دوست داشت یاورحرب اونائب برگد (اونو) که درالمانیاتحصیل کرده ، ودریکوقتی در (فارلسروهه) درغند (۱۰۹) خاصهٔ (باد) برای اکمال تحصیل خود خدمت کرده بقدر یك المانی زبان المان رامیداند برای محروم نماندن مارشال خودرا ازین سرخ کرده در شکارکبوتر خیلی ملکه و مهارت پیدا کرده است والحاصل تابشام شکاربسیاری کرده وتنزه خوبی اجرا نموده واپس عودت نمودند .

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 170 of 322

« نهایت درمابین قراولهای پیش طرفین، در مدت های معین برای تعطیل مخاصمات خود بخود یك نوع متارکهٔ منعقد شده بود . درینوقت هر دو طرف برای حاضری و تدارکات خودشان، به تعطیل محاربه مجبور بودند . حد فاصل در مابین طرفین، نهر (شاحو) بود . افراد طرفین که بی سلاح برای اب گرفتن از کنار نهر می آمدند از قراولها بر انها اتش نمیشد . حتی تدریجاً درمابین قراولها مخابرهٔ تحریریه نیز اغاز نهاد که انهم عبارت از بعضی لطیفه ها و تعاطی هدیه های خورد وریزهٔ بود .

« یك روزی یك نفر قازاق بدون سلاح بخط قراول پیش ژاپانها امد . ژاپانها اورا بگمان اینکه از طرف تول غند روس یك خبری اورده باشد گرفته به (بنتای) در نزد ماوه شالا وردند . مگر مقصد نفر مذکور قصداً اسیر شدن بود . چون تحقیق شد این نفر، یك زن روسی بود که بلباس مرد برای اسیر شدن به تول غند ژاپان آمده است .

« زن مذکور را استنطاق کردند : از پیاناتش چنان معلوم شد که گویا دختر یك نفر قازاق است ، وتابحال در تول غند بصفت پرستاری درخسته خانهٔ سیار میبود . ودر وقتیکه با کشتی (پتروپاولوفسق) کراندوك (کیریل) غرق گردیده بازرهایی یافت ، او نیز بالوبه (پترسبورك) رفته بود واز انجا باز به تول غند روس برگشته است . وحالا برای این به تول غند ژاپان آمده که چون برادرش مجروح شده بدست ژاپانها اسیر افتاده است مرا بگذارند که پرستاری اورا بکنم . و برای اثبات این مدعای خود کارت ویزیت های بسیاری از افسران روس را نشانداد .

« اما ژاپان ها شبههٔ خودشان را باینگونه سخنان واین چنین کارت ویزیتها زایل نکرده آرزوی اورا قبول نکردند ، و برگشتنش را پس به تول غند روس

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 171 of 322

امر نمودند . زن روسی از پس کشتن خود به تول غند روس ابا کرده ماندن خود را در تول غند ژاپان رجا و نیاز نمود . اما این رجا و نیاز او نیز قبول نشد . زیرا ژاپانها این قاعده را که (در دار الحرب بودن زنان قطعیاً جائز نیست .) بکمال شدت رعایت و محافظه میکنند . و چون به بر گشتن خود به تول غند روس نیز بهیچصورت راضی نمیشد لهذا ژاپانها اورا از راه (نیوچوانغ) به (چیفو) فرستاده در انجا به قونسلوس فرانس تسلیم کردند .

کفتان (اوغاتا) هر شب با چند نفر افسران دیگر در نزد ما می آمد ، یوز باشی یعنی — سلمشر یا کفتان مذکور در وقتیکه در فرانس بود از موسیقی و دانس که یك نوع رقص فرنگستانیست خیلی ذوق یاب شده بود . هر وقتیکه در نزد ما می آمد یك (غرا موفون) نیز با خود می آورد . درین غرامو فون هوا های ژاپانی و فرانسوی و جرمنی را میشنیدیم . بعد از خلاص شدن غرامو فون از شوقیکه یوزباشی (اوغاتا) بر قص داشت بهمه حال یکی از حاضرین را برمی خیزانیده بااو بر قص آغاز میکرد . (اوغاتا) در رقص هیچ مانده نمیشد ، و درین فن خیلی ماهر هم بود . نفر های عسکری چون صدای ساز را میشنیدند تا به خانهٔ ما می آمدند و در یك گوشهٔ خانه بر دراز چوکیها نشسته بمهارت افسران خود در دانس حیران حیران مینگریستند .

« در (٤) جنوری برای اینکه یکچند روز در میان عسکرهای تول غند (٤) بمانیم به (ناقو) رفتیم . در اثنای رفتن به (ناقو) اولا باجنرال (قودا ما) ملاقات کرده در باب رفتن خودمان به (پورارتور) بامشار الیه مذاکره کردیم .

« در (ناقو) برای زیارت جنرال (نوزو) و هیئت ارکان حربیه اش بقرار گاه عمومی تول غند نازل شدیم . در ینجا خبر گرفتیم که فردا در تول غند (۲) که در (شیلی هو) میباشد یك جشن بسیار بزرگی بمناسبت داخل شدن سال جدید

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 172 of 322

اجرا میشود . همه امرای تول غند(٤) را امرای تول غند(۲) دعوت کرده بودند که مرا نیز در جملهٔ دعوت شده گان فراموش نکرده بودند . این دعوت جنرال (اوقو) را دچار کرده نتوانستم، وبه این ردنکردن خود پشیمان همنشدم . صبح بساعت چار باجنرال (نوزو) ودیگر افسران دعوت شده بسوی (شیلی هو) روان شدیم . رئیس ارکان حربیهٔ تول غند (٤) جنرال (آیه هارا) نیز باما همراه بود . قصبهٔ (شیلی هو) کم مسافه مانده بود . در وادئی نهر (شیلی هو) پایان میشدیم که بنا گهان در جهت پیش صدا های شدید آتش تفنگ را شنیدیم . این حال موجب حیرت بود . بجابکی برسر تپه برامدیم تا به بینیم که چیست . مگر یك کندك پیادهٔ ژاپان تعلیم قواعد محاربه را میکردند بساعت (٦) بقصبهٔ (شیلی هو) که بر جادهٔ ماندارین واقعست رسیدیم . این قصبه کشتزار ها، وبنا های بسیار خوبی دارد . قوماندان تول غند (۲) جناب جنرال (اوقو) در یك خانهٔ دو اوتاقهٔ کوچکی اقامت داشت . دیگر افسران چون همه گی برسر خد متهای خود بودند من در نزد جنرال تنها بقدر نیمساعت ماندم . یك افسر نو جوان ژاپانی که زبان المان را خیلی فصیح تکلم میکرد واسطهٔ مکالمهٔ ما وجنرال بود .

« بعضی از مخابر های اجنبی جنرال (اوقو) را چنین توصیف کرده اند که او یك پلنکیست که مردم اجنبی را دوست ندارد . من اگر چه به احوال قلبیهٔ او کسب اطلاع نکرده ام ولی در حق خود او را خیلی ملتف وبشوش دیدم . حال وطور او نیز به پلنگ هیچ مشابهت نداشت .

« به آغاز شدن جشن وساعت تیری هنوز چون یکساعت مانده بود از ینفرصت استفاده کرده نائب برگد (فون فورستر) وکرنیل (فون شنه تن) را ملاقات کردم . بعد از ان یکجا بمحل بازی رفتیم در انجا بعد از انکه با دیگر افسران اجنبی وژاپانی که موجود بودند سلام ومصافحه ویك بدیگر تقدیم شدنرا اجرا کردیم در یك جای

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 173 of 322

بسیار بزرگی که هر طرف آن پوشیده شده بود داخل شدیم . مگر این جا محل باز یگاه تیاتر بود .

«بازیها شروع شده بود . از بازیهائیکه سیریننان ژاپانی خیلی خوش و محظوظ میشدند و اظهار سرورها میکردند طبعاً ما هیچ نمیدانستیم . اما وقتیکه حقه بازان ببازی شروع کردند بقهقهه های ژاپانها ما هم اشتراک کردیم و وقتیکه اینقسم اولین بازیها ختام یافت در درون یك خیمهٔ بسیار بزرگی برای طعام خوردن دعوت شدیم . طعام پیشین بصورت بسیار وافری خورده شد .

«نفرهای عسکری که بقیافت پیشخدمت باشیهای اوتلهای بزرگ اوروپا بودند بیك مهارت و دقت و نزاکت فوق العاده ایفای خدمت میکردند . در اثنای طعام یك موزیکهٔ عسکری مارشهای ملتی جملهٔ ما اجنبیها را بکمال مهارت بدور می نواختند .

وقتیکه طعام تمام شد کشتی گیرها و پهلوانیها آغاز نهاد . هر پهلوان عنوان های بزرگ بزرگی بر خود نهاده بودند . و هر پهلوانی که بمیدان میبرامد بصدای بلند عنوانی که بر و گذاشته شده بود اعلان میشد .

« اول پهلوانانیکه برامد بعنوان جنرال (شتوسل) ، و جنرال (نوژی) بودند . هر دو پهلوان بشدت باهم در آویختند . اما در بنبار (شتوسل) برده (نوژی) بای داد . بعد ازان جنرال (قورو پاتکین) با (اویاما) در آویخت بعد از انکه یکچند بار باهم مساوی آمدند جنرال (قورو پاتکین) مغلوب شد .

«(تفنگ ماشیندار) باطوپ (اوبوس) سنگین چاپ بمیدان برامد . اما تفنگ ماشیندار غالب آمد . باز عسکر طوپچی (باعسکر استحکام) بهم بیاویخت عسکر استحکام، عسکر طوپچی را برزمین آورده . درین اثنا جنرال (آیه هارا) که از صنف استحکام بسر رسیده بود نفر مذکور را که عنوان عسکر استحکام را گرفته

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 174 of 322

بودبه سیگریت‌ها و شیرینیهاتلطیف ونوازش کرده ، وبجنرال (اوزه قو) که رئیس ارکان حرب تول غنددوم بود، واز صنف توپچی بسر رسیده بودرخ آورده ریشخندها ولطیفه های مزاحانه بعمل آورد ، وچون درمقام استهزا بینئی جنرال(اوزه‌قور)را کشیدن گرفت همه حاضرین قهقهه رابفلك رسانیدند . وچون دران اثنا(پورآرتور) نیز سقوط نموده بود ، همه کس در بنباب برهمین فکر بودکه فتح قلعه رامساعئی موفقیتکارانهٔعساکر استحکام تسریع وتعجیل نموده‌است لهذا هرکس جنرال (اوبه‌هارا)رابه‌این فخر وغرور حق میداد .

« بوقت شام که تاریکئی میشدهرکس پئی کار خودرفته جشن ختام یافت ماهم باافسران تول غنددوم وداع کرده به (چای کیااو) عودت کردیم . در آن روزدرتول غند دوم وچارم هیچ وقوعاتی نبود . ژاپانها اینرا برتزاکت فوق العادهٔ روسها حمل کردند .

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 175 of 322

وضعیت حربیه درابتدای جنوری

﴿ اول سنهٔ ۱۹۰۵ ﴾

ومحاربهٔ ساندپو

درابتدای سنهٔ (۱۹۰۵) برسرنهر (شاحو) وضعیت قول غندهای طرفین باینصورت بود .

روسها

درپیش روی جناح راست ، ودرمابین نهرهای (لیاعو) و(هون) یك مفرزهٔ مختلط روسها اجرای ترصد میکردند . درخط (ماتوران — طاشوا تهو) جارونیم لوی غندقازاقهای جنرال (غره قوف) جناح راست قول غند رادرزیرامنیت داشته بودند . درعقب اینهاجنرال (میچه نقو) باغبرك غند سوارئی (قانقاس) ولوی غندقازاق ماورای(بایقال)موجودبود .

از قول غند (۲) مانچوری) قول قول غند (۵) سیبریا درزیر قوماندهٔ جنرال (غریبنبرغ) خطمدافعهٔ راکه درمابین (طاشوا تهو — شویالنزا — والیانتون) بودگرفته بود . ودرعقب این قول قول غند(۱۰) ، ودرجنوب موکدهن) درسرپل نیز قول قول غند (۸) موجودبود .

قول قول غند مختلط (۱) ، قسماً دراستاسیون (موکدهن)، قسماً برای بیرون براوردن حاضر بودند .

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 176 of 322

تول غند(۳) مانچوری ، باقول تول غند (۱۷) اوروپا ، وقول تول غند (٦) سیبریا درزیر قوماندهٔ جنرال (قائولبارس) موضع (شاحو) را مدا فعه مینمود .

قول تول غند(۲ — ۳ — ٤)سیبریادر زیر قوماندهٔ جنرال (لینه ویچ)بمحافظه کردن حوالئی شرق مکلف بود .

قول تول غند (۱) سیبریا در(بورنیزا) احتیاط راتشکیل میداد .

نیم لوی غند شکاری قول تول غند (۳) سیبریاباقول تول غند (زمنقامف) درارا ضئی جبالیه برای محافظهٔ ارتباط در(ماچیوندان)بود .

قرارگاه عمومئی تول غند، در(چانزا،وتون) بود .

مجموع همه قوت های روس که دراطراف (موکدن) جمع آمده بودند عبارت از(۳٤٦) کندك پیاده ، و(۱٦۹) طرب سواری ، و(۱٤۷) غندك طوپ بود . ضایعات سراسر اکمال شده بود . یعنی ــ عدد محاربین به (۳۰۰،۰۰۰) تفنگ وشمشیر ، و(۱۱۰۰) طوپ بالغ شده بود .

قول تول غند (۱٦) که بقوت (۲۸،۰۰۰) تفنگ ، و(۹٦) طوپ بود ، بتاریخ (۲۰) جنوری مواصلت میکرد .

— ژاپانها —

جناح چپ تول غند ژاپان امفرزهٔ (آقیجاما) که مرکب از(۲) کندك ، و(۱۲) تولی ،و(۱)غندك طوپ بود محافظه میکرد . قسم کلئی این مفرزه که در موقعهای(حوقوتای) ،و(ساندپو)، و(لیدیانتون)بود، موقعهای مذکوررا بصورت قوتنا کی تحکیم کرده بودند .

جناح چپ تول غند رالوی غندهای(٤ — ٦ — ۳)وقطعات احتیاط تول غند

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 177 of 322

(۲) جنرال (اوقو) تشکیل مینمود. این تول غند خط (واندیازا) — لین شیپو — لاموتون — قودیازا) را مدافعه میکرد در جهت شرق این تول غند (۲)، تول غند (٤) جنرال (نوزو) بود که بایك لوی غند احتیاط، ولوی غند (۱۰) خط (قودیازا — چوان انزا) را تامه (سین لون تین) محافظه و مدافعه مینمود.

تول غند تخمینی، بالوی غندهای (۲)، ولوی غند (۱۲)، ولوی غند خاصه وقطعات احتیاط در خط (بیان یاپوزا) تام بمقابل روسها افتاده بود.

برای احتیاط عمومی، لوی غند (۵) که پیش ازین به تول غند (٤) منسوب بود، در (شیلیهو)، ولوی غند (۸) که نو آمده بود در (یه نتای) که قرارگاه عمومی اتخاذ شده است میبودند.

روسها قوت ماره شال (اویاما) را درنهایت دسمبر عبارت از (۱۷۸) کندك پیاده و (٦۱) طرب سواری، و (۱۱۱) غندك طوپ که بمجموع همه عبارت از (۲۲۵،۰۰۰) نفر آدم جنگاور، (٦٦٦) طوپ محرا باشد تخمین میکردند.

تول غند (۳) ژاپان که (پور آرتور) را فتح کرده، وبه آینسوروان شده بودند به (۸۰،۰۰۰) نفر بالغ میشد.

درابتدای جنوری جنرال (قوروپاتکین) به تعرض قرارداده بود. زیرا جنرال میخواست که پیش از رسیدن تول غند (۳) برژاپانها هجوم ببرد. بمقابل خطوط، واصلة دشمن علی الخصوص بر خط (لیائویانغ — داشیچاعو) از طرف قوت سوارئی خود یك تشبث بزرگی را تصور کرده بود که به این تشبث، آمدن تول غند جنرال (نوزی) فاتح (پور آرتور) را باشکال می انداخت، وهم مقدمهٔ اجرا آت تعرض متصورهٔ او میشد.

حرکات سوارئی جنرال (میچه نقو)

برای حرکات سواری ئیکه اجرای آن متصور بود جنرال (میچه نقو)

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 178 of 322

مأمور گردیده ، در (۸) جنوری در حوالئی (سیفانتای) (٦۸) طرب سواری ، و (۳) غندك طوپ سواری ، ونیم غندك طوپ صحرا را جامع بود . یگانه وظیفهٔ که بر جنرال (میچه نقو) تحمیل شده بود این بود که خط های شمندوفر (لیا ئویانغ — داشیچاعو) و (داشیچاعو — اینقو) را خراب کند تاتول غند مظفر جنرال (نوژی) از (پور آرتور) آمده نتواند .

بنابرین جنرال مشارالیه به سه قول سر راست بسوی (اینقو) پرفتار آغاز نهاد که این سه قول مرکب ازین قوتها بود :

قول راست جنرال (سامسونوف) (۱٦) طرب سواری ، و (۱) غندك طوپ سواری ، ونیم غندك طوپ های صحرا .

قول وسط ، جنرال (ابرامووف) (۲۲) طرب سواری ، و (٦) طوپ در قول چپ ، جنرال (تله شوف) با (۳۰) طرب سواری ، و (٤) قطعه پیادهٔ اسپ سوار ، و (٦) طوپ ، و (٤) تفنگ ماشیندار .

در عقب قول وسط ، (۹) تولی صحیه که پهیئت صحیه صلیب احمر منسوب بود ، و (۱۵۰۰) حیوانات بارکش که به ارزاق وماکولات بارشده بودند پیروی میکرد .

قبل ازین کشف کرده شده بود که در خارج خط (هون) قولهای کشف ژاپان تابخط (سیفانتای — انشیلیون) پیش آمده اند .

ومنطقهٔ اراضئی که درمابین نهرهای (لیائو — وهون) واقعست در زیر استیلای (۳۰۰۰) جمعیت های (طونغوز) میباشد .

در (۹) جنوری جنرال (میچه نقو) از (سیفانتای) حرکت وبارفتار بغلکی بوقت پیشین بموقع (قالیاما) واصل گردید . درینجا یکی از قولها نهر (لیاعو) را از سر سطح منجمد آن مرور کرده بجهت غرب نهر مذکور کذشت . دو قول دیگر ساحل شرق نهر مذکور را گرفته تا پوانی (طاوان) آمده است .

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 179 of 322

مفرزه شب‌را درطاوان گذرانید . در هردوطرف نهر مقدار وافری ارزاق ، وخوراکهٔ اسپها پیداشده بود . بجز جماعتهای قوتمند (طونغوز)ها که درجنوبی (طاوان) بودند دیگر اثری ازدشمن دیده نشد .

در (۱۰) جنوری باقاصله های کوچك هرسه قول درساحل (هون)سر راست بسوی (قالیهو) حرکت کردند . در (قالیهو) قولهای سواری بعداز انکه بخوبی دم راست کردند به آنطرف ساحل (هون) گذرکردند . درانجا یك قریهٔ که ازطرف نیم طرب سوارئی ژاپان ، وجماعتهای کلئی (طونغوز)هامستو لی بود تصادف کردند . بعداز یك محاربهٔ کوتاه تفنگ ، قطعات پیش قول وسط همچنان سواره جبراً بقریهٔ مذکوردرامدن خواستند اما بضایعات کلی دوچار آمده واپس رانده شدند . درینوقت یك محاربهٔ شدید قریه هاوده ها ده آغازنهاده دیگر قولهانیز به توقف مجبور شدند . اینمحاربه تابشام دوام ورزید . وچون پردهٔ ظلمت شب برجهان افگنده شد ژاپانها بکمال سهولت وبی آنکه ازطرف روسها تعقیب شوند ازقریهٔ مذکور برامده بقسم کلئی خود ملحق شدند .

روسها امشب را دراردوگاه میدان بازخود درجنوب (قالیو) بسر آوردند ، وازنتیجهٔ تحقیقات شان چنان معلوم شدکه (نیوچوانغ) بصورت خفیف و [اینقو] بصورت قوتمند تر ازطرف ژاپانها درزیر استیلا میباشد .

در [۱۱] جنوری جنرال [میچه‌نقو] باتکمیل قوت خود ازجوار [قالیغان] ، نهر (تایچه) را گذرکردند . به قافلهٔ سنگین بارمفرزه درینوقت یك قول عرابه های مجروحین نیزالتحاق کرده بود .

مفرزه های سواری ئیکه برای خراب کردن شمندوفر فرستاده شده بود برتخریب پل شمندفرکه در (هایچونغ) بود موفق نشده بودند . ولی در بعضی جاها راه آهن را خراب کرده توانسته بودند . اما این خسارات بیك

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 180 of 322

درجهٔ بود که مسئلهٔ تقلیات را به سکته نمی انداخت .

روز دیگر قوماندان قول تول غند سوارئی روس، ضبط وتسخیر کردن استاسیون (اینقو) را تصور کرده بود . اما چون خیلی ناوقت برفتار آغاز نهاده بود بموقع [چیا نجیانی] که ازاستاسیون مذکور (٦) کیلومتره دورتراست بعد ازپیشین بساعت [٤] واصل شده بود . ازینجا طوپچئی روس برپیادهٔ ژاپان که موقع گرفته بوند آتش کشادند . وبه بعضی بناها حریق بوقوع آوردند . ولی بمقابل آتش شدید شکاریهای ژاپان پیش آمده نتوانستند، وچون درینوقت خبرحرکت یك مفرزهٔ ژاپانی ازراه «هایچونغ» برقطع کردن خط رجعت قول تول غند سوارئی روس رسید . جنرال «میچه نقو» تهلکه راحس کرده، وازاکمال کردن پلان خودصرف نظرنموده بساعت هفت ونیم برجعت آغاز نهاد . وازبیم بریده نشدن خط رجعت خودبره «نیوچوانغ» نیامده مجبور گردید که یك راه دیگر برا پیش گیرد . لهذا برین راه که صعب المرور وبی راهه بودبه بسیار بطائت ودشواری درشام «۱۳» جنوری شهر «لیاءو» را ازجوار «دونهویان» مرور نموده درخط «دونهویان — ژانشاءو» شب رابسر آورد .

قولیکه درشرق مانده بودبه تضییق وفشار سخت قولهای کشف ژاپان گرفتار آمده ، وتلفیات خوبی داده درشب به تبدیل دادن اقامت گاه خود مجبور گردیده بود .

دررروز «۱٤» جنوری قولهای غربی ووسطئی جنرال «میچه نقو» تابه «شالینغ» برجعت خود بلامحاربه دوام ورزید . قول شرق که درشب باز دوباره دیگرازطرف ژاپانها دوچارتلاش شده بود بوقت صبح ازطرف طوپچئی ژاپان بزیر آتش طوپ گرفته شده ، وازجهت ساحل «لیاءو» ازطرف قطعات پیادهٔ ژاپان بیجانیده شده بود . مع هذا ازاه دیگری به «شالینغ» مواصلت

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 181 of 322

شان میسر گردید .

درمفرزهٔ عقب گیر ژاپان چون سواری بدرجهٔ کفایت نبود از ارتباس خود شان را باقول تول غندهٔ میچه نقی» غایب کرده این قول تول غند بر حرکات رجعت خود کامیاب آمدند .

در روز «۱۵» جنوری قول تول غندهٔ «یاجیشان» آمده روز دیگر نهر «لیاعو» را مرور نموده است . و در شمال «قالیاما» اردوگاه خود را تا وقتیکه اردویش لغو میشد ، و محال اصلی خود برمیگشت در انجا مانده است .

اینست که حرکات تعرضیهٔ قول تول جنرال «میچه نقی» به اینصورت رسیدهٔ حد ختام گردید ضایعات این قول تول غند در یحرکات عبارت از «۷» افسر و «۷۳» نفر مقتول؛ و «۳۲» افسر ، و «۲۳۷» نفر مجروح ، و «۲۷» نفر ، و «۱۴۴» اسپ اسیر میباشد .

محاربهٔ (ساندهپو)

درین اثنا جنرال «قوروپاتکین» درباب صورت اجرای تعرض متصوری که بران قرارداده شده است بیان کردن رأی و مطالعهٔ خود شان را به قوماندانهای تول غند های خود جدا جدا تبلیغ نمود ، و درعین زمان نقلات مرکز قوای عسکریهٔ خود را یکسر به نقل دادن بسوی غرب تشبث ورزید .

قوماندانهای تول غند متفقاً هم درینوقت و هم دروقتیکه مجلس حرب منعقد گردید رأی و مطالعهٔ خود شانرا چنین بیان کردند که جناح چپ اردوی «اوقو» هدف اصلی تعرض ، و استاسیون «یه نتای» بصورت عمومیه هدف الحرکات انتخاب بایدشود . و از «۱۲» قول تول غندی که بدست موجود است (۷) تول غند آن برای بسر آوردن این هجوم را بکمال موفقیت ، کافی و وافی شمرده میشود .

بناءً علیه جنرال (قوروپاتکین) بر جناح چپ ژاپانها بر اجرای هجوم قرار

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 182 of 322

داده در ۱۹ جنوری امر تعرض را عطا نموده. فقره‌ئیکه شایان اهمیت ترین این امر میباشد عبارت از این فقره است :

« هدف نخستین تعرض ما ، ومقصد یگانهٔ ما از این تعرض باید که همین مسئله باشد که تول غند ژاپانرا به پشت نهر (تایجه) دفع نمائیم ، وتاممکن باشد درباب دو چارانهزام کردن شان صرف اقدام ورزیم . وبه اینصورت هجوم تعرضی را قبول می کنم .

« هدف نخستین هجوم ، تول غند (اوقو) راتعیین کردم . بنابرین جناح چپ این تول غند (اوقو) احاطه میشود . قطعات تول غند (۱) و (۳) بر تول غند های (نوزو) و (تورووکی) هجوم میبرد . ودیگر اقسام تول غند (۲و۳) بر جناح چپ ژاپانها براحراز کامیابیها تابع میماند »

این تعلیمات عمومیه تفرعات بسیاری داشت که باترتیبات واوامر مفصلی اکمال شده بود . ترتیبات مذکوره راهر تول غند نظر به ترقیات وحرکات تول غند مجاور جهت غرب خود ، تنظیم واتخاذ میکرد .

ازجملهٔ تدابیر متقابلهٔ که ژاپانها اتخاذ کردند این بود که جنرال (اوقو) بنابر امر مارشال (اویاما) فرقهٔ (۳) خودرا که تاامحال درجناح راست بود برای تمدید دادن جبهه بسوی (یاندیاوان) جلب نمود . این لوی غند درصبح (۲۷) جنوری تماماً درموضع جدید خود اجتماع کرده بودند .

جنرال (غربیه نبرغ) در (۲۵) جنوری بحرکات هجوم خود آغاز نهاده بود قطعات (میچه نقو) ، و (قوزوغوفسکی) درهها وگذرگاههای (ماسیاقا وچیتیبایچی) راگرفتند . وقسم اعظم سوارئی (میچه نقو) باسه ونیم غند سر راست بسوی شرق روانه گردید . قول تول غند نخستین سیبریا اول ، موقعهای (قوتایجی) ، و (حایلاتوزا) را اشغال کردند که محافظهای ضعیف آنجاها که از

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 183 of 322

طرف ژاپنها در انجا بودیکسر بسوی (هوقوتای) و(طوپاوه) عقب کشیدند. بعده این قول تول غند نهر(هون) را گذشتند. و برین دو قریه در نیمشب بهجوم برخواستند و بعد از جنگهای عنودانه قریه‌های مذکور را اشغال توانستند. قوهٔ محافظهٔ ژاپان که در(هوقاتای) بود، وعبارت از(٤)طرب سواری، و (١) تولی پیاده بود ازپیش روی قول تول غند نخستین روس به(قو چونجی) در کشیدند.

بمقابل خط (ساندهپو — لیدیانتون) لوی غند(١٥)پیاده، باقطعات قول تول غند(١٠)به پیش سوق گردیده، وموقعهای(هوانی)و (چوشانتون) از طرف اقسام قول تول غند(١٠)بدست آورده شده بود.

قراولهای پیش ژاپان بر (ساندهپو)و(لیانتون)عقب کشیدند جنرال (غربیه نیرغ)غبرك غندهای (٢ — ٥) شکارئی خودرا بسوی (چانتان)سوق کرده بود. امابرضبط کردن موقع مذکور کامیاب شده نتوانسته بودند.

این بار هجوم روسهابنا گهانی شده بود. مارشال (اویاما) بنا بر حوادث های که، فرزه‌های سوارئی کشف برایش فرستاده بود از احتیاط عمومئی خود لوی غند(٨) راسرراست به(هوقوتای)بحال پیش روی وضع کرده بود. وقوماندان این لوی غند جنرال (طازومی) را بقوماندائی جناحی که دوچار نهلکه شده بود، مأمور گردانید.

این لوی غند (٨) دروقت شام روز(٢٥) از (یهنتای) روانه شده روز دیگر بوقت صبح باهر دو غبرك غند خود به (طاطای)و(سوماپو) آمده وهماندم برقول تول غند نخستین سیبریا به تعرض اقدام ورزید.

قول تول غند روس امروز بوقت صبح وقت، یك غبرك غند خودرا بفرقهٔ (١٤)پیاده داده، ودر پیشگاه (هوقوتای)و(طوپای)یك موضع گرفته بود

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 184 of 322

۵. هجومهای ژاپان را که بمقابل این موضع اجرا کردید، باضایعات عظیمه عقیم مانده است.

دو غبرك غند لوی غند (۸) درین اثنا بفراختی [۵] کیلومتره از همدیگر جدا شده بودند. غبرك غند جناح چپ از غبرك غند جناح راست سراسر جدا مانده بود. و از طرف غبرك غند سواری [میچه نقو] که دران اثنا بحوالئی [سیوبو] آمده بود به تهدید افتاده بود.

اما جنرال [طاروصی] خبر نقویه شدن خود را بایك لوی غند دیگر احتیاط گرفته خاطرجمعی حاصل کرده بود که این لوی غند در وقت شام روز [۲۶] از [شیلیهو] بسوی [لاندولغو] بحال پیش روی وضع شده بود.

لوی غند [۱۴] پیاده بایك غبرك غند قول تول غندی نخستین سیبریا بوقت پیشین بر [ساندهبو] بهجوم آغاز نهاده. این [ساندهبو] تنها بایك غند سواری، و بایك چند تولی پیادهٔ تفنگ ماشیندار و یك غندك طوپ، مدافعه کرده میشد. باوجود آنهم این مفرزهٔ کوچك ژاپان بمقابل قول تول غند روس چنان مدافعهٔ شدیدانهٔ دلیرانهٔ اجرا کرد که ژاپان حیرت بود. و بعد از انکه غبرك غندهای [۲] و [۵] نیز بمحاربه اشتراك ورزیدند بهزار مشکلات و بسیار ضایعات قسم اعظم قصبهٔ [ساندهبو] بدست روسها درامد. اما در یك موقع مستحکم قصبه که برجنگاه مشابهت داشت ژاپانها بکمال متانت وپایداری برمدافعه دوام میورزیدند. بوقت شام [۲] کندك پیاده، و یك تولی تفنگ ماشیندار و یك غندك طوپ به امداد و تقویهٔ مدافعه کنندگان ژاپان رسید.

در شب [۲۷] از طرف لوی غند [۱۴] روس باز بکمال شدت بر [ساندهبو] هجوم بوقوع آمد. اما ژاپانها بشدت تمام پایداری کرده هجوم روسهارا رد کردند. لهذا روسها هجومهای خودشان را بی نتیجه دیده [ساندهبو] را سراسر

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 185 of 322

خالی کردند.

بوقت صبح [۲۷] جنوری یك مفرزهٔ ژاپانی که بهلوی غند [۵] ژاپان منسوب و مرکب از [۱] غند پیاده، و [۱] غندك طوپ بود از [لاندونغو] به [سیوپو] رفته ودرانجا باسواریهای [میچه نقو] تصادف کرده آنها را بعقب کشیدن بسوی شمال مجبور گردانید.

درخط [ساندهپو — صوماپو] محاربه سراز نوعلوریز اشتعال شده بود. چونکه قول تول غند نخستین سیبریابه تعرض سراز نوقیام ورزیده بود، وبرای ضبط کردن [صوماپو] بشدت تشبث نموده بعد از محاربههای عنودانهٔ که اجرا گردید، وغبرك غند [۲] شکاری سیبریانیز به امداد آمد قسم شمالی [صوماپو] راضبط کردند، ولی هجومهای سوارئی [میچه نقو] که درشرق وجنوب [سا نشانپاو] اجرا گردید از طرف ژاپانها ردودفع شد.

قسم کلئی لوی غند [۵] ژاپان درشمال [طاطای] منتشر شده بود، وتابه شام به غبرك غندهای شکارئی روس که در [لیوتیاقو] بود بقدر [۸۰۰] متره نزدیك شده بود، ولی هیچ جنگی درمابین دوخصم هنوز درنگرفته بود.

هنوز سراز شام [۲۷] جنوری، جنرال [غربیه نبرغ] از سرقوماندان قوهٔ امداد به طلب کردن ارجا کردن گرفته بود. زیراقوهٔ موجودهٔ خودرا برای دوام کردن حرکات تعرضیه غیرکافی میدید. ولی جنرال [قوروپاتکین] بجواب اوخبر داد که «قوت تول غند دوم را برای توقیف کردن هجوم ژاپانها کافی میبینم» حالآنکه درعین زمان درجهت ژاپانها، سرقوماندان ماره شال «اویاما» یك غند پیاده، و«۳» غندك طوپ، ویك غبرك غند پیادهٔ لوی غند «۲» تول غند نخستین را برای امداد وتقویهٔ مفرزهٔ خود بمقابل جنرال «غربیه نبرغ» فرستاده بود.

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 186 of 322

بوقت صبح «۲۸» جنوری غبرك غند «۱۵» ژاپان از «لاندونغو» آمده اول باقطعات لوی غند «۵» مشترکاً قطعات قازاق «میچه نقو» را یکسر بسوی غرب طرد کردند . وبوقت شام به «صوماپو» واصل گردید .

در نجالوی غند «۸» ژاپان از صبح وقت به تعرضات پی هم از طرف قول تول غند نخستین روس دوچار آمده بودند . برای تقویهٔ این لوی غند ، غبرك غند دوم شکاری را باغند یکم لوی غند «۱۴» فرستاده شده ، وبه قوت این قوه امدادیه قریه های «صوما پو» و «حوکیاچی» بدست ژاپان هادرامد .

لوی غند «۵» ژاپان پیش از پیشین «لیاتیاقو» راضبط نمود . دوغند پیاده ئیکه از طرف روسها برای تقویهٔ «لیاتیاقو» فرستاده شده بود بحال ووضعیت ایموضع هیچ تبدلی آورده نتوانست .

قوماندان قول تول غند «۱۰» روس جنرال «چرنیسکی» برأی خود بایك غبرك غند پیاده بر «لابوتای» و «سیاعوتایچی» اختیار تعرض نمود . اما تابوقتیکه درانجا میرسید شام شده بود . وقریه های مذکور در زیر استیلای عساکر ژاپان درامده بود . این حرکت جنرال «چرنیسکی» هیئت قوماندهٔ ژاپان را مجبور گردانید که لوی غند «۳» را بحوالی شمال «لاندونغو» بفرستند .

در «۲۸» ماه ، جنرال «اوقو» بمقابل قول تول غند «۱۷» روس از طرفین خط شمندوفر به تشبث یك هجوم نمایشی قیام ورزیده بود . مارشال «اویاما» درشام همان روز برای تقویه لوی غند «۵» از «طادوزامپو» دیگر قوای عسکریه را به «طاطای» سرراست سوق نمود که این قطعات که قوت های احتیاط منسوب بودند بوقت صبح روز «۲۹» درانجا واصل شدند .

جنرال «غربیه نبرغ» از حرکت کردن پیش قول تول غند «۱۰» جنرال

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 187 of 322

« چرپنسکی » حال و وضعیت حربیه را مساعد و موافق پنداشته ضبط و تسخیر کردن « سانده پو » را سر دو باره آرزو نموده بود . اما چون باز از « قوروپاتکین » طلب امداد نمود ، بجواب آن امر رجعت برای او رسید .

فی الواقع روسها روز دیگر بوقت صبح وقت با محاربه های شدید تهاجمی و تا یکدرجه بصورت منتظم برجعت آغاز نهادند . ژاپانیها تا به نهر « هون » روسها را عقب گیری کردند . از انجا پیشتر تعقیب کردن از طرف قرارگاه عمومی تجویز نشد . لوی غند های « ۵ » و « ۸ » ژاپان در خط « سانده پو — هوقوتای » به ساختن استحکامات آغاز کردند .

قول تول غند شکارئی روسها نیز بر خط « چانتان سیفانتای » در کشیده در انجا باستحکام ساختن آغاز کردند .

درین محاربه ضایعات ژاپانها از مقتول و مجروح بقدر « ۸۷۰۰ » واز روسها تقریباً « ۱۵،۰۰۰ » آدم بود . « جنرال شتاکلبرغ ، و جنرال میچه نقو ، و جنرال قوندراتوویچ » مجروح شده بودند . و بسبب شدت برودت مجروحین مذکور از زخمهای خودشان خیلی مضطرب شده بودند .

در ینمحاربه « ٦٤ » کندك پیاده ، و « ٤٨ » طرب سواری ، و « ۲۷ » غندك طوپ روسها که جملهً « ٦٠٠٠٠ » جنگ آور باشد ، بمقابل « ٤۲ » کندك پیاده ، و « ۲۰ » طرب سواری ، و « ۲۰ » غندك طوپ ژاپانها که جملهً « ۵۰،۰۰۰ » هزار عسکر باشد محاربه کرده اند ، و نتیجهٔ غالبیت باز هم بطرف ژاپانها مانده است .

جنرال (غربیه نبرغ) بعد ازین محاربه به آرزوی خود قوماندانی را ترك کرده به روس عودت کرده است .

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 188 of 322

محاربهٔ میدان درموکده ن

« درباب چگونگی آغاز کردن محاربهٔ (موکده‌ن) موسیو (بار زینی)نام شخصیکه بصفت مخابریك جریده یمنی — اخبار ایتالیایی در محاربهٔ موکده‌ن حاضر بوده‌است تصویرات خودرا چنین تحریر کرده است:

« چنان حس میشد که محاربه قریب الوقوع باشد . آیابچه دلیل ؟ اینست که درجواب این مقدمه نیستم ! زیرا مدتیست که طوپ‌های طرفین التزام سکوت کرده‌اند؛ سوقیات وحرکات قطعات ژاپانی که رفتار اسرار انگیز آنهارا برصحرای انجهاد کرده درشبهای پیشتردیده وشنیده بودیم، دربنوقت فاصله پذیر ختام شده بود . مسئلهٔ نقلیات طوپ‌های دیو آسای که از (پور آرتور) درعرابه‌های قوی بار کرده ،وباعسکرهای تنومندقوتنا کی کشیده آورده شده بود نیز به انجام رسیده بود ؛ درصحراهای یخ بسته هیچ یك مانوره وتطبیقاتی بوقوع نمی آمد . همه کس چنان گمان میکرد که حرب ختام یافته است .

« درقرارگاه عمومی ژاپانهامراسم قبولها، وجشنها، وضیافتها پی هم اجرا میگردید . جنرالها ، وارکان وامرای عسکریه ازهروقت بیشتربانشاط ،ونشاط دیده میشدند . پس چنانچه هوا، وقتیکه بسیار آرامی وگرمی پیدا کند ، در پی ان بهمه حال ظهوریك طوفانی تخمین میشود ماهم ازین احوال سکونت اشتمال قریب الوقوع بودن محاربه را استدلال میکردیم !

« هرروز، بعدازانکه آفتاب درپس پردهٔ افق میدرامداجرای سوقیات

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 189 of 322

وحرکات عسکریه بکمال سکونت بمیدان میبرامد که ازینمسئله اتشه میلیترهای اجنبی که در تول غندژاپان بودند بشبهه افتاده بودند .

« تول غند جنرال (اوقو) که من به آن منسوب بودم ، درنهایت دسمبر از لوی غند های چارم ، ششم ، سوم مرکب بود . درینوقت یعنی — اواسط ماه فبروری ازلوی غندهای هشتم ، وپنجم ، وچارم مرکب شده بود . لوی غندسوم سراسرازمیان غائب شده رفته بود . ازین لوی غندهیچ اثر وخبری درمیدان نبود . تول غند جنرال (نوزو) که ازلوی غند دهم ، وپنجم ، ویك غبرك غند مستقل تشکیل یافته بودیکی یکبار ازلوی غندششم ، وتول غندهم ودوغبرك غند مرکب گردیده بود .

« هرگاه بمکالمات افسران اجنبی که در تول غند مابود عطف سمع دقت شود اینسخنان شنیده میشد :

یکی — آیا (نوزی) درکجا خواهدبود ؟

دیگری — درمنتهای جناح چپ !

— نی ، در منتهای جناح راست !

— نی نی ، دراحتیاط عمومی

— شمانمیدانید ، تول غند (نوزی) سرراست بسوی (سین مین تین) دررفتار پیش روی خوددوام دارد .

— نی بابا ، به (فوشان) میرود !

— نی ژاپانها بهیت تعرض کردن نیستند . چونکه (قوروپاتکین) نیم ملیون عسکررا مالك شده است .

— ژاپانها بهمه حال هجوم میکنند !

— نی مدافعه میکنند .

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 190 of 322

— آیا لوی غند سوم چه شد ؟

— راستی : اینمسئله یك معمائیست که دانسته نمیشود !

« والحاصل درمیان این همه فکرهای ضدومتباین یك چیز راستی اگرباشد همینست که : ژاپانها برای آنکه دشمن خودرا غافل سازند، وحاضریهای واقعهٔ خودشان راپنهان سازند ترکیبات تون غند خودشانرا تبدیل داده بودند . »

تعلیمات بارون [نوژی]

درروز (۵) ماه فبروری سنه ۱۹۰۵ ازطرف بارون (نوژی) به تون غند سوم مظفر خود اینگونه تعلیمات داده شده است .

« شما ، به ضبط وتسخیر کردن قلعهٔ (پور آرتور) موفق وکامیاب شدید که آن قلعه راخود دشمن ، وهمهٔ دنیا (ممتنع التسخیر) گمان کرده بودند ! وبرای این فتح و ظفر هزارگونه مشکلات وزحمات رابرخودگوارا ساختید صداقت ، وشجاعتی که شمانشان دادید همهٔ عالم آن را تحسین میکنند که به این صداقت وشجاعت منهم حیرانم !

« حالا بیك محاربهٔ میدان نوی اشتراك میورزیم . درینبار بادشمن خود درصحرا محاربه میکنیم . وبرای حاصل کردن یك موفقیت بسیار درخشان در نتیجه پذیر کردن اینمحاربه ئیکه ازدو سال به اینطرف دوام میورزد کوشش میورزیم . محاربهٔ (پور آرتور) را محاربهٔ (موکدن) کامل الثمره میگرداند .

« اگرچه به اینکه میدانم که شما فرقی را که درمابین محاربهٔ موقع مستحکم ومحاربهٔ صحرا است بخوبی میدانید ، ونمیخواهم که درینباب تفصیلات بدهم . ولی بازهم آرزو میکنم که بر بعضی نقاط نظر دقت شمارا جلب نمایم :

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 191 of 322

۱ — وقتیکه یك نتیجهٔ غیر موافقی حاصل شود ، مشترك بودن اجرای حرکات را بهانه کرده مسئولیت وباز خواست را بر قطعات مجاور اسناد کردن یك عار و خطای بزرگیست که از آن اجتناب کردن ضروراست ، و هر قطعه ، بی آنکه بمعاونت و امداد دیگران انتظار بکند ، خود آن قطعه را لابد و لازمست که برای معاونت دیگر قطعات هر دم و هر زمان حاضر باشد .

۲ — در محاربهٔ صحراء چارهٔ یگانهٔ مظفریت همانا بکمال عزم و جسارت محاربه کردنست . اگر یك قسم تولغند پریشان هم بشود ، باز هم میباید که ازان مأیوس نشده به اعتماد و شدت زیاده تری بر محاربه دوام و عناد کرده شود ، که به این سبب در نتیجهٔ کار مظفریت عمومیه بدست میآید .

اگر در عین یك موقع بسیار بما نید بضاعات بیجا و بیهوده گرفتار می آئید ، لهذا در کم مدت کار را پیش بردن ، و در پیش روی به دیر نشدن غیرت کردن ، و بر مهالك موجوده بصورت عازمانه و شجیعانه پیش رفتن لازم است .

۳ — برای حاصل کردن مظفریت قطعیه ، اساس شرطها اینستکه جبه خانهٔ خود را به اداره و تدبیر استعمال باید بکنند ، و رعایت کردن این شرط ، در محاربه علی الاکثر خیلی دشوار است . مع هذا در اثنای یك محاربهٔ تعرضی تدارك کردن جبه خانه بقدر دلخواه خیلی مشکلست . لهذا برای آنکه بالآخره پشیمانی دست ندهد ، و در وقت بسیار لازمی بی جبه خانه نماند در باب استعمال جبه خانه از اول تصرف و اداره کردن لابد و ضروراست .

٤ — غایهٔ مقصد ، در محاربهٔ صحرا همانست که قسم کلی دشمن را پیدا کرده محو کرده شود . لهذا باقوت های ضعیف دشمن ، و قطعات کشف آن بسیار سرگرم نبایدشد . ودایما غیرت وسعی باید کرد که قوت مهم دشمن را بگیر بیارید .

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 192 of 322

۵ — دشمن ماسواری بسیار قوتمندی راماالکست . ازاز وعقب های تول غند ما به تهدیدات این سواری معروض خواهد شد . اما اینمسئله بر نتیجهٔ قطعیه هیچ دخل وتأثیری بهم نمیرساند . بنابرین ازین هیچ اندیشه نکرده بکمال امنیت وجسارت پیش بروید .

۶ — تول غندایمپراطورما ، درمیدانهای محاربه برقوتهای فایق دشمن دایمابشدت عزم ومتانت خود ، وکمال امنیت خود که برحاصلکردن نتیجهٔ قطعیه دارد احراز غلبه کرده است . دربنبار نیزمحتملست که بیك دشمنی که عدداً برتول غند مافایق باشد تصادف بکنیم . اما این هیچ اهمیتی ندارد . لهذا قوهٔ معنویهٔ مابرای مغلوب کردن اینچنین یك خصمی که عدداً برمامتفوق باشدمتین وناقابل تزلزل باید بود .

« تول غندما که تابحال انظار تحسین همهٔ عالم راجلب کرده دربنوقت ایفای یك وظیفهٔ بسیار بزرگی را درعهده کرده است که بسایهٔ بجاآوردن این وظیفه نتیجهٔ حرب اقصای شرق ، و استقبال آیندهٔ اقصای شرق تعیین کرده خواهدشد . مظفریت ، ویامغلوبیت تول غند بحرکات و مساعی شماتعیین خواهد شد . آیابرای شمابزرگتراز ین یك مدار مفخرتی تصویرمیشود ؟

« هیچ شبهه ندارم که وظیفهٔ خود تانرا فداکارانه ایفا کرده شرف و شانی که تابحال آنرا کاپی کرده اید به این موفقیات محاربهٔ صحرا محافظه ودو بالاخواهیدکرد . درشرف مظفریتی که کاپی کنید یك حق اشتراك خود رانیزچون بیادمی آورم ازحالاشادان ومفتخرمیشوم .

« وصیت آخرین من همینست که هرقدرکه ازدست تان می آیدسعی وکوشش کنید ، ودشمن تان رامغلوب سازید »

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 193 of 322

﴿ تعلیمات جنرال اوقو ﴾

در (۲۰) فبروری جنرال (او قو) نیز به افسران تول غند دوم خود خصوصی و محرم یك تعلیماتنامهٔ فرستاده است که بعضی فقرات تعلیماتنامهٔ مذکور که خیلی شایان استفاده است نقل میشود:

« از مصالحه بحث را نده میشود . ما به این بحثها بیگانه باید باشیم . چونکه این بحث وظیفهٔ دیپلوماتها ست ، و وظیفهٔ ما اشتغال کردن باپولیتیکه نمیباشد . ودر نظر ما حرب، آنوقت خاتمه پذیر شمرده میشود که دشمن سراسر مغلوب و پریشان شود . حالا نکه دشمن هنوز سراسر پریشان نشده است . بلکه بلعکس ، یك فعالیت و تیقظ بسیار بزرگی نشان میدهد ، و بمحاربه کردن هردم یك فرصت مناسبی را انتظار میکشد . تادشمن محو و منهزم نشود ، و ظیفهٔ ما هیچگاه کامل نمیشود .

« میبینید که زمستان سخت (ما نچوری) نزدیك تمام شدن رسیده است . تول غند ما از محاربهٔ (شاحو) به اینطرف بکمال فعالیت حاضریهائیکه اجرا کرده ، جمله گی حاضر و آماده شده است . لهذا زمان آن رسیده که بسوی نتیجهٔ قطعیه یك خطوهٔ نوی بیندازیم .

« برین یك اطمئنان تمام دارم که شما هم بفکر من اشتراك کرده برای آینده بکمال اعتنا حاضر شده میباشید . طبعاً به این میدانید که به اوامر من و اوامر دیگر ما فوق های خود اطاعت کردن خیلی لازم و واجب است . این تعلیماتی که بشما میدهم ثمرهٔ تجربه های مدهشیست که بمقابل خون و حیات هزاران افراد و افسران حاصل شده است . زیرا از بسی ماهها ست که با یك دشمن بسیار بزرگ و منتظم جسور و قوتمندی روبرو و دست گریبان میباشیم . ازین تجربه های متمادی درباب محاربات آینده بسیار چیزهای قیمتداری نوی آمو

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 194 of 322

ختیم . بنابرین بی آنکه تعلیمات سابقه را از نظر دقت دور بدارید ، به احکام این تعلیماتیکه بقرار ذیل برای شما بیان میکنم حرف بحرف رعایت کردن شمارا وصیت میکنم :

« ۱ — آتش طوپچی برای حاضر کردن هجوم بالطبع خیلی اصول خوبیست مع مافیه اگر روقت انداخت طوپ‌های سنگین چاپ بزرگ صنف پیاده ، بحرکت پیش روی حاضر نشده باشند برموضع‌های دشمن تنها گله‌بارانیدن یك حرکت بیفائده‌ایست . صنف پیاده اگرچه ترقیات شان بسیار آرام هم باشد . بازهم ازپیش رفتن لحظهٔ پس نباید بمانند . زیرا یك مسافهٔ بسیار کمی کاپی کردن از جابجا ایستادن درهرحال بهتراست . واگر پیش رفتن پیاده غیر ممکن باشد ، صنف طوپچی تابوقتی که صنف پیاده بحرکت آغاز کنند انتظار کرده بعدازان به آتش کردن ابتدا کند . پیاده هرچه باداباد دایما به پیش رفتن کوشش ورزد . درمیان حرکت پیاده وانداخت طوپچی آهنگ وموافقت تمام موجود باید بود .

« ۲ — موضعیکه یکبار بدست افتاد باز ازدست نباید داد اگر یك عودت شد تناکی تعرضیهٔ دشمن بوقوع آید برای ردکردن آن بامهای دستکی ، و تفنگهای ماشیندار همیشه حاضر و آماده باید بود . تفنگهای ماشیندار از همه وقت بیشتر درینگونه احوال بکارمیآید . امابرای خوب کاردادن اینهامیباید که ما شینهای تفنگهادایما بخوبی ودرستی پاك کرده شده وروغن داده شده باشد اگر چه تعمیرات اینگونه سلاحها خیلی جزوی وبی اهمیت هم باشدبازهم دردقیقه‌های بسیارمشکل وبحران انگیز محاربه اگر تعمیرات آنهالازم شودهاندم اجرا بایدشد . میترالیوزهارا هیچ وقت جداجدا استعمال نبایدکرد .

« ۳ — درینموسم بسببی که برزمین منجمدجرها وخند قهای شکاری

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 195 of 322

کندن مشکل ومتعسراست ، ازانروقطعاتیکه برای هجوم میروندباید که باخود جوالهای ریگ موجود بدارند . اگردشمن خیلی متین باشد ، ویا آنکه به تفنگهای ماشیندار تصادف شود تابخط هجوم پیش ، یك قطعهٔ کوچك طوپچی بی اسپ ازطوپچی جبل بایدفرستاد . درچنین احوال برای خراب کردن خط مدافعهٔ دشمن طوپهای چوبین که مواد اشعالیه انداخت میکنند بکمال موفقیت استعمال کرده میشود .

« ٤ — دروقتیکه هجوم بریك جبههٔ بسیار واسعی بوقوع آیدبرای تصرف واداره کردن جبه خانه وافراد ، قریه هاوده هائیکه درپیش آیدتحکیم کرده ازانها مانند نقطهٔ استناداستفاده بایدکرد . واراضئی بازی را که درمابین دهها میماند بایك خط شکارئی ازهمگسسته اشغال بایدکرد که بسایهٔ این اصول قوتهای احتیاط جمع وزیاده گردیده درهروقت وهرموقعیکه خواهش باشد ، ازانها استفاده کردن قابل میشود .

« ٥ — بمجردیکه موضعهای نواستیلا شودهاندم درخصوص احوال اراضی وترتیبات وحرکات دشمن راپور بایدبفرستید . زیراتتبع ومطالعهٔ آن برای احرازموفقیت فوق العاده حائزقیمت واهمیت است . ازهرچیزمقدم یك کار دیگر یست که آنهم اینست که حرکات قطعاتیرا که درجناحهاست دایماند قیق کردن ، حال ووضعیت حربیه را ازطرف خود حکم وتقدیرنمودن ، ونظربه آن حال ووضعیت اجرای حرکت کردن .

« عسکرهائیکه تنهامنفعت خودشان راانديشيده ، وبمنفعت رفقای خود دقت واعتنا نکنند آنها مردمان عادی ناعسکریست که ازصنعت حرب سرا سر بیگانه اند .

« ٦ — قطعات عسکریه هرگاه درعین یك موقع طول مدت بمانند بکس های افرادشان باچیزهای بیلزوم بسیاری پر میشود که آنهم آزادی وسرعت وحرکت

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 196 of 322

شانرا خلل دار میسازد. لهذا از برداشتن اشیای بیکاره عسکرهارا مانع شوید. ودایما اسباب سرعت حرکت شانرا جستجو نمائید. برین یك بسیار دقت کنید که سلاح وجبه خانهٔتان بهیچصورت بدست دشمن نیفتد. اگر دیدید که آنهارا برده نمیتوانید واحتمال بدست دشمن افتادن شان پیش آمد، اگرچه به بهای حیات تان همباشد، انهارا محو کنید، وبسوزانید، ولی قطعیاً نگذارید که بدست دشمن بیفتد.»

(قوتهای تول غندهای طرفین در اثنای محاربهٔ (موکدهن)

(تول غند های ژاپان)

قوماندان عموم تول غند، مارهشال (اویاما) — رئیس ارکان حرب عمومی جنرال (قوداما): تول غند (۵) م

قوماندان: جنرال (قاوامورا): قرارگاه: (کیهن شانغ) رئیس ارکان حرب: جنرال (اویی جاما).

	کندك	تولی	غندك طوپ
غبرك غند احتیاط اول	۸	۱	٤
غبرك غند احتیاط دوم	۸	۱	٤
لوی غند (۱۱) م	۱۲	۳	٦
در نزد قرارگاه	۱	۰	۰
جمع کل	۲۹	۵	۱٤

تول غند (۱) م

قوماندان جنرال (قوروکی): قرارگاه (پانلیز انجی) رئیس ارکان حرب: جنرال (فوجی):

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 197 of 322

	کندك	طرب	غندك طوپ
لوی غند (۲) م	۱۵	۳	۷
لوی غند (۱۲) هم	۱۸	۳	۸
لوی غند (خاصه)	۱۲	۳	۹
احتیاط تول غند	۹	۰	۰
	۵٤	۹	۲۸

تول غند (٤) م

قوماندان جنرال (نوزو) : قرارگاه (طاپو) رئیس ارکان حرب: جنرال (اویه ها را) :

	کندك	طرب	غندك طوپ
لوی غند (۱۰) هم	۱۲	۳	۷
لوی غند احتیاط	۱۲	۱	۲
لوی غند (٦) م	۱۲	۳	۷
احتیاط تول غند	۱۸	—	۱۸
	۵٤	۷	۳٤

تول غند (۲) وم

قوماندان جنرال (اوقو) : قرارگاه (دوزامپو) رئیس ارکان حرب : جنرال (اوزه قو)

	کندك	طرب	غندك طوپ
لوی غند (٤) م	۱۲	۳	۷
لوی غند (۵) م	۱۲	۳	۷
لوی غند (۸)	۱۲	۳	۷
غبرك غند سوارقی (۱) م	۰۰	۱۲	۱

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 198 of 322

	کندك	طرب	غندك طوپ
درنزد قرارگاه تول غند	۱۸	۰	۰
	٥٤	۲۱	۲۲

تول غند (۳) م

قوماندان جنرال (نوژی) قرارگاه (سیاعو) رئیس ارکان حرب: جنرال (ماچونا غا)

	کندك	طرب	غندك طوپ
لوی غند (۹) م	۱۲	۳	۷
لوی غند (۷) م	۱۲	۳	۱۰
لوی غند (۱) م	۱۲	۳	۷
غبرك غندسوارئی (۲) م	۰۰	۱۲	۱
احتیاط تول غند	٦	۰۰	۲۰
	٤۲	۲۱	٤٥

احتیاط عموم تول غند

	کندك	طرب	غندك طوپ
(۳) غبرك غند احتیاط	۱۸	۰۰	۰۰
لوی غند (۳) م	۱۲	۳	۷
	۳۰	۳	۷

غیر ازین مقدار (۱۷۰) قطعه طوپ اوبوس سنگین چاپ و مقدار (۲۰۰) تفنگ ماشیندار نیز موجود بود.

تول غند روس

سر قوماندان عموم تول غند های روس جنرال (قوروپا تکین)، رئیس

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 199 of 322

ارکان حرب عمومی، جنرال (ساخاروف)، قوماندان قرارگاه، جنرال (نه ورت)، قرارگاه تول غند (سیاحه تون) بود :

تول غند (۱) م

قوماندان : جنرال (لینه ویچ)، قرارگاه : (هوانشان) رئیس ارکان حرب : (هارکه ویچ):

	کندك	طرب	غندك	تفنگ ماشیندار
مفرزه های (مادریلوف) و (ماسلوف)	۲۳	۲۳	۷	۰۰
قول تول غند (۳) م سیبریا	۱۵	۱۸	۸	۸
قول تول غند (۲) م سیبریا	۲۰	۲	۹	۸
قول تول غند (٤) م سیبریا	۲۲	٤	۱۰	۰۰
قول تول غند (۱) م اوروپا	۳۰	۳	۰۰	۰۰
	۱۲٤	۵۳	٤۵	۱٦

تول غند (۳) م

قوماندان : جنرال بارون (بیلده رلینغ) : قرارگاه (سویاتون) رئیس ارکان حرب : جنرال (مارسون) .

	کندك	طرب	غندك طوپ
قول تول غند (٦) م سیبریا	۱٦	٦	٦
قول تول غند (۱۷) اوروپا	۳۲	۱۲	۱۲
قول تول غند (۵) م سیبریا	۲۸	٤	۱۲
	۷٦	۲۲	۳۰

تول غند (۲) م

قوماندان : جنرال (قوتولبارس) : قرارگاه : (ماتوران) رئیس ارکان

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 200 of 322

حرب : جنرال (روسکی)

	کندك	طرب	غندك	ماشیندار
قول‌تول غند (۱) م سیبریا	۳۰	٦	۸	۱٦
قول‌تول‌غند(۱۰)م اوروپا	۲۸	۲	۱٤	۰۰
قول تول غند (۸) م	۳۲	۲	۱۲	۱٦
قول‌تول‌غندمختلف شکاری	۲٤	۲	۹	۰۰
مفرزهٔ غرب	۸	۳٦	۲	٤
	۱۲۲	٤۸	٤٥	۳٦

احتیاط عموم تول غند

	کندك	طرب	غندك‌طوپ	ماشیندار
غندپیادهٔ (۱٤٦) م	٤	۰۰	۰۰	۰۰
ازغندقازاق(امور)	۰۰	۲	۰۰	۰۰
قول تول (۷۲) م	۱٦	۰۰	٦	۰۰
قول‌تول‌غند(۱٦)م	۲٤	۰۰	۹	۱٦
	٤٤	۲	۱٥	۱٦

غیر از ینها این قطعات نیز موجود بود : از غند(۲۸۳) و م (٤) کندك پیاده ۰ غند قازاق (اوسوری) « ٦ » طرب سواری ، و (۲) غندك طوپ ۰ طوپچی (هاوان) « ۱۰ » غندك (٦۰) قطعه طوپ ۰ طوپهای قدیم صحرا(٦) غندك (٤۸) طوپ ۰ طوپهای بزرگ سنگین چاپ (۳۰۰) قطعه ۰ تفنگ ماشیندار(۱۲) عدد ۰

نظر به اینحساب تول غند روس درینزمان (۳۷۰) کندك پیاده و

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 201 of 322

(۱۴۲) طرب سواری و (۱۵۳) غندك طوپ را مالك بود . یعنی از (۳۲۵،۰۰۰) پیاده ، و(۱۸،۰۰۰) سواری ، و (۱،۲۰۰) طوپ صحرا و (۳۰۰) طوپ بزرك سنگین چاپ ، و (۸۸) تفنگ ماشیندار مرکب بود .

تول غندژاپان (۲۶۳) کندك پیاده ، (٦٦) طرب سواری ، (۱۵۰) غندك طوپ رامالك بود . یعنی از (۲٦۳۰۰۰) هزارپیاده ، و(۱۱۰۰۰) سواری ، و (۹۰۰)طوپ صحرا ، و (۱۷۰) طوپ بزرك سنگین چاپ ، و(۲۰۰) تفنگ ماشیندارمرکب بود .

پس به ایحساب معلوم میشود که درمابین تول غند های دوخصم متقابل تفوق باز هم بطرف روسها بود . از قول بعضی مخابر های اجنبی روایت میشود که چون از ارکان حرب ژاپانها در اوایل محاربه ازمقدار قوت شان پرسیده میشد دا یماقوت خودرا ازقوت خصم خودکمتربرقم میدادند ،وهرکس رادرینباب به قانع ساختن کوشش میورزیدند که: مقصد شان ازین کم زدن این بودکه : روسهارابرقبول کردن وپیش آمدن بمحاربه تشویق وترغیب دهند ، وبعدازان شرف وشان مظفریت خود شانرادوبالاکنند . امادرینوقت عکس آن مسلك را پیشه گرفته اند : یعنی چون زمقدار قوت خودشان سوال شود چنان اوضاع و اطواری نشان میدهند که گویاقوت شان بملیونهابالغ شده است .

(احوال طپوغرافیهٔ میدان محاربه)

میدان اراضی ئیکه درغرب جادهٔ (موکدن — لیاؤیانغ) واقعشده صاف وهموار است . درینوقت نهرهائیکه درین دشت موجود میباشد بایك

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 202 of 322

طبقهٔ کلفت یخ مستور است که بمرور طوریها بکمال خوبی مقاومت میتوانند .

این صحنهٔ حرب بسیار بزرگ یك خاصهٔ ممیزهٔ عجیبی دارد که آنهم در مابین تشکلات طبیعیهٔ قسم غربی وشرقی آن بدرجهٔ شایان دقت یك فرق ومباینتی موجود است . یك رهروی که باشمندوفر میدان محاربه را ازیکسر تابدیگر سر قطع میکند ، وقتی که از پنجرهٔ واغونی که دران سوار است بطرف چپ وراست خود نظر می اندازد چنان گمان میبرد که دردو مملکتهای جدا گانهٔ سیاحت دارد .

دریکطرف خالی وهموار یك دشت بی پایان تمادی کرده رفته است . ودر دیگر طرف یك ساحهٔ اراضئی عارضه تا کی که از کوههای سخت وبرهنهٔ سر تیزی متشکلست مشاهده میشود .

دراثنای محاربه بغیراز (۲۶) م فبروری و (۹) م مارچ که درین دو تاریخ گرد بادهای سرد وتندی ظهوریافته بود دیگر همه روزها صاف ، و آفتاب دار گذشته بود . تنها وادیهای فراخ (شاحو) و (هون) بقرار عادت خود دود آلود ور طوبتناك بود که ترصدات راخیلی باشکال میانداخت .

جبههٔ خط مدافعهٔ ژاپان اگرچه مانند جبههٔ خط مدافعهٔ روسها متصل نبود ، اما بازهم خیلی قوی تناك بود . ده هائیکه درعقب خط نخستین بود بحال مدافعه وضع شده بود . از نجاها به پیش راههای تقریبیهٔ مستوری تأسیس داده شده بود ، وهمهٔ استحکامات وموضعها با یکدیگر ، وباقرارگاههای قوماندانها ، وقرارگاهها باهمدیگر بواسطهٔ تلگراف وتلفون باهمدیگر مربوط بودند .

درمیدان محاربه بازئی بزرگ راالکتریك اجرا مینمود . اگر شمندوفر نمیبود بازهم اینچنین تول غندرا پرورانیدن ممکن میشد . اما اگر تلگراف و تلفون نمیبود امرسوق وادارهٔ اینچنین تول غند درمحاربه خارج دایرهٔ امکان

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 203 of 322

میشد . زیرا یك چاوش امرسان برای آوردن خبر را از منتهای جناحها تا به قرارگاه عمومی لااقل (۱۲) ساعت درراه صرف کردنش لازم می آمد ، وبرای نوشتن وواپس بردن امرها کم از کم (۲٤) ساعت بخرج میرفت . حا لا آنکه درظرف ایندت دروضعیت حربیه چه تبدلاتی نبود که حاصل نمیشد؟

لهذا همه میدان محاربه بایك شبیکهٔ خطوط الکتریکیه سراسر مستور شده بود که این شبیکه بواسطهٔ (٥٦) استاسیون تلگراف وتلفون ازمواضع مختلفه همهٔ اخبار وحوادث را بقرارگاه مارشال (اویاما) بسرعت برق نقل و ایصال مینمود .

{ آغاز حرب }

(وقایع از (۱۹) فبروری تا به (۲٦) فبروری)

در (۱۹) فبروری در قرارگاه عمومئی روس یك مجلس حرب منعقد گردید . درین مجلس قرارداده شد که برجناح راست ژاپانها سراز نویك تعرضی اجرا کرده شود . این قرار بریك فکر قطعی واساسئی که عبارت از جلوگیرئی تعرض عمومئی ژاپانها باشد مستند نبود . زیرا مادهٔ برای آن امکان نبود .

نتیجه های محاربه های اخری بر روسها واضحاً اثبات کرده بود که درمقابل قوت مادونتر از خود باز هم همیشه بهژاپانها مغلوب شده آمده اند . حال آنکه درینوقت بایك قوت نزدیك به مساوی آیا بیشتر از پیشتر چه نتیجهٔ خواهد بخشید ؟

هیئت قوماندهٔ روس درینبار نیز به این فکر نبود که یك کار جدی وحقیقئی از پیش برد ، بلکه آرزوی اینرا داشت که بعالم نشان بدهد که تول غندروس هنوزهم موجود وفعال یك تول غند میباشد . وازینسبب براینچنین یك تعرض

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 204 of 322

ظاهری قرارداده بود .

درمجلس حرب این پلك قرار گیرشد که برموضع دشمن که درجوار (ساندهپو) میباشد تعرض وهجوم کرده تولغند دشمن رایکسر بسوی شرق براند . وبعدازانکه هجوم طوپچی حاضر بشود ، قول تولغند مختلط نشان انداز بر(وانجادوپن) ، وقول تولغند (۸)م برموقعهای(ساندهپو) .و(سیا عوناجی) ، وقول تولغند (۱۰)م (برلاپوتا)تعرض میکنند ، وغند (۹) م این قول تولغند بمقابل(لیدیانتون) نمایش اجرا مینماید .

درحالیکه قرارهیئت قوماندهٔ روس برینمنوال بود دفعتهً دروضعیت عمو میه دگرگونه یك تبدلی حاصل شد . زیرا درین اثنا قرارگاه عمومی ژاپان بنا گهان بردوجناح روس بیکباره گی حمله آور هجوم گردید .

بهاین ملحمهٔ کبرا که بنام محاربهٔ (میدان موکدن) به صفحات تاریخ داخل شده ، ویك سلسلهٔ محاربات مدهشهٔ را دربرگرفته ازهمه پیشتر تول غند (قاوامورا) آغازنهاده است .

وظیفهٔ یگانهٔ این تول غند ، عبارت ازستروحافظه کردن جناح راست تول غند ژاپان بودکه بر(موکدهن) بهجوم حاضرشده بود . هدف رفتار جنرال (قاوامورا) سرراست موقع (فوشون) بود . این تول غند (قاوا مورا) درابتدای امراز یك لوی غند مرکب بودکه د (شینامپو) براورده شده بود . این لوی غند یکمدت طولانی رهگذار مظفریت تولغند(قوروکی) راتعقیب کرده ازسر(پنیغ یانغ) بمیدان محاربه واصل شده بود . این لوی غند درنهایت دسمبربادشمن تماس پیدا کرده ، وسیرهای شکارئی خودرا کنده به انتظار فرصت نشسته بود . دران اثناز(پور آرتور) درزیرقوماندائی جنرال (ساماجیما)لوی غند (۱۱) م واصل میدان محاربه گردیده بودکه این لوی غند

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 205 of 322

به تقویت لوی غند (فاواموورا) مامور گردیده بود .

این لوی غند (۱۱) م درسردیهای شدید ماه جنوری (مانچوری) درکوه ها ودره های بابرفها ویخها مستور زیاده از یکماه راه پیموده از (پور آرتور) به (مانچوری) آمده بود . و بمجرد رسیدن بمیدان محاربه ها ندم بجنگ سوق گردید .

پیش ازانکه محاربه آغاز کند جنرال (ساماجیما) برافرادلوی غند خود این خطابه را بر خواند :

« عسکرها ! قوماندان تول غند ، رفتن مارا بمحاربه امر نموده . این امر را برای لوی غند خود شرف بزرگی باید بشماریم . من ، در (پور آرتور) باشما یکجا درتا بستان وزمستان بهر نوع مشقتهای محاصره اشتراک ورزیدم . وباز باشما یکجا بسیار راه دور ودرازی پیمودم . باوجود آنهم هنوز استراحت میسر نشد . زیرا استراحت به انجام یافتن حرب موقوف است . حالا آنکه حرب هنوز به انجام نرسیده است .

« عسکرها ! بخاطر خود بیارید که سلامت مملکت مابه نتیجهٔ این محاربه تا بسته . بر شجاعت شما ، وبدست آوردن مظفریت شعشعه دارشما اطمینان تام دارم . لهذا شمارا امر میکنم که چنانچه لایق وسزاوار قهرمانها باشد حرب بکنید ! »

در (۱۹) م فبروری این طول غند که بنام (تول غندیالو) موسوم شده است — زیرا ازراه یالو آمده — در حالیکه در طرف راست لوی غند احتیاط ، ودرچپ لوی غند (۱۱) م را ترتیب داده بود بامفرزهٔ شرق روسها بمحاربه آغاز ، وجنگ کرده تابه (۲٤) م فبروری آنهارا از موقعهای شان که در جوار (حینیدولی — چنحو جن) بود یکسر بسوی شمال غربی طرد

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 206 of 322

ودفع کردند.

وظیفهٔ ضبط کردن (چنحوچن) به حصهٔ لوی غند (۱۱) م (پور آرتور) اصابت کرده بود. یکی از مخابر های اجنبی در باب این محاربه باینگونه تفصیلات میدهد.

«موضعهای روس از یك سلسله های تپه های پر سنگلاخ سخت مرکب شده بود، واین تپه ها با طوپخانه‌ها، واستحکام های بسیار محکم ومتینی که به درجهٔ استحکامات دایمی گفته شوند تجهیز وتحکیم کرده شده بود. واز هر طرف با سیرهای شکاری احاطه شده بود، این تپه های پر سنگلاخ آنچنان یك منظرهٔ مهیبی داشتند که ژاپانها آن را (پور آرتور کوچك) نام نهاده بودند.

«لوی غند (۲۳) م پیش از طلوع آفتاب بهجوم آغاز نهاد. از نیمشب باینطرف برف میبارید، سردئی هوا نیز خیلی شدید بود. رفتار لوی غند خیلی زحمت آگین شد. یك قسمی ازین لوی غند میبایست که از نهر (تایچه) بگذرند. اما چون طبقهٔ یخها که سطح آنرا مستور داشته بود آب شده بود. پل بستن لازم امد. ازین تأخیریکه بمجبوریت پیش امد هجومیکه برای وقت صبح مصمم شده بود، بوقت پیشین اغاز شد. ژاپانها از همه عوارض زمین استفاده کرده خودرا تابه (۴۰۰) متره بدامن کوه رسانیده درانجا خط اول هجوم خود شانرا تأسیس دادند که درین اثنا طوپچئی دشمن نیز بکمال فعالیت به گله ریزئی شدید اغاز نهاده بودند.

«ازهجومهائیکه امروز وامشب اجرا کردید هیچ فائدهٔ حاصل نشد. بوقت سحر محاربه سرازنو اغاز نهاد. موضع دشمن ازجهت جنوب وغرب پیچانیده شده بود. اما بهجوم برخاستن غیرممکن بود.

«ترتیبات تدافعیهٔ روسها ازدامن تپه تابه ذروهٔ آن به اینصورت بود:

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 207 of 322

اولا یك خندق ، در عقب آن دیگر خندق نخستین شکاری ، و در اطراف آن شبکه هاو دامهای سیمی ، بعد ازان خندق دومین شکاری ، وباز شبکه هاو دامهای سیمی ، بعد ازان باز یك خندق شکاری وباز دامهاو شبکه های سیمی ، وبر سرذروه استحکامهای پخته وطوپخانه ها موجود بود .

« جنرال (ساما جیما) دید که اگر سعی واقدام بسیار دلیرانهٔ فداکارانهٔ اجرانشودوضبط کردن این موقع خیلی بطول می انجامد . لهذابه اصولهای فوق العاده ئیکه درمحاصرهٔ (پور آرتور) استعمال کرده بودمراجعت کرده یك مفرزهٔ افراد استحکام رابا گله های دستکی مجهز نموده برخندقهای شکاری دشمن سوق نمود .

« افراداستحکام ، بصورت از همدیگر جداجدابکمال دلاوری ومهارت سنگهاوعارضه های زمین بغله هاراسپر کرده کرده تابخندق پیش روی نخستین خودرا رسانیدند ، ودفعتهً ازکنارهای خندق گله های دستکی خودشانرا برافراد خندق پرتاب نمودند . این ادوات سهمناك ناریه ، بیك اصابت مدهشهٔ مخربه درمیان عسکرهای دشمن کفیدن گرفت . واز خاك ، وغبار ، ودود ، وپارچه های وجودبرهای کثیفی بالا میبراورد .

« روسهاازین هجوم ناگهانی دوچار تلاش عظیمی گردیده خندقهای خود شانرا خالی کردند . ودرین اثنا بقدر بیست نفر افراداستحکام ژاپانی برشبکه ها ودامهای سیمی برامده درمیان آن بکشادن یك راهی موفق شدند .

« طوپچیهای ژاپان درین اثنا برخندك شکافی دوم آتش بسیار شدیدی کشاده ازانسبب روسهاهیچ سرخودشانرا ازخندق بیرون کشیده نمیتوانستند . وسپرهادرزیر آتش طوپ نارومار میشدند ، افراداستحکام درزیر حمایهٔ طوپچی خود در امده سراز نوباجرای حرکت آغاز کرده بودندکه درین اثنا دفعتهً یك

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 208 of 322

اشتعال مخوفی بوقوع آمده بیك ولولهٔ دهشت افزایی کوه را دریك دود بسیار کثیفی غرق نمود. مگر روسهایك نقبی نیز در اطراف استحکامهای خود ترتیب داده بودند که درینوقت آن را درزیر پا های افراد عسکر استحکام ژاپان آتش داده اند. بقدر ده نفر آنها مقتول افتادند. دیگرشان بکار خود مشغول شدند.

« درینوقت ما نعهٔ دوم خندقهای شکاری نیز کشاده شده بود، واز انسبب همهٔ پیاده بهجوم برخاستند. روسها درینوقت برمهاجمین آتش تفنگهای ماشیندار خود را توجیه دادند، واز ذروهٔ کوه سنگهای بزرگ بزرگی را برانها میغلطانیدند برای پیش رفتن پیاده، هنوز بهمت ومعاونت عسکر استحکام احتیاج بود. لهذا افراد مذکوره ازمیان سنگها وبغله ها خزیده خزیده برخندق سوم شکاری پیش شدند، واز زیر بمهای دستکی خود شان را درمیان خندقهای مذکور پرتاب کردند. درظرف یکچند دقیقه صفهای روسها پریشان وبرهم شده بفرار رو نهادند. پیادهٔ ژاپان ازین فرصت استفاده کرده تابه استحکام ذروهٔ کوه واصل شدند.

« آتش ژاپانها درمیان عسکرهای روس که درسر نشیبی کوه بحال فرار بودند تحریبات عظیمه اجرا میکرد. درهر طرف کتله های نعشها بر روی همدیگر دیده میشد. ژاپانها سه قطعه طوپ، وبسیاری ازافراد عسکریهٔ روس را ضبط واسیر کردند.

« یك افسر روسی که بدست ژاپانها اسیر شده بود میگفت :

« این چنین موضع مستحکم را بجز غالبهای (پورآرتور) دیگر کسی ضبط کرده نمیتواند. هیچ شبهه نیست که تول غند جنرال (نوژی) در نجا باشد ! »

« جنرال (قوروپاتکین) نیز چون برنتیجهٔ این محاربه واقف گردید برین یك قایل شد که تول غند جنرال (نوژی) درینطرفست لهذا نظر دقت خود را سراسر بطرف جناح چپ عطف نمود. حال آنکه مقصد یگانهٔ جنرال (نوژی) نیز همین بود

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 209 of 322

که خصم خودرا برین قانع ساخته از جناح راست یك ضربهٔ محکم قطع برو حواله نماید .

« روسها بعد ازین محاربه در دیگر موضع های مستحکمی که بکمال اعتنا در پئی آن ساخته بودند نیز ثبات نتوانسته ، تابه (دالین) عقب کشیدند . ژاپانها بعد از پیشین بساعت (٤) به قریهٔ (چنحوچن) درامدند . قریه درمیان علوها وشعله های اتش مانده بود . »

در (۲۵) فبروری این تول غندزیاده تر پیش رفته باجناح قول راست خود به (زیت شالین) ، وباقول جناح چپ خودبه (دالین) واصل شد . این حرکات امروزی را یك مخابر دیگر به اینصورت حکایت میکند :

« در جهٔ حرارت دوزیر صفر به (۲۲) درجهٔ سانتیغراد فرو آمده بود برف بسیار کثیفی میبارید . حرکت پیش روئی ژاپانها درمیان سکوت و سکونت عمیقی اجرا کرده میشد .

« بوقت طلوع فجر ، موضعهای دشمن که در (دالین) بودیدار گردید . ازطرف ژاپانها نیز ترتیبات هجوم حاضر شد . روسها درینجا نیز موضعهای خود را برتپه های سنگلاخ سختی گرفته بودند . ژاپانها بظاهر احوال اینموضعها دیده ضبط وتسخیر انرا آسان شمردند . بوقت پیشین بهجوم پرداختند . امابمشکلات غیرمنتظری دوچار شدند . زیرا برفیکه میبارید بمجردیکه برزمین منجمد شده می افتاد هماندم انجماد کرده رفتار ژاپانهارا ایران خیلی متعسر و دشوار مینمود . مجروحین ومقتولین ازبغله هائیکه هجوم میبردند تابقعر وادی غلطان غلطان می افتادند . بعد از کمی یك باد بسیار تند وشدیدی بوزیدن آمده برفهارا گرد باد آسابه اطراف افشاندن گرفت . حال وموقع بدرجهٔ رسید که تحمل قابل نبود . شب بسیار برف دیگر بارید . سردی هوا نیز خیلی

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 210 of 322

انزونی گرفت . بسیاری از افراد انجماد می کردند ، واکثر مجروحین و فات می یافتند .

« درتاریکی شب ژاپانها فرصت ظلمت را غنمت دانسته باز هجوم خود شانرا تجدید کردند . امابسبب گردله ودمهٔ برف راه خودشانرا غلط کرده به بسی مشکلات گرفتار آمدند ، وبالطبع یکروز باستظار کشیدن مجبور شدند . اماباوجود آنهم دوقطعهٔ ژاپان که برای احاطه کردن موضع دشمن راازجهت شرق وشمال شرق سوق شده بود از تاریکی شب استفاده کرده به ایفای وظیفهٔ خود موفق شدند .

« روسها بوقت صبح چون دیدند که از پشت درزیر تهدید ژاپانها نمانده اند موضعهای خودشانرا ترك کرده بسوی شمال عقب کشیدند . واردوگاه لوی غند بزرگ خودشانرا که دران جوار برپا کرده بودند آتش زدند ، وبعدازان تابه (ماچونطان) رجعت کرده درانجا باقوای احتیاطیهٔ که از (فوشون) رسید یکجاشده به تعرض ژاپانها مقاومت کردند . »

حالا نقطهٔ دیگر میدان محاربه انظاردقت مارادعوت میکند . آتش جنگ وقتال ازراست آغاز کرده سوراست بسوی چپ توسع وانتشار مینماید . در ظرف کم مدتی می بینیم که همه صحنهٔ محاربه ازکوههای شرقی گرفته تابه وادی (لیاهو) که در اقصای غربست دریك سیلابهٔ آتش ولوله اندازدهشتی غرق واستیلاشده است .

تول غند(۱) م روس درینروزها میدید که قطعات دشمن بطرف جناح چپ شان پیش می آمد . در (۲۱) فبروری لوی غند (۲) وم (قوروکی) بسوی شرق سوراست پرفتار آغاز نهاده در (۲۳) وم فبروری قسم کلی آن به (وینیوتین) ، و قطعات پیش آن به (سیانچاجی) و(لیدیاواپان) واصل

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 211 of 322

شده بود . روز دیگر این لوی غند برر فتار شمال شرقی خود یکسر دوام ور زیده غبرك غند (۱۵) هم آن بجوار (یوقاخزان) . و غبرك غند (۳) وم ان تابه (چاهوانچای) آمده بود . باین خبرها که بقرارگاه روس رسید یك خبر غلط دیگری نیز رسید که آنهم عبارت ازین بود که احتیاط تون غند ژاپان که در (یانتای) بود یکسر بسوی شرق بحرکت آغاز نهاده است .

ازین خبر غلط جنرال (قوروباتکین) به این گمان افتاده ژاپانها بر جناح چپ شان به تعرض قرار داده است . لهذا بوقت شام تعرض تول غند (۲) وم خودرا تأخیر داده ، قول تول غند (۱) م سیبریا نیز بسوی (شیهی جون) فرستاد که لوی غند (۷۲) وم قول تول غند سیبریا نیز در (۲۵) م فبروری انهار اتعقیب مینمود .

قوماندانئی همهٔ جناح شرق به جنرال (لینه ویچ) تودیع کرده شده . جنرال (ره نتقامف) که یك کمی پیشتر ازین به قوماندانئی مفرزهٔ غرب تعیین شده بود باز بمفرزهٔ شرق فرستاده شد .

در (۲۵) م فبروری لوی غند (۲) وم تول غند نخستین ژاپان سر راست بسوی منتهای جناح چپ روسها که در جوار (سقورای) تخمین میشد با دوقول منتظم بپیش روی آغاز نهاد . اما باینچنین اراضئی سنگلاخ سخت خیلی کم مسافه قطع توانسته بودند .

لوی غند (۱۲) هم تول غند نخستین در طرف چپ لوی غند (۲) وم مانورهٔ تعرض را اجرا مینمود . این لوی غند غبرك غند (۲۳) وم خودرا در موضع مستحکمهٔ (بیانیو پوزا) گذاشته باغبرك غند (۱۲) هم خود سا حل نهر (چانهیزای) را استیلا کرده ، وغبرك غند احتیاط خودرا به (تا به کو) پیش برده بود . غبرك غند (۲) وم لوی غند خاصهٔ تول غند نخستین

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 212 of 322

در شب (۲۵) م فبروری تعرض روسها راکه از جنوب (بانز پنتون) بو قوع آمد دفع نمود. غبرك غند (۱) م خاصه نیز در همانشب یك موضع پیش روسهارا که درجوار (فیندیابو) بود ضبط نمودند.

حرکات ابتدائیهٔ تول غند (قوروکی) را مخابر ایتالیابی موسیو (بارزینی) به اینصورت تفصیل میدهد:

«بوقت شام (۲٤) م فبروری لوی غند جنرال (قوروکی) که از (٤) ماه به اینطرف درموضع های خود آرام گزین استراحت بودند برامده بحرکت آغاز نهادند. شب خیلی سرد، وتاریك ولی هواساکن و آرام بود. برای انشا کردن سپرها درانثنای محاربه، در پشتهای عسکرها توبره های با خاك پرشده موجود بود.

«از نتیجهٔ تجربه هائیکه در هجومهای شب برای ژاپانها حاصل شده بود این یك را دیده بودند که دشمن دایمابه عوعوهٔ سگها از وقوع هجوم ژاپانها تنبیه وبیدار شده اند. این مسئلهٔ سگها ازطرف ارکان حربیهٔ تول غند ژاپان بکمال جدیت درزیر نظر مطالعه گرفته شده به تمام ده هاوقریه های همجوار اعلان وتنبیهات اکیده اجرا نمودند که یاسگهای خودرا درخانه ها حبس کرده نگذارند که آوازشان براید، ویا آنکه سگهای خودشان راتلف نمایند وگرنه بمجازات بسیارشدیدهٔ گرفتار خواهند آمد. پس بنابرین اخطاروتنبیهات اکیدهٔ جلوگیری عوعوهٔ کلاب برطرف گردید.

«درانثنای پیش روی یکچندنفرعسکر ازلاشهای شیله های، بلند درمیان وادیها غلطیدند. برای سختی ودشواری این راه همین یك کفایت میکند که بگوئیم درتمام دنیا ازین اراضی سخت ترووحشیتر هیچ مملکتی نخواهد بود.

«مجرای نهر (شاحو) قسماً در مابین تول غند (قوروکی) وروسها

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 213 of 322

خط فاصل تشکیل میکرد . یکچند ده وقریهٔ بد بختی که درمیان وادی مو جود بود به مرمیهای تول غند های طرفین معروض مانده بودند . این قریه های بدبخت گاه از طرف روسها و گاه ازطرف ژاپانها ضبط وتسخیر شده، ودر تمام زمستان گاه از چپ و گاه ازراست به آتش طوپ مخاصمین دوچار مانده اند .

« لوی غند خاصه که من با او همراهم ، بعد ازانکه بقدرسه ربع ساعت برر فتار خود دوام ورزید قولهای کشف او خبرداد که درساحل جنوب (شا حو) یکچند قریه هادرزیر استیلای دشمن میباشد، بنابرین درمیان سکونت لیل نخستین بارصدا های سلاحهاعکس اندازیر ده های کوشهای ما گردید .

« روسها بعدازیك آتش کوتاه تفنگ ،وقعهای خود شانرا بدشمن وا گذارشده رجعت کردند . قرارداد منهٔ افق بلند گردید و کار ژاپانهارا که به عملیات تحکیمیه مشغول بودند سهولت عطا نمود . ژاپانهاتابه طلوع آفتاب برای تحکیم کردن ،موضعهای خود کوشیدند .

« در عین همین شب لوی غند (۱۲) هم ژاپان ، تابه قراولهای پیش روس رسیده ، و لوی غند (٤) م نیز بلا مشکلات دیگر لوی غند هارا تعقیب کرده بود . قطعات محاربه در اثنائیکه به اینصورت بسوی دشمن پیش می آمدند در عقب آنها ازطرف دیگر قطعات برای جابجا کردن طوپچی محاصره خط راه آهن خفیف شمند وفرو ضع و تمدید میگردید . دیگر اقسام سه جبههٔ حرب امروزرا بسکونت گذرانیدند .

« ژاپانهاازین حرکات پیش رفتاری فعالانهٔ شان درطرف شرق مقصد یگانهٔ که داشتند این بود که فکرروسهارا برین ثابت سازند که تعرض قطعیه بمقابل جناح چپ روسها اجرا میشود وبه اینصورت دایماً جناح راست خود شانرا خالی میکردند . »

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 214 of 322

وقایع از (۲۶) فبروری تابه (۱) مارچ

در (۲۶) فبروری ، قول جناح راست تول غند (۵) م ژاپان تابه (سان لونیو) تمدید داده شد .

غبرك غند (۱۵) هم لوی غند (۲) وم تابه درهٔ سقورای نزدیکشده بود . امادرانجا ازطرف قوتهای فایق روسهابه توقف مجبورشد .

غبرك غند (۳) وم ژاپان امروز در جوار (ابان) جمع می آمدند غبرك غنداحتیاط لوی غند (۱۲) تپه‌های جنوب (سونشوچوزی) را گرفته بودند .

لوی غند خاصه ، درین اثنادرتمام جبهه به آتش طوپچی آغازنهاد . غبرك غند (۳) جمع آوری خود رااکمال نموده بمحاربه اغازنهاد . وبعدازمحاربهٔ شدیدتاکی که اجرانمودبعضی ازاقسام استحکامات روس را که درجهت شرقی درهٔ (و انغولین) بود ضبط نمود .

لوی غند (۱۲) هم بصورت عمومیه تنهابه آتش طوپچی اکتفامیکرد ، اما در جبههٔ لوی غند خاصه درینروزها بسی محاربه های خونریزانهٔ بوقوع می آمد . وچون اینمحاربات درمیان قطعات پیش بوقوع می آمددر وضعیت عمومی هیچ یك تبدلی حاصل نمیکرد .

امریکه ازقرارگاه به (قوروکی) آمده بودهمین بودکه شدت هجومهای خود را برجبهه روس افزونی دهد تا آنکه دیگر قسمهای خود را برای تقویه دادن فرصت نیابد .

تول غند(٤) م (نوزو) تپه های (پوتیلوف) وجوار انرا باطوپهای بزرگ سنگین چاپ خود بکوبیدن آغاز نهاده طوپچی تول غند (۲)م (قوروکی) برای انکه نظر دقت دشمن را بسوی غرب جلب نکنند درینوقت اختیار سکوت کرده بود .

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 215 of 322

در جناح چپ، تول غند (۳) وم جنرال (نوژی) بکمال فعالیت برای اجرای تصور مدهشهٔ مانورهٔ حرکت احاطهٔ خود کوشش میورزید . وبا (٤) قول به پیش رفتاری خود آغاز نهاده امروز یعنی در (۲٦)م فبروری بخط (مامیقای — قالیاما) واصل شده بود. غبرك غند سواری (۲)وم دروادی (لیاعو) پیش شده بوقت شام در جوار (طاقو) رسیده بود .

در (۲۷) م فبروری — تول غند (٥)م ژاپان باهردو قول خود به تعرض بر (دینا) و (اوبونیولو) دوام ورزیده ولی هیچ یك نتیجهٔ مهمی بدست آورده نتوانست .

تول غندهای (۱ — ٤ — ۲) ژاپان باطوپهای صحرا ومحاصرهٔ خود موضعهای دشمن رامیکوبیدند . قطعات روس ، بموضع اصلی محفوظ خود شان عقب کشیده درانجا آرام گرفته بودند . وازانرو بضایعات بزرگی دوچار نمیشدند .

یکی از مخابرین محاربه کیفیت داخل شدن تول غند (٤) م جنرال (نو زو) رادرمیدان محاربه بانصورت بیان میکنند :

« در روز (۲۸) م فبروری بوقت ازصداهای طوپ عادتی هرروزه خیلی قوتناکتر و کثیفتر یك ولولهٔ مهیب و دهشت آوری شنیده میشد . انچنان یك ولوله که پردهٔ گوشهای چینیانی را که تادر(لیائویانغ)به اسوده حالی نشسته بودند به اهتزاز می اورد . این غرش طوپ مانند عکس صدای یك طوفان مدهشی که در طبقات فوقانی هوای نسیمی بوقوع امده باشد درهرطرف افق منتشر میشد .

« مگر طوپهای محاصرهٔ دیو آسایی که طرفین مخاصمین آنرامالك بودند، ودر مرکزهای خود آنهارا تعبیه کرده بودند به ایفای وظیفه اغاز نهادند .

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 216 of 322

تقریباً (۴۰۰) طوپ هاوان ، و اوبوس دیو آسا از طرفین در حال فعالیت امده بود . اینست که تول غند (٤) م ژاپان که درزیر قوماندهٔ جنرال (تو زو) بود به صحنهٔ محاربه به اینصورت داخل شده بود .

« در طرف راست این تول غند ، وتادرمنتهای افق از مدت (۸) روز به اینطرف تول غند (۵) م جنرال (قاوامورا) ، ویکقدری ازان نزدیکتر از چار روز به اینطرف تول غند (۲) م جنرال (قوروکی) محاربه میکردند . در (۲٦ ، و ۲۷) ماه محاربهٔ طوپچی ا نقدرشدتناك نبوده فاصله بفاصله بوقوع می امد . روسها برای دانستن امتداد موضع ژاپان باطوپ ها مرکز ، و جناح چپ ، وجبههٔ ژاپانها را جستجو کردند ، ولی ژاپانها به ستر وپنهان کردن قوت های خودشان موفق وکامیاب آمدند وهیچ سررشتهٔ به روسها ندادند . پیادهٔ ژاپان درخندقهای شکارئی خود دریك سکوت عمیق انتظارمی کشیدند و تنها به ترصدودفع کردن حرکات کشف دشمن اکتفا میورزیدند .

درتاریخ حرب تا به اینده هیچ یك مثالی دیده نمیشود که افواه ناریهٔ بسیار جسیم ساحل ، یعنی — طوپهای بزرگی که درساحلها برای کوبیدن کشتیهای جنگی وضع میشود درمحاربه های میدان استعمال شده باشد . وهیچ کس تا بحال بخیال وخاطر خود نیاورده بود که طوپ های اوبوس (۲۸) سانتیمتره ئی برای ایفای خدمت کردن باغندك طوپ های صحرا درمیدان محاربه اورده شود . اتشه ملیتر های اوروپا که بحسیات یك معلمی که درامتحان شاگردان مکتب بیایند درانجا امده اند ، خودشان درینمحاربه مانند شاگردی مانده معلومات عسکریهٔ خود شانرا ابابسی مکتسبات جدیده تزئین وتوسیع داده واپس به مملکت های خودشان برگشته اند .

« صداهای مهیب دهشتناك طوپخانه های (نوزو) از نقاط بسیار بعید

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 217 of 322

افق نیز شنیده میشد. انسان وقتیکه بهاین غندك طوپ ها نزدیك میشد هنوز ازیکچند کیلو متره دورتر لرزهٔ زمین راحس میکرد.

« طوپ های (۱۲، و ۱۵) سانتیمتره ئی دراستاسیون (شاحو) تعبیه شده بود، ابنیه های استاسیون سراسر ویران شده بود، و گله های روس درمیان غلطیده گیهای انها نیز هم اشتعال میورزید. لکن طوپ های ژاپان باستره های بلند و قوتمندی مستور بودند. درچار اطراف طوپ ها، خرمنهای خاك، و پارچه های غلطیده گی ها و سنگرهائیکه موجود بود، بتأثیر گله های روس بهوا میشد او گاه گاهی هرچیز درمیان یك هرج ومرج طوفان بلا غائب شده میرفت. درجهت غرب استاسیون. وهزار متره دورتر از استاسیون دریك دهی یك غندك طوپ ازان اوبوسهای (۲۸) سانتیمتره ئی که بر (بورارتور) غلبه جسته اند تعبیه شده بود. اراضئی اینجا چون عارضه ناك نبود برای طوپ ها هیچیك ستره طبیعئی موجود نداشت. بمقابل گله های بزرگ دشمن درمیدان باز مقابله مینمود. تنها در پیش روی هر طوپ از توبره های ریگ یك یك سپری ساخته شده بود.

« ان طوپ های اوبوس سنگین درزیر دست افراد طوپچئی (نوزو) بیك انقیاد و مطاوعت تمام بهر طرفیکه دلشان میخواست دور میخورد، وبکمال سهولت بالا و پایان میشد. طوپ، و فرش، و همه ترتیبات ان انتهاد و نفر تحریك میداد. درپئی هر انداخت اوبوس ژاپان، یك گلهٔ بزرگی از طرف روسها بمقابله می امد. گله های روس وقتیکه برزمین میافتاد زمین مانند زلزلهٔ بسیار شدیدی بلرزه می امد. خرمن های خاك، وغلطیده گیهای که برهوا میشد روی هوا را تیره میساخت، ودرظرف یك ان همهٔ غندك طوپ بابك دود سیاه وکثیفی ستر واحاطه میشد.

« وقتیکه یك گلهٔ افتاده اشتعال میورزید طوپچیها برای یك ان تعطیل

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 218 of 322

خدمت کرده بیك حرکت غیر اختیاری خم میشدند . ویادر زیر سپر پنهان میشدند . این یك ان بحرانست . افسران نیز مانند نفرها میکردند اما هاندم این حال زایل شده همهٔ شان باز بر سر طوپ میدویدند . وباز بکمال سکونت وانتظام برکار خود شان دوام مینمودند . هیچ یك عملهٔ ماشینخانه ها در وقت کار ماشین های خود ازین عسکرهای طوپچی زیاده تر وباسکونت وانتظام ترکار نمیتوانستند . افراد طوپچی (نوزو) بافراد عمله ، وماکینیست یك واپوری مشابهت میرساند که درحال وقوع یك قضا رسیده کی برای رهایی دادن کشتی وکشتی نشینان خود کوشش ورزند . اندیشه وتلاش این افراد نیز باتلاش واندیشهٔ انها مشابهت می رسانید . »

دراثنای محاربه ، احوال روحیهٔ عسکر چنانچه انسان گمان میبرد واحوال هیبت اشتمال محاربه رامی بیند به آندرجه مدهش وپر هراس نیست . بلکه ازانچه گمان میشود خیلی ساده تر واسانتر است .

زیرا یك تول غند پیش از تشکیل یافتن برای حرب ، از بسی انسانهای مختلف بیدل و آرامی مرکب میباشند . مثلا از مردمان دهقان ، وصنعتکار ، وکاتب وامثال این گونه عناصر مختلفه جمع آمده میباشند که اینها ازدلاوری ، وقهرمانی هیچ بهرهٔ ندارند . وهیچ شبهه نیست که پیش از جمع آمدن تول غند ، هرگاه یکوقتی خودرا هدف یك سلاحی به بینند درقلب خودیك اثرخوف وخلجانی حس نکنند . حالآ نکه درتول غند چون این انسانهای عادتی جمع آیند هریکی ازانها یك قهرمان دلاوری میشوند .

زیرا حرب برای تمام انسانها یك وظیفهٔ شمرده میشود که هرکس به ایفای آن ، مکلف میباشد . استعداد وقابلیت انسانها درخصوص عادت کرفتن با چیز های غیر طبیعی بدرجه ایست که تا پایان حیرتست . مثلا یك شهریکه در

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 219 of 322

زیر بومباردمان طوپ گرفته شود ، اهالی شهر رفته رفته با آن بومباردمان چنان عادت میکردکه آنرا یك حال طبیعی میداندکه اینحال در(پور آرتور) بواقعی مشاهده شد . زیرا بمجردیکه بومباردمان توقف میکرد بازارها وسرکها ازعرابه هاوفیتونهای مردمان شهرکه برای هواخوری میبرامدند پر میشد ، وچنانچه کسی بگویدکه « باران ایستاده شد ، بیا که بهوا خوری برائیم . » در پورآرتور نیز همچنین گفته میشد که « بومباردمان ایستاده شد ، بیا که بیازار برویم . »

دراحوال عادتی نیز همچنین است : مثلادرروی زمین هیچوقت بیماریهای مدهش مانند وبا ، وطاعون ، ودیگر گونه قضاهاوفلاکتها کم نمیشود . باوجود آنکه هرروز بسیاری از همجنسان خودرامی بینند که بیمار میشوند ، وبه تهلکه گرفتارمی آیند ، ومیمیرند بازهم هرکس بهمین قانع هستندکه من ازین تهلکه ها ازادم ، وازانروهرکس بکمال ذوق بکاروبارخود مشغول میباشند .

اینست که عسکرهاهم بمیدان محاربه بهمچنین حس توکل نیکبینانه ، واطمئنان جسورانه داخل میشوند . وباوجودیکه بسی ازرفقای خود راجروح و مقتول افتاده می بینند ، باز هم چون بسی ر فقای خود را زنده می یابند حسیات نیکبینانهٔ شان افزونی میگیرد .

ذاتاً حرب بجزیك شکل خصوصی حیات بشریه دگرچیزی نیست ، وازانست که انسانهادرمیدان حرب تدریجاً الفت پیدا میکنند .

مخابر(بارزنی) برتفصیلات وقایع حربیه دوام کرده میگوید :

« یکقدری دور تراز غندك طوپ (اوبوس) ژاپانهایك منارهٔ چوبی بلندی برپا کرده بودندکه اینجاموقع رصدانخاذشده بود ، وبمثابهٔ چشم غندك طوپ شمرده میشد . زیرادر حجره ئیکه از آهنهای خط شمندو فر برین مناره

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 220 of 322

بوجود آورده بودند افسران طوپچی ژاپانی نشسته،وضع دشمن را ترصد میکردند . و نتیجه های انداخت وتأثیرات آنهارا تلفون اخبار میکردند . روسهابرای تخریب این قلهٔ ترصد بسیار صرف سعی و غیرت میکردند ، در اطراف ان متصل گله های روس افتاده اشتعال میورزید . وقله رادرمیان دودها وشعله ها مستغرق میگردانید . گاهی دیده میشد که یك پارچهٔ گله از تیرکش حجره بدرون حجره نفوذ مینمود ، وبعد از کمی یك افسرژاپانی رامی دیدیم که سروروپش در خون آلوده شده ازقدمه های قله فرومی آمد وبا خطوه های آهسته آهسته تنها بسرخودبسوی محل خسته خانه روانه میشد . اما باوجود اینهم تلفون ازخبر دادن گله ها ئیکه اصابت میکردویانمیکرد کوتاهی نداشت .

« یك پردهٔ تیره رنگی که ازدودهای اشتعال شرانپلها متشکل بود بیك وضع حزن آوری همهٔ افق را پوشیده بود . درطرف راست تپهٔ (پوتیلوف) درمیان دمه ها وابرها بصورت مبهمی ترسم میکرد . گله های لا یعد ولا یحصای ژاپانها در بقله ها وذروهٔ تپهٔ مذکور پی هم میکفید . وهر انداخت باکتلهٔ دود جسیم وکره وی الشکلی تمیز میکرد . این تودهٔ سحاب آسای دودها تپه را کامل احاطه کرده شکل اصلئی آنرا تبدیل میداد . و بعد از یك مدتی که آن سحاب زایل میشد تپهٔ (پوتیلوف) باز ازمیان آن سحابپاره ها عرض وجود میکرد .

« درین تپهٔ (پوتیلوف) بهزارها انسان موجود بود . چونکه روسها آنرا بیك صورت بسیار معتنای تحکیم وتقویه نموده بودند . دردیگر موضعهای روس که در کنار ساحل نهر (شاحو) بود نیز اینچنین دودهای کثیف ومظلم دیده میشد . آثار تخریبات اتش طوپچئی ژاپان ازدور نیز فرق وتمیز میشد . درجاها ئیکه گله

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 221 of 322

های ژاپان میکفید کتله های بزرگ سنگ، وغلطیده کیها، وپارچه های اعضای انسان بهوا میشد .

« بعد الظهر در نزدیك خط شمندو فردود های کثیف ومظلم عمودی اهسته اهسته ومتادیاً بالاشدن ، ورفته رفته انتشاریا فتن ان دیده شد. قریهٔ (حانچاپو) که بقدر چارونیم کیلومتره از استاسیون (شاحو) دورتر بوددرمیان علوها وشعله های مدهشی بماند. روسها درینقریه چونیها، وکدامهای مهمات، وجبه خانه های خودشانرا تأسیس داده بودند .

« بعداز کمی که دو دها خیلی افزونی کرفت دفعتهً یك اشتعال بسیارمدهشی که صدا های ان خیلی مهیب ودلخراش بودشنیده شد، ویك عمود شعلهٔ زرد رنك بسیارغلوی بسوی سماالابرامد .

« مکرابند ودها وشعله های بلا آسا ازبرهوا کردن مغازه های جبه خانه هابعمل آمده بود. قریهٔ (شاحوپو) درمیان علوها سراسرسوخته محوکردید. درعقب آن آتش بقریهٔ (یاحشاچو) ، و(فولیتو)، و(شونتانچو) نیزسرایت کرده صفاق درمیان یك شعلهٔ بسیارسهمناك غریبی بماند. وچون درین اثنا آفتاب هم غروب نموده بود دهشت وعظمت این شعله هادوبالاشده بود . »

درشب (۲۸) فبروری قول تول غند (۱۷) روس بمقابل پل شمندوفر استاسیون (شاحو) یك تعرض مقابلی اجرا نمودند. ولی ازطرف لوی غند (۶) ژاپون باضایعات کثیره دفع ورد کردید .

تول غند(۳)م جنرال (نوژی) که وظیفهٔ مهمهٔ حرکت احاطه را درعهده کرفته بود درشام هما نروز بخط (قوتایجی — قوینی قان) داخل شده درجناح راست خودبادشمن تماس حاصلکرد .

جنرال (قوروپاتکین) درزیر تأثیراین احوال مدهشه خیلی به اندیشه و

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 222 of 322

اضطراب مانده همه نظر دقت خودرا باینطرف توجیه نمود، وبخوبی دانستکه درجناح راست او دقیقه بدقیقه یك تهلکهٔ بسیار بزرك ومدهشی بظهور میآید.

یك لوی غندکه در زیر دست خودش در احتیاط تول غند موجود بود همانرا برای استقامت (سالین پو) به پیش روانه نمود وغیر ازین یك لوی غند دیگری نیز در داخل قول تول غند (۱۰) م تشکیل داده در عقب آن لوی غند در فرستادن بود.

وقایع (۱) م مارچ

سر ازامروز جنرال (نوژی) مجبور بوده باقطعات روس دست وگریبان شود. لهذا دریکم مارچ قولهای خودرا ایکدیگر نزدیك کردن، وبحرکت (کین چرخ) دوام ورزیدن را قرارداد.

سوارئی این تول غند (۳) م بی آنکه محاربه کند بوقت شام به (طامنتون)، وکندکهای پیش آن به (سین مین تون) واصل شد.

لوی غند (۷) م به (حاشی قانزا)، ولوی غند (۱) م به (تیاقانجو)، وغرك غند احتیاطه (یوحاتای) رسیدند. لوی غند (۹) م اگرچه موضع درجوار (سیقان تای) احاطه کردند، ولی بنابر مشکلات واقعه، تعرض قطعی رابرای شب آینده تأخیر دادند.

لوی غند (۲) م جنرال (اوقو) که تاکنون درموقع های خودبی صداوندا بسخو کرده انتظار تقرب تول غند (۳) م جنرال نوژی را داشتند درینوقت بفعالیت آمده جناح راست لوی غند (۸) م تا بموقعهای (چانتانحوتان) و (چانتان)، وجناح چپ لوی غند مذکور برموضعهای روس که درمابین (چانتان) و (سیفانتای) بود تعرض نمود.

لوی غند (۵) م تول غند (۲) وم درشب (۲) وم مارچ بعد ازمحاربه های شدید ومعندانهٔ خونریزانه، روسهارا ازموضعهای شان بیرون براورد.

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 223 of 322

لوی غند (٤) م ، و (۲) غبرگ غند احتیاط در (حونلین پو) حاضر امر ماندند .

درباب حرکات ابتدائی تول غند (۲) م جنرال (اوقو) یکی از مخابرین حرب این تفصیلات را بیان میکند :

« موضعهای روس که در مقابل تول غند (۲) م ژاپان تصادف کرده بود از خط شمندو فرتا بساحل راست نهر (هون) امتداد یافته و یك خط مستحکمی تشکیل داده بود که از جبهه بران هجوم بردن را بخیال وخاطرهم نباید گذرانید . زیرا اینچنین یك تشبث هم به بسیار وقت محتاج بود ، وهم خیلی ضایعات را هم واجب میگردید . لهذا جنرال (اوقو) در ین اثنا با جنرال (نوژی) مشترکاً باهمهٔ قوای موجودهٔ خود بر (چانتان) تعرض کردن ، وبعد از انکه این موقع مهم را ضبط نماید بر خط مستحکم روس از بغل بهجوم بردن قرار داده بود .

« هنوز در (۲٦) م فبروری که طوفان های برف بر ساحل نهر (هون) خرمنهای جسیم ومتحرکی تشکیل میداد یك غندك طوپ استحکام ژاپان بساختن یك پل بزرگی برنهر (هون) درمقابل (حوقوتای) مشغول شده بودند . اینست که ازین پل تول غند (۲) مرور نموده از راههای مختلف استقامت (چانتان) را گرفته بودند .

« در نیمشب لوی غند (۸) م ازنهرمذکور گذشتند خطوه های منتظم غندك ها برسراین پل نو ساخت صدا های خفه شدهٔ آهنگ داری حاصل میکرد . صدا های طوپها ، وعرابه های جبه خانه ومهمات تابسیار دورجا هاعکس مینمود .

« ساعت دو بود . هرنفر بریك یك توبرهٔ خاك که خدمت سپرساختن شانرا ایفانماید برشانه داشتند که به این وضعیت نفرهای ژاپانی قیافت عجیب

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 224 of 322

الشکل غریبی را گرفته بودند ، و چنان پنداشتی که یك نوع مخلوقات کلولهٔ بی سری هستند .

« ژاپانها بکمال تقید و احتیاط همه شب راه پیمودند . پیش از صبح بساعت (٦) بقدر (۷۰۰) متره به نزدیك موضعهای دشمن رسیدند . وهمانده بر زمین خوابیده در پشت توبره های ریگ خود خزیدند و بطلوع افتاب منتظر ماندند . طوپچی یك کیلومتره دورتر موضع گرفته باطلوع شمس یکجا به اتش اغاز کردند .

« امروز هوا صاف بود . قریه ها و استحکامها واضح و عیان دیده میشدند . بر دیوارهای حشت پخته قریهٔ (چانتان) عسکرهای روس دیده میشد که با (فلامه) یعنی — بایرق کوچك مخابره میکردند . و به این اشارت های شان از دیگر طرف نیز جواب میرسید . بوقت پیشین غندك های ژاپانها کله های شرانپل خود را کمکرده کله های طوپ پیل انداختن گرفتند .

« کله های طوپ پیل مانند نقب کار کرده کتله های سنگ وخاك را بر هوا کرده بر روسها می افشانید . صنف پیاده در زیر حمایهٔ توبره های ریگ خود تدریجاً پیش میرفتند .

تا به نزدیك شام در تمام جبههٔ تول غند اتش شدید و کثیف طوپ چی دوام ورزید . و بوقت شام کسب اعتدال نموده بعد از کمی سراسر منقطع گردید . شب خیلی مظلم و ساکن بود . تنها در منتهای شرق صداهای رعداسای او بوسهای (نوزو) که تیهٔ (پوتیلوف) را در زیر اتش گرفته بودند شنیده میشد . گاه گاه صداهای تفنگ نیز از انطرف بگوش برمیخورد .

بساعت (۹) شب در تمام میدان محاربه یك سکوت عمیقی حکمفرما گردید . درچنین زمانهای سکوت محاربه یك حال ثقلت بخشی پیدا میشود . انسان

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 225 of 322

بکمال خلجان بوقوع یك حادثهٔ فوق العادهٔ منتظر میماند .

« درین اثنا دیدم که یك ضیای کوچکی از نزدیکئی قرارگاه جنرال (اوتو) بدرخشید ، این ضیا بعد از کمی خاموش، وباز ظهور نمود . مگر این یك چراغ الکتریکئی بود . از بسیار دور یك چراغ دیگر به این چراغ جواب داد ، واز دیگر نقطه یك چراغ دیگری یکدو بار روشن وتاریك شد . مگر از طرف ارکان حربیهٔ تول غند به اینصورت به لوی غندها تبلیغ اوامر میکرد . وقتیکه تبلیغ امر ختام یافته همهٔ چراغها اشارت (دانسته شد) را بدادهمهٔ روشنیها بیکبار خاموش گردید .

« بعد از یکدقیقه منظرهٔ میدان محاربه تبدیل یافت . درهر طرف افق لمعه های آتش طوپ وتفنگ شعشعه نثار گردید . وبایك ولولهٔ هول انگیزی سکونت عمیقهٔ شب را خلل دار گردانید مگر ژاپانها برموضعهای دشمن بهجوم آغاز نها ده بودند . هجومهای ژاپانها مانند امواج بحر که بساحل بخورد تابه پیش شبکه ها ودامهای سیمئی استحکامهای دشمن رسیده درانجا دوچار توقف گردید .

« لوی غند (۵) م بساعت (۱۰) درساحل راست نهر، یك استحکام دشمن راضبط وتسخیر نمود . که درین اثنا جنرال (نوژی) نیز (سیفانتای) را ضبط کرده بکمال عزم ومتانت سرراست بسوی شمال پیش میرفت .

« بتأثیر بومبارد مان ده ها وقریه ها عقب یکدیگر آتش میگرفت . وهمهٔ سما را بیك رنگ آتشین شعله نثاری تزئین میکرد . بروشنیٔ حریق راهها و وخندقهای شکاری که عساکر روس دران بودند بخوبی مشاهده میشد . درجاهائیکه خالی گمان میشد غیرمتحرك کتله ها ، ویاخود قافله های مجروحین دیده میشد . گاه گاهی که گله های شرانپل براین خرمنهای انسان میکفید چنان معلوم میشد که دریك محل حریقی صد دمان جمع آمده اند .

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 226 of 322

« در تاریکئی شب گاه گاهی که بعضی سایه های انسان نزدیك میشد صدا های (تاره دا) یعنی — (کیستی) بلند میگردید . دیگر بعضی صداها آن را جواب میداد . و بعدازان باز هرچیزی غریق سکون میگردید . »

درینطرف حال بدینمنوال بود . اما تول غند چارم جنرال (نوزو) از سر قوماندان امر گرفته بود که بر جبههٔ خط روس هجومهای پی هم برده نگذارد که دشمن قوتهای خود را بر (اوقو) و (نوژی) صرف بتواند .

در پیش روی این تول غند موضع بسیار قوی و مستحکم تپهٔ (پوتیلوف) مانع افتاده بود . این تپه که اساس الاساس جبههٔ روس بود روسها آنرا بعد از محاربهٔ (شاحو) بحال یك موضع مستحکم ممتنع التسخیری دراورده بودند . در پیش گاه این تپه دامها و شبکه های سیمی بسیار محکمی ساخته بودند ، و بسی چاههای گرگ دام و نقب وغیره موانعه ها بوجود آورده بودند ، و به اینصورت (٦) خط موانع فرعیه در پی همدیگر تأسیس داده بودند . و از جنوب شرقی تپهٔ مذکور تا به (شاحوپو) استحکامهای متعددی ساخته و آنها را بواسطهٔ خندقهای شکاری ، و موانع فرعیه بهمدیگر ربط و الصاق داده بودند .

جنرال (نوزو) بنابر امریکه از قرارگاه گرفته بود بر موضع (پوتیلوف) بهجوم بردن قرارداد .

تفصیلات این هجوم را موسیو (بارزنی) باینصورت حکایه میکند :

« غبرك غند جنرال (ایایاشی) که قول چپ لوی غند (۱۰) هم بود برضبط این تپه مأمور گردیده بساعت (۸) روز (۱) مارچ خندقهای خزهٔ خودشانرا ترك کرده بحرکت آغاز نهادند . روسها آتش طوپ شدیدی بر انها اجرا مینمودند ولی پیادهٔ شان هنوز ساکت بودند .

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 227 of 322

« ژاپانها امروز از هز از متره پیشتر رفته نتوانستند . فردا بوقت صبح یك برف بسیار کثیفی میبارید . جو هوا با پارچه های برفی که بادجنوبی آنرا یکسر بسوی روسها می افشاند مستور بود . عسکر ژاپان این حال را یك امداد معنوی شمردند .

« غبرك غند (ایماياشی) تول غند خود را ترك کرده درزیر حمایهٔ طوفان برف تابه (شاجوعوتو) پیش رفتند . نزدیکترین موضعهای دشمن از یکجا بمسافهٔ (۲۰۰۰) متره بود . بعد از پیشین برف منقطع گردید ، وافق صاف شد . زمین بایك لباس سفیدی مستور بود . چیزهائیکه خیلی دور بودهم خیلی واضح و آشکار دیده میشد .

« روسها بمجردیکه رفتار پیش آمدن ژاپانهارا فرق و تمیز کردند شدت آتش خودشان را تزئید کردند . وژاپانها چون ازده (شاعوجوتو) برای هجوم کردن بر استحکام (حولوتون) برامدند یك آتش شدیدمد هش طوپچی برا نها توجیه گردید . شرانپلهائیکه برز مین می افتاد برف هارا مانند گرد بادی بهوا میکرد .

« غند چپ غبرك غند ، زیاده تر به آتش دشمن معروض بود . درظرف (۲۰) دقیقه تولی های اول این غند(٤) افسر و(۱۲٤) نفررا غایب کردند امابازهم برروفتار پیش روی خود دوام میورزیدند . خط هجوم بدشمن بقدر (۱۲۰۰) متره نزدیکشد . اراضی باو جودیکه عارضه ناك بود بازهم سراسر درزیر حا کمیت نیهٔ (پوتیلوف)بود .

« محاربهٔ طوپچی خیلی شدتناك است . گله های جسیم ژاپانها ، ترتیبات تدا فعیهٔ روسهارا زیروزبر میکنند ، دامها وشبکه های سیمی رامیغلطانند ، سپرهارا بهوا میکنند ، اماروسها درباب تلافی وتعمیر کردن خسارات خودشان سرعت ومهارت حیرت آور نشان میدادندو بمجردیکه دوداشتعال گله های ژاپان زایل

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 228 of 322

میشد بسرعت تمام عسکرهای روس برامده خرابیها را پس تعمیر میکردند، وباز پس در پشت سپرها میخزیدند .

«صداهای قوماندهٔ افسران ژاپانی که بر صفهای عسکر (پرخ زاو ! ... پرخ زاو ! ...) گفته حکم میکردند متصل عکس انداز میکردید وتفنگهای ماشیندارشان متصل بر خندقهای شکارتی روس آتش میافشاندند .

«بیشترین خندقهای شکارتی روس با یك تولی ممتاز نشان انداز مدافعه میشد . ژاپانها تفنگهای ماشیندار خودشان را بالا کشیده کشیده این خندقها را در زیر باران گله گرفتند . لکن طوپچیهای روس برای رهایی یافتن از ین آتش جحیم آسا باطوپهای (۱۵) سانتیمتره یی خود دو عدد انها را تخریب کردند .

« درساعت پنج ، مهاجمین در هر حمله خرمنها خرمنهای نعش خود شانرا پامال کرده هجوم میبردند . درین اثنا قوماندان غبرك غند جنرال (ایا یاشی) مجروح شد . یك پارچهٔ شرانپل بر سینه اش اصابت کرده بود . دو کفتان به امداد قوماندان دویدند . جنرال هر دو دست خودرا بر سینهٔ خود فشرده گفت : (بگذارید ، ضرر نیست . . . هنوز برپا ایستاده شده میتوانم .) امابعد ازانکه بدشواری یکچند قدم برداشت از میان دستهای کفتانها بر زمین افتاد . کفتانها درزیر بغلهای جنرال درامده هنوز یکچند قدم نرفته بودند که دیگر یك گلهٔ شرانپل آمده دو کپتانرا نیز مجروح نموده یك پارچهٔ گله بر قلم پای کفتان (یاشولی) اصابت کرد . یك پارچهٔ دیگر از سینهٔ کفتان (حایاشی) درامده از مهرهٔ کمرش بیرون جهید . کفتان (حایاشی) یك تبسم اضطراب آلودی کرده گفت : (میمیرم !)

« محاربه درین اثنا بشدت دوام میورزید . در حالیکه این جنرال ودو کپتان مجروح افتاده بودند هیچ یك نفر، وهیچ یك مد درسی نبود ؛ این

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 229 of 322

نقطه خالی ومتروك بود . جنرال (ایماياشی) وکفتان (یاشولی) درحالی که متصل اززخمهای شان خون جاری بود ،درپیش کفتان (حایاشی) که جان میکند زانوبرزمین دعاشدند . وآخرین سخن اورا که گفت :(برای میکادو) شنیدند .

« ژاپانهادرین اثناتپهٔ آخرینی را که درپیشگاه موضع دشمن بودضبط کردند . بربغلهٔ تپه عادتاً یك جالهٔ گلهٔ میبارید . مهاجمین ازبغلهٔ سخت وسرتیزتپه فروآمده بربغلهٔ دیگرانطرف وادی به پنجالك بالاشدن گرفتند . وبعداز تلفات بسیاری برحندقهای شکارتی روسها که بران تپهٔ دیگربود هجوم برده ضبط نمودند مدافعین به استحکامهای (حولاتون) خودکه (۱۰۰۰) متره عقب تربودرجمت کرده ، وازانجا باجملهٔ استحکامهای (پوتیلوف) مشترکاً برخندقهای شکاری که ژاپانها آنرا ضبط کرده بودندیك آتش دوزخین اسابی کشادند .

« ژاپانهابرای عملیات جدی تدافعیهٔ خود هیچ فرصت نداشتند . ازانرو درمیان برفها خودرا دفن کرده به انتظارکشیدن مجبورشدند . درینجانبات کردن خیلی دشوار مینمود ، به پیش رفتن نیزدیوانه کی شمرده میشد . هیچ کس سرخود را از سپربالا کرده نمیتوانست . روسها مانندکسانیکه برتختهٔ آماج تیراندازی کنند برین نقطهٔ سیاه یك آتش کثیف ومجتمع توجیه نموده بودند .

« ژاپانها به این وضعیت مهلك و خوفناك خود بقدر (۱۰۰) متره دورتر از روسهامدت سه شبانه روزدرهمین جا بماندند . درزیر باران گلهٔ شدید متمادی دشمن ، ودرمقابل سردی شدیدمانجوری این کتلهٔ عسکری ژاپان بقدر (۸۰) ساعت مقاومت کرده اندکه تصویروتعبیردشواری این مقاومت خارج دایرهٔ امکانست . »

در تول غند نخستین ، غبرك غند خاصه درشب (۱) م مارچ روسهارا از (فیند یاپو) طردودفع کردند . ولی روسهابازهم تا هفتم مارچ درساحل جنوبی نهرمانده توانسته اند . ودرین اثنادرمابین طرفین بسی محاربه ها

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 230 of 322

بوقوع آمده است .

درعین همین شب غبرك غند خاصهٔ (۲) م ، موقع (یالرنیتون) راضبط کرده اند . اماروسها باز بیك هجوم مقابل اگرچه موقع مذکوررابدست آوردند ولی بازدوم بار ژاپانهاهجوم شدیدهٔ خود پس بدست آوردند . و درینبار بصورت قطعی بدست ژاپانها بماند .

درحق این هجوم یك شاهدوقایع . این تفصیلات رامیدهد :

« در پیش وپس قریه ئیکه روسها دران تحصن کرده بودنددو خط مدافعهٔ موجود بود . درروز (۱) م مارچ دیوار خشت پخته ئیکه خط اول مدافعه راتشکیل میداد ازطرف یك تولی عسکر استحکام ژاپانی با گله های دستکی تخریب شده وهماندم یك کندك بدرون هجوم نمود . ژاپانها وقتیکه درمیان خانه های خراب شدهٔ ده درامدندنعش یکچندنفر رفقای خودشان را که یك روز پیشتر گم کرده بودند درانجا یافتند .

« همهٔ این تعشعهاسراسر برهنه شده بودند، دربعضی ازانهاهیچ اثرزخمی ندیدند . ژاپانهاچنان گمان کردندکه آنهارا روسها بقصد برهنه کرده درخنك انجامدداده اند . درروی وپیشانی بعضی ازانهابعضی آثارزخمیهائیکه ازنغل موزه حاصلشده باشدپدیدار بودودندانهای بعضی ازانهارادیدندکه شکسته شده است .

« این مسئله درنظرژاپانهابه تحقیق رسانیدکه روسها درحق این رفقای شان معامله های وحشیانه اجرا کرده اند . ازین خبر بدرجهٔ بقهروغضب آمدندکه عقل شان ازسرهای شان کوچ نموده وهماندم بهنیت اینکه همهٔ روس هارااسیر کنند، وانتقام رفقای خودشان رابگیرندبیك شدت وسرعت وحشیانهٔ برق آسایی ازهردوطرف ده برامده برخط مدافعهٔ دوم روسهاهجوم بردند .

« این هجوم آنقدر آنی، ومدهش وغیرمنتظربوقوع آمده بودکه روسها

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 231 of 322

فرصت مقاومت را نیافته به آنطرف سا حل فرار نمودند. لکن بقدر (۲۸) نفر آنها فرصت فرار را نیافته اسیر افتادند .

« در بنوقت یك منظرهٔ مؤلمی بوقوع آمد . عسکرهای ژاپان که بغلیان آمده بودند این اسیر هارا از خندقهای شان کشان کشان براورده یکان یکان را بقتل رسانیدند .

« قوماندان غبرك غند بمجردیکه ازین کیفیت خبردار گردید هماندم به محل واقعه شتافته جلوگیری عسکر خودرا ازین فعل نا شایسته نمود . ودر حق جسارت کنندگان این فعل یك جزای بسیار مدهشی که درنزد ژاپانها خیلی موجب عیب وعارشمرده میشود ترتیب داد . و آن جزا اینستکه : از خط آتش یعنی — خط پیش روی حرب برداشته تابه آخر خط حرب دور انداخت . »

غبرك غند (۳) وم لوی غند (۲) وم ازدست قول تول غند [۳] وم سیبریاموضع مستحکم غربی درهٔ (قاوتولین) راضبط نمود .

جنرال (قوروپاتکین) برای رهایی یافتن ازتهلکهٔ شبکه یکسر ازطرف غرب پیش می آمد برجعت دادن منتهای جناح راست خودقرارداده برهمه قطعه های (۱۷) م و (۱) م قول تول غند هـای خود امر داد که یکسر بسوی (موکدن) رجعت نمایند . این قطعات در زیر قوماندانی جنرال (ده ویت) یك لوی غند تشکیل داده رجعت نمودند .

﴿ وقایع از (۲) وم مارچ تابه (٤) م ﴾

درشب (۲) وم مارچ ، مفرزهٔ غرب ، وقول تول غند نشان انداز مختلط ، وقول تول غند [۸] م روسهار جعتیکه امرشده بود اجرا کردند .

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 232 of 322

کدا،ها ، وانبارهای ارزاقیکه در (سیا اوسین ،ین تین) داشتندآتش دادند . ژاپانها چون شعله های این اتش زده گی را دیدند دانستند که روسها رجعت میکنند . لهذا هماندم باجناح راست تول غند (۳) وم ، وجناح چپ تول غند (۲) وم خود ، روسهارا تضییق وتعقیب نمودند .

درجوار (سیفانتای) درمیان لوی غند (۹) م ژاپان ، ومفرزهٔ غرب روسها که در حال رجعت بود ند یك محاربهٔ شبانهٔ بسیار خونریزی بوقوع آمد . ودرنتیجهٔ کارزار روسها پریشان شدند ودرزیر حمایهٔ یك دمداری که فدا کردند تابه (آیدیاپو) برجعت خود دوام توانستند .

قول تول غند نشان انداز مختلط ، وقول تول غند (۸) م نیزازدوساحل نهر (هون) تابخط (سوهود یاپو — تونای) عقب کشیدند پیادهٔ قول تول غند (۱۰) هم از (۳) غند عبارت بوده درزیر قوماندهٔ جنرال (هرشلمان)، وقول تول غند (۵) م سیبر یادرشب (۳) وم ماه تابجوار (قازدیاپو) عقب کشیدند، ودرموضعهای مستحکم (پانزولینزا) دمدارهای خودرا گذاشتند .

درطرف ژاپانها ؛ لوی غند (۹) قطعات روس را که ازساحل راست نهر (هون) رجعت میکردندتعقیب کرده در وقت شام (۲) وم مارچ تابجهت غربی (ساچازا) پیش شده توانستند . جنرال (نوژی) بادیگرلوی غند های خود برفتار پیش روی خود دوام ورزیده ، لوی غند (۷) م ان بوقت شام بخط (تاشی هیتزا — تازی پو) ، ولوی غند (۱) م بخط (چاند یافان — بزین پولو) واصل شد ؛ غبرك غند احتیاط تابه (سالین پو) تعقیبات اجرانمود . غبرك غند سواری (۲) وم تابه [چودیاتا] رسید .

بعد ازپیشین ازطرف لوی غند پیادهٔ (۲۵) ، ولوی غند (شاتیلوف) روس یك تعرض مقابل برژاپانها اجرا کرده شد . ولی این تعرض با آتشهای

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 233 of 322

شدید بفلکی لوی غند (۱) م ، و (۷) م ژاپان که از شمال و جنوب اجرا میشد بصورت بسیار شدیدی دفع نموده شد .

لوی غند های (۸ و ٥) تول غند (۲) وم ژاپان بعد از انکه دمدار های روش را که در موضعهای مستحکم موجود بودند بشدت تمام دفع وطرد کردند دروقت شام (۲) مارچ تا بخط (چه وورپو — وویتازی) پیش شده توانسته اند .

دو غبرك غند احتیاط ، ولوی غند (٤) م بصورت عمومیه تنها به آتش طوپ اکتفا میورزیدند . حرکات امروز ینهٔ لوی غند (٤) م را مخابراتیا لیابی باینصورت تصویر میکنند .

« صبح روز (۲) وم مارچ یك برف بسیار کثیف ولرزانی میبارید . درین صحرای بی پایان دمهٔ برف مانع دیدن درختان بسیار نزدیك نیز میشد . قافله های مجروحین از (سانده پو) ودیگر قریه هادر آمدن بود . برمیدان سفید یکه دوپیش انظار ماتمادی داشت زنبیل والاهاوزنبیلهامانند یك خط مستقیمی پدیدار بود .

« برف ، آثار خرابی ووحشت میدان محاربه راستر میکرد ، وهرخرابی راسراز نو تنظیم میداد ، وسپرهای خراب ومتروك شکاری را بایك چونه کاری سفید نرمی یکرنگ و یکسان میساخت ، وبرنعشها ئیکه میان خندقها را پر کرده بود یك کفن سفیدی پوشانیده هرچیزرا از نظر تجسس ستر وپنهان میکرد . دست شفقت طبیعت خرمنهای کشته گان را باخرمن خرمن کفن مخمل سفیدی میپوشانید ، وازمیان پیچاوشکنهای این کفن اشکال مقتولین بیکصورت مبهمی پدید ارمیگردید . وبعد ازیکچند ساعت که باریدن برف شدت میکرد آن هرج ومرج مردگان یکسان شده دران عالم متروك ومبهمی

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 234 of 322

بغیر از دستهای خون آلودی که بسوی سما بالا بود دیگر هیچ چیزی دیده نمیشد.

« سانده پو » درمیان علوها وشعله ها در احتراق بود ، و دراطراف (چانتان) محاربه بکمال شدت دوام میورزید ، لوی غند (٤) م نیز درین حوالی محاربه میکردند .

« بعد از پیشین قوماندان غبرك غند چپ این لوی غند؛(۳) کندك خود را بر هجوم سوق نمود ، این کندك ها بعداز (٦) ساعت درمیدان محاربه بسیاری از رفقای خود را ترك کرده واپس عودت کردند . زیرا دشمن خودشانرا خوب مدافعه میکردند .

« بعدازان بر هجوم شبانه قرار دادند . یك غند که سراز نو تشکیل یافته بود هجوم حقیقی رااجرا میکرد ، در عین زمان سه تولی پیاده ، برای جلب کردن نظر دقت دشمنرا بدیگر طرف ، از جهت غرب نمایش اجرا میکرد .

« امشب خیلی تاریکی تیره درونی بود . ساعت دوی شب بود که غند مذکور خندقهای شکاری خودشانرا ترك کردند . وبقدر (۳۰۰) متره درپیش بر زمین خوابیدند ، ودرزیر آتش خفیف دشمن به جریان احوال منتظر ماندند .

« سه تولی که برای اجرای نمایش مامور بودند وقتیکه بجناح روسها واصل میشدند ، وصول خود را باسه فیر متصل آتش تفنگ به دیگر افراد غند اخبار میکردند .

« یکی یکبار ازطرف غرب بصورت بسیار واضح ، وتیزسه فیر متصل آتش تفنگ عکس انداز گردید . اینستکه بار وله ئیکه به آن انتظار کشیده میشد همین بود . لهذا افراد غند سرنیزه های خودشانرا بر تفنگهای خودشان سوار کرده به بسیار بصیرت و احتیاط به پیش شدن آغاز نهادند . واز طرف قوماندان غند بر افراد تنبیه شده بودکه هیچ سخن نگویند ، وهیچ تفنگ نیندازند .

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 235 of 322

«اینستکه این خدعهٔ حرب نتیجهٔ موفقیت بخشید. روسها گمان بردندکه ژاپانها باقوای عظیمهٔ خودحرکت احاطه اجرا کردند، واز اثر وبهمانطرف سه تولی توجیه انظار دقت کرده بهمانسو آتش کردن گرفتند، واز وجود غنیمکه بی صداوبی ندا لحظه بلحظه به آنها تقرب میکردند خبردار نشدند. وسایه های سیاه سیاهی را که از میان دامها و شبکه های سیمی میگذشتند اصلا فرق نکرده بودند.

«یکی یکبار بمهای دستکشی ژاپانها بیك ولولهٔ هول انگیزی اشتعال، د، و در عقب آن دفعهٔ بمهاجمهٔ هزارها نفر سپرهای استحکام غلطیدن گرفت. در هجومهای شب افسران ژاپان برافراد معیت خود تنبیه میکردند، که دایما از آدمان بلند بالای قوی جثه آتش بکنند. زیرا در میان ظلمت شب سیما و اونیفورمهٔ اشخاص فرق و تمیز نمیشد که دوست اندیا دشمن وظیفهٔ علامت فارقهٔ دشمن و دوست را بزرگی و کوچکی جثه نشان میداد. اما چون تاریکی شب بدرجهٔ بود که بزرگی و کوچکئی جثه نیز معلوم نمیشد، ازان رو ژاپانها دایما فریاد میکردند که: (تهکی قا، میقاناقا؟) یعنی — آیا دوستست، یادشمن؟ وزمان بزمان صدا های «میقانا، میقانا.» شنیده میشد.

«آخر الامر روسها بیك حال پریشانئی تمام فرار کردند. درین وقت برف میبارید؛ (چایتاحو) بانعشها مالامال بود و یك حال خرابه زاری را گرفته بود. از مجروحین کسانیکه به سردی طاقت داشتند بقرارگاه فرستاده میشدند. اکثر ژاپانها دوسه زخم برداشته بودند. حتی به بعضی هفت زخمه وهشت زخمه نیز تصادف میشد.

«شش ساعت آخرین محاربه برای سلاحهای روسها سراسر غیر مساعد شده بود. زیرا (سیفانتای، چانتان، پای تاچو) ضبط شده بود. ژاپانها در مقابل این موضعهای قوتمندی که غیر قابل تسخیر شمرده میشد بقدر چهار ماه متمادیاً

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 236 of 322

انتظار کشیده بودند. حالا آنکه درینوقت این موضع های مستحکم، وقریه‌های پشت هم یکی درپشت دیگر سقوط میکردند.

« بوقت پیشین، بر (چوچانتای) هجوم برده شد. اما پیشدارها خبر دادند که روسها قصبه را آتش زده رجعت کرده‌اند. فی الواقع از سرهای خانه‌های ده دود های کثیفی میبرامد، واین دودها بسرعت کسب ظلمت وکثافت میکرد. لحظهٔ نگذشته بود که از میان شاخهای خشك درختان ده شعله‌های نخستین آتش زده گی پدیدار گردید.

وقتیکه ژاپانها بسوی این ده پیش میشدند. دفعةً از زیر پای شان یك اشتعال مدهشی بوقوع امد بسیاری از عسکرهایك قوهٔ دفعیهٔ مدهشی برهوا شدند. مگر این یك نقب ترتیب کردهٔ روسها بود که بشدت تأثیر آتش زده گی برهوا گردید.

« ژاپانها وقتیکه درقصبه داخل شدند از اثر اشتعال یك بحر آتشینی یافتند در میان این صحرای وسیعی که بارف مستور بود، منظرئیکه این حریق بزرگ نشان میداد، مهیب ومصیبت انگیزتر ازان یك منظرهٔ تصور نمیشد.

« ساعت (۲) بود که طوفان برف منقطع گردید. سما روبصافی نهاد. کندك های دشمن که یکسر بسوی (حوچوتون) بحال رجعت بود دیده شدند. درین اثنا نفر بهرهٔ ژاپانی فریاد برواردکه: (میته کیته، میته کیته) یعنی ـ دشمن، دشمن.

« مگر بقدر (٤) کیلومتره دورتر کثیف وارام یك قول روس که درحال رجعت بود اگرچه بچشم خوب دیده نمیشدند. اما بدوربین واضحتر وعیانتر دیده میشد قطعه های پیاده بلوك بلوك جدا شده بود که عدد این بلوك ها تخمیناً ده کندك بنظر میامد. درپیش روی این بلوك ها، خیلی عرابه وطوپ میرفت. اینها قطعاتی بودند که درساحل نهر (هون) مغلوب شده وحالا بحال رجعت بودند.

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 237 of 322

«غندك های ژاپان که بر (قوچاجو) دانه های تخریب میانداختند طوپهای خود را بسوی این فراریها دور داده به انداختن شرانیل اغاز نهادند. بعداز یکچند دقیقه نخستین دانهٔ شرانیل از قول روس خیلی به اینطرف کفید. رفته رفته طوپ چیهای ژاپان مسافه را افزونی داده انداخت خود را انتظیم دادند. وسر از بن وقت بومباردمان هیچ فاصله پذیر نشد.

«قول روس در زیر آتش طوپ چئی ژاپان بر رفتار رجعیهٔ خودشان دوام داشتند. گاه گاهی در صفها خالی جاها وسکته ها بوقوع میامد. اغلب احتمال این بود که مجروحانرا برمیداشتند. این کله ریزی فراریهای روس یك حادثهٔ سهاوی مقتدری شمرده درمیان این میدان هلاك مستر بحانه و متوکلانه برجعت خود دوام میورزیدند.

«قوت روسها که در (قوچاجو) بود نیز قریهٔ مذکوره را ترك کرده برجعت اغاز نهادند. دو کندك ژاپانی به قدمهای دویدن از جهت شرقی ده پیش رفته رجعت روسها را به انهزام و پریشانی گرفتار اوردند. روسها دیگر ده هارا نیز خالی کرده میرفتند، و در زیر آتش طوپ چئی ژاپان بصورت درهم و برهم فرار می کردند.

«آفتاب درین اثنا غروب کرده بود. قولهای رجعت کنندهٔ روسها که از طرف طوپ چئی ژاپان در زیر آتش شدید گرفته شده بودند درمیان تاریکی شب از نظر نهان گردید. گویا ظلمت لیل بشفقت آمده این فراریهای بیچاره و پریشان را در زیر حمایهٔ خود گرفته بود.

«اتش طوپ در هر طرف منقطع گردید. غندك ها برای اماده شدن بحرکت شفق را انتظار میکشیدند. شعله های حریق قریه ها و ده ها در هر طرف افق صحرای سفید یك چراغان اتشینی تشکیل داده بودند. زمان بزمان یك فیر

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 238 of 322

اتش تفنگ شنیده میشد . »

پیش ازین گفته بودیم که تول غند (٤)م ژاپان امر هجوم را بر جبههٔ روسها گرفته بود تا انکه فرصت امداد رسانیدن قوت را بجناحهای خود نیابد. اما قطعات ژاپان بمقابل موضعهای بسیار قوی تمند روس خیلی کم مسافه قطع توانسته بودند، وبوقت شام خود را بمو ضعهای روس نزدیك کرده بودند . محاربه بورود شب نیز منقطع نگردیده بود .

آمدیم بر تول غند نخستین: لوی غند خاصهٔ تول غند خاصه، باغبرك غند خاصه امروز نیز در جنوب (شاحو) بماندند. اما لوی غند (۱۲)م نهر را گذر کرده مو ضعهای (چانهیزای) روسها را ضبط کردند. کذالك غبرك غند (۳)م لوی غند (۲)م ، دو استحکام دیگر روس را که در شرق درهٔ (قاو تولین) بود ضبط کردند .

آمدیم بر تول غند (٥)م ژاپان: در وضعیت تول غند نجم هیچ یك تبدل اساسی بوقوع نیامده است .

آمدیم بر تول غند (۳)م جنرال (نوزی) : بنا بر تعرض مقابل روسها، که در (۲) مارچ اجرا کرده بودند جنرال (نوزی) تا رسیدن لوی غند (۹)م تول غند (۲) انتظار کشیده روز دیگر که لوی غند (۹)م مذکور رسید در مقابل خود قول تول غند (۸)م روس را یافته قول تول غند مذکور روس بدون محاربه رجعت کردند . امادر (سالین پو) لوی غند (۲٥)م بیادهٔ روس ولوی غند (شا تیلوف) روس بیك محاربهٔ جدی قیام ورزیده بعد از یك مجادلهٔ خون ریزانهٔ بیك مغلوبیت وانهزام بسیار فلاکتا وری دوچاری امدند و تا به استحکامات غربی (موکدهن) بصورت بسیار پریشانی فرار نمودند .

آمدیم بر تول غند (۲)م : جنرال (اوقو) در ساحل جنوب نهر (هون) بزحرکت (شی ٔحرخ) خود دوام ور زیده ، ودمدارهای روس را یکان

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 239 of 322

یکان دفع کرده میرفت .

ازهجومهائیکه تول غند (٤)م برجبهه اجرا کردند تابحال یك نتیجهٔ قطعئی حاصل نشده بود . غبرك غند جنرال (ایماياشی) مجروح بکمال شجاعت بر تپهٔ (پوتیلوف) برهجومهای خونریزانهٔ مهلکهٔ خوددوام میورزد، ازطرف دیگر غبرك غندجنرال (اوتامی) که بهمین لوی غندتول غند (٤)م منسوبست نیز بهمین همین شجاعت ودلاوری محاربه میکنند .

احوال امشبهٔ غبرك غند (ایماياشی)را یکی ازمخابرین باینصورت نقل و حکایه میکنند :

«نیم شب بودکه افرادغندجناح چپ غبرك غند (ایماياشی) که یك کندك ازانها درموضعی که گرفته بودند درزیر قوماندهٔ کرنیل (تاقافورا) میبودند . درین اثنا دیدند که یك سیاهی به سوی شان میاید، وصدا های پای هم بگوش شان برخورد چون مسافه نزدیك بودسیاهی مذکوررا عسکر خودگمان کرده اوازدادندکه : (طاره وا) یعنی — کیستی؟ ازطرف مقابل بزبان ژاپانی اوازامدکه (میقاقا) یعنی — دوست! ژاپانها بشبهه افتاده تفنگهای خودشان رابسوی تاریکی توجیه داده منتظر شدند . اما برآتش کردن جسارت نورزیدند .

«سایه ها نزدیکشده میامدند . یکی یکبار درظلمت وسکونت شب صداهای (هوررا) عکس انداز گردید . مگر یکچندطابوروروس باسر نیزه برکندك ژاپانی هجوم شبخون آوردند . درظرف یك آن یك مجادلهٔ مدهشی بوقوع امد . بجز صداهای ضربه های سرنیزه، وتیغ وخنجر و آهٔ ، وانین وصیحه های جانخراش دگرچیزی شنیده نمیشد .

«بعداز کمی ژاپانهادر مقابل قوای فایقهٔ دشمن مقاومت نتوانسته وبسی مجروح ومقتول و همه اشیا ولوازمات خودرا ترك کرده رجعت نمودند .

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 240 of 322

« روسها در این موقعیکه ضبط کردند بماندند و غنایم بسیار بی اندازه بدست آوردند و اشیاء و اسباب ژاپنها را روی هم ریخته و پترول بر آن افشانده آتش دادند . ژاپنها از دور این حال را مشاهده میکردند ، و چون دیدند که مجروحان و مقتولان ژاپنی را نیز در آتش می اندازند تاب و طاقت نیاورده مقدار باقیماندهٔ جزوی کندک مذکور بیک شجاعت مقاومت شکن هژبرانهٔ بر روسها حمله آوردند ، و آنچنان یک مجادلهٔ شدیدی نمودند که تصویر آن بیان نمی آید .

« حال و وضعیت ژاپنها تهلکه ناک ضایعات شان از حد افزون بود . افسران شان بجز نفر تنزیل یافته بود . در دیگر کندک این غندنیز تنها سه نفر افسر مانده بود قوماندان غندنیز مجروح شده بود ، و پی هم امداد میطلبید .

« نهایت یک کندک ژاپانی به قدمهای دویدن به امداد رسید این کندک که با کله های دستکی مجهز بودند بر روسها هجوم بردند ، صداهای مدهش کله های دستکی که پی هم اشتعال میورزید بیک عکس صدای دلخراشانهٔ دروا دیهاودوه ها عکس انداز میگردید . آخر الامر روسها بی تاب و بیطاقت شده به استحکامهای خود رجعت کردند .

« هنگامیکه فجر دمید ، دیده شد که خرمن خرمن نعشهای روس و ژاپان میدان محاربه را ستر و پنهان ساخته بود . سردی هوا زخمیها را پی هم میکشت . اه ها ، وانینها ، و نالشها ، و فغانها از هر طرف بالا میشد ژاپانها نعشهای مقتولین را سپر ساخته در عقب آنها میخزیدند . »

از (۲۶) فبروری به اینطرف (۴۰۰) نفر از افراد استحکام ژاپانی در شمال شرقی موضع (فانشان) روس ، بقدر یک کیلومتره دورتر در عقب یک عارضهٔ زمین به تأسیس دادن سیرهای شکاری مشغول شده بودند . تا به (۲) مارچ این خط که استناد گاه هجوم را تشکیل میداد ، تدریجاً توسیع و تقویه شده نهایت

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 241 of 322

در نجابقدر (۳) کندك جمع آمده بود .

درنیمشب (موته) نام ملازم ، یعنی صوبه دار عسکر استحکام راامرشد که دام هاوشبکه های سیمی استحکام دشمنرا خراب کنند . یك مخابر درینباب این تفصیلاترا بیان میکند :

« صوبه دار (موته) پست نفر عسکر استحکام را انتخاب کرده به اجرای این امر آغاز نمود . اولا اینها بالاپوشهای خودرا کشیدند ، ویك توپ سان سفیدی آورده هر نفر خودرا کفن آسادران پیچیدند ، موزه های خودشانرا نیز کشیده پنج شش جفت جوراب پوشیدند ، بعوض کلاه نیزازسان سفید یك کلاه درازی عجیب القیافتی بسر کردند که انسان چون آنهارامیدید چنان گمان میکرد که مرده گانیست که باکفن ازقبر برامده اند .

« افرادمذکوره بعدازانکه حاضری خودشانرا اکمال کردندبادیگر رفقای خود بصورت مستریحانه وداع کرده ازسرپیرهای خود پر جهیدند ، ودر میان تاریکی شب از نظرنهان گردیدند .

« این افراد استحکام ازمیان دره ها ، وچقوریها ، وکوداللهابصورت کج وپیچی بسیارمسافه قطع نمودند ، واز بهر آنکه خودشان وبرفهای زمین ازهم فرق نشود ، وآسمان خانه نکنند دایماپست وخم خم شده میرفتند . والحاصل بهزار مشکلات خودرا تابه پیش خط قراول اول روس رسانیدند .

« درینوقت یك حادثهٔ بسیارحیرت افزا ، وخنده آوری بوقوع آمد نفرهای قراول پیش روس ، بمجردیکه این عجیب القیافه کفن پوشانرا بنا گهان دفعتهً درپیش روی خود دید ، چنان گمان کردندکه جنهاوشیطا نهایست که اززمین برامده اند ، یاآنکه ارواح مقتولینست که بصورت مافوق الطبیعه برای اخذ انتقام برامده اند . لهذا تفنگهای خودشانرا انداخته ، ویك ندای خوف و

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 242 of 322

دهشتی براورده روبفرار نهادند .

« قراولهای بزرگ چون دویدن این قراولها را بسوی خود دیدند چنان گمان کردند که عساکر ژاپانست ، وهجوم آورده ، وازانسبب بلااماں برقراولهای بیچارهٔ ازجن ترسیدهٔ خود آتش کردند ، وتامیدانستند که از خود است یابیگانه بسیاری ازنفرهای خود شانرا برخاك هلاك غلطانیدند .

« ژاپانها ازین خوف وتلاش روسهااستفاده کرده درمختلف نقطه های موضع روسهاصندوقهای دینامیت خودشانرا وضع کردند . حالاترتیب کردن ناقلهای الکتریك آن لازم بود . از میان این بیست نفر (اویه کی) نام نفره داو طلب این خدمت برامد . لهذادیگررفقای اوعودت کرده خود (اویه کی) در پیش دامنهای شبکهٔ سیمی بماند .

« درین اثناجنهای کفن پوش سفیدازنظرپنهان گردید . روسهاهنوز هم بی اختیار آتش میکردند . بعد از چند دقیقه همهٔ اراضی محیطه بایك شعلهٔ برق آسایی روشن گردید ، ودرعقب آن یك اشتعال مهیب خفه شدهٔ بلندشد . مگرنفر (اویه کی) ناقلهارا آتش داده بود . همهٔ افراد استحکام سالماً بمفرزهٔ خودشان عودت کردند . لکن نفر (اویه کی) عودت نکرد . »

صبح بساعت (۵) ژاپانها هجوم نمودند . جنرال (نوزو) بهمه حال ضبط کردن استحکام دشمنرا امر نمود . (۳) کندك ژاپان ازموضع خودبرامده هجوم بردند . ولی پیشترازنصف قوت خودشانرا ضایع کرده برجعت مجبور شدند . درهمین روزژاپانها (۲۰۰۰) عسکرضایعات دادند .

لوی غند (۲) م تول غند نخستین امروزصبح بردهٔ (قانولین) هجوم نمود . یك غندکه ازطرف یوزباشی (شی چادا) قومانده میشد برضبط کردن دوتپهٔ که درجنوب شرقی دره بودمأمور کرده شد . یوزباشی یعنی — سلمشر

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 243 of 322

بمجرد یکه این امررا گرفت غند معیت خودرا گفت : « تا این موضعهای دشمنرا نگیریم محقق بدانید که پس گشتن برای ما نیست . »

همه افسران کندك بقتل رسیدند که از همه پیشتر یوزباشی مذکور بود . بعد ازان کرنیل (طاقانا) بر تجدید هجوم قیام ورزید . ودر پیش روی صف برامده حکم (برخ زاو) یعنی — پیش رفتن را بداد . یاور اواز بازویش کشیده گفت : « همه افسران مقتول شدند . شما میباید که زنده باشید تاقو مانده بد هید . » لکن کرنیل بسخن او گوش نداده (برخ زاو) گفته فریاد برآورد . وافراد را تابه استحکام برسانید . روسها وژاپانها دست وگریبان شدند در وقت طلوع فجر برق زدن سرنیزه ها و کریچ ها مشاهده میشد . کرنیل (طاقانا) مقتول شد . ژاپانها بکمال پریشانی برجعت مجبور شدند .

— ﴿ وقایع ﴾ —

— از (٤) مارچ تابه (۹) —

در چارم مارچ لوی غند نخستین تول غند (۳) وم ژاپان به (تیاندیانون) ، لوی غند (۷) م تابه مزار ایمپراطور (تایجونغ) « لوی غند (۹) بسوی استاسیون (موکده ن) سر راست برفتار پیش روئی خود دوام ورزید .

لوی غند نخستین بی آنکه بیك مقاومتی تصادف کند به (تاشیچائو) بیامد ، ودرا نجا توقف نمود . لوی غند (۷) م در جوار (نیوزیانتون) ، لوی غند (۹) در جوار (یوهونتون) بموضعهای مستحکم دشمن برخوردند . این لوی غندها تعرض خود شانرا بشب (٥) م مارچ تأخیر دادند .

از استکشافات امروز دانسته شد که جناح راست روسها از قیاس وتخمینی که ژاپانها کرده بودند بیشتر امتداد دارد . زیرا روسها لوی غند (شانیلوف) خودرا

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 244 of 322

برای تمدید جناح راست لوی غند (۲۵) به پهلوی ان اورده بودند، ودر شمال ان لوی غند (ده ویت) را نیز اورده جناح راست خودرا تاکه میتوانستند دراز کرده بودند .

قرارگاه عمومی ژاپان چون بفکر ان نبود که تول غند احاطهٔ خودرا با وضع مستحکم روس بیاویزاند از ان رو بجنرال (نوژی) امر داده شد که تعرض نکرده سر راست بسوی شمال پرفتار پیش روی خوددوام نماید وهرجاکه منتهای جناح راست روس را بیابد حرکت احاطه را اجرا کند .

پرتول غند (۲) م نیز مانند تول غند (۳) م امر داده شد که زیاده تر بسوی چپ میل کند . واز احتیاط تول غند ، لوی غند (۳) م نیز به لوی غند (۲) م الحاق گردید .

لوی غند (۵) م تول غند (۲) م ژاپان اقسام قول تول غند (۸) م روس را که تاساحل شمالی نهر (هون) فرار کرده بودند دفع وتعقیب کرده وتا بجوار (زانوزا) امده بود .

قطعات روس که مرکب از اقسام قول تول غند نشان انداز مختلط واقسام قول تول غند (۸) م ، وویران شده گیهای قول تول غند (۵) م سیبریابود در (٤) م مارچ درزیر قوماندهٔ جنرال (لاوینچ) یکجاشده برجعت اغاز نهادند .

یکی از مخابرین حرب که در تول غنداوقوبود درباب رجعت روسها این تفصیلات را اعطامینماید :

« در (٤) م مارچ از چهل ساعت به اینطرف تول غند (اوقو) بحال رفتار بود . روسها باقولهای متعدد مختلفهٔ خوددر وادئی (هون) منتشر شده رجعت میکردند . بعضی ازین قولها تابسیار جاهای دور فرار کرده بودند . دیگرها از پی ان عقب گیری داشتند .

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 245 of 322

«تا بجای که نظر کار میکرد کتله های متحرك ، خرمنهای انسان، عرابه‌ها اسپها دیده میشد ، ودر میان اینها برقهای سرنیزه ها وسلاح های عسکر چشمها را میدرخشانید .

«برف زایلشده بود . برهروجب خاك نقشهای قدم، واثر نعلهای بارکشها وخطهای عرابه‌ها دیده میشد . درهرطرف اسبابها واشیائیکه انداخته شده بود بنظر برمیخورد مثلا بالاپوشهای پوستیندار قزاقها، یاکتهای کارتوس، بوط، موزه، سپرهای شکارئی که کنده شده ونیم کاره مانده، وبیل وکلنگ. وسلاح صف صف در میان ان سپرها دیده میشد . واز ین یك معلوم میگردیدکه روسها بنابر مقصدیکه حرکت شان سهولت یابد این اسبابهای خودشانرا انداخته اندبالاپوش های سموردار خود شان راباوجود سردی هوا ازدوش انداخته حتی موزه های خودشان را نیز از پا کشیده براراضئی منجمده پای لخت رفتن را ترجیح کرده بودند .

«گاه گاهی که این سیلابهٔ عظیم بشر بیك مانعهٔ پیش میامدند، مثلا یك ده مستحکمی که هنوز از طرف یکچند نفر عسکر مدافعه میشد، ویا بیك سپر شکارئی پیش میامدند بی انکه یك لحظه توقف کنند ان مانعه هارا پامال کرده میگذشتند . زیرا بانها علی الاکثر یك طوپخانهٔ خودرا بسرعت پیش رانده ، وبجابکی اخذ موضع کرده در میان صفهای آخرین فراریها گلهباری میکرد .

«روسها مرده کان خود شانرا دفن نمیکردند ، واز بسکه درفرار سرعت داشتند نهایك تخته چوب صلیب داری برسر آن مرده کان برزمین خلانیده ونام مرده را بایك قلم سربی بران نوشته اکتفا میورزیدند . رفته رفته سرعت فرارشان بدرجهٔ رسید که برای اینهم فرصت پیدا نمیکردند . بعد ازیك وقت برای مجروحین نیز عین همین حال بوقوع آمد . وقتیکه دشمن نزدیك میشد مجروح

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 246 of 322

حان ، تزوك ولرزان ، واز خوف واضطراب خودشان نالان میخزیدند ، درسیما های شان آثار خوف و حیرت نمایان ، وبچشمهای حیرت نشان خود بطرف ژاپانها نگران میبودند .

« کندك های ژاپان بیك سکوت وسکونت باعزمی رفتار داشتند ، نفرها درزیر بکس پشتکئی خودشان یك کمی خم شده ، وروحهای شان درخاك ودود غرق کشته ونظرهای خودرا برزمین دوخته ، قدمهای یك نسق و آرام خودمتصل به پیش میرفتند ، اینها عادتا بیك ماشین جاندار یکجنسی تشبیه میشدند .

« بمجرد یکه امر (دیژا) یعنی بایست داده میشد عسکرها همانده برزمین میخوابیدند ، وهمانده بخواب میرفتند ، ایحال به آنقدر یك سرعتی واقع میشده که گمان میرفت که کندك ها همه محو وزایل شدند ، افرادی آنکه جاهای خصوصئی انتخاب کنند بی تکلفانه وبهم آمیخته خواب میکردند ، یکی دستهای خودرا بر دیگر رفیق خود دراز میکرد ، وزهٔ دیگری خدمت متکای دیگری را بجامی آورد .

« ازدیگر طرف عرابه ها ، وغندك ، وعرابه های چینئی که ازدشمن گرفته شده بود میآمد ، اردو گاه به اینچیزها کسب جسارت میکرد اسپهای مانده شده گردنهای خودشان را بر همدیگر تکیه داده ارام میکردند ، درمابین پاهای اسپها وعرابه ها افسران وطوپچیان بخواب میرفتند . علی الاکثر نعشهای مقتولین روس نیز در میان این کتلهٔ غیر متجانسه موجود میبود ، عسکر های ژاپان درپهلوی آنها بکمال بیغمی میخوابیدند .

« از دور صداهای طوپها طنین انداز میشد ، فاصلهٔ آتش خیلی کم بود ، درینوقت امر های نوتوزیع میشد ، عسکرها یکی پئی دیگر بیدار میشدند واز زمین برخواسته صف می بستند ، آخرترین خبرها ازدهن بدهن انتشار می نمود ، این خبر این بود که : (روسها اسن تاچو) را خالی کردند) .

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 247 of 322

« همه ده ها میسوختند . از صحرا یك ابر گرد و دود مدیدی بر میخواست این گرد و غبار قول او بوسهای جسیمی بود که از بومبارد . ن (چاستان) می آمدند . »

تول غند (٤) ژاپان باقطعات لوی غند (٥) م در جنوب نهر هون بر تعرضهای خود شان دوام میور زیدند .

بسبب عقب کشیدن قول تول غند (٥) م سیبریا در مابین قول تول غند مذکور ، وقول تول غند (۱۷) یك جا خالی بزرگی بعمل امده بود . قوماندان قول تول غند (۱۷) هم برای پر کردن جاخالی مذکور بساعت (۹) شام امر داد که واپس کشیده انجارا پر کنند . اما بعد از (۲) ساعت جنرال از قرار خود نکول کرده بازبه برگشتن امر داد .

روز (٤) م مارچ یك روز خون آلودی برای لوی غند (٤) م ژاپان گردید . تول غند (او قو) درحالتیکه بحرکات مظفرانه عقب گیری دوام میورزید . لوی غند (٤) م بیك مقاومت مایوسانه دشمن تصادف نمود .

لوی غند (٤) م بردو قول رفتار داشت . درراست غبرك غند (هاياشی) در چپ غبرك غند (حوناغا) موجود بود . درراه به بسیار نفربهای قراول ساخته گی روسها تصادف کردند . که برچوبها کلاه هاوبالاپوشها پوشانیده مانند مترسها برای بازی دادن پیشدار های ژاپان درپشت خندقها ایستاده کرده بودند . مخابر باینصورت بیان میکند .

« بساعت (٦) غبرك غند (حوناغا) بحرکت آغاز نهاد . هنوز تاریکی بود ، خنك هم شدید بود ، اما باد نبود . بساعت (۸) خطهای پیش بقدر (۱۵۰۰) متره نزدیکشدند .

« درموضع روس سکوت وسکونت برکمال بود . بساعت (۱۰) نخستین

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 248 of 322

فیر آتش متصل صدا کرد. ویکچند نفر مجروح افتاد. بعد از ان آتش تفنگ از هر طرف ولوله انداز دهشت گردید. آتش روسها خیلی مؤثر بود.

« بعد از (۲۰) دقیقه که هجوم آغاز نهاد، خط نخستین هجوم سراسر محو شده بود. قوماندان غبرك غند آخر الامر هجوم خود را توقیف داده از جهت شمال وجنوب بر هجوم امر نمود.

« یك روز لطیف وصاف زمستان بود. هدفها بخوبی فرق وتمیز میشد. قسم اعظم آتش طوپچی بر (شالینچو) توجیه شده بود. در قریهٔ (شالینچو) که تحصنگاه روسها بود بر سر یك خانه یك بیرق روسی نمودار بود که علامت اقامتگاه جنرال روس بود. ژاپانها با دو گلهٔ طوپ این خانه را درمیان دود ها وغبارهای انهدام غرقه نمود. در اطراف یك تلاش وپریشانیٔ بزرگی دیده شد، وعلامات فرار در افراد روس پدیدار گردید. بادوربین میدیدیم که سپرهای روس چسان با گلههای طوپ برهوا میشد.

« یك گلهٔ طوپ ژاپان بریك طوپ روس اصابت نموده طوپ را پاره پاره نمود. طوپچیها بفرار آغاز نهادند. در موضع روس پریشانی وپراکنده گی سرزدهٔ ظهور گردید. شعله های حریق که علامت رجعت است از میان خانه های قریه بدیدار گردید.

« غبرك غند (حوناغا) قریه هایی را که از طرف دشمن ترك شده بود استیلا نمودند. ژاپانها یکچند تفنگ ماشیندار وصد ها تفنگ یافتند. ساعت (٤) بود که صداهای مسرتکارانهٔ (بانزای، بانزای!) عساکر ژاپان بفلك برشد. حتی مجروحین نیز به این سرور عمومی اشتراك میورزید.

« ضایعات ژاپانها عبارت از (٤٠٠) نفر بود.

« آمدیم بر غبرك غند (هایاشی): جنرال (هایاشی) بموجب امریکه

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 249 of 322

گرفته بود بوقت صبح بحرکت اغاز کرده بکمال سهولت قریهٔ لا (شیجو) را که در زیر اشغال یك مفرزهٔ خفیف روس بود استیلا نمود . اما روسها در نجا بنابر فکر مخصوصی مقاومت نکردند . زیرا در جوار (لاشیجو) یك طوپچی بسیار قوتمند شان دریك موضع پنهانی بسخو کرده بودند ، و به انداخت مهیا نشسته بودند . ژاپانها بمجردیکه ازقریه برامدند (٦٠) قطعه طوپ روس بیکبار کی بران ها آتش کردند . این آتش برقریه یك تأثیر بسیار مخوف ومهلکی اجرانمود . ژاپانها دانستندکه روسها در زیر حمایهٔ این آتش طوپ بیك هجوم شدیدی آغاز خواهند کرد .

« فی الواقع قولهای کشف ژاپان خبر دادندکه یك کتلهٔ مظلم وتیرهٔ از دوربه اینطرف در حرکت میباشند . بلی ، روسها بهجوم اغاز کردند . قریهٔ (لاشیجو) مانند دیگر قریه های چین با یك دیوار خشت پختهٔ محاط بود . ژاپانها بجابکی تمام باسر نیزه های خوددر دیوارهای مذکور تیرکشها کشیدند وبکمال استعجال در جاهای لازمی خندقهای شکاری کندند .

« روسها بزودی تمام نزدیکشده میرفتند . چون به (۲۰۰) متره نزدیك شدند ، ژاپانها خیلی مؤثر ، مدهش ، کثیف یك اتش کشادند . درظرف یکدو دقیقه خط نخستین روس محو کرده شد . این خط چون از نظر زایل شد جسمهای سیاه سیاهی بر روی هم غلطیده دیده شد .

« بعد ازان خطهای دوم ، وسوم هجوم کردند . اما این دو کندك نیز که بقدر (۱۰۰) متره به نزدیکشدن موفق شده بودند درمدت بسیار جزوی کاملاً نابدید گردید . باقیمانده گان بسرعت تمام بقدم دویدن بفرار رونهادند .

« در نیمحاربه از ژاپانها (۸۰۰) ، واز روسها (۱۳۰۰) عسکر ضایع شدند .

« سما با ابرهای مظلم پوشیده شده یك شب بسیار تاریکی جهانرا فرا گرفته

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 250 of 322

بود . ده های همجوار درمیان شعله های آتش مانده . همه افق یك حلقهٔ آتشینی شده بود . درهر هرطرف زنبیل وا لاهای خسته خانه باچراغهای خیره مجروحین راجستجومیکردند . وچراغهای کوچك الکتریکی برای تبلیغ کردن اوامر، ونقشهٔ حاضری فردادرلمعه نثاری بود . »

امروز درتول غند های (۱، و ۵) م محاربه هائیکه شایان ذکرباشد بوقوع نیامد . غیرك غند خاصهٔ (۲) وم تول غند نخستین به هجومهای مقابلی که دوچار شده بود باوجودیکه بضایعات کلی دوچار شدند ولی بازهم درشمال ساحل نهر (هون) ثبات کرده وموضع خودراخیلی تحکیم کرده اند .

تول غند (۵) م از خطی که در (۱) م مارچ به ان داخلشده بودبه پیش رفتن کامیاب نیامده بود . لهذا از قرارگاه عمومی در (۵) م مارچ برای تول غند نخستین امررسید که برای سهولت بخشیدن تعرض تول غند (۵) م یکسر بسوی شمال شرقی حرکت کند .

امروز جنرال (قوروپاتکین) برقطعات تول غند (۳) وم ، و (۲) وم ژاپان که از طرف غرب بر (موکده ن) پیش می آمدند تعرض کردن را قرارداد . وبرهر هرطرف برای این ترتیبات اوامرتبلیغ نموده ، اما کیفیت تبلیغ اوامر بخوبی تنظیم نشده بود که ازانرو قول جناح راست بوقت صبح موعود هنوز بخوبی ودرستی برای هجوم حاضرنگردیده بود . وبعدازپیشین بجمع آمدن موفق شده ازانرو در (۵) م مارچ بر تعرض متصورهٔ خود کامیاب نیامد .

حالا آنکه ژاپانها ازروسها خیلی پیشتر تشبثات خودرا بکاربردند . در وقت صبح بسیارتاریکی روز (۵) م مارچ، قسم کلی لوی غند (۸) م ، و (۵) م ژاپان برفتار پیش روی آغازنهادند . فرقهٔ (۵) م روسهارا که درشمال

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 251 of 322

نهر (هو نهو) موضع گرفته بودند ازموضعهای شان طرد ودفع کردند. این نتیجه چون حاصل شد، رو سهابخوف افتادند که ژاپانهاموضع شانرا از میان بدونیم خواهندکرد، واز ینسبب تعرض متصورهٔ شان بتأخیر افتاد.

تول غند (۳) وم امروز یعنی پنجم مارچ را به تنظیم دادن محلهای قطعات خودگذرانید، واین حرکات او بکمال موفقیت بلامانع وبه سکونت تمام اجرا گردید.

تول غند (٤) م نوزو، امروز برتعرض و هجوم تپه های مستحکم و ممتنع التسخیر (پوتیلوف) و (نووغورد) قرارقطعی داده ضبط وتسخیر کردن آنرا جداً تصمیم نمود. و به اینسبب ازغرب بسوی (شاحوپو) پیش آمد، دروقت شام (٥) م مارچ پیاده های خودرابمسافهٔ (٦۰۰) متره بموضعهای دشمن نزدیك ساخت این حرکت پیش روی، درشب (٥) م مارچ بسهولت اجرا گردید.

درروز (٦) م مارچ ژاپانهانیهٔ (پوتیلوف) را ضبط و استیلاکردند. درباب کیفیت ضبط واستیلای تپهٔ (پوتیلوف) این تفصیلات راخبرین حرب بیان میکنند:

«درروز (٦) م مارچ درعقب موضع روسها دودهای بسیار کثیف ومظلمی بلند میشد، هیچ شبهه نیست که این علامت رجعت بود.

«امشب ژاپانها براستحکامات (حولاتون) بریك هجوم شدیدی قرار دادند. خط اول پیشترین خود را نزدیك نیمشب تقویه کردند. آتش رو سها آنقدر مؤثر نبود. درنیمشب بحرکت پیش روی اغازنهادند. یك قطعه عسکر استحکام بعد ازانکه ثلثان موجود خودرا غایب کردند ازمیان دامهاو شبکه های سیمی بکشادن یك راهی کامیاب شدند.

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 252 of 322

« ضعیف شدن مقاومت دشمن ظاهر واشکار بود. بوقت صبح ساعت (٤) همهٔ استحکامهای اطراف ضبط گردید. درینوقت ازهرطرف صدا های قوماندهٔ قوماندانهای ژاپان که (سوزومه !) یعنی — (زرزاوا!) شنیده میشد. اما تپهٔ (پوتیلوف) انقدرقوتناك بودکه هجوم بردن روزرا بران بخیال وخاطرهم نیاید اورد. فی الحقیقه تپهٔ پوتیلوف باوجودیکه دیگراستحکامات اطراف ان سراسرضبط هم گردیده بود بازهم تابحال خودرا مدافعه میکرد.

« برای باز کردن راه درشب قطعه ها سوق کرده شد. درزیر اتش تفنگ های ماشیندار این قطعه ها نیم قوت موجودهٔ خودرا ضایع کردند. اماچون همهٔ غبرك غند یکباره گی به اجرای صولت اغاز کردند بغله های پرسنگلاخ تپه دریك ان با مهاجمینی که سینه کش بران بالامیبرا مدند مستور گردید. ژاپانها بعد ازانکه خندقها وسیرهارا گذشتند بایك طوفان تهیجات درمیان رودوتها ئیکه روسها ترك کرده بودند خودرا انداختند.

« درمیان سیرها ئیکه پرهواشده بود، وگوسنگهای که پارچه پارچه شده بود طوپهای شکسته، وتفنگهای ماشین دارپاره پاره شده، ونعشهای مقتولین تکه تکه گشته دیده میشد.

« صبح دمید، برسرزروهٔ بلندتپهٔ (پوتیلوف) یك بیرق (شمس طالع) ژاپانی موجزن مهابت گردید. درینوقت یك صدای مهیب ومدید (بانزای) دراطراف واکناف عکس اندازشد.

« مگرنهایت الامر غبرك غند (ایایاشی) تپهٔ (پوتیلوف) ممتنع التسخیر رابفدا کردن جانها ضبط وتسخیر کردند. »

آمدیم برغبرك غند (۲) م لوی غندکه تپهٔ (پوتیلوف) راضبط کرده: این غبرك غندکه درزیر قوماندهٔ جنرال (اوتامی) بود، بسبب سعیها وفداکاریهای بیهوده

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 253 of 322

ئیکه در (۳، و ٤، و ٥) مارچ اجرا کرده بودند امروز بیتاب و طاقت مانده بودند. هم عسکرهای روس و هم عسکرهای ژاپان بیتابانه بخواب رفته بودند. هیچ صدای تفنگ از هیچطرف شنیده نمیشد. درینوقت نوبت آتش به طوپچی آمده بود.

درمیان عساکر ژاپان که درزیر آتش طوپچی دشمن خوابیده بودند ضایعات خیلی زیاده بود. دریك قریه ئیکه بمسافهٔ (۲۵۰۰) متره درجنوب (یو شانتون) موجود بود درپشت یك دیوار جنرال (اونامی) با افسران معیت خود نشسته بودند. درینجا درهر بیست دقیقه یکبار یك آتش متصل شرانپل همی ریخت. یك کمی به انسو بیرق صلیب احمر افراشته شده بود که این محل خسته خانه بود. دوکتورها، ومعاونها با دانه های شرانپلی که از طرف دشمن میامد زخمی میشدند. مجروحین نیز زیاده تر مجروح میشدند. مع هذا دوکتورها بکمال سکوت وارامی برکار خود دوام میورزیدند.

درپشت دیوار ده یك صحنهٔ جالب دقتی مشاهده میشد. هرمجروحی که از خط محاربه میامد، بمجردیکه قوماندان غبرك نمند جنرال (اونامی) را میدید هماندم وضعیت عسکری خودرا گرفته، وراسمهٔ احترام را بجا اورده بسوالیکه ازطرف قوماندان پرسیده شود منتظر میماند. مجروح، اگر افسر میبود به نزدیك جنرال امده وراسمهٔ احترام را بجا اورده درحالتیکه اززخمش خون درجریان میبود درباب حال و ضعیت حربیه بیان معلومات میکرد. جنرال اگرچه میگفت: «بس است، تشکر میکنم، چابك بروید زخم خود را به بندید.» باز هم مجروح همهٔ تفصیلات خط حرب را که موجب فایده برداشتن جنرال باشد فراموش نکرده همه را یکان یکان بیان میکرد.

امشب یعنی — شب (٥)م مارچ روسها بریك هجوم مقابل برخواستند که مقصدشان ازین هجوم پنهان کردن رجعت شان بود. ذاتاً رجعت کردن رو

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 254 of 322

سهاعلی الاکثر از آتش کردن شدید ولی بی تأثیر شان معلوم میشد .

اینست که صبح روز (٦)م مارچ از استحکامهای (لوشیانتون) اینچنین یك آتش اجرا کرده میشد . بوقت پیشین شدت آتش سراسر تخفیف یافت . درین اثنا غبرك غند (ایاماشی) بر (حولاتون) در هجوم کردن بود . بساعت یك شب از (لوشیانتون) یك انداخت شدتناکی شنیده میشد . مگر این نشانه حیات ومقاومت اخرین دمدار روس بود . بعد از کمی از طرف ارکان حربیهٔ جنرال (نوزو) امر امد که از (شاحو) گذشته یکسر بسوی (فانشان) پیش رفته شود .

دشمن بحال رجعت تام بود . بعد از غروب آفتاب میدان محاربه خالی و متروك ؛ وهمه قریه های سوی شمال در میان علوها و شعله ها مستغرق مانده بود .

صبح روز (۷) م مارچ تا از بسیار دور جاها کوناه اما بسیار شدتناك آتش تفنك شنیده شد . بساعت (۱۰) این صدا از بسیار دورتر جاها عکس انداز میشد .

از (فانشان) هم گذشتند . محاربه درینوقت به (موکدن) نزدیك میشد . استحکامهای تپهٔ (پوتیلوف) و (حولاتون) و (لوشیانتون) که از هفت شبانه روز در اطراف آن محاربه های خونریزانهٔ دوام کرده بود و موجب تلفات عظیمه شده بود درینوقت در عقب ، متروك و تنها مانده بود . ودر میان ولوله وهیجانهای محاربه های نوی که بعد ازین بمیدان میبرامد سراسر فراموش شده رفته بود .

آمدیم بر لوی (٤) تول غند (۲) م جنرال (اوقو) : حرکات روز (٥)م مارچ لوی غند مذکور را یکی از مخابرین حربیه به اینصورت تفصیل میدهد:

« بعد از جنگ وقتال معندانهٔ که در (لاشیمپو) بوقوع آمد ژاپانها استراحت گزین نشدند . از سر رود وتهابر جهیده یکسر بسوی پیش بحرکت

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 255 of 322

دوام ورزیدند . شعله های ده های محروقیکه در اطراف بود برای غبرك غند (هایاشی) در ظلمت شب خدمت مشعله داری را ایفا مینمود . مقابلهٔ (لا شیمپو) فراموش شده بود . درینوقت هرکس به افکار محاربه هائیکه بعد ازین بوقوع می آید مشغول بودند .

« بساعت (۸) شام بهیك دهی که (۳) کیلومتره پیشتر بود بیامدند . ده سراسر متروك وخالی بود . در میان این متروکیت حزین، حریق بوجه دلخواه خود اجرای حکم مینمود . همهٔ خانه هایکان یکان و پی هم طعمهٔ لهیب آتش میشد . روسها به (طازوزامپو) عقب کشیده بودند . در کوچه ها، وزیر درختان بزرك ده ژاپانها تول غندهای خود را پاکرده بودند . ضیای مغموم حریق، تول غند را روشنی و حرارت میبخشید . در خارج ده و در میان ظلمت کثیفه قراولها پهره میدادند . گاه گاه از بسیار دور لمعه های آتش طوپ دیده ، وصداهای رعد آسای بعید آن شنیده میشد . مگر این صدا از بومباردمان تیهٔ (پوتیلوف) می آمد .

« غبرك غند (صوناغا)ی این لوی غند؛ بعد ازانکه تابشام استراحت نموده به وقت صبح (۵)م مارچ پیش از طلوع اردوگاه خود را ترك کرده بحرکت پیش روی اغاز نهاده بود ، وبعد از کمی ده (توچاجو) را استیلا نمود .

« غبرك غند (هایاشی) بساعت (۱۲) تا بجنوب ده (طازوزامپو) پیش شده بود . قراولهای پیش روس بی انکه یك گله بیندازند به (پای تاچون) که مجمع قسم کلی شان بود عقب کشیده بودند .

« ژاپانها در اثنا نیکه در قسم جنوبی قریه یك کمی توقف کرده سراز نو برای پیش رفتن حاضری میدیدند، طوپچی روس برده مذکور ناگهانی و شدید یك اتشی کشادند . جنرال (هایاشی) یك افسر را با چند نفر برای تجسس

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 256 of 322

به پیش روانه کرد . بعداز دودقیقه این قبل کشف دویده دویده آمده خبر دادند که روسها از (پاتاچون) بر قریه هجوم میاورند ، وبمدخل شمالی قریه نزدیکشده اند .

« جنرال (هایاشی) گفت : « یك هجوم مقابل اجرا بکنیم» اماافسران معیت اومدافعه را تکلیف کردند . اما جنرال که مالك یك طبیعت غیرقابل انحنا بود شمشیر خودرا کشیده وبه پیش برامده ، (هجوم مقابل لازمست) گفته بالذات قوماندهٔ را بدست گرفت .

« مسافهٔ که در مابین هردوقریه بود بقدمهای دویدن قطع کرده شد . شرانپلهای روس دراطراف قریه همیریخت ، واززمین ابرهای خاك وغبار را بر میداشت . ژاپانها بیتاب وبی توان شده بقریهٔ شمالی رسیدند . خط اول دشمن از خط احاطهٔ دیوار قریه بقدر (٤٠) متره دورتر بود . خط دیگران هنوز (۲۰۰) متره دورتر بودند که اگر یکچنددقیقه تأخیر میشد این دیوار قریه بیك استحکام دشمن تحویل می یافت . بیك استعجال بسیار بزرگی ژاپانها اخذموقع کردد خزینه های تفنگ خود شانرا بر صفهای دشمن خالیکردند . این مدافعهٔ غیر منتظر صولت روسها را شکستاند .

« خط پیش هجوم روسها برخاك هلاك غلطید ، وخط دوم ان بعقب درکشید . وبه اینصورت قریهٔ (طازوزا میو) بدست ژاپانها درامد .

« سما باابرهای کثیف ومظلمی مستور ، شب خیلی حزن اور ومغموم بود . لکن در اردوگاه ژاپانها یك سرور وشادمانی بزرگی حکمفرما بود . چونکه در قریهٔ (طازازامیو) شراب ، نان ، ازهرگونه طعامهای (قونسرده) شده . یعنی — درمیان قطی ها محفوظ مانده ، زغال البسه ، جبه خانه ، لوازم حربیهٔ خریطه ، سیمها برای دامها وشبکه ها وبسی مهمات دیگر موجود بود .

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 257 of 322

«از طرف جنرال امر شدکه افراد هرچه که ارزوداشته باشند بگرفتن مأذون اند. اینمسئله یك سروروبسیارمعصومانه افرادبود. هرکس غزلسرایی میکند، رقص وشادمانی اظهار مینماید. باده نوشی، وطعام خوری دارد. چنان گمان میشد که گویا اینهمه فداکاریها برای نایل شدن همین مسرت امشبه بوقوع امده است. احتمال که فردا درمحاربه خواهندمرد، اما درینوقت هیچ کس فردارا نمی اندیشید. هراندیشهٔ که بودمصروف همین بودکه امشبه شب به استراحت وعشرت بگذرد: «یکی جرعه اب ازشئی بدسگال به از عمر هفتادو هشتاد سال!»

«درهمشب بود که ازقوماندان لوی غند(٤)م این امرامد: هرچه بادا باد گفته خط شمندوفر، وقریهٔ)پاتا چون را میباید که ضبط کنید.

«لهذادرزیر خیمه یك مجلس مذاکرهٔ کوتاهی عقد گردید. بعدازیکساعت چاووشهای امروسان بقوماندانهای غبرك غند هاامرجنرال رانبلیغ مینمود. وقت هم به صبح رسید.»

تول غند-جنرال (نوزو) باغبرك غندجناح چپ خودبساعت(٦)بهجوم (حانجاپو) اغازکرده بود. درین اثنا لوی غند (٤)م جنرال (اوقو) نیزامرقو ماندان فرقه‌را که عبارت ازضبط کردن خط شمندوفروقریهٔ (پای تاچون) باشد ایفا مینمود..

غبرك غند (صوناغا) سرراست برراه شمندوفر پیش میشود، وغبرك غند(هایاشی) از(طازوزامیو) برقریه های(پای تاچون)هجوم میبرد. طوپچئی ژاپان نیزحرکات اینهارا ستروحافظه مینماید.

ازحرکاتیکه غبرك غند(صوناغا) برخط شمندوفر اجرانمود هیچ یك نتیجهٔ حاصل نشد. زیرا روسها انجاراخیلی تقویه ومستحکم نموده بودند.

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 258 of 322

امروز به اینصورت گذشت . خیلی کم یکچیزی فائده حاصلشد . آنهم بخون بهای (٤۰۰) نفر .

غبرك غند (هایاشی) درین اثنا پیش از انکه بر (بای تاچون) هجوم کند برای استیلا کردن قریهٔ (شا کین پو) کوشش میورزید . یك کندك برای هجوم به پیش فرستاده شد . زمین بادانه های طورپیل سوراخها وشکافته گیهای جسیمی پیدا کرده بود . عسکرها درمیان این حفره ها میدرامدند ، ودرانجا خودشانرا از آتش دشمن تایکدرجه محافظه میکردند .

درمابین (طاز امپو) وقریهٔ که بران هجوم میشد بقدر (۱۲۰۰) متره مسافه موجود بود . آتش تفنگ تأثیر شدیدمدهشی اجرا میکرد . ضایعات خیلی عظیم بود . برای تقویهٔ هجوم یك کندك دیگر فرستاده شد . این کندك نیز از آتش تفنگ بضایعات بسیاری دوچار گردید : گاه گاه موضعهای روس از آتش دشمن بابك دود آبی رنگی مستور میگردید . یکی یکبار بهجوم بر خاستن غیرممکن بود . بجز اینکه خطوه بخطوه از پیش رفتن مسافه کمایی شود دگر چارهٔ نیست . بوقت شام خط اول هجوم بقدر (۲۰۰) متره بدشمن نزدیکشده بود . ولولهٔ محاربه بدرجهٔ بود که صداهای امرهای افسران نیز شنیده نمیشد .

وقتیکه شب شد محاربه یکقدری سکونت گرفته عسکرهای زنبیل دار و غندهای خسته خانه برای جمع کردن مجروحین بگردش آغاز نهادند . این افراد صحیه در اثنائیکه بهایفای وظیفه های خود مشغول بودند مجروح ویامقتول شده بزمین میافتادند .

یکی ازین افراد که گله برسینه اش خورده بود دیگر رفقایش چون خواستند که برداشته اورا ببرند اوامتناع نموده گفت : (مرا بگذارید که بمیرم زیرا من یك ادم بیفایدهٔ هستم . من برای برداشتن آمده بودم نه برای برداشته

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 259 of 322

شدن . دیگران را برد ارید .) این آدم بکمال استراحت وجدان به ارامی جان داد .

جنرال (هایاشی) از بیهوده گذشتن امروز متاثر شده . بساعت (۹) شام افسران خود را جمع کرده در کنار یك آتش بزرگی که افروخته بودند یك مجلس مذاکره عقد نمود :

جنرال گفت :

« امروز وصبح یکی از غبرك غندهائیکه به تول غند ما منسوبند بضبط کردن قصبهٔ (حانچا پو) موفق گردید حالانکه ما هنوز (شا کین پو) را بدست آورده نتوانستیم . آیا شما به این راضی هستید که از دیگر رفقای عسکریهٔ خود پس بمانید؟ اگر همه غبرك غند ما محو بشود باز هم باید که این قریه را ضبط کنیم . من برای مردن حاضرم . آیا شما حاضر هستید؟ »

افسران بعد از شنیدن این سخن جنرال بکمال سکوت بر قطعه های خود عودت کردند . بعد از کمی همهٔ تول غند بجوش و خروش آمد . مگر سخن جنرال افراد را بغلیان آورده بود ، و برا نهایك تأثیر سحر آمیزی اجرا کرده بود . در بنوقت همهٔ افسران و افراد بمردن حاضر شده اند ، و همهٔ شان مردنرا تمنا میکنند .

ترتیبات هجوم بر قریهٔ (شاعو کیر پو) بساعت یکنیم ختام یافت درمیان صفهای عسکر یك سکوت عمیقی حکمفرما بود . خط نخستین هجوم را دو تولی پیاده تشکیل مینود . پلان و نقشهٔ هجوم این بود که بمواضع دشمن بیصدا وبی ندا نزدیکشده و بعد ازان یکی یکبار باسر نیزه هجوم را اجرا کنند بنابرین پلان ، عسکرها محاربه نمیکردند . ولی یکسر بسوی موضعهای دشمن میدویدند . در تاریکی شب بمقابل لمعه های اتش تفنگی که از خط شکاری موضع روس دیده میشد نومیدانه ووحشیانه میدویدند .

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 260 of 322

عدد مقتولین دقیقه بدقیقه افزونی میگرفت . صدای افتادن مردگان ازبرخوردن تفنگ شان بر زمین سخت معلوم میگردید . چنان پندا شتی که گویا افراد به امر جنرال (هایاشی) که گفته است (خود را بکشید) عمل میکنند .

در ظرف یکدودقیقه دوتولی نخستین محو گردید . درعقب (۱۹) نفر باقیماند . محوو زوال این دوتولی بچنان جلدی و سرعت بوقوع آمده بود که کفتانی که درخط دوم قوماندهٔ میکرد چون بکفیدن واشتمال کله هایکقدری روشنی پیدا شد ، دیدکه درپیش روهیچ کس نمانده ، ازاینروچنان گمان کرد که آن دوتولی برای محافظهٔ جان خود شان برزمین دراز کشیده باشند . بلی درازکشیده بودنداما چنان درازکشیدنی که تاابد برنخیزند بنابرین خط دوم ، بجای خط اول قایم گردید ، ودران ساحهٔ موت برفتار آغاز نهاد . درکم مدت نصف این خط نیز مقتول گردید ، وخطهای (۳) وم و(٤) م نیز بضایعات عظیمه دوچار شدند .

ظلمت شب چون خیلی تیره بود موضع روسها تفریق نمیشد . ژاپانها دران تاریکی شب روشنی آتشهای تفنگ دشمن به پیش میدویدند ، ونعشها ومجروحان خود شانرا پامال میکردند ، وازموانع فرعیهٔ روسها برمیجهیدند .

خطهای پیشترین ژاپان بقدر (۳۰) متره بموضعهای روس نزدیک شدند . امادرینی شان خیلی کمترعسکر مانده بود . عاجلاً امداد فرستادن الزم بود . جنرال (هایاشی) کرنیل (قاجوغازه) رابا کندکش امرکرد که قریه را از جهت شمال احاطه بکنند . اما چون روسهاجهت شمال رانیز بخوبی تحکیم کرده بودند یك باران بلای کله های تفنگ وتفنگ ماشیندارا بران هابریختند .

کرنیل که ازهمه پیشتر در دویدن ، وتشویق دادن بود ازقلم پای خود

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 261 of 322

زخمدار گردیده بیفتاد ، و به کفتانی که درعقب او بود گفت که : « قوماندارا شماد رعهده بگیرید . » کفتان گفت : « مستریح باشید . هرچیز بخاطر خواه شما اجرا خواهدشد . » اینرا گفته وهماندم به پیش دویدن وامر دادن آغاز نهاد .

افراد استحکامی که بااین کندك همراه بودهاوانهای چوبینی را که همراه داشتنددرنقاط مناسبه تعبیه کردند . ژاپانهابااین هاوانهاازمسافه های نزدیك مواد مشتعلهٔ ناریه اندا ختن گرفتند ودرکم مدت نتیجهٔ تأثیرات مدهشهٔ آنها دیده شد . دیوار ها وسپرهاپی هم غلطیدن گرفت ، و شعله های مدهشهٔ احتراق بالاشد .

مهاجمین ازین احوال استفاده کرده بهجوم سرنیزه برخواستند ومانند یك سیلا بهٔ خون افشانی که درجریان آید هرچیزی که درپیش روی شان می آمد باخود پردا شته میبردند . روسها ،موضعهای خودراخالی کردند ، واز خانه بخانه ودیوار بدیوار برجهیده برخط شمندوفر فرار آغاز کردند .

در وقت طلوع فجرمیدان محاربه پدیدار گردید . درخندقهای شکاری مجروحین ، ومقتولین باخاك وخون اغشته شده خرمنهای جسیمی تشکیل داده بودند . در میان غارهای بزرگی که دانه های طوپیل انرا بوجوداورده بود اعضای بشرپرومملوشده بود . این منظرهٔ مؤلمه موهای انسانرا برمیخیزانید . ودل انسانرا زیر وزبر میگردانید . ضایعات ژاپانهازیاده از (۲۰۰۰) ادم بود . روسها بقدر (۱۷۰۰) تفنگ وبسی جبه خانه و خیلی مهمات وارزاق درین قریه ترك کرده رفته بودند .

درینوقت همه صحنهٔ محاربه رایك واویلای سرور غالبیت پرکرده بود . عسکرهای ژاپان در اطراف آتش بزرگی که درتول غند افروخته بودند جمع شده متادیاً اواز های (طـا یقو قو ، با نزای زنده باد میکادو !) را

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 262 of 322

یفلک میرسانیدند .

سرقوماندان روس جنرال (قوروپاتکین) خط مدافعهٔ جهت (شاحو) راسرا سرخالی کرده قوت خودرا برای تقویهٔ جبههٔ غرب جمع نمود . زیرا ازانطرف تول غند جنرال (نوژی) خط رجعت تول غند روس رااحاطه نموده بود .

احتیاط عمومئی تول غند ژاپان در (۷) م مارچ در عقب جبههٔ تول غند (۳) وم خود مواصلت کرده بود . غبرك غند (۱۷) م لوی عند (۳) وم تول غند (۲) وم بوقت صبح (۷) م مارچ بموضع مستحکم (یوحونتون) روس داخلشده . ولی از طرف قول تول غند نخستین سیبریا ، ولوی غند (شاتیلوف) وغند (۱۰) م روس که برای تقویت انطرف آمده بودند بضایعات عظیمه دوچارشده وهمه مو جودی غبرك غند مذکور به (٤۰۰) نفر تنزل کرده درنیم شب برجعت مجبور شدند .

باقیماندهٔ لوی غند (۳) وم ولوی غند (۸) م خاصه برهجومهای خودشان دوام میکردند . وقوعات امروزی را مخابرایتالیایی به اینصورت بیان میکنند .

« درروز (۷) م مارچ هنگامیکه روشنئی خیرهٔ آفتاب زمستان پرده‌های دمهٔ کثیف هوارا پاره کرده جهان را روشن ساخت معبد (په لین) مانندمناره های چراغ دوارساحل بحر درمنتهای افق پدیدار گردید . دران اثنا ازتول غند (اوقو) مشاهده شدکه یك خط سیاه درازواسرارانگیزی ممدودشده می آید . مگر اینها قطعه‌های عسکر روس بودکه برای اجرای هجوم می آمدند .

« بادوربین اولایك کتلهٔ جسیم بشر مشاهده شد . بعدازان سرها ، وتفنگ های شان راتفریق کردیم . امابا های شان درمیان ابر کثیف خاکی که از حرکت رفتارشان میبرامد پنهان بود .

« جنرال (قوروپاتکین) میخواست که تول غند (نوژی) را که راه گریز

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 263 of 322

اورا گرفته از میان بدونیم کرده یك راهی برای خود باز کنند . ازطرف ارکان حربیهٔ تول غند ژاپان، حرکات این سیلابهٔ مظلم بیك اعتنای مخصوصی تعقیب وتدقیق کرده میشد . تخمیناتیکه درحق قوت دشمن داشتند رفته رفته افزونی میگرفت . قوهٔ مذکوره لااقل ازیك قول تول غند مرکب بود . حالا که در مقابل آن تنها دو غند عسکر ژاپان موجود بود . این دو غند قوت آزمای ژاپان باوجود کمئی عدد خود دلیرانه مقاومت کردند . اما سراسر محو هم شدند .

« مصادمه در (لیقا مپو) بوقوع امد . پیش از انکه از جریان محاربه بحث رانیم بماسبق احوال یکقدری عطف نظر بکنیم :

« درمقابل (لیقامپو) لوی غند (۳)م ژاپان موجود بود که یك قسمی ازین لوی غند برای معاونت لوی غند (۸)م تول غند (۲)م که بسیار در تضییق و فشار آمده بود فرستاده شده درینوقت تنها یك لوا که مرکب از دو غند باشد مانده بود .

حال آنکه روسها از (لیقامپو) تابه (چه نجی تین) مضاعف یعنی — دولایه یك خط مدافعه تشکیل کرده بودند . قریه های (لیقامپو) و (صانغه یا) دو مرکز مقاومت این خط بودند .

« قوماندان لوی غند هجوم را برین دو قریه امر نمود . غندها بر قریه های مذکور دو بدند . غندیکه بر هجوم (صانغه یا) مأمور بود این قریه را بیك حمله ضبط کرده، روسها بر خط دوم مدافعه عقب کشیده ازانجا قریهٔ (صانغه یا) را زیر آتش مقراصواری گرفته حال غند را بیك دورهٔ بسیار ومدهشی دراورد . غندك طوپ های روس نیز با این اتش اشتراك ورزیدند . غند دیگر که برقریهٔ (لیقا مپو) بهجوم توجه کرده بودند بوقت صبح بامشکلات وضایعات بسیاری بعضی اقسام قریهٔ مذکور را بدست ضبط وتسخیر دراورده بودند .

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 264 of 322

« اینست که درینوقت روسها برای پس بدست آوردن این دو قریه بهجوم مقابل باقوای فایقه اغاز کرده‌اند .

« ژاپانها بکمال دشواری و جانکنی موضعهای خود شانرا محافظه میکردند . بساعت (۹) روسها قوهٔ امدادیهٔ فایقه گرفته بودند . بساعت (۱۰) چون دیده برطرف گردید بصورتیکه مذکور گردید نزدیکشدن یك قول نول غند مکمل روسها مشاهده شد .

« محاربه تابشام بیك وحشت ودهشت بی مثیلی دوام کرده هردوطرف بضایعات عظیمه دوچارشدند . بجزیك غند مشرویك سرچاووش دیگر همه افسران غند زخمی وکشته شدند . براکثر تولی هانفرهای عادتی قوماندهمی کردند . افرادنقلیه که جبه‌خانه نقل میکردند نیز تفنگهای نفرهای مقتول را برداشته درخندقهای شکاری بصف حرب داخل میشدند .

« غند مشر در اثنای محاربه بسرچاووشی که قوماندان یك کندك شده بود گفت : « نمیدانم که ایابیرق غند رهایی داده شده‌است یانی ؟ » سرچاووش تا میخواست جواب بدهد که بناگهان دو گلهٔ دشمن امده برسرغندمشر اصابت نموده ، وهماندم مقتولاً برزمین افتاد .

« سرچاووش هماندم شمشیر غند مشررا گرفته وبوضعیت لازمهٔ عسکریه بمردهٔ غند مشرسلام داده هماندم درمیان افرادغند که برحیات مانده بودند صفت قوماندانی را گرفت .

غند دیگر که در (صانغه‌یا) مدافعه جانکنانه اجرا مینمود بعد ازپیشیبه سبب تلف شدن اکثرنفری های غندهایش ، وافزونی گرفتن قوای دشمن خط مدافعهٔ خودرا به تنك کردن لزوم دید . بساعت (۳) ضایعات غند بیك درجهٔ مدهشی رسید . یك قسم قریه راباجروحینی که دران بود به ترك کردن

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 265 of 322

مجبور گردید . در بعضی جاها نعشهای مردگان راه راسراسر سد نموده بود که بمجبوریت آنهارا پامال کرده میگذشتند . درمیان این خرمنهای دهشت افزا، خونها مانند یك سیلابهٔ جریان داشت که شدت سردی آن خون را انجماد داده یك نخ مالکی بوجود آورده بود .

« بساعت (٥) خبرمدهش تمام شدن جبه خانه شایع گردید غند مشر بکمال بی پروائی امرکرد که توشدانهای جبه خانه دارکشته گان را جستوکرده بردارید . وبصدای بسیار مهیبی متمادیاً همین دوکلمه را تکرار میکرد که : (شینو مادا) یعنی — (نامرگ !)

« آخر الامر، غند مشر یك قرار تومیدانهٔ داد که آنهم این بود که باهمین فیئهٔ قلیلهٔ خود بردشمن حمله کنند، وبکلو حیات خودوافراد خودخاتمه کشد . لهذا کرنیل (اوقوچی) را که بغیر ازو دیگر افسر نمانده بودبه نزد خود خواسته گفت :

« من برین یك قرار دادم که هجوم کنم ، عاقبت این هجوم معلوم است که چیست . شما بیرق غندرا گرفته به نزد جنرال ببرید. واز احوال به او خبر بدهید؟»

« کرنیل (اوقوچی) اگرچه خیلی استرحامها کرد که مرا ازین کار عفو بفرمائید وبگذارید که بهجوم اشتراك ورزم ، ولی چون رهایی دادن بیرق غند عبارت از ناموس ان غند است به اطاعت کردن مجبور شد .

« کرنیل با (٦) نفر قریه را ترك نموده براه افتاد . پس هم این شش نفر بعضی مقتول و بعضی مجروح افتادند تنها کرنیل و یك نفر اخری باقی بماند . لکن بعد از کمی انها نیز مجروح شده افتادند . وبکمال مشکلات خودرا کشان کشان اززیر اتش دشمن کناره کردند . درینجا کرنیل از نفر پرسید که :

— چه نام داری ؟

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 266 of 322

نفر — (می یه را) نام دارم .

کرنیل — راه رفته میتوانی ؟

نفر — یك کمی .

کرنیل — ایابیرق ومکتوب که بتوبدهم وعده میکنی که بجنرال برسانی؟

نفر — بلی .

«کرنیل بیرق خون آلودرا بدودست پرخون خود بکمال احترام تابه پیش جبین خود بالا براورده به نفرتسلیم نمود ، بعد ازان این مختصر وصیتنامهٔ خودرا نوشته کرد :

« درینوقت که میدان محاربه راترك کرده ام بنابرامرقوماندان غنداست که به ایفای وظیفهٔ مقدسهٔ رهایی دادن بیرق غندمرا مأمور نمود ، اماچون زخم کاری خورده ام بسبب موفق نشدن برایفای این وظیفهٔ مقدسهٔ خود خیلی بحسرت میمیرم .

برای انکه امشب باغند مشر ود یگر رفقای خود ه ازعالم حیات وداع میکنند ملاقی شوم به انتحارکردن قرار دادم . ازین زیاده نوشته نمیتوانم . چونکه خیلی مضطربم . الوداع ! »

« کرنیل (اوقوجی) بعد ازانکه این مکتوب خودرا نوشته به نفر (می یه را) تسلیم نمود طپانچهٔ خودرا کشیده بر شقیقهٔ خود خالی نمود .

« بعد ازیکساعت بقرارگاه غبرك غند یك نفری کشان کشان وبحالت نزع واصل شد . این نفر (می یه را) بودکه برپشت خودبیرق غند ودرمیان کلاه خود مکتوب کرنیل را آورده بود . »

لوی غندهای (٥) م ،و(٤)م ژاپان که درساحل جنوب نهر (هون) بودند، بعد از محاربه های خون ریزانهٔ بسیاری بوقت شام (٧)م مارچ ، روسهارا

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 267 of 322

تا بخط شمندوفریکه درمابین (مادیاپو)، و(سویانون)بودطردودفع کردند. درباب حرکات امروزینه‌لوی‌غند(٤)م‌این‌تفصیلات راازاخبارهابیان میکنند:

« بر (حانچوپو) از جبهه هجوم بردن غیرقابل مینمود . (حانچوپو) میبایست‌که از غرب خط شمندوفر احاطه شده از پهلو و پشت هجوم بران برده شود .

« اضطرابات ومشقاتی‌که عسکرهای قراول ژاپان‌که (۳۰۰) متره دور تراز موضع دشمن به پره‌کشیدن مجبور بودند ، وبروزها گرسنه وتشنه و وسردی شدید ، وزمینهای یخ بسته درزیربومباردمان آتش‌طوپ دشمن بسرآورده اند ممتنع التصویراست .

« حرکت احاطهٔ موضع مذکور درنیمشب (٦) م مارچ اغازنهاد . اما چون اراضی بخوبی کشف نشده‌بودخیلی به ارامی پیش رفته میشد. روز (۷) م مارچ حاضریهاهمه اکمال‌شده بهجوم اغازشد. روسها خط شمندوفر را نخستین خط مدافعه قرارداده بودند ، و درامرتحکیم وتقویهٔ آن بسیار فداکاری بخرج داده بودند .

« اول‌یك کندك‌به پیش رفته بقدر(۳۰۰)متره بشمندوفرنزدیکشدند . پیشترازان پیشتررفتن خیلی مهلك بود . ژاپانهابکمال نومیدی بهجوم قرار دادند . خط پیشرو پریشان گردید . خط دوم نعشهارا پامال کرده به پیش رفتند . وروسهارا از خط شمندوفربه آنطرف براندند. روسهادرینوقت یك منظرهٔ عجیبی درعسکرژاپان تماشامیکردند :

« میدیدندکه یك قافلهٔ نفربهایی‌که تخته چوبهای درازدرازی رابصورت عمودی بدست داشتند جنبان جنبان بسوی شان می امد چون به نزدیك دامها وشبکه های سیمی روسها رسیدندهماندم بیك چستی وچالاکی بسیار .

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 268 of 322

عجیبی نخته چوبها را بروی سیمها دراز انداختند ، وتامیدیدند که چه میشود کند کیکه از همه بیشتر بود بیك صولت طاقت بر اندازانهٔ بر انها برامده خودرا درخندقهای شکاری واستحکامهای روسها پرتاب کردند . درظرف یکدو دقیقه درمیان تمام استحکامها وسپرهایك مجادلهٔ وحشیانهٔ برپا گردید وزدوخورد سرنیزه و تیغ و خنجر ولگد ومشت ودندان برپا شد .

« روسها تدریجاً به خالی کردن موضعهای خودشان آغاز کردند (حا نچوپو) بساعت (۱۱) از طرف ژاپانها استیلا گردید . این موضع اهمیت فوق العادهٔ را مالك بود . زیرا این موضع خط جبههٔ روسهارا از پشت وپهلو تهدید میکرد ، ودرا نموضعهای مستحکم خودرا محکم کردن محال مینمود .

« فی الواقع بمجردیکه (حانچوپو)-سقوط نمود روسهاعموماً برجعت آغاز نهادند ، وبرای مشغول ساختن دشمن ، وستر کردن رجعت کردن خوددر استحکامهای خود شان قوتهای خفیفی گذاشتند .

« در مقابل تول غند های (قوروکی) و (قاوا،ورا) نیز مقاومت و توانایی روسها دوچار تزلزل گردید . در (۸) م مارچ بوقت صبح جناح چپ ، وهمهٔ مرکز تول غند ژاپان بکمال متانت بر خط مدافعهٔ نوروسهاپیش روی آغاز نهادند . »

همهٔ این محاربهٔ میدان (موکدن) ازیك قریهٔ کوچکی که (۱۲) کیلو متره درجنوب (لا موتون) واقعست ، وازیك خانهٔ کوچکی که درین قریه میباشد سوق واداره میشد . ولوله ، ودغدغهٔ هزاران طوپهای آتشفشان که در خط حرب اجرای تحزیبات میکرد احتمال که به این قریه هیچ عکس نمیکرد واگر میکردهم بصورت بسیار مبهمی عکس میکرد .

این خانهٔ کوچك بمثابهٔ دماغ وجود انسان بود ، وچنانچه جمیع رگها

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 269 of 322

وپی های وجود بشربه دماغ مربوط است ، وهمهٔ حرکات بشر تابع حسیات همان دماغست پس اگر وجود محاربه راوجود یك انسانی فرض کنیم این خانهٔ کوچك را بمثابهٔ دماغ آن قیاس بایدکرد ، وچنانچه همه پی های وجود بدماغ مربوط است ، هر نقطهٔ میدان محاربه نیزباسیمهای تلگراف وتلفون بهمین خانه مربوط میبود . هرکار درهمین خانه تفکر میشد ، و هرحاضری درهمین جادیده میشد . وهمهٔ آن تول غند به آن بزرگی دراموروجزوی و کلی ازهمین خانهٔ کوچك ومحقرسوق واداره میشد .

همهٔ فعالیت وحرکت صد ها هزار آدم که بصدها کیلومتره زمین رافرا گرفته اند ازطرف یك شخصی که درمیان چاردیوار همین خانهٔ کوچك نشسته ترتیب وتنظیم داده میشد . این آدم یك چیزی تصور میکند ، وبعد ازدو دقیقه این تصور وتفکر اوبنجاه شصت کیلومتره به آنطرف صدهاهزار آدم را بیکبار بحرکت می اندازد ، ویابیست هزار آدم را دفعتهً دردریای آتش وخون غوطه میدهد ، ویا بهزارها طوپ رابغرش می آورد ، ویا یکچندکندك را درظرف یکدوساعت بی نام ونشان میسازد .

یك سخن این آدم طرزجریان وقایع حربیه ، ومسلك سیاسیهٔ چند حکومت علاقه دارتبدل وتزلزل یافته میتواند ، ویك عبارت آن موجب تبدل عظیم تاریخ بشریت میشود . این آدم را البته قارئین گرام شناخته باشند که جناب مارشال (اویاما) ست .

یکی ازمخابرین حرب که اقامتگاه وقرارگاه مارشال (اویاما) رازیارت کرده مشاهدات خودرابه اینصورت حکایت میکند :

« درخانهٔ دهقانی یك چینی ، واسع وراحت یك اوتاق . دریك گوشهٔ این اوتاق یك بخاری آهنین بسیار گرم . درپیش پنجرهٔ بزرگ این اوتاق که

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 270 of 322

برقفسهای سیمی آن کاغذ هـای شفاف چسپانیده شده بود یك میز بسیار بزرگ . برروی این میز یك خریطه — یعنی یك نقشهٔ خیلی بزرگ دارالحرب مانچوری هموار ومیخ شده بود . برین خریطه درهرهرجا جسمهای چار گوشهٔ دندان فیل که نمرهای رنگارنگ مختلفهٔ بران محکوك بود گذاشته شده بود ، واین جسمهای استخوانی نمرداراز خود فنرهای فولادی داشت که برروی خریطه درهر نقطه ئیکه دل میخواست ثابت کرده میشد .

« در پیش این خریطه یك جنرالی نشسته بودکه به تفکرات عمیقه فرو رفته وچنان محوشده بود که گویانقش همان خریطه کشته است . این جنرال، رئیس عمومی ارکان حرب تول غند ژاپان ، بارون (قوداما) بود . در پهلوی جنرال (قوداما) یك جنرال دیگری نشسته بود که برجسمهای نمبر دارمذکور حصرانظاردقت کرده ، وبرای حرکت دادن آن درهر آن حاضر و آماده بود . این جنرال معـاون رئیس ارکان حرب جنرال (فوقوشیما) بود . دریك گوشهٔ این میزدر مابین دو آلهٔ تلفون یك غند مشرارکان حرب نشسته بود که باخبارات تلفون چنان مشغول بودکه بدیگرهیچ چیزی نمیپر داخت . درعقب این میز ، ودرپیش دیوار یك میزدیگری بودکه برروی آن میز نیزبعضی آلات وادوات فنیه موجودبود ، ودوکپتان ارکان حرب باآنها مشغول بودند .

« خود مارشال (اویاما) در وسط اوتاق بریك آرام چوکی نشسته بود . درسیمایش سکونت ، ومتانت عمیقی رونمابود . گاه گاه یك اردودی هرطرف چهرهٔ مارشال راالحاطه میکرد . مگرمارشال سیگاره میکشید ، وبرمیزی که درپیش رویش افتاده بود یك کاسه چای بسیارخوشبویی مانده شده بود . درپیش رویش دوجنرال دیگر نشسته بود .

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 271 of 322

« دوافسر ارکان حرب که در پیش میز نزدیك جنرال (قوداما) نشسته بودند باآلهٔ (سته نوغراف) امرهایی راکه جنرال میداد قید و ثبت میکردند و برهر امر وقت وزمان دادن ان امررا باساعتهای قرونومتر واشارت کرده برای دستخط به نزد ماره شال تقدیم مینمودند. ماره شال عینك طلای خود رابکمال اعتنا برچشم خود نهاده کاغذرا امضامیکند .

« در پهلوی این اوتاق یك دالان بزرك دیگری بود که درین دالان به پهلوی همدیگر هفت ماشین تلگراف موجود بود، این هفت ماشین از طرف هفت نفر افسر بیك اهنگ دایمی استعمال میشد، وبقدر ده دوازده افسر دیگر تلگرافهایی راکه از نقاط مختلفهٔ دارالحرب می آمد نوشته وپاك نویس میکردند.

« درین دالان واین اوتاق بجز طراقهٔ یکرنگ ویك آهنگ ماشینهای تلگراف دیگر هیچ صداوندایی شنیده نمیشد. آیا بخیال وخاطر کدام کس بگذرد که این ادمهای ساکت وساکن درینوقت به سوق وادارهٔ یك محاربهٔ میدان بسیار مدهش وخون ریزی مشغول باشند؟»

در ساعت (۸) روز (۷) م مارچ جنرال (قوروپاتکین) خالی شدن جبههٔ جنوب خط حرب خود را امرنمود . در (۸) م مارچ مفرزهٔ جنرال (رمنقامف) بکمال انتظام بسوی شمال برجعت اغاز نهاد .

درتول غند اول روس، قول تول غند (۳) م سیبریا ؛ ونصف لوی غند (۷۲) م پیاده ، وقول تول غند (۲) م سیبریا ، وقول تول غند (٤) م سیبریادر همین روز رجعت قهقرئی منتظمی اجرا کردند . رجعت تول غند بسیار خوب حاضر شده بود . راههائیکه تابه (هونهو) رفته بود خیلی واسع ومنتظم بود. عسکرهای تول غنداول روس به انتظام تمام رهسپاری داشتند اینها ازطرف ژاپانهایی انکه بیك ضررا شکاری دوچارا یندبه نهر (هونهو) واصل شدند.

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 272 of 322

تول غند(۳)م ، و اقسام تول غند(۲)م روس رجعت خودشان را به بسیار آسانی اجرا کرده نمیتوانستند . چونکه انها برای تسهیلات رجعت اردوهای مذکور دیگر در روز پروز بمحاربه های شدید معروض شده بودند ، و در ینوقت راههای شان را بسی عرابه ها ، وطوپها ، و قافله های لوازمات حربیه بسته کرده بود . مع هذا این قطعات نیز بی انکه بمشکلات بسیار بزرگی گرفتار شوند به (هونهو) واصل شدند ، و از پلها ئیکه پیش ازین حاضر شده بود ، و بعضی از روی یخها نهر را گذر کردند .

دمدارهای تول غند سوم روس در ساحل جنوب نهر ، و در داخل استحکامات (سر پال) ماندند . دمدارهای تول غند اول و مفرزهٔ (ره نتقامف) در ما بین (فولین ، و فوشین) در میان استحکاماتی که ساخته شده بود توقف کردند .

ژاپانها ، از چند روز به اینطرف رجعت کردن روسها را حساب و ملاحظه کرده بودند . اما کشف کردن رجعت قطعیهٔ شان را در شام(۷)م مارچ دانستند بنابرین بحرکات عقب گیری خیلی ناوقت آغاز شده بود .

در وقت صبح(۸) مارچ از قرارگاه عمومی بر تول غندها این امر اعطا گردید :

« مسئلهٔ مهم اینست که دشمن را از مابین (قوشون) و (موکدهن) جدا باید کرد . بنابرین هر لوی غند ضایعات خودرا بنظر نیاورده تا که ممکن باشد بسرعت و شدت پیش بروند ، و امروز میباید که بهنهر (هون) واصل بشوند . بر مفرزه های ضعیف دشمن نظر دقت عطف نکرده قطعه های بزرگ را بدست باید بیارند . »

غبرگ غند (۱۵)م لوی غند (۲)م تول غند نخستین جنرال (قوروکی) پیش از پیشین حرکت کرده ، و تا به شام ۸ کیلومتره مسافه قطع نموده به (شو پوزا) ، و یك قول جناح چپ ان به (تیندیاپو) واصل شد . قوماندان لوی غند

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 273 of 322

باغبرك غند (۳)وم در نیم شب به (لیوکیاچی) رسید .

لوی غند (۱۲)هم تول غند مذکور نیز پیش از پیشین بساعت (۷) بحرکت آغاز نهاده (۲۰) کیلومتره مسافه قطع نمود . جناح چپ این لوی غند دایما با دشمن بحالت تماس بود . غبرك غند خاصه، احتیاط لوی غند (۱۲) هم را تعقیب نمود .

موضع دشمن که درمقابل جبههٔ لوی غند خاصه خالی شده بود در نیم شب (۸) م مارچ ازطرف لوی غند مذکور استیلا گردیده بود . امر عقب گیری به این لوی غند بساعت (۸) واصل شد . وهماندم غبرك غند خاصهٔ (۲)وم ؛ و غبرك غند خاصه (۱)م در جوار (فیندیابو) اجتماع کرده بعد از پیشین بساعت یك بحرکت پیش روی اغاز نهادند . قول جناح راست دمدارهای دشمن را طرد کرده تا بشام (۱۷) کیلومتره ، وقول جناح چپ (۲٦) کیلومتره مسافه قطع کردند .

لوی غند (۱۰)هم تول غند(٤)م (۱۳) کیلومتره ، ولوی غند(٦)م تول غند،(۹) کیلومتره مسافه قطع کردند . لوی غند احتیاط این تول غند از پشت مرکز هردو لوی غند حرکت میکردند .

لوی غند (٤)م بادوغبرك غند احتیاط بازدرزیر قوماندهٔ تول غند(۲)وم درامده امروز تابه جوار (شان تون) پیش رفتند ودرانجا در پیش استحکامات روس توقف نمودند . لوی غند (٥) پیش از پیشین اولا (پلتایزا)، وبعد ازان (مادیابو) را استیلا نمود . لوی غند(۸)م بمقابل موضعهای مستحکم روس در (فانگیا تون) و(یانزتون) پیش شده نمیتوانستند . لوی غند(۳)وم جناح چپ خودرا بسوی شمال تمدید داده وبادشمن به اتش طوپ اغاز نهاده بود .

تول غند(۳)وم (نوژی) بسبب حرکتی که یکسر بسوی چپ اجرا میکرد

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 274 of 322

در مابین اووتول غند (۲) وم (اوقو) هنوز از (۷) م مارچ جاخالی فراخی حاصل شده ، و رفته رفته این خالی گاه وسعت پیدا میکرد لهذا برای پر کردن این جا خالی در وقت شام (۸) مارچ جنرال (اوقو) قسم کلی لوی غند (۸) م را ازموضعیکه داشت درکشیده یکسر بسوی شمال سوق نمود .

تول غند (۳) وم جنرال (نوژی) در روز (۸) م مارچ از قرارگاه عمومی امر گرفت که بهر قدر ضایعاتی که باشد التفات نکرده دشمن مقابل خودرا پریشان سازد . لهذا لوی غند (۷) م خودرا درعقب گذاشته باغبرك غند احتیاط بر خط (سیااوهانتون — تاقانزیتون) تعرض نمود . وبوقت شام بر ضبط موقع (سیا اوها نتون) موفق شد . لوی غند (۹) م بر (پادیازا) حرکت کرده آن جارا ضبط نمود ، وبر رفتار شمالی خود دوام ورزید .

لوی غند (۱) م هجوم های خودرا متعاقباً تجدید وتشدید کرده بضبط کردن خط (زانتایچی — لیودیاقو) کوشش میورزید . روسها نیز درین طرف از اقسام تول غند (۳) وم خود در هر ساعت قوت گرفته وجناح راست خودشان را تمدید مینمودند .

این حوادث روز (۸) مارچ رایك مخابر عسکری به اینصورت حکایه میکند:

« روز (۸) م مارچ ، روسها قسم جنوبی نهر (هون) را یکی یکبار تخلیه کرده بودند . ژاپانها ، موضعهای مستحکمی را که ازهفته ها بران اجرای هجوم مینمودند همرایکان یکان ضبط واستیلا کردند . تپهٔ (پوتیلوف) که سبب آنقدر فداکاری های عظیمه گردیده بود صبح روز (۸) م مارچ بکمال سهولت بدست امد .

« دربنوقت مانع عظیمی که برطرف کردن ان لازمست همانا نهر (هون) است . تول غند روس یکی یکبار بقدر (۱۵) کیلومتره عقب رفته بود ، ونهر هون را

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 275 of 322

درمابین خود ودشمن مانع قرارداده بود . وانهمه مقاومت معندا نهٔ که در مرکز وجناح راست اجرا میکرد منقطع گردید .

« تول غند های (نوزو؛ قوروکی؛ قاوامورا) سر راست بسوی خط مدا فعهٔ جدید روسها برفتار آغاز نهادند . موضعهای مستحکمی که باولولهٔ پر دهشت حرب وجدال ، وبومباردمانهای دوزخین مثال بیك خرابه زاری تحویل کر ده بود درینوقت بایك پردهٔ خون الود حزین ومؤلمی مستور ومتروك درعقب مانده نایرهٔ حرب بایك وحشت متزایده درموضعهای پیشتر ازان بکمال شدت وخون ریزی در گرفته بوده .

— ﴿ وقایع از (۹) م مارچ تاختام محاربهٔ میدان (موکدن) ﴾ —

درنهم مارچ یك گردباد بسیار شدید خاك الودی که چشم چشم را نبیند حکمفرما گردید . این گردباد برای هردوطرف فائده مند شده بود . زیرارو سها دراجرای رجعتهای پرمشکلات خود شان ، وژاپانها در باب حرکات رفتار تول غند (۲) وم و (۳) وم خود که بسوی چپ پیش میرفتند ازین خاك بادسهو لت دیده بودند .

مارشال (اویاما) این یك رادرك نمود که تعرض تول غند (۳) وم جنرال (نوژی) براستقامت جنوب شرقی جناح چپ اورا به تهلکه میاندازد . بنابرین بر تول غند مذکور امر نمود که زیاده تر ازشمال گردش کرده بر جادهٔ (موکدن — تیه لینغ) یك جبههٔ موازی بگیرد .

جنرال (قوروپاتکین) نیز مجبور بود که برای رهایی دادن تول غند خودرا ازتهلکه وستر کردن رجعت خود محاربه های بسیار شدید ومعندا نهٔ دمدار اجرا نماید .

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 276 of 322

در نجادر باب حرکات لوی غندهای (۵)م و(۸)م تون غند(۲)وم ژاپان، از تاریخ (٤) م مارچ به اینسو از زبان مخبر حرب ایتالیایی موسیو (بارزینی) این تفصیلات را بیان کرده باز بصدد رجوع میشائیم :

« لوی غند(۸)م تول غند جنرال (اوقو) که جناح چپ تول غندولوی غند (۵)م ۵ مرکز اردورا تشکیل داده بوددر(٤) ماه مارچ درپیش روی سد شمندوفر واصل شده وبادشمن بمحاربه اغاز نهاده بود. جنرال (اوقو) به این دولوی غند امر هجوم را عطا نمود .

«موضعیکه روسها از انحکیم نموده بودند از موقعهای (یانزیتون — زاناجو) گذشته تابه (موجاپو) تمادی کرده رفته بود. عملیات تحکیمیه از نهایت جنوبی آغاز نهاده بود. جنرال (قوروپاتکین) از یك حرکت دور خوردن دشمن از این طرف در اندیشه بود، وبه اینسبب درباب محکم بندی این موضع خیلی اهمیت داده بود. فی الواقع درین اندیشه وتخمین خود خطا هم نکرده بود. چونکه اگر این موضع مستحکم موجود نمیبود (موکدن) خیلی وقت ضبط میشد. و اغلب احتمال خط رجعت همه تول غند روس قطع میگردید .

«پیادهٔ روس بدرازئی سد شمندوفر تعبیه شده بود که درپیش روی شان بوسعت (۱۵۰۰) متره یك میدان انداختی موجود بود. ژاپان ها بمجردیکه به پیش رفتن آغاز نهادند از موضع روسها نخستین گله های طوپ بر انها ریختن گرفت وغندك ها درعقب همدیگر بصحنهٔ فعالیت داخل میشدند . وخط آتش رفته رفته وسعت پیدا میکرد . ازمیان درختهای قریه هائیکه روسها آنها را تحکیم کرده بودند علوهای آتش طوپ دیده میشد. ژاپانها به اینصورت به شمردن عدد طوپ های دشمن وکشف کردن موقعهای آنها موفق میشدند. تنها در مقابل لوی غند (۵) م ژاپان (۷٦) قطعه طوپ روس موجود بود .

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 277 of 322

« یك غبرك غندا بن لوی غند که در زیر ادارهٔ جنرال (سوریزاوا) بود برای هجوم به پیش سوق گردید . طوپ خانه های روس برای جستجوی موضع طوپ چنی ژاپان گاه گاهیکه میانداختند در میان درختها اشتعال ورزیده شاخهای درختانرا وخود درختان را پاره پاره میکرد . طوپ های روس گاه گاهی که موضع طوپ چنی ژاپان را می یافتند یکچند دقیقه متمادیاً بران نقطه گله باری کرده آنجارا به آتش ودود مستغرق میساختند .

« طوپ های ژاپان نیز در دایرهٔ اصول وانتظام برکار خود دوام میورزیدند . اما عسکر پیادهٔ شان بیك آرامی و احتیاط فوق العادهٔ پیش رفته میتوانستند . همهٔ عسکر های ژاپانی در میان غندك های بسیار موجودهٔ روس ، همان غندك که خود آنهارا میکوبید پیشنا ختند ، و در ینباب ملکه و مهارت پیدا کرده بودند . لهذا از آن غندك هیچ چشم خودشانرا برنمیداشتند ، وبمجردیکه شعلهٔ آن طوپ هارا میدیدند ، هماندم در پشت یك ملجاء و پناه گاهی میخزیدند ، ودرانجا کفیده شدن بمبهارا انتظار میکردند . بعدازیکچند ثانیه گله های بم دفعتهً اشتعال میکرد ، ویك باران شدید گله همی بارانید . در ظرف این چند ثانیه خلجان واندیشهٔ که حکمفرما میشد تصویر کردن آن به اینصورت که ازدور انسان بقلم تحریر کند ممکن نمیشود مگر که انسان با این افراد درزیر آن باران گله بالذات موجود باشد .

« باوجودیکه هجوم تابشام دوام ورزید باز هم هیچ ثمرهٔ حاصل نشد . درشب هجوم تعطیل کرده شد . امشب خیلی تاریك وسرد بود . درمسافهٔ (۸۰۰) متره دورتر ازپیادهٔ روس ، ژاپانها درحالتیکه برنظام محاربه بودند بخواب رفتند . قراولهای دیده بان شان صد متره بروسها نزدیکتر بهره وپاسبانی میکردند .

« صبح بوقت فجر افراد قراولهای پاسبان پیش رو را برای استراحت کردن

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 278 of 322

به پس آورده بعوض ان دیگر افراد فرستادند . یکی ازین افراد بطرف خسته خانه روان شد ، زیرا رخسارش باز خمهای کوچك کوچکی مجروح و خون آلود بود . داکتری که ان را معاینه کرد ازو پرسید که :

— روی تراچه شده که اینچنین شکاف شکاف شده است .

نفر بجواب گفت که :

— زخمهای روی من از گلهٔ دشمن نیست من خود انرا زخم کرده‌ام .

داکتر گفت :

— چرا ؟

نفر — من در خط قراولهای پیش بهره میدادم . از بیم انکه مبادا بخواب بروم ، واین خواب من یك نتیجهٔ فلاکتی بر رفقای من پیش بیاردر خسار . خود راباسر نیزهٔ خود مجروح ساختم تاخوابم نبرد .

« روز (٥)م مارچ هوا خیلی دمه الود بود . غبرك غند (سوریزاوا) سراز نو بهجوم آغاز نهاده درزیر آتش طوپ وتفنگ بسوی موضع دشمن بعزم و متانت تمام پیش میرفتند . تا آنکه بموضع سد راه اهن به نزدیکشدن موفق شدند . و بیك هجوم هزبرانه قیام ورزیده با گله های دستکی یك قسمی از سد زابرهوا کرده برضبط وتسخیر آن موفق وکامیاب امدند .

« بعد ازین موفقیت قطعیه قریب وامین دیده میشد . (موکدن) یك کمی به انطرف در منتهای افق دیده میشد . گه گاه درمیان درختان از دور دودهای (لوقو موتیف) شمندوفر دیده میشد که در (موکدن) رفت و امدداشت . نفرهای ژاپانی که انرامیدیدند بدستهای خودچنان او ضاعی نشان میدادند که گویا میگویند « بسست ! بعد ازین برسیاحت خود دوام نخواهی ورزید ! »

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 279 of 322

« محاربه بکمال شدت باز دوام ورزید . عسکر پیاده بر موضعهای روس که درشرق سد شمندو فربود به تعرض دوام ورزیدند . معهذا از هجماتی که تا به شام دوام ورزید، شایان تذکار یك نتیجهٔ حاصل نشد .

« امشب یك شب بسیارسرد محاربه بود . ترمومتره تحت الصفر (۱۹) درجه را نشان میداد (۲۰،۰۰۰) نفر بدون حرکت در میدان خوابیده بودند . صبح روز (٦) م مارچ اغاز نهاد . حال ووضعیت محاربه هیچ تبدیل نیافته بود .

« قوماندان لوی غند و قتیکه راپورت افسرارکان حرب لوی غند را که اختیارکردن مدافعه را تکلیف نموده بود بخواند گفت : « مدافعه کردن و عقب کشیدن را هیچگاه قبول نخواهم کرد ! » و هماندم بر هجوم امر داد این امر چنین بود که کفتان (سوری) بایك غند احتیاط از شمال (زاتاجو) یك حرکت احاطه اجرا کند وقسم کلی از جبهه هجوم ببرد .

« غند احتیاط سدرا گذشته وبعدازانکه ضایعات بسیاری دادند بقدر (۷۰۰) متره دورتر از موضعهای روس درمیان یك عارضهٔ زمین خزیدند . ولی چون قوهٔ امدادیهٔ روسها بدرجهٔ یك لوی غند دیگر بالغ شده بود ژاپانها هیچ کاری پیش برده نتوانستند .

« صبح روز (۷) م مارچ هوا صاف و براق بود . طوپچی از صبح وقت بکار اغاز نهاد . درمیان طوپهای روس طوپهای بزرگ (۱۵) سانتیمتره یی که دانه های طور پیل بر پیادهٔ ژاپانها در میدان میریختاند نیز موجود بود . این گله هاوقتی که برزمین اشتعال میورزید ابرهای کثیف دودوخاکی را بر هوا میکرد از بلندی درختها بده بار بلندتر میبرامد ، وبر صحرا یك پردهٔ کثیف ظلمتی پهن میکرد .

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 280 of 322

« بعد ازیك دوساعت سراز نو برتمام خط حرب اجراشدن یك هجوم نوی امرداده شد . درظلمت کثیفهٔ شب خط نخستین برموضعهای (زاتاجو) پیش دویدند . ژاپانها وقتیکه به (۷۰۰) متره نزدیك شدند روسها درتاریکی آتش کشادند . هنگامیکه ضیای فجر منتشر میشد مهاجمین (۱۵۰) متره نزدیکشده بودند . روسها در پیشگاه موضع اصلی خودشان رودوتهای ممتنع التسخیر بسیارقوتمندی بوجود اورده بودند .

« بساعت (۸) از صبح بازیك گردباد شدید فوق العادهٔ برخاست این گردباد دانه های ریگ منجمد شده را مانند گله می افشاند . و همه اطراف را ناقابل تصویر بیك هرج ومرجی می انداخت .

« درمیان صفهای مهاجمین مقدار مقتولین ومجروحین رفته رفته افزونی میگرفت . وقتی که امر برخاستن هجوم میشد یك ثلث افراد برمیخواستند و دو ثلث ان مجروح ومقتول افتاده میبودند . افراد غند متعاقب همدیگر می افتادند . درظرف یکساعت امر قوماندانی بدوکرنیل ، وبعد ازکمی به سه کپتان ، وبعدازکمی دیگر تنها به یك صوبه دار منحصر ماند .

« ساعت (۱۲) بود که یك چاووش به بسیارعجله وتلاش به کلبهٔ جنرال درامده خبر تمام شدن جبه خانه رارسانید ، و ازبسیاری هیجان دستهای خودرا بروی خودکشیده میگریست . ومیگفت که عسکرها که برخط حر بست بلاحرکت وبیکار در خندقها نشسته اند .

« بقدر دوساعت بیك تلاش وهیجان ناقابل تعریف گذشت . امابوقت شام علامات رجعت درهرطرف تول غند دشمن پدیدار گردید . سرازنوامیدها پیداشد . درسایهٔ ظلمت شب بعسکر جبه خانه توزیع شده برای هجوم بزرگ اخرین حاضریهای لازمی دیده شد .

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 281 of 322

« در وقت صبح (۱۰) هم مارچ عسکرهای لوی غند (۵) م بر قصبهٔ (زاناچو) هجوم کردند . قصبه از طرف دو کندك روس که خدمت دمدار را میدید محافظه میشد . روسها غیر منتظم یك دو فیر تفنگ کرده قصبه را خالی کردند . گویا این دو فیرا نهایك رسم سلام و تعظیمی بود که برای طرف غالب بجا اوردند .

« لوی غند (۵) م بعد ازین محاربه نمیکرد بلکه یکسر بسوی استاسیون (موکدن) که در حالت بسوختن بود پیش میرفتند . با این استاسیون همهٔ محلهٔ روس شهر را نیز اتش گرفته بود ، ودرمیان این حریق همه خیالها وافکارهای روس نیز همیسوخت . »

هنگامیکه این لوی غند (۵) م بر (زاناچو) هجوم میکرد لوی غند (۸) م نیز بر (یانزیاتون) و (فانکیاتن) هجوم میبرد . ومدت شش شبانه روز جنگهای بسیار خونریزانهٔ بوقوع امده بود که انهم از (٤) م مارچ اغاز و تابه (۱۰) هم مارچ برجعت عمومی روسها به انجام رسیده که تفصیلات محاربات این لوی غند نیز از یتقرار است :

« روز (٤) م مارچ بحاضرتی هجوم گذشت . در وقت ساعت (۱۱) شام از طرف قوماندان لوی غند امر رسید که بوقت صبح روز (۵) مارچ بهجوم اغاز شود .

« هنگامیکه ژاپانها از اس المهاجمهٔ خودشان به پیش رفتن آغاز نهادند در میدان محاربه یك سکوت تامی حکمفرما بود . از دور عکس ولولهٔ وغاشنیده میشد .

« هجوم از طرف دو غند پیاده اجرا میشد . (۲) غندك طوپ ، و یکچند تفنگ ماشیندار هجوم را حمایه میکردند . روسها هیچ جواب نمیدادند . و تابوقتی که بقدر (۸۰۰) متره بموضعهای روس نزدیك شدند هنوز هم از طرف روسها هیچ اثر حرکت پدیدار نبود . لهذا از طرف قوماندان غندیك تولی به پیش سوق شد که تابه بینند روسها در موضع خودشان هستند یانی .

تولی مذکور بخندقهای شکاری بمجردیکه بقدر (٤۰۰) متره نزدیك شد

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 282 of 322

دفعتهً ازطرف روسها به آتش بسیار شدیدی گرفتار آمدند. درعقب آن طو پچئی روس نیز به اجرای فعالیت آغاز نهاد. درظرف (۲۰) دقیقه معلوم گردید که در یك نقطهٔ موضع مدافعه زیاده از (۱۳۰) طوپ مجتمع میباشد.

«جنرال (اوقو) طوپچئی لوی غند خود را محتاج نقویه یافت. لهذا به غبرك غند طوپچئی تول غند جنرال (نوژی) مراجعت کرده مدد خواست. در وقت صبح (٦) م مارچ (۲٤) قطعه طوپ صحرا که (۱۲) قطعهٔ آن از روسها ضبط شده بود بایك غندك طوپ (هاون) به لوی غند (۸) م جنرال (اوقو) در زیر ادارهٔ قوماندان لوی غند تودیع کرده شد.

«یك غندك طوپ صحرا بجابکشی تمام در نزدیکشی ده (اولیمپو) اخذ موضع کرده بر غندك طوپ روس که بران جهت آتش میکردند آتش کشاده (اولیمپو) به تأثیر آتش دشمن آتش گرفته بود. آتش در خانه هائیکه اسپهای غندك طوپ دران بسته شده بود سرایت کرده حیوانات بیچاره بصدا کردن، ولگدزدن آغاز نهادند. لکن در چنان زمان بحران محاربه کسی بحال انها نپرداخت. آتش حیوانهای بیچاره را کور کرده. یالها و دمهای انهارا سوختاند. وجود های شانرا کباب ساخت.

«درشب چون حریق را خاموش کردند اسپها بلرزهٔ جانکندن بود. در میان یك خرمن غلطیده گیها و تلفات، اینها یك کتلهٔ یگانهٔ ذی حیات و خون الودی تشکیل کرده بودند.

«بوقت پیشین همهٔ احتیاطهای لوی غند بخطا آتش سوق کرده شده بود ولی ضایعات انقدر بسیار بود که قوماندان لوی غند مجبور شد که به تلگراف از جنرال (اوقو) امداد طلبیده. حال انکه قوهٔ احتیاط برای جنرال (اوقو) نمانده بود. لهذا از لوی غند (۳) وم معاونت رجا نمود. لوی غند (۳) وم هماندم امداد فرستاده.

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 283 of 322

« این لوی‌غند(۳)وم که قوهٔ احتیاطیهٔ مارەشال (اویاما)راتشکیل‌میداد بوقت فجر(٦) م مارچ بموضع محاربه رسید. ولی‌بازهم هرچه کوشش کردند یك خطوه هم‌پیش‌رفته نتوانستند . دوغند مشرمقتول‌شد. یك غندمشر سه دفعه زخمی شده بود وبازهم بروظیفهٔ خود دوام میورزید .

« صحرا هانیه هاشیله هابامقتولین ومجروحین‌مستورشده بود.بوقت‌شام آتش مدا فعین یکقدری خفت پیدا کرده ژا پانهابازبیك هجوم نومیدانهٔ بر خاستند . اما مقاومت روسهابازکسب شدت‌کرده ومهاجمین رابضایعات‌کلیه دو چارکردند . لهذازیاده برین برهجوم اصرارکردن کارعاقل‌نبود. ازاثر قوماندان هجوم راتعطیل‌کرده منتظرشب بماند .

« مفرزهٔ که برای هجوم شب تخصیص کرده شده بود عبارت بود ازسه کندك پیادهٔ کلهٔ دستکی دار . ویك تولی استحکام که باهشت هاوان چوبی مجهز بود . این قوت بر(یانزیتون) هجوم میکرد . و یك قطعهٔ دیگرکه از (٤۰۰) پیاده ویك تولی استحکام مرکب بود بمقابل (فانکیاتین) نمایش اجرا میکرد .

« قوماندان لوی غند در اطراف یك آتشی که درتول غند افروخته شده بودنشسته درخصوص اینکه کرابرین مفرزهٔ نمایش قوماندان کند در تفکروملاحظه بود. زیراهمه قوماندانهای‌غند مقتول ویامجروح شده‌بود. یاورحرب قوماندان‌کفتان (قویاما) قوماندان شدن خود رااسترحام‌نمود. جنرال نیز موافقت‌کرد. جنرال لوی غند دراموریکه برای هجوم‌بعسکرمیداد این کله هاموجود بود :

« این یك را هیچگاه ازخاطرنبرارید که برای سلامت‌تول‌غند(میقادو) بهمه حال ضبط کردن این قصبه هاالزم است . »

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 284 of 322

« عسکرها در یك سکوت عمیقهٔ به پیش روی اغازنهادند . هنوز بقدر (۸۰۰) متره نه پیموده بودند که قراولهای پیش دشمن برا نها فیر کردند . ژاپا نها هیچ جواب نداده به پیش روی دوام داشتنددرینوقت از خندقهای دشمن سیلاب گله برا نها باریدن گرفت اماژاپا نها بضایعات خودشان ندیده یکسر پیش میرفتند . تا انکه تولی استحکام خودرا بسپرهارسانیده گله های دستکی خودرا پرتاب کردند، ودرمیان مدافعین یك هرج ومرجی برپانمودند . ولی در ان وا حدروسهاباز خودرا جمع کرد بچنان شدت اتش کردندکه قوهٔ کافیهٔ هجوم برای ژاپانهاباقی نماند درزیر باران اتش گله جابجاماندند .

« کفتان (قویاما) وقتی که به تول غند عودت کرد از (۴۰۰) نفر (۲۱) نفرباواوبود . ودراثنایی که قوماندان لوی از ومعلومات میپرسید . دفعتهً یك جنبشی خورده بی اختیارانه برزمین افتاد . مگرباکلهٔ تفنگ دران خود زخمدار بود .

« قوای عسکریهٔ که برهجوم (یا نزبتون) مأموربودندبساعت چارونیم صبح بحرکت مهیاشده بودند . غندمشر (چوغاوا) بسببی که همه افسران تلف ومجروح شده بودند پرسه کفتان باقیمانده امرنمودکه تابه هجوم سرنیزه نرسند هیچ اتش نکنند . لهذا ژاپا نهابضایعات وتلفات خوداهمیت نداده به پیش رفتاری خود دوام میداشتند . و یك چند نفربه نزدیك خندق رسیده بودند که همه مقتول افتادند . وهماندم یکچند نفرروسهااز خندقها برامده مجروحین مذکوررا بخندق کشیده بردند .

« درین اثنادفعهً روسها اتش خودرامنقطع کرده درهردوطرف درین صحرای بی پایان یك سکوت عمیقی برپا گردید . کو یایك صدای هاتف غیبی آمده هردوطرف رابه تسلیم سلاح امرنمود . »

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 285 of 322

اضمحلال تول غند روس در (۱۰) هم مارچ آغاز نهاد . درینروز یك گرد باد مدهش طوفان ریگ دروزیدن بود . این باد از جنوب بسوی شمال میوزید که به این سبب تول غند های (نوزو) و (قوروکی) و (قاواما مورا) را که در عقب تول غند روس از نهر (هون) میگذشتند از نظر دشمن ستروو قایه میکرد .

این هر سه تول غند ژاپان ؛ بر تول غند مضمحل شدهٔ روس که انتظام خود را غائب کرده ، و یگانه چارهٔ نجات و سلامت خود را در فرار کردن بسوی شمال یافته بود از هر طرف هجوم میبردند .

در پشت موضع مقاومتگاه غربی روس تهلکهٔ مدهش احاطه موجود بود ، و در تمام تول غند یك تلاش و جنبانهٔ فرار عمومی حکمفرما شده بود . اما عسکر های شجیع دمدار روس بمحو شدن هر گونه امید های ظفر ندیده برای رهایی دادن تول غند مغلوب خود بفدا کاری تمامی کوشش میورزیدند . محاربه هنوز سراسر ختام پذیر نشده بود بلکه تجزی و انقسام یافته بود .

لوی غند سوم که به امداد لوی غند هشتم تول غند (اوقو) در پیشگاه (یازیتون) بمحاربه های مدهشهٔ که پیش ازین مذکور گردید امده بود با وجود تلفات زایده روسها را مغلوب ساخته ، و دو غندك طوپ شان را ضبط کرد ، و با همان طوپ های خود شان قافله های مدید روس را که بیك حال پریشانی بسوی (تیه لینغ) رجعت داشتند کوبیدن گرفتند .

یك غبرك غند روس بر منارهٔ بلند معبد (په لین) که جنرال (قوروپاتکین) از انجا صفحهٔ اخرین محاربه را تماشا کرده بود یك بیرق سفید تسلیم را برافراشته بودند . و چون عدد ژاپانها را که به انسو پیش می امدند کم دیدند هماندم بیرق علامت تسلیم را فرو اورده به آتش اغاز کردند ، ولی بعد از کمی فرار

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 286 of 322

مجبور شده بقدر دوصد نفر مقتول هم گذاشتند .

تول غند های (نوژی) و« نوزو» و« قوروکی» و« قاوامورا» بحرکات عقب گیری دوام داشتند . تنها تول غند « اوقو» خیلی بی تاب و بی توان مانده بود . مع هذا از میان خندقها و کشتزارهائیکه با نعشها و جسدهای هزارها انسان ولاشه های حیوانات بارکش ، وشکسته گیها و پاره پاره شده گیهای طوپ ها و قونداقها پر و مستور بود تول غند « اوقو» بسوی شهر« موکدن» در پیش شدن بود . عسکرهای این اردو غزالهای ظفر را میسرودند . ولی بازهم در چشم های شان اثار حزن و تاثر مشهور بود . چونکه وقتیکه طرم جمع شان نواخته میشد « ۲۲،۰۰۰» نفر از رفقای تول غند خودشان را کم می یافتند .

لوی غند« ۶» م تول غند جنرال« نوزو» در« ۱۰» هم مارچ در شمال شرقی شهر (موکدن) (۱۶) قطعه طوپ دشمن را ضبط نمود که این طوپها به تول غند نخستین روس عائد بودند . بعد ازان لوی غند مذکور زیاده تر بسوی شمال رفته موضعهای (اورتاجی — پولین پو) را ضبط کردند . بساعت (٤) جبههٔ لوی غند مذکور بخط (سیلاهونتون) و (پولین پو) متوجه شده بود .

تام درین اثنا بود که قطعات قوتمند روس از شهر (موکدن) به برامدن آغاز نهاده بود . اینها عسکرهای جنرال (هاندفلد) بود . لوی غند ژاپان روی خود را بجان اینها پس گردانیده روسها را در زیر آتش طوپ و تفنگ خود گرفتند ، و یك حال فلاکت اشتمال پریشانی بر انها آوردند . در نجا ضایعات روس به (۵۰۰۰) رسید ، و بدست ژاپانها (۱۲۰۰۰) اسیر افتاد .

لوی غند احتیاط نیز با این لوی غند جمع آمده با قطعات لوی غند (۱۰) هم که روسها از میان آنها زور کرده میبرامدند معاونت نمودند . و در شمال شرقی (موکدن) در پیش قبرستان امپراطورهای (مانچوری) « ۱۵۰۰» عراده

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 287 of 322

های نقلیهٔ روس را بدست اوردند . و دمدار هائیکه این عرابه ها را تعقیب میکردند در مقابل تعرض لوی غند (٦) م ژاپان بسوی شمال وغرب ازهم جداشده پریشان شدند .

لوی (۱۰) هم بعد ازین یکسر براستقامت شمالی برفتار پیش روی خود دوام ورزید . اما بسبب کهسار بودن اراضی کم مسافه قطع کرده توانسته ، وبوقت پیشین به (سیند یغوا) مواصلت کرده اند . بعد ازعصر لوی غند مذکور خبر عقب کشیدن دشمن را از جوار (طاوا) و (سیانور) گرفته هماندم حرکت ، وبه آنجا ها مواصلت نمود . ودر مابین جادهٔ ما ندارین وراه آهن قولهای پس روندهٔ روس را بزیر آتش شدید طوپچی گرفتند .

تول غند های (۲) وم و (چارم) ژاپان درواد ی (هونهو) هیچ یك قطعهٔ روس رانگذاشتند . ودرتاریخ دهم و یازدهم مارچ قطعات روس که در جوار (موکدهن) اسیرشده اند تقریباً (۱۵۰۰۰) آدم ، و (۵۸) قطعه طوپ بود .

قوای اصلیهٔ جبههٔ غرب روس باطوپچی ونقلیهٔ خود از صبح (۱۰) هم مارچ بصورت پریشانی وابتری براستقامت (تیه لینغ) رجعت میکرده طوپچی ژاپان که درجهت جنوبی استاسیون (موزیتای) اخذ موقع کرده بود این قول فراری رابزیر آتش بیرحمانهٔ گرفته همهٔ ارتباط وانتظام انرا محو مینمود . و آن به آن تول غند روس رابیك حال دلسوزانهٔ میدراورده تام درین اثنابود که دوصد سوار (طونغوز) هاازیك جهت بغل تول غند روس ظهور یافته برعسکرهای پریشان شدهٔ روسها حمله آور شدند . روسها درهمه صفحات یك هزیمت وفرار حقیقی را تصویر کرده درهم وبرهم شدند .

لوی غند خاصهٔ تول غند نخستین ژاپان صبح بساعت (۸) ونیم ازجوار

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 288 of 322

کیوزان برخاسته بر خط (پوهو — سیانوا) به پیش روی آغاز نهاد . و بسبب صعب المرور بودن اراضی ، ومقاومت معندانهٔ دمدارهای تول غند نخستین روس حرکت لوی غند مذکور آهسته آهسته ترقی میکرد . وتابشام بخط (سین تون — پوهو) داخل شده توانست . قول تول غند (٦) م سیبریا ایتجار ابوقت عصر هماروز تخلیه کرده بود . غبرك غند خاصهٔ (۲) وم بعد از پیشین بساعت (٦) بخط (پوهو — سیانوا) رسیدو خرمنهای پراکندهٔ دشمن را که بحال رجعت بودند بزیر آتش طوپچی گرفت . غبرك غند سواری خاصه بسیاری ازعرابه های نقلیهٔ دشمن را اغتنام میکردند .

محاربهٔ میدان (موکدن) با تاریخ (۱۰) هم ماه مارچ به انجام رسید . در روز (۱۱) هم درجنوب (پوهو) مفرزه های بسیارروس بدست ژاپانها افتاد . که به اینصورت لوی غند خاصه درحوالیٔ (سیانو) (۲۳۰۰۰) اسیر بچنگ آورده بود .

عقب گیری عساکر فراری روس در (۱۱) هم مارچ بعهدهٔ تول غند (٥) م ولوی غند های (۲) وم و (۱۲) هم تول غند نخستین ، وتول غند (۳) وم محول گردید . لوی غند خاصه ، وتول غند (۲) وم ، و (٤) م درموضعهای که دروقت شام (۱۰) هم مارچ واصل شده بودند بماندند .

نظر به بیانات ارکان حربیهٔ روس ضایعات مجموعهٔ روس درین محاربهٔ میدان (موکدن) مجروح ومقتول و اسیر عبارت از (۹٦٥۰۰) آدم است که مقدار (۲٤٥۷) آن افسر ، وتقریباً (٥۳،۰۰۰) ان اسیر است .

ضایعات مجموعهٔ ژاپانها از افسر ونفر مجروح ومقتول عبارت از (٤۱،۰۰۰) آدم میباشد .

جمع ضایعات طرفین عبارت از (۱۳۷،٥۰۰) انسانست که اگر انسانهای

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 289 of 322

صلح پرور از دهشت اینچنین یك جمع مهم بلرزه درافتاده قلمهای تحریرات لوائح طرفدارئی (صلح عمومئی) شان ازدستهای شان بیفتد جادارد .

﴿ جنرال نوژی چرا بر حرکت احاطهٔ خود موفق نیامد؛ وهمهٔ ﴾

﴿ تول غند روس را اسیر ویا تسلیم نتوانست ؟ ﴾

در باب حرکات تول غند(۳) وم ژاپان که درزیر سرافسرئی فائع(پور آر تور) جنرال (نوژی) بود، ودر محاربهٔ میدان (موکده ن) وظیفهٔ مهمهٔ حرکت احاطه را بجامی آورد . درخصوص عدم موفقیتش براحاطه کردن روسهارا بتمامها و یامحو کردن آنها . این بیانات ذیل را مطالعه کردن از فایده خالی نیست :

تول غند(نوژی) درمیان هرپنج تول غند ژاپان قوتمندترین آنها بود ، ومرکب از(۹۰،۰۰۰) آدم بود . جنرال(نوژی)از موضع خودکه درمابین نهر (هون) و (لیاعو) بوددر (۲۷) م فبروری بحرکت آغازنهاده بود .

روسهادرین حوالی ده (سوفانتای)را تحکیم کرده جناح راست خودشان رابران استناد داده بودند . روسها در(سوفانتای) (٤٠) طوپ ویك قوهٔ محافظهٔ قوتمندی گذاشته بودند، غیرك غند سوارئی جنرال (میچه نقو)را نیز درنجاتعیین کرده بودند . اما خود (میچه نقو) موجود نبود . زیرا هنوزدر خسته خانه بود .

ژاپانها برای آنکه روسهارا احاطه کرده بلامحاربه برجعت مجبور گردانند ازهمه پیشتر رفتار جناح چپ خود شان را تعجیل کردند .

بعد ازانکه باقازاقهایکچند مصادمه کردند در(۱)م مارچ بر(سوفانتای) هجوم بردند . تمام آن روزروسهاباقوهٔ طوپ چئی خود خود شان را محافظه

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 290 of 322

ومدافعه کردند . هم بیك صورتیکه همه افسران یك غندك طوپ ژاپانرا بقتل رسانیدند . امروز برسینهٔ غند مشر (اوشیدا) که قوماندان لوی غند طوپچی بودیك گلهٔ شرانپل روس اصابت کرده در آن واحد در پیش چشم افرادطوپ چئی اوبی نام ونشان گردید . امادر شب قوهٔ محافظهٔ روس که خطر جمعیت شانرا جنرال (نوژی) درزیر تهدید داورد بر جعت مجبور شدند . در عین همین روز یك مفرزهٔ سوارئی تول غند (نوژی) به (سین مین تین) واصل شد که باین حساب از نقطهٔ عزیمت تام (۶۰) کیلو متره مسافه پیموده بودند .

در (۲) م مارچ تول غند (نوژی) از (موکدن) (۲۰) کیلو متره بجهت غرب آمده بود . به اینصورت جناح راست تول غند محاربه کرده کرده (۴۵) کیلو متره وجناح چپ تول غند (۶۰) کیلو متره مسافه قطع کرده بودند . درینوقت جبههٔ تول غند از شمال بسوی جنوب دور خورد .

قطعات روس که از (سوفاستای) براورده شده بودند به انش شدید طوپچئی تول غند (۲) وم جنرال (اوقو) که درانوقت (چانتان) راضبط کرده و بحرکت عقب گیری شد نا کی افتاده بود گرفتار آمد . سرازین وقت تول غند های (اوقو) و (نوژی) در صحرا منتشر شدند . دراینطرف و آنطرف مصادمه های کوچك کوچك بوقوع می آمد . درین اثنا پیشدار های لوی غند (۹) م بهجوم ناگهانی یك قطعهٔ روس دو چار آمدند بیك صورتی که طوپچیهای پیشدار های مذکور به استعمال کردن طوپهای خود شان وقت نیافته بهر چیزیکه بدست شان آمد خودشانرا مدافعه کردند . ولی بعد از کمی قوهٔ امدادیه امده برفتار خود دوام ورزیدند .

عسکرهای ژاپان (جینی ؛ جینی !) گفته به پیش میرفتند . جینی — یعنی (باز بچه) . این کلمه بزبان عسکرها ازین سبب افتاده بود که جنرال (اوشیما)

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 291 of 322

که در (پور آرتور) استحکام مدهشهٔ (اورلونغ شانغ) را ضبط کرده بود ، چون در پنبار بر (سوفانتای) هجوم میبرد گفت : « این چیست ؟ چینی ! » لهذا از انوقت عسکرها اینمحاربه را چینی — یعنی بازیچه خطاب داده بودند .

اما رفته رفته این محاربه از چینی گری برامده یك حال دهشت اشتمالی را پیدا کرده . زیرا جنرال (قوروپاتکین) چون در بنطرف تهلکهٔ عظیم محو شدن تول غند خود را میدید همهٔ اهمیت وقوت ومهارت عسکری خود را بهمین طرف صرف میکرد .

در (۲)م مارچ بوقت صبح یك لوی غند مکمل روس از (موکدن) تازه دم رسیده از سه جای بر مرکز تول غند (نوژی) هجوم نمود . ولی چون جناح راست ژاپانها از بغل بر دشمن تهدید وصولت اجرا کرد بعد از یك محاربهٔ شدید وکوتاهی روسها را بعقب کشیدن مجبور ساختند . در بن زد وخورد (٤٠٠) نفر تلفیات از ژاپانها بوقوع امد . اما به (موکدن) هم (۱۷) کیلومتره نزدیکشده بود .

تا به اینوقت هرچیزی بر وجه مطلوب جریان یافته بود . وچنان معلوم میشد که پلان حرکت منتج موفقیت شود . همه افراد بر مظفریت خود قایل بودند

روز (٤)م مارچ همهٔ این خیالهای شیرین ورنگین را تار ومار میکرد . زیرا در حالتیکه جنرال (نوژی) گمان میکرد که بر جناح راست روسها بیخبر وناگهان هجوم ببرد ، دید که دشمن برای محافظهٔ خود از این ضربهٔ ناگهانی تدابیر لازمه اتخاذ کرده است .

فی الواقع (نوژی) بیك موضع مدافعهٔ بسیار مستحکم ومکملی تصادف کرده بود که باینصورت حرکت احاطه دوچار توقف گردید . جنرال (نوژی) بمیدان بود که در خارج میدان محاربه حرکت خواهد کرد حال انکه در مقابل مواضع مستحکمهٔ دشمن بمحاربه کردن مجبور آمد . تول غند (نوژی) عیناً بو

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 292 of 322

ضعیتی که تول غند (اوقو) در پیش سد شمندوفر تصادف کرده بود بهمان وضعیت سر دوچار شد . وبرتمام خط حرب بایك جسارت تا امیدانهٔ بمحاربه آغاز نهاد . همهٔ دهها ئیکه درین حوالی بود نیز خیلی مستحکم شده بود .

شمندوفر یك صد کیلو متره دورتر از نجا بود . دیرکهای تلگراف که ان صحرای بی پایانرا سر تاسر قطع نموده بود عیاناً مشاهده میشد اینستکه به آنجا واصل شدن همان ، وشاهد مظفریت رادر اغوش کردن همان !

بلی ، اگر راه آهن عقب (موکدن) را گرفتن ممکن شود ژاپانها همهٔ تول غند (قوروپاتکین) را اسیر میتوانند کرد . اما هزار افسوس که در پیش روی این مقصد یك سد بسیار هایلی واقع گردید .

بلای دیگر اینکه از دیگر تول غند های خود جدا شدن ، وطرق مواصلهٔ خودرا بهتاکه معروض ساختن ، وبه اینصورت تا بسوی شمال ونهایت موضعهای روس رفتن ، وحرکت احاطه را اجرا کردن نیز غیر ممکن مینمود . والحاصل شاهد دلارای مظفریت یکچند متره به انطرف جلوه گری میکرد ، امادست امید ازدامن وصالش کوتاهی مینمود .

قطارهای بسیار دراز وپربار شمندوفر که به موکدن رفت وآمد داشت دیده میشد . این قطارها درزیر گله های آتش طوپ ژاپان رفت وآمد داشتند .

در هرده ، وهر قصبه جداجدا محاربه ها بوقوع میامد . طوپچیهای ژاپان برای انکه زیاده تر تأثیر حاصل کنند بموضعهای روس نزدیك شده میرفتند . امابهمان نسبت اسپها وافراد طوپچی خود شان را ضایع کرده میرفتند . حتی بعضی طوپ خانه ها تابه (۶۰۰) متره مسافه نیز بخط حرب نخستین پیادهٔ دشمن نزدیکشده بودند . هیچ صبر کردن جائز نبود ، هرچیز را فدا کردن لازم میامد .

(۷) م مارچ آمد . درهر طرف سیلابه های خونین جریان داشت . تول غند

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 293 of 322

(نوژی) شب و روز بلا فاصله ردشمن خود را میانداختند. و صولتهای هزبرانه اجرا میکردند. و برای یك قدم پیشتر رفتن، و یك کمکی فایده برداشتن خود شان را در هر دم و هر لحظه بیمحابا فدا میکردند. حال انکه علی الدوام قوتهای نوتوی به امداد روسها میامد. در (ماکیاچو) نام یك دهی طوبجئی ژاپان همهٔ افسران خود را ضایع نموده تنها از طرف یك چاووش قوماندہ واداره میشد.

در شب (۸)م مارچ یك مفرزهٔ سوارنی برای برهوا کردن خط راه آهن روس تشبث کردند. این مفرزه نعلهای اسپهای خود را کنده بودند. از انسبب قراولهای روس که پاسبانی راه آهن را میکردند خبردار نشدند. لهذا بیخبر همهٔ انها را از تیغ کشیدند، و بطول (۲۰) متره راه آهن را با (۱۰۰) متره سیم تلگراف بر هوا کردند. امادر ظرف (۸) ساعت روسها باز این خسارات را تعمیر کرده شمندو فر بآمد و شد آغاز نهاد.

درین اثنا تول غند روس از جهت جبهه، و شرقی برجمت آغاز نهاده بودند، ولی اینطرف فرالحظه بلحظه تقویت میدادند. مقاتله بعین شدت دوام میورزید. و چون تول غند نوژی خبر میداده روسها رجعت میکنند و ایشان بریدن خط رجعت انها، و اسیر ساختن جملهٔ شان کامیاب نمیشوند از قهر و غضب بسیار بدرجه تهور آمده خود شان را بی محابا طعمهٔ آتش دشمن میکردند. قهرمانهای معتبر و معروف (پور آرتور) امروز مقتول شدند.

روز (۹)م مارچ بر (په لین) هجوم بردند. و درین هجوم یك غند ژاپان یکجا مقتول گردید. وقتیکه ان طوفان گردباد یك برخواست محاربه شدت خود را زیاده تر افزود. برای طوبخانه ها هیچ اسپ باقی نمانده بود. بسبب طوفان بیگ (۱۰) متره پیشتر دیده نمیشد.

روسها بقوت یك قول تول غند بر یك غبرك غند ژاپان هجوم مقابل اجرا نمودند.

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 294 of 322

وغبرك غند مذکور را بحال پریشانی برجعت مجبور نمودند. این هرج ومرج الحق که نمونهٔ یك شور رستاخیزی بود. امرهای قوماندانها بجای نمیرسید. جریان احوال بخوبی معلوم نمیشد. در بعضی نقطه‌ها ژاپانها سراسر محاربه را باخته بودند. اردوگاه جنرال (نوژی) بادانه های طوپ بیل دشمن آتش گرفته بتأثیر باد دران واحد بقریه‌های اطراف آتش سرایت نمود. گرد باد ریگ، باشراره وشعله های آتش، ودودهای کثیف ممتزج شده یك نمونهٔ حقیقی دوزخ را تشکیل داده بود. درچنین حال جهنم مثال که عساکر ژاپان برهایی جان از آتش بی امان افتاده بودند یك لوی غند مکمل روس هجوم ناگهانی خونریزانهٔ برلوی غند جناح چپ اجرا کردند. این لوی غند بیك طوفان مدهشی که از انسان، و آتش و خاك مرکب بود گرفتار آمده بود. مقاتله‌های خونریزانه وحشیانهٔ سرنیزه، و خنجر وگله های دستی ومشت ودندان بوقوع آمد.

جناح چپ تول غند (نوژی) بدرجهٔ منهزم شدن رسیده بود. یك غبرك غند که در زیر قوماندهٔ جنرال (قاوامورا) بود تقریباً همهٔ موجود خود را غایب کرده بود.

جنرال (آیدا) این تلگرافنامهٔ مختصر قطعی را بجنرال (نوژی) کشید:

«به نهلکهٔ محو ومنهزم شدن معرض میباشم. هیچ عسکر برایم نماند. تا پنجهار ساعت دیگر مقاومت کرده خواهم توانست.»

بنابرین لوی غند (۹)م هماندم ازمرکز بطرف جناح چپ، ولوی غند (۱۱)م برای پر کردن جاخالی لوی غند (۹)م بحرکت افتاد. این لوی غند وقتیکه بحرکت آغاز نهاد عسکرها ازمدت (۲۲) ساعت هیچ چیزی نخورده بودند.

اینستکه عسکرهای لوی غند (۹) م درمیان اینچنین هرج ومرجی که همه وحشت طبیعت، وجمله وحشت بشریت باهم دست اتفاق داده اجرای احکام مینمود بجان کرسنه گی وبیتابی که تصور ازان دهشت میکند براه پیمایی دوام

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 295 of 322

میور زیدند .

در (۱۰) هم مارچ در حالتیکه در جهت جنوب محاربه سر اسر منقطع شده بوده وروسها بحال رجعت مهزمانه افتاده بوددرین حوالی احوال جانجادوام میورزید .

شهر (موکدهن) از طرف تول غند (اوقو) استیلا گردید . درساعت (٦) شب تول غند (نوژی) بیك صولت آخرین جانفشانانه روسهارا دفع کرده ، و بخط شمندو فر رسیده توانستند . اما خیلی ناوقت بود ، وکار از کار گذشته بود زیرا قسم کلئی روس بسوی شمال فرار کرد، رفته بود . در وقت صبح (۱۱) هم مارچ تول غند جناح چپ با تول غند جناح راست یکجاشد . یعنی بعد از انکه تول غند روس از دایرهٔ احاطه شدن برامد تول غند (۳) وم ژاپان حرکت مهم احاطه را اکمال نتوانست . و بجای تصور اسیر کردن (۳۰،۰۰۰،۰۰۰) ادم تنها (۳۰،۰۰۰) آدم را اسیر نمود . ولی اینهم انکار نمیشود که سبب یگانهٔ استعجال فرار و هزیمت تول غند روس باز هم همین حرکات احاطهٔ جنرال (نوژی) گردید . ولی چه سود که تصور محو کردن انرا بصورت قطعی همان موانعات مذکوره از قوه بفعل آورده نتوانست .

در روز (۱۰) هم مارچ بوقت سحر جنرال (اوقو) در شهر شهیر (موکدهن) مظفراً داخل میشد .

در اثنائیکه از سطح منجمدهٔ نهر (هون) قطعات خود را تعقیب کرده می گذشت ، بسوی کتله های نعشهای که سطح بیضای منجمدهٔ نهر را بیك رنگ خونینی رنگین ساخته بود بصورت بسیار محزونانه ومتالمانه عطف نظر نمود که اینها آخرترین فداکاران این محاربهٔ خونریزانه بودند .

جنرال امر (دوز) یعنی (دیتز) را بداد ، واز اسپ خود فرو آمده دیگر افسران معیت او نیز ساکتانه بجنرال خود پیروی حرکت نمودند . بعد ازان

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 296 of 322

جنرال بکمال حرمت وانکسار کلاه خودرا کشیده وبه این کتلهٔ جسدهای خون آلود توجه کرده گفت :

« دشمن مغلوب کرده شد. بفداکاری شما مدیون شکرانیم. چونکه این مظفریت را بسایهٔ همت شما بدست آوردیم . برخوردار شوید . »

دیگر افسران نیز کلاههای خودرا کشیده بودند، وکلمهٔ (برخوردارشوید) راتکرار میکردند. نفرها بعد ازانکه جملهٔ راسمهٔ احترام رابجا آوردند بازامر (مارش) یعنی (زاو) داده شده براه افتادند .

عسکرها در هرچند قدم که میرفتند بسوی مقتولها برمیگشتند وکلمهٔ (برخوردارشوید) راتکرار میکردند .

درمیان زنده هاومرده ها، یعنی مابین امروزودیروز یك ارتباط ومناسبت اسرار آلود ، وخوفناك ، وباوجود انهم لطیف وشیرینی موجودبود هرنفر که برسراین زمینهائیکه بهخونبهای هزاران رفقای خود ضبط کرده اند چون قدم میزدند میپنداشتند که صداهای وفاپرور برادران فانی شدهٔ خودرا میشنیدند، وچنان گمان میکردند که درعالم ارواح باآنها حسبحال میکنند. وازاروهردم بسوی آنها توجه کرده کلمهٔ (برخوردارشوید!) راتکرارمیکردند .

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 297 of 322

احوال شهر موکدن در اثنای محاربه

در روزهای آخرین محاربه با روسها در شهر (موکدن) یك زندگانی بسیار باصفای پرعیش و نوشی گذرانیده اند. در اثنای این محاربه هر گاه بر شهر (موکدن) یك نظری عطف میشد، آنجا را یك نشاط گاه باذوق و سروری می یافت. و چنان پنداشتی که برای مبارکبادی یك مظفریت شعشعه داری جشنها و شهر آئینها اجرا میشد! در حالتیکه در چار اطراف شهر (موکدن) مدهش ترین محاربه های این عصر اخیر ولوله انداز حیرت عالمیان میشد، در میان اینشهر بزرگی که مقر ادارهٔ مملکت (مانچوری)، و مقبر نیاکان امپراطورهای چین، و باسه قانه دیوارهای متین محاط است هیچ کسی نمیدانست که در خارج چه هست و چه میشود! بلکه بدانستن و آگاه شدن از روسها خود را مجبور و محتاج هم نمیدیدند

در چنین محاربهٔ مدهشهٔ که بقدر (۸۰۰۰۰۰۰) آدم بایك جدال و قتال و حشیانه یکدیگر خودشان را در خارج موکدن محو و فنا میکردند شهر (موکدن) بیك استراحت و سکوت بیپایانی مستغرق دیده میشد. تنها ارباب مظفریتهای عظیم روس حوادثهای مبهم مبهمی شیوع می یافت.

در (۷)م مارچ یك قول سوارئی قازاق که از ینجاه نفر مرکب بود دو نفر اسیر های ژاپانی را دست بسته در پیش روی خودشان انداخته در چار اطراف شهر گردانیدند. قازاقها این دو نفر اسیر بیچاره را مانند حیوانات وحشیه در کوچه های شهر تشهیر میکردند، و به چینیان نشان میدادند. ایلهتر ازین دلیل

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 298 of 322

مظفریت چه باشد ؟

درشب بعضی حوادث ناگواری درشهر شایع شد. یك هیئتی ازارباب تجارت شهر (موکدن) درنزد معاون مدیر پولیس کفتان (لیپونوف) امدند ودرباب کیفیت حرب وخالی کردن ونکردن روسها (موکدن) را استفسار کردند .

(لیپونوف) بجواب کفت :

« — بیغم وخاطرجمع باشید! موکدن دایما در دست روسها خواهد ماند . اردوی مادر هیچوقت به اجرا کردن یك حرکت دیگری مشغول نیست . این حرکت نابه دوروز دیگر بامحو وپریشان شدن کاملی ژاپانها نتیجه پذیر خواهد شد ! »

این حرکت که معاون مدیر پولیس کفته بود اغلب احتمال که حرکت رجعت روسها بود . ارباب تجارت از بجواب ممنون شدند . اما این ممنونیت شان از نفرت شان به ژاپانها نبود . بلکه بسبب ارامی وبیسه بدست اوردن ممنون شدند .

ارباب تجارت اینشهر را بمسکرات غرق کرده بودند . هردکان چینی بیك میخانهٔ تحویل یافته بود . (موکدن) برای عسکر روس از حال شهریت برامده بحال یك میخانهٔ بزرگی تحویل یافته بود .

قطعات عسکریهٔ روس که ازیکطرف شهر درامده ازدیگر طرف شهر می برامدند در انجا خود را سرخوش وبدمست کرده میبرامدند . این عسکرها مانده وساکت میامدند ، وپرجوش وخروش شده میبرامدند . از شهر مرور نمودن خودشان را یك مکافات بسیار بزرگی برای خودشان میپنداشتند . این عسکرها پیسه های بسیاری که درمدت مدیدی درمیان استحکامها از تنخواه خود شان جمع اورده بودند همه را برای یك شیشه مسکرات صرف میکردند . وکسانیکه پیسه نداشتند از اسلحه وتجهیزات خودشان یك چیزی میفروختند .

سواریهائیکه با کمربندها ولباسهای درازقاخری از قافقاسیا می آمدند در

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 299 of 322

کوچه های ملوت و متعفن محلهٔ قدیم شهر درآمده اسپ و یا گربند مزین خود شانرا برای فروختن به چینیان پیش میکردند. چینیان به این تکلیف در اول امر جواب رد میدادند، و بشدت با تک مخالفت میزدند ولی چون چار اطراف خود را دیده که کسی نمیبود به آهسته گی رجاو نیاز آنها را اسعاف کرده بمقابل یک چند پسهٔ کمی گرانبهاترین اسباب های شانرا میخریدند.

عسکرهائیکه اسباب هم نمیداشتند بدزدی و شقاوت جسارت میکردند. مثلا یک شبی بود که دو نفر قزاق در دکان یک تاجر فرانسوی درآمده تا که بتوانستند خوردند و نوشیدند، و بعد از انکه بدمست شدند صاحب دکانرا بقتل تهدید کرده همهٔ پسهٔ که داشت طلب کردند. تام درین اثنا دو نفر افسر روسی از پیش دکان مذکور میگذشت. فرانسیس به افسران مذکور خطاب کرده گفت: (به بینید عسکرهای شما مرا چه ها میکنند.) افسران بقهقهه خنده کرده در گذشتند. فرانسیس چون دید که کسی بدادش نمیرسد هاندم بدرون دکان خود برجهیده گفت: (باشید که پیسه برای شما بیارم.) و از انجا یک تفنگ دو میلهٔ پر کرده آمده و هر دوی شانرا بر خاک هلاک بینداخت، و همه اشیای قیمتدار خود را برداشته به (سین مین تین) فرار نمود.

اینگونه احوال و وقوعات رفته رفته آنقدر بسیار شد که در ذیل احوال عادتی و طبیعی درآمد.

در بازار کبیر (موکدن) که بهترین و محتشمترین جاده های دنیا شمرده میشود مأمورین بزرگ ملکی و نظامی روس در عرابه های مکلف و مطنطن چین سوار شده منادیاً در سیر و گردش میبودند. درمیان این عرابه ها بعضاً عرابه های مکلف نقره پوش ابریشمین اسباب (ماندارین) یعنی توانگران و اصیلزادگان چین نیز دیده میشد که تاجرهای بزرگ موکدنی باچهره های متبسم خود

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 300 of 322

دران نشسته میپیمودند .

یك گله خلایق مردوزن که ازمردم مانچوری وروسی وعسکری وملکی وبیکار وبکار مرکب بودند درمیان این ازدحام بمشکلات تمام حرکت میکردند، ودرپیش دکاها ومیخانه هائیکه صداهای عیش ونوش وساز وسرود روسها ازان بخارج عکس میکرد ازدحام بیشتر خورده میشد .

قولهای محافظ سواری پی هم درشهر گردش میکردند، ونیزه های دراز قازاقها گاه گاه به پرقهای مزرکش رنگارنگی که بردکانها آویخته شده بود آنهارا پاره میکرد . بسبب پرقهای بسیاری که درین بازار آویخته شده روسها آنرا (جادهٔ پرقدار) نام نهاده بودند .

علی الاکثر قطارهای درازی که ازطوپ، وجبه خانه متشکل بود بایك طرا قهٔ عظیمی ازمیان شهر میگذشتند . وعسکرهای گردآلودرخ کبودی که همه نجایع احوال مرگ ازسیمای شان پدیدار میکردید نیزباآنها میگذشت . آیاینها ازکجا می آیند وبکجا میروند؟ هیچکس اینرانمیرسید . زیرا این پرسان وظیفهٔ هیچ کسی نبود .

همه حیات وفعالیت شهردر همین جاده تکاثف کرده بود . وهرانقدر که صداهای طوپهای جنگ وجدال نزدیکتر میشد، وخانه های شهرازخرش طوپ های جنگ بلرزه می درامداین عیش وعشرت بهمان نسبت افزونی وتزاید میکرد .

هرکس این راحس میکرد که یك مصیبت بسیارخوفناکی رفته رفته نزدیك میشود . امابرای آنکه این مصیبت بخاطر نیاید، واز حواس فراموش شود بذوق وصفا عیش وعشرت سعی وانهماك ورزیده میشد .

هرچیزی ناقابل تصویر گرانی پیدا کرده بود . بازارها درمیان یك حال محشر نمونی مانده بود . طلاونقره ازجیبهای عسکروافسر برامده درکیسه

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 301 of 322

های شراب فروشان ، و فرشهای فاحشه گان همی غلطید . وهرا نقدر که هزیمتها ورجعت ها زیاده ترمیشد این عیش ونوش هم تزاید مینمود .

درشبها افسران روس باهمشیره هایعنی فاحشه های که داوطلب بخدمت پرستاری هیئت صلیب احمر داخلشده وصفت راهبه گری را گرفته بودند دست بدست انداخته وسرخوش ومست شده بی پروا مانند حیوانات چارپادرهر کوی وبزن بکار وگردش مشغول بودند . واین حالرا خیلی طبیعی ومعقول میدانستند زیرا برای یك تولغند که شان وشرف مظفریت دران ممنوع وجائز نیست ، دیگر همه چیز برای آن آزاد وجایز شمرده میشود .

درهنگامیکه خبرسقوط (پورآرتور) بعسکر روس رسیده بود در بعضی قریه هائیکه قراولهای پیش تولغند روس دران موجود بود جشنها و شهر آئینها ترتیب شده بود . همهٔ افراد وافسران باده نوشی ورقص میکردند . رقاصه های شان همشیره های صلیب احمر بودند . ولوله ومانده گئی این عیش وعشرت در آخر جشن درمیان اعماق جاهای پنهان استحکامها برای برادر هاوهمشیره هایك سستی ورخاوت مخنق وثقلت بخشی حاصل میکرد !...

قراولهای ژاپان درمیان سکوت وسکونت الم انگیز میدان محاربه این آواز های نشاط وسرور مجنونانهٔ عساکر روس وصداهای موزیکه شانرا میشنیدند

* * *

ضابطه یعنی کوتوالئی شهر موکدن بعدازانکه دانست که محاربه بای داده شد ورجعت آغازنهاد کمرهمت را بظلم وجنایت تنگ بربست . اولا دایرهٔ ضابطه یعنی محکمه کوتوالی خودرا دریك واغون درجهٔ اول نقل داد . واغلب احتمال که این نقل را برای تسهیلات فرار خود اجرا نمود بعدازان رئیس ضابطه غندمشر

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 302 of 322

(چارچوف) همهٔ سوداگران معتبر وتوانگران پرزرشهررا بحضور خود خواست . سوداگران وتوانگران مذکور درحالتی که سرهای شان برهنه ، و سرفرو بردهٔ احترام برصفهٔ استاسیون شمندوفر استاده بودند . غندمشر (چارچوف) آنهاراخطاب کرده گفت :

« هرگاه تابه بیست وچارساعت از شهر نبرائید ، وشهررا خالی نکنید شمایانرا بجزاهای سخت سختی مجازات خواهم کرد .»

تاجرهای بیچاره ازینسخن سراسیمه شده عجزونیاز آغاز کردند ویك قدری بیشتر مهلت خواستند . زیرا دریکقدر مدت کم چسان مالهای خودرافروخته وجمع کرده خواهندتوانست ؟ این امربرای آنهااعلان افلاس بود . وهم بکدام طرف بروند . طریق یگانهٔ فرارجادهٔ (سین مین تین) بودکه آنهم یك وقتی ازطرف ژاپانها گرفته شده بود .

معاون مدیرپولیس کفقان (لیبونوف) تاجرهارایك چارهٔ نجات تلقین نمود . وآن چارهٔ نجات عبارت ازین بودکه اگرهرکسی که مبلغ (۱۲،۰۰۰) روبله برای اوبیارد ، امابشرطیکه یك پسهٔ آن کم نباشد . آنوقت آنشخص را برسلامت وامنیتش خاطرجمع خواهد ساخت .

پس هرکسی که مبلغ مذکوررا آورده توانسته بودبکمال استراحت به تجارت خود مشغول بماند ، وهرکسیکه نیاورده بود بهزارگونه زجردومثل همان مبلغ رااز و بگرفت .

* * *

دروقت صبح (۹) م ماه مارچ درشهر (موکدن) کتله های عسکراز محاربه برگشته افزونی میگرفت . تضییق وازدحام بیکدرجه فوق التصور رسید . گرداب خاك بادی که ازکوچه هاوبازارها اززیرقدمهای عسکر برمیخواست

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 303 of 322

تا بکمر قبه های معابد ، ودیوارهای بلندسه قائهٔ شهر بلندشده قبه هاودیوار های مذکوررا بنظر چنان جلوه میداد که گویا درهوا معلق مانده است .

در ینوقت قوهٔ ضابطهٔ حکومت چین بحال فعالیت آمده ولباسهای سرایا سرخ خود شان را دربرکرده ومسلح شده برای محافظهٔ مقابر وسرایهای امپرا طور های چین که درداخل دیوار سوم شهر موکده نست حاضرو آمادهٔ تقید ات شدند .

عسکرهای روس درین مقابر داخلشدن میخواستند . پاسبانان چین آنها را منع میکردند . ازین رهگذر درمابین شان منازعه ومجادله پیش می آمد . وسیلاب های خون جاری میشد .

امادر جادهٔ (بیرق دار) هنوز همان حیات پرنوش وخروش دوام میورزید . افسران روس که ازمیدان محاربه فرارکرده ازین جاده میگذشتند بدکانهای دلاکشی اوروپائی درآمده ، وچنانچه برای یك بالوبی بروند اسباب توا لت یعنی آرایش وپیرایش خود رااجرا میکردند . این افسران شیشه های متعدد لوانطه را رکالاو کلاه حتی درمیان موزه های خودریخته ، ویك بانگنوط بیست روبله گی یازده روبله گی درپیش سرتراش انداخته برراهیکه داشتندروان می شدند .

درین اثنایکی یکبار ازدروازهٔ جنوبی شهریك قول سوارتی قازاق چارنعله بتاخت آمده فریادبراورد که :

« ژاپانیان آمد ! ژاپانیان آمد ! »

بنابرین یك تلاش وهیجان عظیمی برخواسته هرکس بیك وضع مجنونانهٔ بگریختن آغازنهادند . دریك آن همه بازارها خالی شد . درهرطرف دروازه هاودکانها بشدت بسته شد . این یکچند دقیقه درمیان یك خوف ودهشت

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 304 of 322

تلاش آوری گذشت. بعدازان سراز نویك سکوت وسکونت تمامی حکمفرما گردید. از قرارگاه عمومئی تول غندروس که در استاسیون شمندوفر بود امر ها آمد؛ عسکرهای روس را که در جاده‌ها وبازارها پریشان بودند جمع آوردند، وآنهارا ازشهر کشیده شهررا خالی کردند.

سرازین آن، شهر (موکده‌ن) مانندیك محکوم مجرمی که به اعدام محکوم شده باشد درمیان یك اضطراب پرفشاری گرفتار آمده منتظر نتیجهٔ عاقبت احوال خود بماند.

*
**

استاسیون شمندوفر درجهت غربی شهر وبقدر دونیم کیلومتره مسافه واقعشده است. درینروزها درینجا یك فعالیت وکارگذاری تمادئی موجوداست. قطعات سوارئی اوامر بر. واوامر آور بهرطرف درتکاپو، وغندها، وغندکها درپئی هم درگذردیده میشد. قرارگاه هیئت عسکریهٔ روس درینجا تأسیس شده بود دراطراف این استاسیون یك (موکده‌ن نو) روسها ساخته بودند که آنرا (موکده‌ن روسی) نام نهاده بودند. عمارتهای جسیم، بازارها، ومغازه های منتظم، خسته‌خانه‌ها، قصرها، وباغچه ها جملهً بطرزاوروپاساخته‌شده‌بود.

درروزهای آخر محاربه بقدر نصف تول غند روس درینجاوجوار استاسیو ن جمع آمده بودند. ازینجا برای مدافعهٔ تول غند (نوژی) و (اوقو) بصورت متمادیانه عسکر سوق میشد.

قرارگاه عمومئی جنرال (قوروپاتکین) نیزدرهمین استاسیون بود. جنرال مذکور آخرین بار در (۸) م مارچ بوقت صبح درینجا مشاهده‌شده‌بود. بعدازان ساعت، براسپ خودسوارشده یکسر براستقامت معبد (په لین) بسوی شمال تباعدکرده‌بود. درسیمایش علایم تعب وتأثر مانندهروقت پدیداربود.

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 305 of 322

برراه آهن هزارها واغونها وقطارهای ریل ایستاده بودند که اینهائی هم عسکرهای فراری رابسوی شمال کشیده میبردند. از تول غند (نوژی) همین قطارها دیده میشد. بسی غندها بیك تلاش خوفناکی پیاده بسوی شمال روان بودند بعضی فرقه ها به برابری خط راه آهن بسوی پایان میرفتند که اینها همان قطعات تازه دمی بودکه بر تول غندهای (نوژی)، و(اوقو) حمله میبردند تا خط رجعت تول غند روس را محافظه کنند.

دروقت صبح (۹) م مارچ قسم جنوب اردوگاه تنها و خالی مانده بود. ژاپانها دیشب بر خط راه آهن حمله آورده بخط خرابی رسانده بودند، وازان سبب بقدر هشت نه ساعت برای فرار سکته عارض شده بود. امابعداز (۸) ساعت باز قطارهای شمندوفر برفت وآمد آغاز نهادند.

قطارهای ریل آنقدر پربار بودند که برسربامهای ریل نیز عسکرها با تفنگهای سرنیزه دار خود نشسته بودند. ترنمات غزلسرایی این عسکرها از واغونها وبام های قطار های ریل تابکوش عساکر ژاپان میرسید. آخرترین قطار ریل بعد از پیشین بساعت (٤) موکدن را ترك نمود. روسها برای سوختاندن شهر موکدن نوخود از اول حاضربهای نیل ریختن وغیره را دیده بودند. بمجردیکه ترن آخری حرکت کرد ضابطهٔ روس شهررا آتش دادند بادشدیدی که از طرف جنوب درویزیدن آمده بود حریق مدهش را لحظه بلحظه وسعت میداد. چونیها، بازارها و الحاصل همه عمارات شهرینی هم به بسیارزودی طعمهٔ آتش میشد.

عسکرهای روس که پس مانده بودند، وراه فرار نیافته بودند به یغماوغارت شهر آغاز نهادند. وازنتیجهٔ یغماوغارت درمابین خودشان مجادله ومقاتله در گرفت. مکازه های شراب راشکستانده، وپیهای مسکرات رابسر نیزه شکافته

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 306 of 322

مانند خرسهای تشنه بران چرکاب مسکرات هجوم میبردند . وازنشهٔ آن سر مست شده مانند گرگهای دیوانه از خودوبیگانه رافرق نکرده انواع جنایت ها اجرا میکردند .

درین اثناحریق نیز رفته رفته اجرای شدت میکرد، واماکن ومبانی پی همدیگر احراق بالنار میشد . سما از انعکاس آتش حریق یك رنك آتشینی پیدا کرده بود . ایحالت سما منظرهٔ یك فجرخونینی را نشان میداد . بلکه برحال اینگونه خونریزیهای وحشیانهٔ نوع بنی بشر که خود شان را اشرفترین حیوا نات میشمارند خون میگریست !

حوادث فرارکردن روسها ، ونهب وغارت باقیماندههادر اطراف منتشر شد . طونغوزها وگروه سرسرئی چینیهای گرسنه که در اطراف ونواحی بودند نیز برای بی نصیب نماندن برشهر نوهجوم آوردند ، ودرمیان لهیب های آتش هرچیزیکه بدست شان آمد ازیغماگری صرفه نکردند . وبریك معبدی که روسها آن را کدام کوشت خشك ساخته بودند ودرینوقت یك طرف آن را آتش گرفته بود به بوی کوشت مانندسگهای گرسنه هجوم بردند ، وکوشتهارا میبردا شتند که بناگهان قبه معبدغلطیده بسیاری ازانهارا تلف نمود .

خوف و تلاش بخسته خانه هاسرایت کرده ، مجروحین وهمشیره هادعامی کردند . وبعضی ازانها بیرقهای سفید بردا شته برای نیازکردن زود آمدن ژاپانهابطرف تول غند ژاپان روان شدند .

فجرمید . درینوقت عسکرهای روس که شب همه شب شراب نوشیده بودند واز خود بیخود شده بودند بتاثر خماربر همدیگر خود شان تفنگ میانداختند ، وگاه یکچند نفری دریك گوشهٔ بسخوکرده برچند نفر دیگر که در دیگر گوشه بودند بهپنهانی آتش میکردند ، وباز آنهابریشان هجوم می آوردند .

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 307 of 322

چنان پنداشتی که یك بازئی حرب اجرا میکردند .

صبح بساعت ده قول نخستین سوارئی ژاپان داخل شهر گردید . این دو نفر سواری بود که به تول غند جنرال (نوزو) منسوب بود . این سواریها بعد از انکه بهر استقامت نظر کردند یکسر بسوی شمال رفته از نظر پنهان شدند . درعقب آن پیشدارهای تول غند (٤)م ژاپان به آمدن آغاز نهاد . ساعت (٤) بود که همه تول غند (نوزو) ازمیان غلطیده کیها ، و سوخته گیهای شهر نوروس مرور نمود .

مارشال (اویاما) چون امر کرده بود که درداخل شهر محاربه نشود ازا نرو قطعات عسکریه از بیرون دیوارهای شهر میگذشتند . برتول غند (۲) وم (اوقو) امر شد که شهر را استیلا و امر انضباط آنرا ایفا کنند . لهذا درهمان روز بعضی قطعات (اوقو) در شهر (موکده ن) داخل شدند .

در بنوقت نیز هنوز بعضی قزاقهای روس در کوچه های تنها و ساکت شهر گردش میکردند و دروازه های خانه ها را باقوندا قهای تفنگ شکسته داخل میشدند ، ودران خانه قتل و یغما اجرا میکردند .

این عسکرها که درمیدان محاربه بر ایفای وظیفهٔ خود شان مقتدر نشدند میخواستند که دریغا حرص خونخوارانهٔ خود شانرا تسکین کنند . وحشتی که این قزاقها ، وعسکرهای روس درین رجعت (موکده ن) اجرا کرده اند تعریف وتصویر کردن آن قابل نیست . این یغماگران خونخوار چون دیدند که خط رجعت شان بریده شد ، بسوی شهر برگشته این افعال شنیعه را بروی کار آوردند . برقو لهای نخستین سوارئی ژاپان نیز درداخل شهر آتش کردند . ودر جاده ها و بازارها بعضی مصادمه های کوچکی باژاپانها بوقوع آوردند .

فردا بوقتی که آفتاب جهانتاب علم جهان افروزی را برافراشت بر دروازه

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 308 of 322

های شهر بیرق (شمس طالع) ژاپانی در تموج آمد .

شهر موکدن امروز در حالتی که با بیرقهای چین وژاپان مزین شده بود، از خواب برخواست، ویك حیات تازهٔ جدیدی سراز نو پیدا کرد، درشهر یك شادمانی ، وولوله وخرمیٔ بدیعی حکمفرما گردید . درهیچ طرف از موجودیت روسها اثری پیدا نبود .

اینست که شهر (موکدن) درمیان یك شب اینقدر تبدل نمود، بحران وهیجان دیروزینهٔ آن باسکوت و آرامشی امروزینهٔ آن یك تضاد عجیبی تشکیل داده بود، مردمان بومشی شهر برای تماشای اسیران روس، ونظام وانتظام عساکر ژاپان درهر طرف جمع آمده ژاپانهارا سلام میکردند .

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 309 of 322

محاکمات درباب محاربهٔ میدان موکدهن

« درین بحث از نتایج مشاهدات و مطالعات جناب (پرتو) پاشاکه درین محاربه ازطرف دولت علیه عثمانی حرکات تول غند(۳)وم ژاپارا تعقیب کرده اند محاکمات و مطالعات فائده مندی استفاده شده است . »

محاربهٔ (موکدهن) ازمحاربه های مبدایست که درتاریخ حرب جدید برای فن عسکری خیلی شایان استفاده است .

درین محاربه یك تول غندیکه نسبت بخصم خود مساوی حتی در بعضی نقطه ها ازخصم خود فرو تر بود ، برچنان خصمیکه در موضع های مستحکمی که ازماهها ماهها بکمال اعتنا وفداکاریها حاضرلی محکم بندی آنهارا دیده بودند اخذ موقع گرفته بودند تعرض وهجوم کرده ، واین حرکت تعرضیهٔ خودشان را باالکلیل مظفریت تزئین وتتویج نموده اند .

ژاپاها بمقصد قطعنی دوچاراهزام ساختن دشمن خود اختیار تعرض کرده اند ، وبهاینصورت روسها را بحرکات وتدبیرات خود تابع ساخته ، و شرایط کامیابی خودشان را بقوت مانوره بدست آورده دشمن را ازموضع مستحکم شان بیرون وبمغلوبیت مقرون نموده اند .

این یك ازقواعد اساسیهٔ فن حربست که درمحاربه هر نوع موفقیات بامدافعهٔ مطلقه نی بلکه بهتعرض باعزم وجهد استحصال میشود . این مسئله بااین محاربهٔ (موکدهن) نیزبدرجهٔ ثبوت رسیده ، معمافیه ایمحاربهٔ (موکدهن) کاملاً بمحو واضمحلال تول غند روس نتیجه پذیر شده است ، وژاپاها یك

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 310 of 322

(ایپه‌نا) ویایك (سدان) حاصل کرده نتوانسته‌اند .

اسباب حقیقیهٔ این عدم موفقیت را میباید که در طرز توزیع و اقسام تول غند ژاپان تحری و جستجو نمائیم .

مارشال (اویاما) در ابتدای محاربه غیر از احتیاطهای دیگر تول غند های خود، تنها برای احتیاط عمومی لوی غند (۳) وم، وغیرك غندهای (۱۳، ۱۰، و ۱۴) را که جمعاً بقدر دو نیم فرقه میشد در عقب مرکز نگهداشته بود که این مسئله هیچ موافق نبود .

سببی که سرقوماندان ژاپان را به این حرکت واداشته بود این بود که چون تول غند (۳) وم خود را از جناح چپ، وتول غند پنجم خود را از جناح راست سوق کرده بود، لهذا اگر در آن اثنا روسها بر شکافتن جبههٔ ژاپان تشبث ورزند این قوت مقابله بتواند . لیکن نظر بوضعیت عمومیهٔ حربیه این تدبیر احتیاطی عبارت از اثر یك احتیاط مفرطی شمرده میشد . زیرا مرکز تول غند ژاپان خیلی مستحکم وباطو بهای بسیار بزرگ سنگین حاپی که از (پور آرتور) آورده شده بود بخوب صورت تقویه شده بود . بنا بر آن انچه به تشبثات محتملهٔ دشمن یك قوت ومتانت مکملهٔ را حائز بود، وحاجت به این قدر قوهٔ احتیاطیه نبود .

دیگر اینکه یك تول غندیکه از مغلوبیت بمغلوبیت دوچار شده باشد وعاجز بودن خود را از اجرا کردن حرکات جسیمهٔ حربیه اثبات کرده باشد اقدام ورزیدن اینچنین تول غند بر ینکونه یك حرکت مهمهٔ جرأتکارانه خیلی بعید می نمود . واینهم یك امر آشکاری بود که جنرال (قوروپاتکین) بچنان یك فطرتی آفریده نشده بود که بر حرکات جسورانهٔ حربیه اقدام بتواند نمود .

اینستکه همهٔ این احوال همین را اقتضا میکرد که در عقب مرکز اینقدر قوهٔ احتیاطیه نباید نگهداشت . بلکه این قوت را برای تقویه کردن جناح چپ که مهم

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 311 of 322

ترین وظیفه هارا اجرا میکرد استعمال کردن لازم بود. چونکه اگر این قوت بحقیقت برای تقویهٔ تول غند جنرال (نوژی) سوق میشد جناح راست روسهارا پیشتر ازین طرد و دفع کرده رجعت روسهارا از (موکدهن) بسوی شمال مانع میگردید و به اینصورت مانند محاربهٔ (سدان) همه تول غند روس بدست تول غند ژاپان به تسلیم واسارت مجبور میگردید.

محاربهٔ (موکدهن) یك قاعدهٔ حربیهٔ قدیمه سر از نو بروی کار آورده است که آن قاعدهٔ حربیه اینست:

«در محاربه هائیکه در اطراف موضعهای مستحکم صحرا بوقوع میاید نتیجهٔ قطعیه را در جبهه نی، بلکه در جناحها یعنی در نقطه هائیکه موضع مستحکم به آخر میرسد جستجو باید کرد.»

در چنین محاربه ها مصادماتیکه در جبهه واقع میشود برمهاجمین و مدافعین تا ثیراتیکه اجرا میکنند از روی بعضی مثالها خوبتر و قریب الفهم تر میشود. لهذا محاربهٔ میدان (موکدهن) را با دو محاربهٔ میدان دیگر که یکی محاربهٔ میدان (ره کسبنورغ)، و دیگری محاربهٔ میدان (کونیگرهج) است مقایسه مینمائیم:

در (ره کسبورغ) قولهائیکه (ناپولیئون) آنرا برای هجوم جناح ها مامور کرده بود پیش از انکه بمیدان محاربه برسند خود ناپولیون با یك هجوم جبهه، جبههٔ تول غند (اوستریا) را بشکافت. و آنها را از منطقهٔ مهلکه بیرون براورده. جنرال (ماسه نا) هنگامیکه بمیدان محاربهٔ جناح چپ رسیده کار از کار گذشته بود. و بجز اینکه جناح مذکور (اوستریا) را نعجیز و ناآرام سازد دیگر کاری موفق نشده. اگرچه تول غند اوستریا به ایتحرکت دوپاره شده مغلوب گردید. ولیکن سراسر محو نگردید. زیرا هجوم قطعی بغلکنی جنرال (ماسه نا) را (ناپولیون) بنابر استعجال خود عدیم الامکان نموده بود.

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 312 of 322

در (کونیگرمج) احوال بدیگر صورت جریان یافته بود :

درین محاربه نیز اگرچه قوماندان تول غند نخستین المانی برای یك هجوم جبهه ترتیبات لازمه اخذ کرده بود. لکن مارشال (مولتکه) لوی غندهای (۵)م و(۶)م را توقیف کرده. تول غند اوستریارا نگذاشت که از منطقهٔ مهلکه بیرون برایند که این حرکت، در مابین (مولتکه، وناپولیون، واویاما) یك میزان مقایسهٔ بلیغیست. مولتکه در ازمان گفته بود: (از چیزیکه میترسم همینست که مبادا اوستریائیها ثبات ومقاومت نکنند. وتا بوقتیکه هجوم بغلگی ما برسد رجعت بکنند.)

این گفتهٔ مولتکه اینست که در پیش او به تحقیق رسیده بود که هجومهای بغلگی احتمال موفقیت را هرانقدر که بیشتر دارد، موفقیتهای که از جبهه بوقوع آید غیر از ضرر دیگر نتیجهٔ تولید نمیکند.

مع هذا انهم شایان دقتست که در چنین احوال احوال قوتهائیکه در جبهه باشد هرگاه سر اختیار مدافعه بکنند دشمن مقابل فرصت تفویه کردن دیگر اطراف خود را دست میآورد که آنهم جایز نیست. واگرچه به بعضی نمایشها و حرکتهای تهدید کارانه دشمن غافل کردن و مشغول ساختن لازم میآید اما اینچنین نمایشها هرگاه از وقت لازم آن پیشتر بشکل یك تعرضی در ایداجتناب باید ورزید.

اینگونه اعتراضها بعد از ختام محاربه بمیدان میبراید. حالانکه تغیرات وتبدلات وضعیت حربیه یك مسئلهٔ آنی ولحظه یی میباشد که در همان آن وهما نلحظه بوجود میآید.

چیزیکه ژاپانهارا بر این مجبور کرده بود که در عقب مرکز قوت زیادی نگهدارند این بود که مردم ژاپان بنابر مقتضای فطرت قومیهٔ خودشان مالك حزم و احتیاط مفرطی میباشند.

مارشال (اویاما) وجنرال (فوداما) ودیگر قوماندانهای ژاپان آدمهای بالیاقت و

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 313 of 322

صاحب معلوماتی بودند که برایفا کردن وظیفه های خودشان بحق مقتدر بود ند. قواعد حربیهٔ را که در مکتب تحصیل کرده بودند بصورت بسیار عاقلانه و مدبرانه بر تطبیق کردن موفق و کامیاب آمده بودند. امامالك آنچنان طبیعتهایی نبودند که حرکات وتشبثات خارق العادهٔ را بچشم گرفته اجرا آت بسیار جسورا نهٔ اجرا نمایند. حالآنکه در حرب هرگاه تایکدرجه تهلکه را بچشم نگیرند تحصیل کردن موفقیتهای بزرگ غیر قابلست. واز ین بود که محاربهٔ (موکدن) مانند محاربه های (چالدیران)، و (ایه نا) و (سدان) به نتیجهٔ قطعیه منجر نگردید.

حرکات تول غند (۳) وم ژاپان خیلی موافق بود. زیرا اگر تول غند مذکور در مابین نهر هجمع میآمدند روسها که مالك سوارئی بسیاری بودند باوجود بی مها رتی که در امر استکشاف داشتند باز هم محتمل بود که آنهارا کشف کرده حرکت نا گهانی آنهارا مانع میآمدند.

تول غند جنرال (نوژی) که اصل آن (نوگی) است ولی چون دراخبارها (نوژی) نوشته شده بود ما هم بضرورت همین غلط را استعمال کرده ایم — در (۱۰) هم مارچ حرکاتیکه اجرا نمود موافق بود اما دشمن با مدارهای قوتناك خود صولت لوی غند (۹) هم را شکست، وبقوت یك لوی غند مکمل به تعرض مقابل برخواست. اگرچه این تعرض مقابل روسها را دفع کرد یدا ما روسها فرصت بدست آورده رجعت خودشان را تسهیل دادند.

این حرکت تول غند (۳) وم بود که رجعت روسها را بیك هزیمت مهمی تحویل داده. مارشال (اویاما) این تول غند خودرا از نظر دشمن به پنهان کردن موفق گردیده بود زیرا نمیخواست که دشمن بداند که این تول غند (پور آرتور) در کدام طرفست واز ینسبب بود که لوی غند نهم این تول غند را هنوز در ابتدای امر بسوی جنوب کشیده بود، وبه این حرکت خود روسها را به این فکر انداخته بود که تول

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 314 of 322

غند جنرال (نوگی) فاتح (پورآرتور) درطرف جنوبست، ودرحالتیکه جنرال (قوروپاتکین) به آن فکر بود بنا گهان تول غند مذکور از طرف غرب بنظام بادزن شکلی ظهور نموده خط رجعت تول غند روس را در زیر تهدید در آورد، وبه این صورت رجعت تول غند روس را تعجیل داده بهجومها وتعرضهای شدیدی هم که اجرا کردند رجعت شان را بهزیمت تحویل دادند.

هرگاه به این حرکت بسیار معقول و پسندیدهٔ مارشال (اویاما) تدبیر حرکت فرستادن قوت بسیاری نیز منظم می گردید وعلی الخصوص اگر سواری ژاپان بر سوارئی روس فایق نمیبود بسیار تر ازین غنایم حربیه، وخیلی بیشتر ازین اسیر بدست ژاپانها می افتاد.

ژاپانها با سوارئی خود دا بانفنگهای ماشیندار وقطعات پیاده الحاق وترفیق می کردند که بسبب کمبودئی سوارئی شان این تدبیر خیلی مناسب یك تدبیری بود. به این تدبیر باوجود تفوق جسیمهٔ سوارئی روس هیچیك وقتی بر سوارئی ژاپان غالب آمده نتوانسته اند.

آمدیم بر دیگر تول غندهای ژاپان: تول غندهای (قوروکی) و (یالو) وظیفه های خودشان را بخوبی بجا آورده توانسته اند. وباحرکات تعرضیهٔ خودشان نظر دقت دشمن را بسوی خود جلب نموده تا که ممکن بود بسیار قطعات روس را در پیش روی خودشان ثابت ومشغول ساخته توانسته اند.

در اثنای رجعت روسها، تمام شدن جبه خانهٔ بعضی غندهای تول غند (۳) وم ژاپان بر اردوسها بسیار فایده مند شده بود. در قطعات تول غند ژاپان اگرچه در باب رسانیدن ارزاق وجبه خانه تدابیر واهتمامات فوق العادهٔ بکار برده میشد باوجود آنهم درچنین زمانهای مهم به اینصورت بی جبه خانه ماندن ظاهر میسازد که در وقت حضر برای تشکیلات قولهای جبه خانه رسان ومانورهای آن تاچه درجه سعی وهمت صرف کردن لازمست.

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 315 of 322

در محاربهٔ (ساندپو) سوارئی ژاپان بسایهٔ پیاده جنگ کردن تعرضهای بسیار قوتمند پیادهٔ روس را بدفعات رد و دفع کرده اند که اینهم معلوم میکند که در وقت حضر سوارئی خودشانرا در تعلیم و مانورهٔ پیاده جنگ کردن، خوب تربیه داده اند.

روسها اگرچه مالك سوارئی بسیار جسیمی بودند ولی چون از مانورهٔ سوا ری را باقطعات جسیمه غافل بودند از بقوت های خود استفاده نتوانسته اند.

اینقا عدهٔ حربیه که صنف سواری را خدمت کشف، و پیاده جنگ کردن را تعلیم باید کرد بعد از یمحاربه نیز قیمت و اعتبار خود را محافظه کرده است.

آمدیم براحوال روسها: اولا ایمسئله که ماهها در عقب یك موضع مستحکم بمدافعهٔ مطلقهٔ اختیاری ماندن چه سان نتیجه می بخشد؟ ایمحاربهٔ (موکدن) یك مثال عبرت بلیغی برای آن تشکیل میدهد.

یك محاربهٔ تدافعی را بکمال فعالیت و حسن حرکت سوق و اداره کردن، و به نتیجهٔ موفقیت رسانیدن کار قوماندانهای بزرگی مانند (فردریك) و (ناپولیون) است.

در این محاربهٔ (موکدن) اگرچه روسها چندبار تعرضهای مقابل اجرا کرده اند ولی این تعرضها از نوع اضطراری و مجبوری برای رهانیدن جان خودشان بوده نه برای مغلوب کردن خصم. دیگر اینکه در هیچ یکی از اینها موفقیت حاصل نه شده است که سبب آنهم خیلی بسیط است یعنی تول غندروس باقطعات جسیمهٔ پیاده تعرض کردن را یادنداشت، و اجرای آنرا نمیتوانست.

محاربهٔ پیاده امروزه روز خیلی ساده گی و سهولت پیدا کرده است چونکه اولاد شمنرا با آتش خود میده میده کردن، و درین اثنا نامیتواند کم تلفات دادن از قواعد اساسیهٔ محاربهٔ پیاده میباشد.

اما این مقصدرا در وقت حرب بر اراضی بدست آوردن بسیار مشکلست.

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 316 of 322

علی الخصوص که هرقدر بزرگی و جسامت آن قطعه افزونی کرد این مشکلات نیز بهمان نسبت می افزاید. پس هرگاه در وقت حضر استعمال کردن تفنگ را به افراد بخوبی نیاموزانند، و بصورت مکمله از اراضی استفاده کردن ندانانند، و تخمین کردن مسافه و رسانیدن گله را بر هدف از وضعیتها و مسافه های مختلف بروجه صحت و درستی نشان ندهند در وقت حرب از عهدهٔ این کارها برامدن دشوار است علی الخصوص که در اثنای بسیار بحران آمیز محاربه که افسرها، و افسرهای کوچك همه مقتول و یا مجروح شوند هرگاه خود افراد بردوام دادن محاربه مقتدر نباشند، و در وقت حضر این اصول را نیاموخته باشند حاصل کردن نتیجهٔ موفقیت غیر قابل است. و اگر قابل هم بشود بمقابل تلفات عظیمه حاصل خواهد شد. علی الخصوص در حرب تعرضی این دشواریها زیاده تر پدیدار میگردد که در این حرب اخیر موفق نشدن عسکر روس در هیچ جا و هیچ هجوم شاهد این حالست.

در روز (۳) و مارچ قطعات قول تول غند (۱۶) هم روس که به تعرض پیش میآمدند بسببی که در مسئلهٔ استفادهٔ از اراضی مهارت نداشتند خطهای شکارنی بسیار کثیف کثیف بزرگ بزرگی تشکیل داده بودند که برای آتش طوپچی، و پیادهٔ ژاپا نها کتله های سیاهی برای هدف بوجود آورده بودند، و از اثر و در زیر آتش شدید تلف و صحیح ژاپانها از چند صد متره مسافه به تلفات دهشتناك عظیمی دوچار آمده بصورت بسیار خون آلودی رجعت کردند.

خطاهائیکه در وقت حرب اجرا میشود، جزاهای بسیار سریع و مدهشی در عقب آن میآید. افراد روس در هرجائیکه بی افسر و بی افسر کوچك مانده اند مانند رمهٔ گوسفند بی چوپان حیران و سرگردان مانده اند، و نه بر پیشرفتن و نه بر پس کشتن منتظم یك قرار قطعی داده توانسته درهم و برهم شده باتلفات عظیمه فرار کرده اند.

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 317 of 322

حال آنکه ژاپانها درباب استفادهٔ از اراضی مهارت خودشانرا در بمحاربه بیشتر اثبات کرده اند، وهم در بسیار جاها که افرادی افسر مانده اندبارها بارخودافراد بکمال خوبی ودرستی خودشانرا اداره کرده توانسته اند .

درخصوص اسباب انهزامهای روسها بسیارچیزها گفته شده است حتی بطرز خوراك ژاپانهاوروسها نیز اسبابهایان کرده اند. اما درینخصوص سبب یگانهٔ که تأثیر قطعی اجرا کرده هانا دراحوال روحیهٔ جنرال (قوروپاتکین) جستجو باید کرد .

بلی، باوجودیکه تول غندروس به نسبت تول غندژاپان قوتمندتر بود، ونسبت به طوپچئی ژاپان (۳۰۰) طوپ صحرا، و(۱۰۰) طوپ محاصره افزونتر داشت باز هم درمحاربهٔ (موکدن) دوچارانهزام گردید که سبب یگانهٔ این انهزام بجز خود جنرال (قوروپاتکین) دگرهیچ چیزی نبود .

جنرال (قوروپاتکین) باوجودیکه صاحب معلومات علمی ونظری مکملهٔ عسکری بودولی ازمزایاومهارتهائیکه برای قوماندانهای بزرگ مخصوصست محروم بود، ودر قرارخود دایما متردد، ودراجراآت خودبدرجهٔ که لازم باشدشدت و قطعیت را مالك نبود .

دیگراینکه جنرال (قوروپاتکین) آنچنان اقتدار یکه یك تول غند بسیار جسیمی را ادراه بتواند نیزمالك نبود. چونکه در نظریات علمئی عسکری استادیگانه شدن دیگر، وهروقت کار وعملیات این فن که در زمان محاربه درهرآن حرکات سوق الجیشیه نسبت به احوال حرب تغییر وتبدل می یابد عسکر، اسوق واداره کردن وکاررا ازپیش بردن سراسر دیگراست .

(قوروپاتکین) درتول غنددولت روس، چنان یك جنرالی بود که در معلومات نظری علم عسکری صاحب بدطولا ود. ولی چنان یك قوماندانی نبود

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 318 of 322

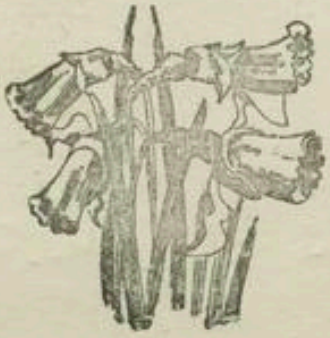
که درعالم عسکری قیمت فعلیات خودرا بروی کار بیاردزیرا حرکات واعمال او بالفعل شاهد اثبات این مدعا شده است .

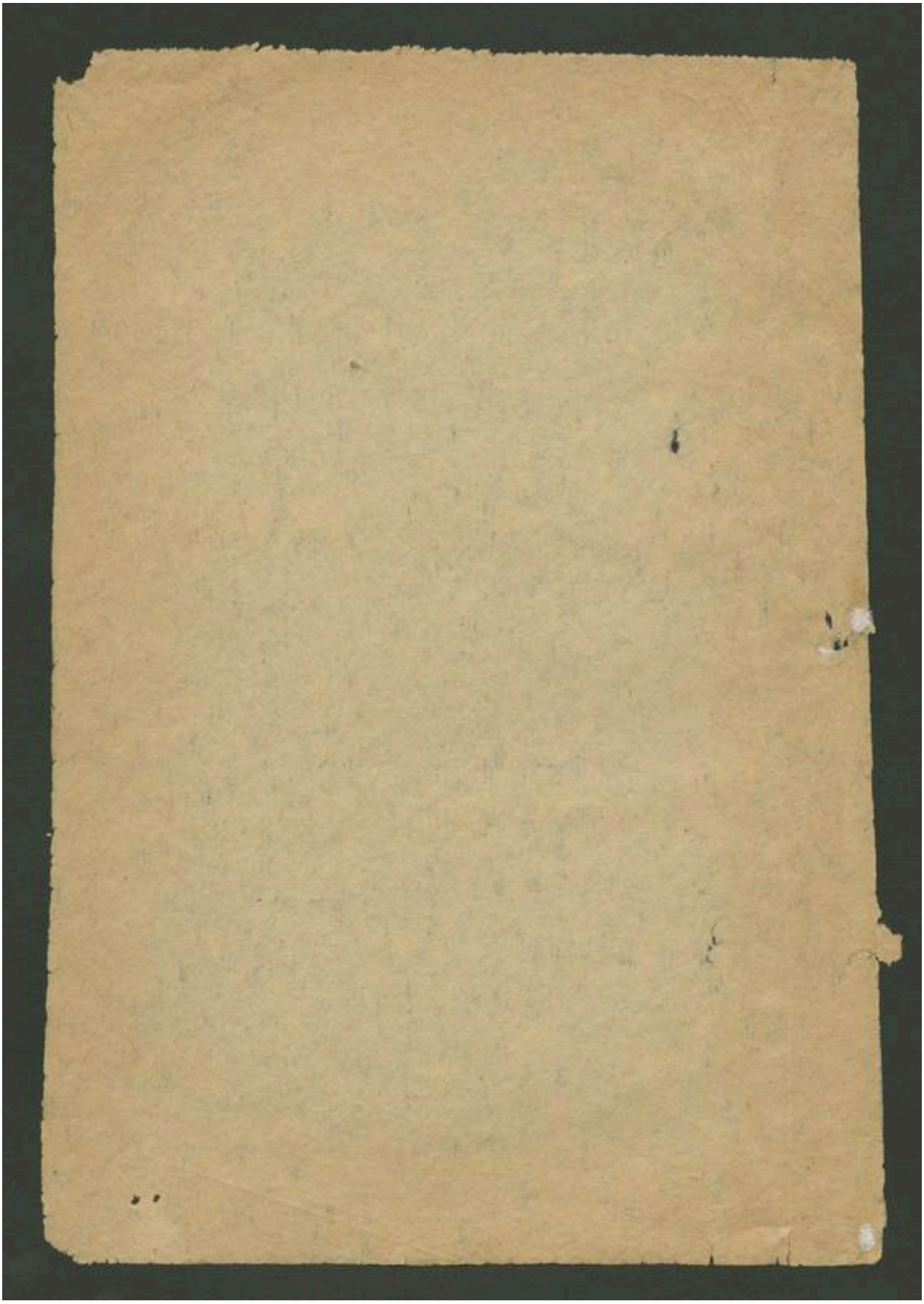
دیگر سبب مغلوبیت تول غندروس این بود که افسران وافراد تول غند روس نظر باحتیاجات وقت حاضر از اصول وقواعد جنگ بیخبر بودند . در افسران ، فکر تعبیه وی هیچ موجود نبود . تعلیم وتربیهٔ افراد سراسر مفقود بود . یك تول غند هرچیزیکه دروقت حضر بکار دروقت سفر آنرا میدرود . تول غندیکه برای حرب حاضر وتربیه نشده باشد اگر برسر آن یك قوماندان داهئی بزرگی هم باشد از مظفر شدن آن امنیت وخاطر جمعی حاصل نمیشود .

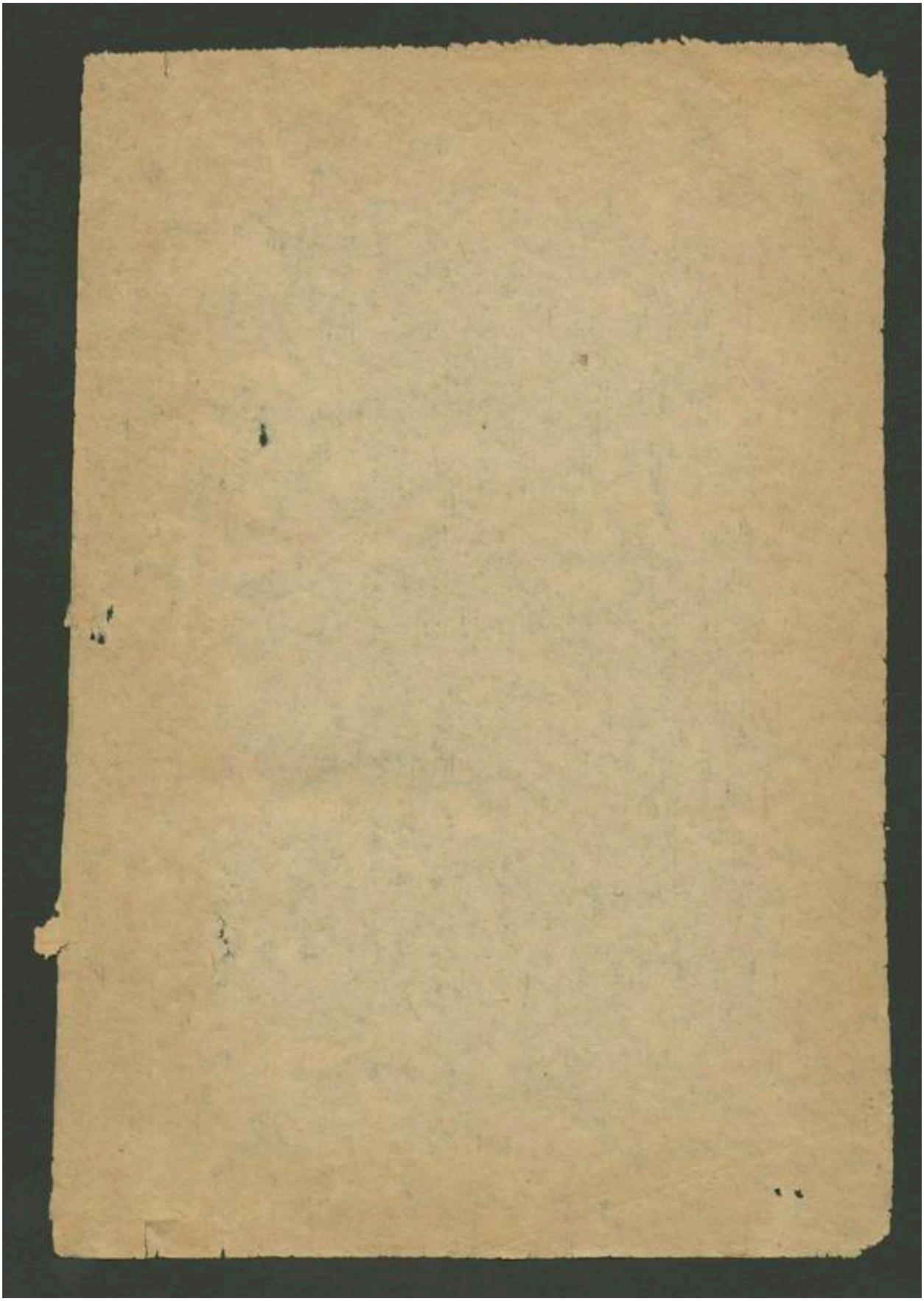
حالا آنکه همهٔ این اسباب مظفریت را حاضر کردن نیز خیلی مشکل وبه بسی اسباب مهمهٔ عمیقی مربوط است . این اسباب در تول غندروس موضوع بحث نشده بود . لهذا این بی بختی وبدعاقبتی تول غند های روس در صحرا های (مانچوری) لازم ، وطبیعی ، و مقدر بوده است .

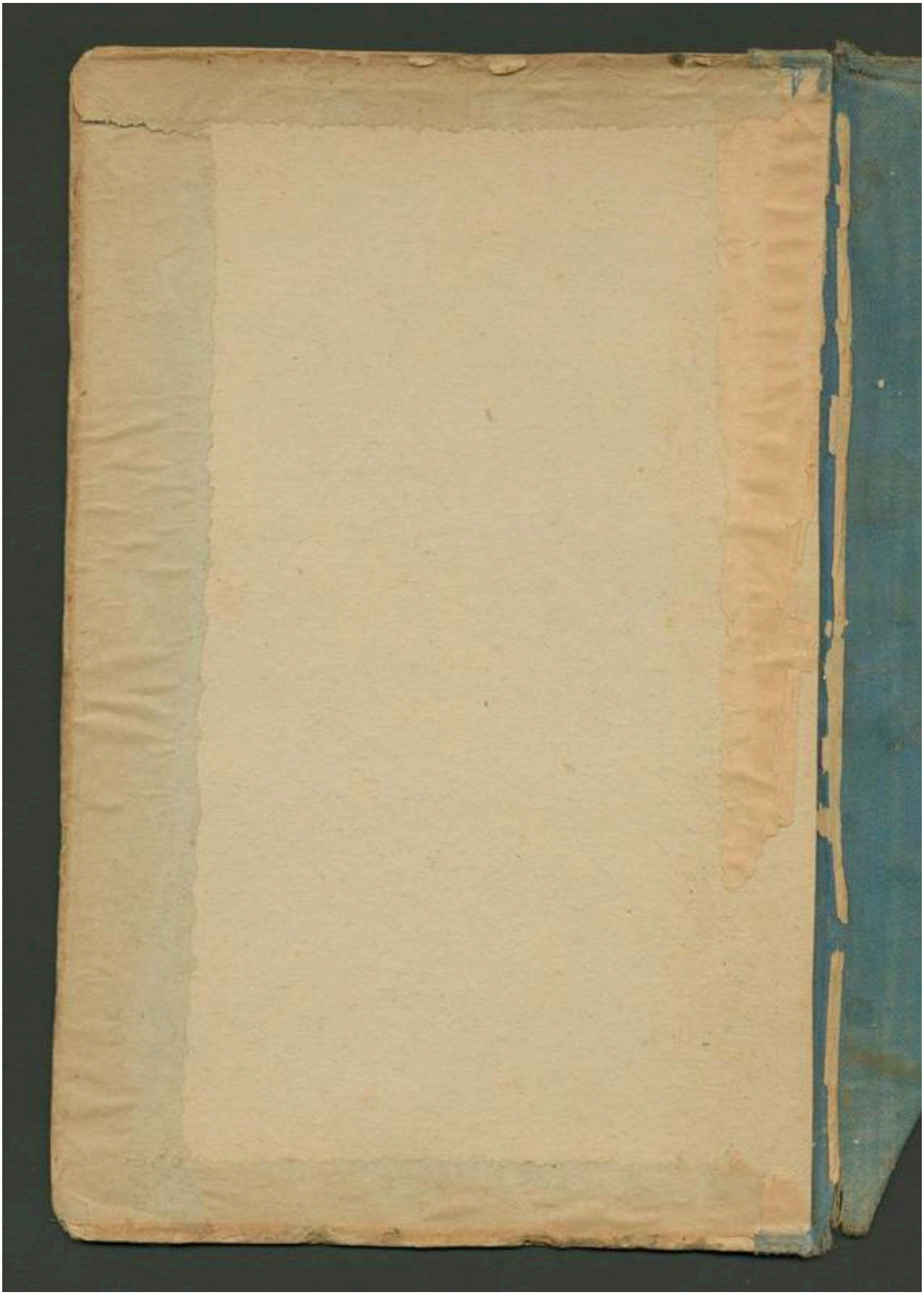
﴿ انتهای جلد چهارم ﴾

محمود طرزی

http://hdl.handle.net/2333.1/tx95x6j2 Image 322 of 322

از آثار کتبخانهٔ مبارکه

مطبعهٔ عنایت

تاریخ محاربهٔ روس و ژاپان

جلد اول

از احوال تاریخی جغرافی وقوای عسکری بری وبحری و پیداشدن مناسبات بین دو دولت جنگجو تا به اول آغاز حرب بحث وبیان میکند .

قیمت : مجلد : ۲ روپیهٔ کابلی

جلد دوم

جنگهای بحری از اول جنگ تا بحرکت شدن دسته های کشتی جنگی اقصای شرق روس بحث وبیان میراند

قیمت : مجلد ۲ روپیه ٤ شاهی

جلد سوم

محاربات وهجمات قلعهٔ غیر قابل تسخیر پورآرتور که از ابتدای محاصره تا به آخر فتح وتسلیم آن بحث وبیان میراند .

قیمت : مجلد : ۳ روپیه ، و ٦ شاهی

جلد چهارم

سر اسر از محاربه های میدان تا به فتح آخری موکدن بیان میکند .

قیمت : مجلد : ٤ روپیهٔ کابلی

پتهٔ جاهای فروش

در قفس مطبعهٔ مبارکه واقعه دهٔ افغانان | کذالك همه کتابهای مطبوعهٔ
ثمرات (عبدالرؤف) خان سرمرتب | مطبعهٔ مبارکه از دکان حاجی (غلام
ودر دارالتابفروشی متصل مدرسهٔ | حیدر حنفی) که دربازار مذکور
حاجی (بازمحمد) و حاجی (غلام محمد) | میباشد نیز دستیاب میشوند .